

คู่มือ

การพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ
และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ
ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

โดย ญัฐฐนิชชา เพชรบัวศักดิ์

ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ

2559

ฟพต.ธว.833

คู่มือการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรภาษาต่างประเทศของ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

จัดทำโดย

นางสาวณัฐฐนิชชา เพชรบัวศักดิ์
นักวิชาการศึกษา ระดับปฏิบัติการ

ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ปีที่จัดทำ 2559

คำนำ

การพัฒนาและเปิดสอนหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชถือเป็นเรื่องใหม่ การดำเนินการต้องสอดคล้องกับประกาศและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) เพื่อให้หลักสูตรได้รับการรับรองมาตรฐานจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยการพัฒนาและจัดทำหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศ ใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา และมีแนวปฏิบัติที่เหมือนกับหลักสูตรปกติ แตกต่างเพียงเนื้อหาสาระ ลักษณะของหลักสูตร และรูปแบบการจัดหลักสูตร อย่างไรก็ตาม สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษายังไม่มีกระบวนการและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร แต่ในหลักการแล้วการพัฒนาหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพควรดำเนินการโดยมีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรที่ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องหรือสาขาที่สัมพันธ์กับหลักสูตรทั้งภายในและภายนอกสถาบัน ผู้ใช้บัณฑิตและดำเนินการจัดทำเอกสารหลักสูตรให้สอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรในแต่ละระดับ โดยให้มีหัวข้อการจัดทำเอกสารหลักสูตรตามที่ สกอ. กำหนด ดังนั้น การมีคู่มือฯ จึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะจะเอื้อประโยชน์และอำนวยความสะดวกให้กับผู้ปฏิบัติงานไม่ว่าจะเป็นสาขาวิชา คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศ รวมถึงผู้ปฏิบัติงานฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน

คู่มือการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเล่มนี้จัดทำขึ้นโดยอาศัยข้อบังคับ ประกาศ หลักเกณฑ์ต่างๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช รวมทั้งมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย สภาวิชาการ ที่เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร

คู่มือเล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความกรุณาของผู้อำนวยการสำนักวิชาการ (รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภช รติโอฬาร) ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา (รองศาสตราจารย์ฐปนรรต พรหมอินทร์) รองศาสตราจารย์ ดร.จันทนา ทองประยูร รองศาสตราจารย์ ดร.เชาว์ โรจนแสง รองศาสตราจารย์ ดร.กมลรัฐ อินทรทัศน์ หัวหน้าฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน (คุณรัชณี พลแสน) และรักษาการในตำแหน่งหัวหน้างานพัฒนาหลักสูตร (คุณพิมพ์มา สมใจ) ที่กรุณาตรวจและให้ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะตลอดจนกล่ายนมิตรทุกท่านที่ได้ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ผู้เขียนขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ณัฐณิชา เพชรบัวศักดิ์
ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน
สำนักวิชาการ
สิงหาคม ๒๕๕๙

สารบัญ

หน้า

คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	๒
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	๓
บทที่ 1 บทนำ	
1. ความเป็นมาและความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติและ หลักสูตรภาษาต่างประเทศ.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือ.....	3
3. ขอบเขตของการจัดทำคู่มือ.....	3
4. นิยามศัพท์.....	4
5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดทำคู่มือ.....	5
บทที่ 2 การศึกษาและวิเคราะห์ระบบงาน	
1. การแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.....	7
2. การแบ่งส่วนราชการของสำนักวิชาการ.....	9
3. การจัดกลุ่มงานของฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน.....	12
4. นโยบายที่เกี่ยวข้องและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติและ หลักสูตรภาษาต่างประเทศ.....	18
บทที่ 3 องค์ประกอบของระบบงานพัฒนาหลักสูตรนานาชาติและ หลักสูตรภาษาต่างประเทศ.....	73
บทที่ 4 ขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตรนานาชาติและ หลักสูตรภาษาต่างประเทศ	
1. การสำรวจปัญหา ความต้องการและศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอน หลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรภาษาต่างประเทศ.....	80
2. การจัดหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรภาษาต่างประเทศ เข้าแผนปฏิบัติการประจำปีของมหาวิทยาลัย.....	85

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. การเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติและ หลักสูตรภาษาต่างประเทศต่อสภาวิชาการ.....	89
4. การพิจารณาจัดทำ/ แก้ไขหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรภาษาต่างประเทศ ตามหัวข้อและรายละเอียดหลักสูตรแบบฟอร์ม มคอ. 2.....	91
5. การวิพากษ์ร่างหลักสูตร หรือสัมมนาเกี่ยวกับร่างหลักสูตรนานาชาติและ หลักสูตรภาษาต่างประเทศ.....	160
6. การพิจารณากลับกรอร่างหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ.....	102
7. การตรวจร่างหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรภาษาต่างประเทศ.....	163
8. การเสนอร่างหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรภาษาต่างประเทศต่อสภาวิชาการ.....	165
9. การพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างหลักสูตรนานาชาติและ หลักสูตรภาษาต่างประเทศ.....	166
10. การเสนอร่างหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรภาษาต่างประเทศต่อ สภามหาวิทยาลัย.....	166
11. การพิจารณาอนุมัติหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรภาษาต่างประเทศ.....	169
12. การเสนอหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับทราบการให้ความเห็นชอบ/ รับรองหลักสูตร ปริญญาหรือสถาบัน (ถ้ามี).....	169
13. การบันทึกโครงสร้างหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรภาษาต่างประเทศใน ระบบสารสนเทศงานทะเบียนและงานบริการการศึกษา.....	175
14. การรับรองคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษา.....	175
15. การแจ้งสาขาวิชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง.....	176
บทที่ 5 วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไข	
1. วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไขในการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และ หลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.....	179
2. ข้อเสนอแนะ.....	187

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	189
ภาคผนวก ก ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ว่าด้วย หลักสูตรนานาชาติ พ.ศ. 2557.....	197
ภาคผนวก ข ตัวอย่างสรุปผลการสำรวจปัญหา ความต้องการ และ ศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตร.....	201
ภาคผนวก ค ตัวอย่างหนังสือขอรายชื่อนักวิชาการจากฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร.....	205
ภาคผนวก ง ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2542.....	206
ภาคผนวก จ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางความตกลงร่วมมือทางวิชาการ ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ พ.ศ. 2550.....	208
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่าง Memorandum of Understanding: MOU.....	213
ภาคผนวก ช ประกาศคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการพิจารณาทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงาน ทางวิชาการ พ.ศ. 2556.....	217
ภาคผนวก ซ ตัวอย่างหนังสือส่งร่างหลักสูตรให้สำนักวิชาการตรวจสอบความถูกต้อง.....	220
ภาคผนวก ฌ ตัวอย่างหนังสือแจ้งผลและข้อสังเกตการตรวจร่างหลักสูตรให้สาขาวิชา.....	221
ภาคผนวก ญ ตัวอย่างหนังสือเสนอร่างหลักสูตรต่อสภาวิชาการเพื่อพิจารณา.....	222
ภาคผนวก ฎ ตัวอย่างหนังสือส่งร่างหลักสูตรที่สภาวิชาการให้ความเห็นชอบแล้วให้ สำนักวิชาการ.....	223
ภาคผนวก ฏ ตัวอย่างหนังสือเสนอร่างหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัย.....	224
ภาคผนวก ฐ ตัวอย่างหนังสือมอบหลักสูตรฉบับเสนอเข้าที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยให้ สาขาวิชาใช้ประกอบการประชุมสภามหาวิทยาลัย.....	227
ภาคผนวก ท ตัวอย่างหนังสือเสนอหลักสูตรต่อ สกอ. เพื่อพิจารณารับทราบ การให้ความเห็นชอบ.....	228

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก ฉ	ตัวอย่างหนังสือนำเสนอหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่ง กรณีสภามหาวิทยาลัยมีข้อสังเกต/ ข้อเสนอแนะ.....	229
ภาคผนวก ฉ	ตัวอย่างหนังสืองานเลขานุการสภาวิชาการส่งร่างหลักสูตรให้แก่ ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอนตรวจพร้อมทั้งให้ข้อสังเกต/ ข้อเสนอแนะ.....	235
ภาคผนวก ด	ตัวอย่างหนังสือแจ้งผลการตรวจร่างหลักสูตรแก่งานเลขานุการสภาวิชาการ.....	236
ภาคผนวก ต	ตัวอย่างหนังสือแจ้งสาขาวิชาว่าได้ส่งหลักสูตรให้ สกอ. พิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบแล้ว.....	237
ภาคผนวก ถ	ตัวอย่างหนังสือติดตามความก้าวหน้าในการพิจารณาหลักสูตรของ สกอ.....	238

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2.1	ความเชื่อมโยงพันธกิจแผนพัฒนา มสธ.ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556 - 2570) และแผนยุทธศาสตร์ มสธ. ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2556 -2560).....	42
ตารางที่ 2.2	ความเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์แผนพัฒนา มสธ. ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556 - 2570) และแผนยุทธศาสตร์ มสธ. ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2556 - 2560) ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ.....	44
ตารางที่ 2.3	ตัวบ่งชี้ความสำเร็จและค่าเป้าหมายของแผนพัฒนามหาวิทยาลัย ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556-2570) 3 ระยะ พันธกิจที่ 1: พัฒนาระบบการศึกษาทางไกล โดยมุ่งผลิตบัณฑิตทุกระดับเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ ภูมิภาค และโลก ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มศักยภาพบัณฑิต/ กำลังคนให้มีคุณภาพขีดความสามารถในการแข่งขันสู่ระดับสากล และยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาความเข้มแข็งทางวิชาการ และยกระดับมาตรฐานการศึกษาสู่สากลตามอัตลักษณ์ของสถาบัน.....	46
ตารางที่ 3.1	ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ.....	76
ตารางที่ 4.1	สรุปหลักเกณฑ์การจัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษา.....	110
ตารางที่ 4.2	โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรี.....	120
ตารางที่ 4.3	โครงสร้างหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา.....	122
ตารางที่ 4.4	สรุปหลักเกณฑ์การจัดอาจารย์ประจำหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษา.....	130
ตารางที่ 4.5	ตัวอย่างแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่ชุดวิชา (Curriculum Mapping).....	135
ตารางที่ 4.6	การประกันคุณภาพของหลักสูตร.....	137

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.7	คำจำกัดความ รูปแบบ ลักษณะการเผยแพร่ของผลงานทางวิชาการตาม เอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ เรื่อง การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากรมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2558.....	141
ตารางที่ 4.8	การนำเสนอหลักสูตรที่มีสภาวิชาชีพควบคุม.....	173
ตารางที่ 5.1	ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไขในการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และ หลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.....	179

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 การแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.....	9
ภาพที่ 2.2 การแบ่งส่วนราชการของสำนักวิชาการ.....	12
ภาพที่ 2.3 โครงสร้างการปฏิบัติงานฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ.....	17
ภาพที่ 2.4 ดาวน์โหลดประกาศ มสธ. เรื่อง ระบบ กลไกการพัฒนา และบริหาร หลักสูตรนานาชาติ ของ มสธ. พ.ศ. 2558.....	67
ภาพที่ 3.1 ผังขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรภาษาต่างประเทศของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.....	75
ภาพที่ 4.1 ดาวน์โหลดระเบียบ/ ข้อบังคับ/ ประกาศ/ แบบฟอร์ม ขั้นตอนการให้ ทุนอุดหนุน ปฏิทินประชาสัมพันธ์ การรับข้อเสนอโครงการวิจัย.....	81
ภาพที่ 4.2 ดาวน์โหลดประกาศ มสธ. เรื่อง หลักเกณฑ์และค่าตอบแทนในการจัดประชุม เสวนาหรือสนทนากลุ่ม พ.ศ. 2556.....	82
ภาพที่ 4.3 ดาวน์โหลดระเบียบ มสธ. ว่าด้วย ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ภายในประเทศ พ.ศ. 2556.....	83
ภาพที่ 4.4 ดาวน์โหลดระเบียบ มสธ. ว่าด้วย การเบิกจ่ายเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2545.....	84
ภาพที่ 4.5 ดาวน์โหลดข้อมูลเป้าหมายการจัดการศึกษาประจำปีงบประมาณ.....	86
ภาพที่ 4.6 ดาวน์โหลดแบบฟอร์มการจัดทำคำของบประมาณประจำปี ระดับหน่วยงาน (แบบ รด. 01).....	88
ภาพที่ 4.7 ดาวน์โหลดแบบเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและคณาจารย์ มสธ. เพื่อเข้าร่วมในคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร.....	90

สารบัญภาพ (ต่อ)

หน้า

ภาพที่ 4.8	ดาวน์โหลดประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ ปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558.....	93
ภาพที่ 4.9	ดาวน์โหลด มคอ. 1 สาขาวิชาต่างๆ.....	94
ภาพที่ 4.10	ดาวน์โหลดแบบฟอร์ม (Template) หัวข้อและรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ. 2 และแบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท ระดับปริญญาเอก.....	97
ภาพที่ 4.11	ดาวน์โหลดระเบียบ มสธ. ว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการที่แต่งตั้งโดย สภาวิชาการ พ.ศ. 2552.....	99
ภาพที่ 4.12	ดาวน์โหลดระเบียบ มสธ. ว่าด้วยการจ่ายค่าอาหารในการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. 2557.....	100
ภาพที่ 4.13	ระบุคำว่า “หลักสูตรนานาชาติ” “หลักสูตรภาษาต่างประเทศ” ไว้ในวงเล็บท้าย พ.ศ.....	101
ภาพที่ 4.14	กรณีเป็นหลักสูตรพหุวิทยาการ/ หลักสูตรสหวิทยาการให้ระบุไว้ในหน้าปก.....	102
ภาพที่ 4.15	กรณีเป็นหลักสูตรพหุวิทยาการ/ หลักสูตรสหวิทยาการให้ระบุไว้ในหน้าแรก.....	103
ภาพที่ 4.16	ตัวอย่างระบุ (หลักสูตรนานาชาติ) และ (International Program).....	104
ภาพที่ 4.17	ดาวน์โหลดประกาศมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เรื่อง คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ พ.ศ. 2555.....	114

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.18 ดาวนโหลดแนวทางการคิดคำนวณค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษา.....	117
ภาพที่ 4.19 ดาวนโหลดข้อบังคับ มสธ. ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2547.....	118
ภาพที่ 4.20 ดาวนโหลดข้อบังคับฯ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553.....	119
ภาพที่ 4.21 ดาวนโหลดประกาศ มสธ. เรื่อง การกำหนดรหัสมาตรฐานข้อมูลต่างๆ ของมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2554.....	124
ภาพที่ 4.22 ดาวนโหลดระเบียบ มสธ. ว่าด้วย ค่าสัมมนาคุณผู้วิพากษ์หลักสูตร พ.ศ. 2551.....	161
ภาพที่ 4.23 ดาวนโหลดแบบเสนอชื่อบุคลากรภายนอกเพื่อเข้าร่วมในคณะกรรมการ วิพากษ์หลักสูตร.....	162
ภาพที่ 4.24 ดาวนโหลดแนวปฏิบัติในการเสนอเรื่องเพื่อจัดเข้าวาระการประชุม สภามหาวิทยาลัยและแบบเสนอเรื่องเพื่อจัดเข้าวาระการประชุมสภามหาวิทยาลัย (แบบ สภ. 1).....	168
ภาพที่ 4.25 ดาวนโหลดหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน พ.ศ. 2555 (หลักสูตรนานาชาติ).....	171
ภาพที่ 4.26 ดาวนโหลดตัวอย่างหลักสูตรนานาชาติที่ สกอ. พิจารณา รับทราบการให้ความเห็นชอบแล้ว.....	172

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ

เนื่องจากสภาพโลกาภิวัตน์มีการเชื่อมโยงด้านการค้าและการลงทุนทำให้ตลาดแรงงานในอนาคตต้องการคนที่มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ ส่งผลให้ความต้องการหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศมีมากขึ้น ขณะเดียวกันประเทศในภูมิภาคอาเซียนต่างเกิดความตื่นตัวที่จะพัฒนาความร่วมมือและเสริมสร้างความเข้มแข็งในภูมิภาคของตนเอง ดังสะท้อนในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ที่มุ่งเน้นยุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมกันในภูมิภาคเพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ม.ป.ป.) และทิศทางของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 – 2564) ที่มุ่งเน้นยุทธศาสตร์การสร้างเสริมความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน วางรากฐานการพัฒนาทุนมนุษย์ องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558, น. 5)

ตามวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช “มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เป็นมหาวิทยาลัยเปิดที่ใช้ระบบการศึกษาทางไกลชั้นนำของโลก ให้การศึกษาตลอดชีวิตสำหรับทุกคน” โดยมีพันธกิจในการผลิตบัณฑิต พัฒนาศักยภาพคนทุกระดับ พัฒนาชุมชน องค์กร และสถาบันในสังคม เพื่อนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ พร้อมทั้งวิจัย ส่งเสริม และพัฒนาองค์ความรู้และภูมิปัญญา ตลอดจนอนุรักษ์ ส่งเสริม และพัฒนาศิลปวัฒนธรรม จึงได้มีการผลักดันนโยบายที่ก่อให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศมาโดยตลอด ดังจะเห็นได้จากนโยบายที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์ แผนพัฒนามหาวิทยาลัย และแผนปฏิบัติราชการประจำปี ได้แก่ แผนเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 แผนยุทธศาสตร์ มสธ. ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2556-2560) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาความเข้มแข็งทางวิชาการและยกระดับมาตรฐานการศึกษาสู่สากลตามอัตลักษณ์ของสถาบัน และแผนพัฒนา มสธ. ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556 – 2570) (กองแผนงาน, 2556 และ 2557) โดยในปีการศึกษา 2557 มีการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติและมีการจัดการเรียนการสอนแล้ว จำนวน 1 หลักสูตร คือ หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา

นิเทศศาสตร์อาเซียน หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2555 (หลักสูตรนานาชาติ) และหลักสูตรที่พัฒนาต่อมาอีกจำนวน 3 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาอาเซียนศึกษา (หลักสูตรนานาชาติ) โดยมีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (หลักสูตรภาษาอังกฤษ) และหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ)

การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการวางแผนการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ทุกประเภท เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามความมุ่งหมายและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ และเป็นการวางแผนการประเมินผลให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียนว่าได้บรรลุตามความมุ่งหมายและจุดประสงค์จริงหรือไม่เพื่อผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบจะได้รู้และคิดเพื่อแก้ไขปรับปรุงต่อไป ดังนั้นหลักสูตรที่ดีและเหมาะสมจะต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกาลเวลา สภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการปกครองของประเทศตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีต่างๆ (อิทธิพงษ์ รอดศรี, ม.ป.ป.) อย่างไรก็ตามการพัฒนาศักยภาพทางการศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การพัฒนาและเปิดสอนหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชถือเป็นเรื่องใหม่ ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาไม่มีกระบวนการและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร แต่ในหลักการแล้วการพัฒนาหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ควรดำเนินการโดยมีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรที่ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องหรือสาขาที่สัมพันธ์กับหลักสูตรทั้งภายในและภายนอกสถาบัน ผู้ใช้บัณฑิตและดำเนินการจัดทำเอกสารหลักสูตรให้สอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรในแต่ละระดับ โดยให้มีหัวข้อการจัดทำเอกสารหลักสูตรตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ม.ป.ป.)

ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ ได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศจึงได้เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการจัดระบบ กลไกการพัฒนาและบริหารหลักสูตรเพื่อการศึกษาทางไกลในระดับนานาชาติต่อสภาวิชาการในการประชุมครั้งที่ 10/2556 เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2556 โดยคณะกรรมการฯ ได้กำหนดแนวทางการพัฒนา ประเมิน ปรับปรุง และบริหารหลักสูตรนานาชาติออกมาเป็นข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ว่าด้วยหลักสูตรนานาชาติ พ.ศ. 2557 ซึ่งสภามหาวิทยาลัยในการประชุม ครั้งที่ 6/2557 เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2557 มีมติอนุมัติ และต่อมามหาวิทยาลัยได้ออกประกาศมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เรื่อง ระบบ กลไกการพัฒนา และบริหารหลักสูตรนานาชาติของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2558 โดยสภาวิชาการในการประชุม ครั้งที่ 20/ 2557 เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557 มีมติเห็นชอบ และในปี พ.ศ. 2559 อยู่ระหว่างการปรับปรุงประกาศฯ ให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา และแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐาน

หลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 ของกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติต่างๆ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่เปลี่ยนแปลงไป

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว เพื่อสนับสนุนให้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศบรรลุตามความมุ่งหมายและจุดประสงค์ ผู้เขียนในฐานะผู้ปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตร ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการจึงเห็นสมควรจัดทำคู่มือการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยมีการเพิ่มเติมรายละเอียดจากประกาศ มสธ. เรื่อง ระบบและกลไกการพัฒนา ปรับปรุง และบริหารหลักสูตรนานาชาติ พ.ศ. 2558 เพื่อให้สาขาวิชา หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องมีแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศ และสอดคล้องกับเกณฑ์กระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศ หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ขั้นตอนการดำเนินงาน รวมทั้งระยะเวลาดำเนินงานที่เหมาะสม สาขาวิชาต่างๆ ของมหาวิทยาลัยสามารถพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศได้ ตลอดจนผู้บริหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือและสนับสนุนในการบริหารจัดการ การกำหนดกฎระเบียบต่างๆ ที่เอื้อต่อการดำเนินการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือ

การจัดทำคู่มือการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

2.1 เพื่อให้สาขาวิชา หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องมีแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศและสอดคล้องกับเกณฑ์กระทรวงศึกษาธิการ

2.2 เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศ ตลอดจนหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ขั้นตอนการดำเนินงาน รวมทั้งระยะเวลาดำเนินงานที่เหมาะสม

3. ขอบเขตของการจัดทำคู่มือ

คู่มือเล่มนี้เป็นคู่มือการดำเนินงานด้านพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยคู่มือนี้เป็นคู่มือสำหรับผู้บริหาร สาขาวิชา บุคลากรสำนักวิชาการ เลขานุการกิจสาขาวิชา คณะกรรมการ/ คณะทำงานพัฒนาหลักสูตร โดย

อ้างอิงจากประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และ หลักสูตรภาษาต่างประเทศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2542 (ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น “สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา”) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางความตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ พ.ศ. 2550 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 ประกาศ มสธ. เรื่อง ระบบ กลไกการพัฒนา และบริหารหลักสูตรนานาชาติ ของ มสธ. พ.ศ. 2558 ข้อบังคับ มสธ. ว่าด้วย หลักสูตรนานาชาติ พ.ศ. 2557 ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

4. นิยามศัพท์

4.1 การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรขึ้นใหม่โดยที่ไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่ ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและความต้องการของสังคม

4.2 หลักสูตรปกติ หมายถึง หลักสูตรที่ใช้ภาษาไทยเป็นสื่อหลักในการเรียนการสอน และอาจมีบางชุดวิชาที่ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อในการเรียนการสอนด้วยก็ได้

4.3 หลักสูตรนานาชาติ หมายถึง หลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระที่มีมาตรฐานและเปิดโอกาสให้ใช้ภาษาเป็นสื่อในการเรียนการสอนได้ทุกภาษา รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักศึกษาต่างชาติเข้าศึกษาได้ โดยเนื้อหาหลักสูตรต้องมีลักษณะนานาชาติศึกษา (International Studies Program) ที่ควรมีเนื้อหาสาระกิจกรรมครอบคลุมการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมืองของประเทศต่างๆ ซึ่งอาจศึกษาในลักษณะภูมิภาคการศึกษา (Area Studies) เช่น ไทยศึกษา อเมริกาศึกษา เอเชียศึกษา เป็นต้น เพื่อสร้างความสัมพันธ์ และความเข้าใจอันดี (Common Understanding) การพึ่งพาซึ่งกันและกัน (Interdependent World) การขยายโลกทัศน์ให้กว้าง (Global Perspective) สู่การเป็นประชาคมโลกที่ต้องมีการค้าขายแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ การถ่ายทอดความรู้ทางเทคโนโลยี (Technology Transfer)

4.4 หลักสูตรภาษาต่างประเทศ หมายถึง หลักสูตรภาษาต่างประเทศทุกภาษาที่ใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นภาษาต่างประเทศ

4.5 สถาบันต่างประเทศ หมายถึง สถาบันการศึกษาชั้นสูง สถาบันวิจัยและสถาบันอื่นในต่างประเทศที่จัดการศึกษาร่วมกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

4.6 แบบฟอร์ม มคอ.2 หมายถึง เอกสารรายละเอียดหลักสูตรที่แสดงหัวข้อและรายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (มคอ.2) และแบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับการศึกษานั้นๆ

4.7 มหาวิทยาลัย หมายถึง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

4.8 หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ

5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดทำคู่มือ

การจัดทำคู่มือการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช คาดว่าจะมีประโยชน์ ดังนี้

5.1 สาขาวิชาต่างๆ ของมหาวิทยาลัยสามารถพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศได้

5.2 ผู้บริหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือและสนับสนุนในการบริหารจัดการ การกำหนดกฎระเบียบต่างๆ ที่เอื้อต่อการดำเนินการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศได้

บทที่ 2

การศึกษาและวิเคราะห์ระบบงาน

การจัดทำคู่มือการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ผู้เขียนได้วิเคราะห์ระบบงานและศึกษานโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ โดยลำดับเนื้อหาการนำเสนอ ดังนี้

1. การแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. การแบ่งส่วนราชการของสำนักวิชาการ
3. การจัดกลุ่มงานของฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน
4. นโยบายที่เกี่ยวข้องและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และ

หลักสูตรภาษาต่างประเทศ

1. การแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มีปณิธาน พันธกิจ วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์/วัตถุประสงค์ ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2558)

1.1 ปณิธาน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชในฐานะเป็นมหาวิทยาลัยในระบบเปิด ยึดหลักการศึกษาดลอดชีวิต มุ่งพัฒนาคุณภาพของประชาชนทั่วไป เพิ่มพูนวิทยฐานะแก่ผู้ประกอบอาชีพและขยายโอกาสทางการศึกษาสำหรับทุกคน เพื่อสนองความต้องการของบุคคลและสังคมด้วยการจัดระบบการเรียนการสอนทางไกล ซึ่งใช้สื่อการสอนทางไปรษณีย์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่อออนไลน์ และวิธีการอื่นที่ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียนตามปกติ

1.2 พันธกิจ

- 1.2.1 ผลิตบัณฑิต
- 1.2.2 พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทุกระดับของประเทศ
- 1.2.3 พัฒนาชุมชน องค์กร และสถาบันในสังคม เพื่อนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

1.2.4 วิจัย ส่งเสริม และพัฒนาองค์ความรู้ และภูมิปัญญาไทย

1.2.5 อนุรักษ์ ส่งเสริม และพัฒนาศิลปวัฒนธรรม

1.3 วิสัยทัศน์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นมหาวิทยาลัยเปิดชั้นนำของโลกที่ใช้ระบบการศึกษาทางไกลให้การศึกษาตลอดชีวิตสำหรับทุกคน

1.4 เป้าประสงค์/วัตถุประสงค์

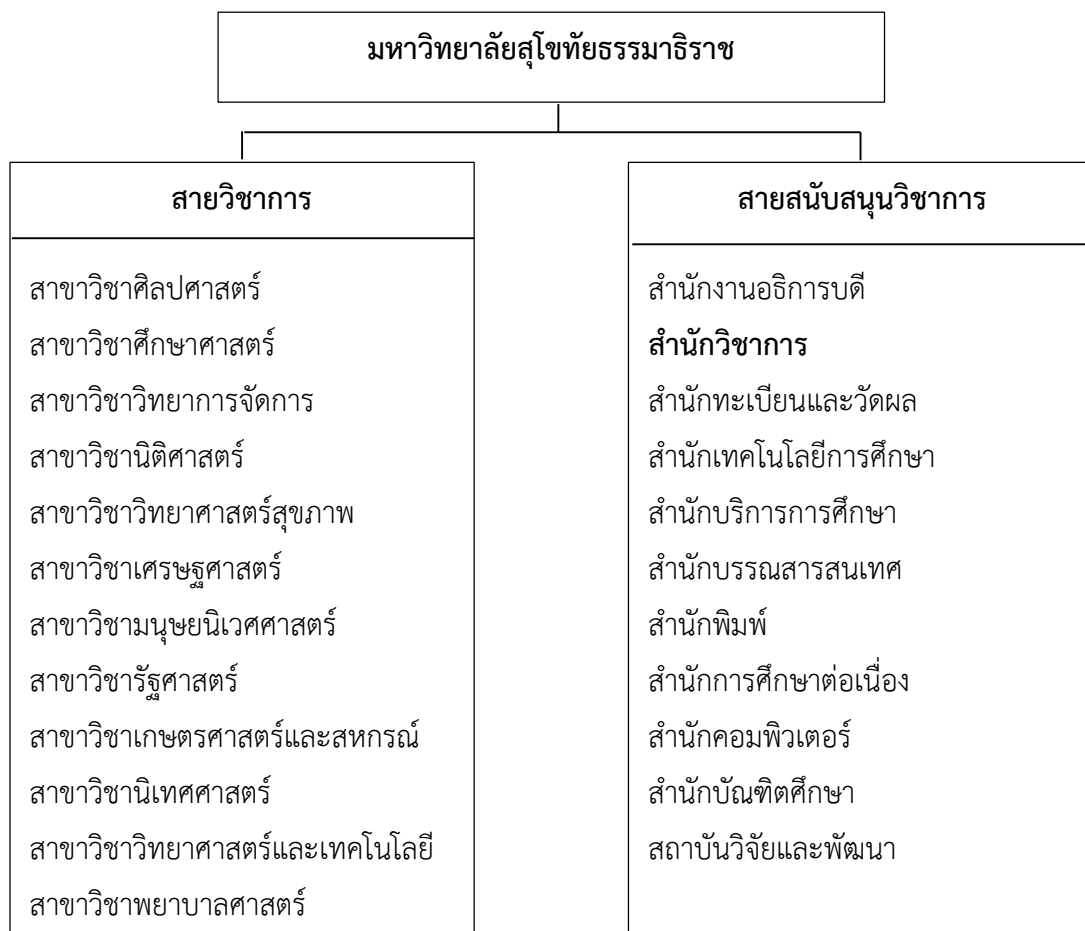
1.4.1 เพื่อพัฒนา มสธ. ให้เป็นมหาวิทยาลัยเปิดทางไกลชั้นนำที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล

1.4.2 เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรมนาความรู้และจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ตอบสนองต่อการพัฒนาสังคมและประเทศ

1.4.3 เพื่อเป็นมหาวิทยาลัยเปิดทางไกลที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย พัฒนาสู่ระบบการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์

1.5 การแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

การแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชแบ่งออกเป็นสาขาวิชาต่างๆ 12 สาขาวิชา มีฐานะเทียบเท่าคณะ รับผิดชอบงานด้านวิชาการ คือ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ สาขาวิชานิติศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ สาขาวิชานิติศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ และมีสำนักต่างๆ 11 สำนัก รับผิดชอบงานด้านสนับสนุนวิชาการ คือ สำนักวิชาการ สำนักทะเบียนและวัดผล สำนักเทคโนโลยีการศึกษา สำนักบริการการศึกษา สำนักบรรณสารสนเทศ สำนักพิมพ์ สำนักการศึกษาต่อเนื่อง สำนักคอมพิวเตอร์ และสำนักบัณฑิตศึกษา รวมทั้งสถาบันซึ่งมีฐานะเทียบเท่าสำนักอีก 1 สถาบัน คือ สถาบันวิจัยและพัฒนา โดยมีสำนักงานอธิการบดีเป็นหน่วยงานบริหารส่วนกลาง (ราชันี พลแสน, 2557, น. 4-6) ดังภาพที่ 2.1 การแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ในหน้า 9

ภาพที่ 2.1 การแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ที่มา: <http://www.stou.ac.th/Home/aboutSTOU/administrator.html>

2. การแบ่งส่วนราชการของสำนักวิชาการ

สำนักวิชาการเป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ โดยมีวิสัยทัศน์ พันธกิจดังนี้ (สำนักวิชาการ มสธ., 2559)

2.1 วิสัยทัศน์

เป็นหน่วยงานส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนระบบการศึกษาทางไกลที่ได้มาตรฐานระดับชาติและนานาชาติ

2.2 พันธกิจ

2.2.1 สนับสนุน ส่งเสริมด้านหลักสูตรในระบบการศึกษาทางไกล ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

2.2.2 ส่งเสริมงานเขียนทางวิชาการ การผลิตชุดวิชาและระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนงานวิชาการ

2.2.3 ส่งเสริมการพัฒนาคณาจารย์ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะทางวิชาการในระบบการศึกษาทางไกลและสนับสนุนการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

2.2.4 บริหารจัดการอบรมประสบการณ์วิชาชีพแก่นักศึกษาระดับปริญญาตรี

2.2.5 สนับสนุนการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และการบริหารงานของสำนักให้มีประสิทธิภาพ

2.3 การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักวิชาการ

การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักวิชาการ ประกอบด้วย สำนักงานเลขานุการ และฝ่ายต่างๆ 5 ฝ่าย ได้แก่ สำนักงานเลขานุการ ฝ่ายตำรา ฝ่ายพัฒนาคณาจารย์ ฝ่ายประสบการณ์วิชาชีพ และฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน ดังนี้ (รัชนี้ พลแสน, 2557, น. 8-14)

2.3.1 สำนักงานเลขานุการ

มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านสารบรรณและธุรการ งานพัสดุ งานอาคารสถานที่และยานพาหนะ งานเลขานุการที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสำนักวิชาการ งานเลขานุการที่ประชุมสภาวิชาการ งานสนับสนุนการขอตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ งานบริหารงานบุคคล งานงบประมาณและการเงิน งานประกันคุณภาพ งานจัดการความรู้ งานควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยง งานพัฒนาคุณภาพสู่ความเป็นเลิศตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA) งานกิตติเมธี งานเลขานุการกิจสาขาวิชา การประสานงาน สนับสนุนการปฏิบัติงานให้บริการ และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานต่างๆ ของสำนักวิชาการ งานฝึกซ้อมและจัดบัณฑิตเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร

2.2.2 ฝ่ายตำรา

มีหน้าที่รับผิดชอบงานสนับสนุนงานเขียนทางวิชาการ งานสนับสนุนการผลิตชุดวิชา งานฐานข้อมูลสนับสนุนงานวิชาการ รวมทั้งการประสานงานการขอใช้ลิขสิทธิ์ผลงานทางวิชาการทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ตลอดจนงานทรัพย์สินทางปัญญาของมหาวิทยาลัย และงานเลขานุการคณะกรรมการกิจกรรมทางวิชาการเนื่องในโอกาสวันสถาปนามหาวิทยาลัย

2.2.3 ฝ่ายพัฒนาคณาจารย์

มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารทุนการศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการการผลิตชุดการสอนทางไกล การจัดอบรมการเป็นบรรณาธิการชุดวิชา การจัดอบรมเทคนิควิธีการสอนระดับอุดมศึกษา การจัดกิจกรรมเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการแก่คณาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัย การจัดประชุม/ สัมมนาทางวิชาการ งานเลขานุการคณะกรรมการบริหารกองทุน มสธ.12 ปี และงานเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาคณาจารย์ของมหาวิทยาลัย

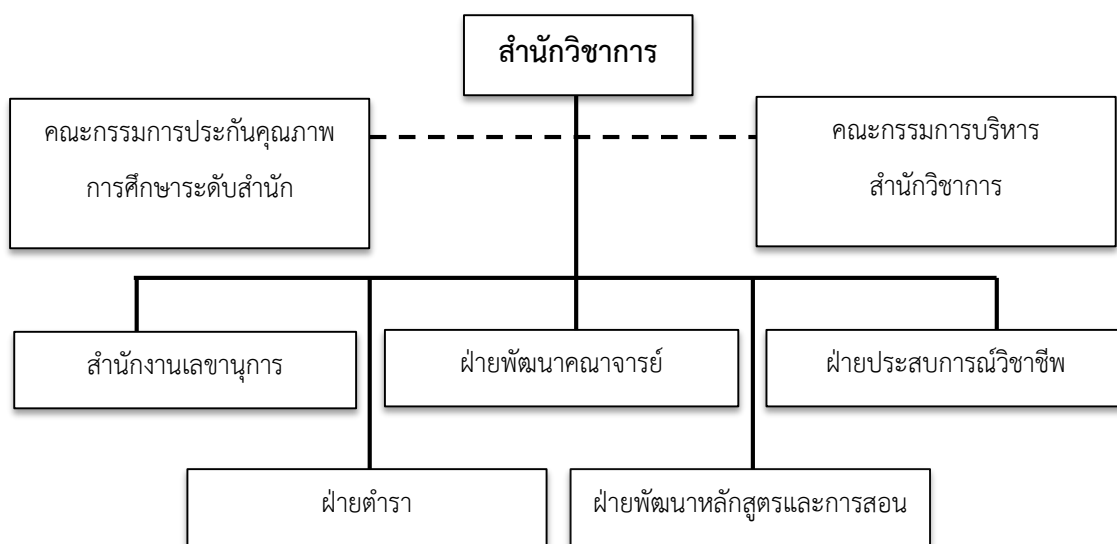
2.2.4 ฝ่ายประสบการณ์วิชาชีพ

มีหน้าที่รับผิดชอบการประสานงานและสนับสนุนงานจัดอบรมเข้ม ประสบการณ์วิชาชีพในระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นกิจกรรมภาคบังคับตามหลักสูตรการศึกษา และการจัดอบรมเข้ม (พิเศษ) ชุดวิชา ซึ่งจัดตามความต้องการของสาขาวิชา งานประเมินผลการจัดอบรมเข้ม ประสบการณ์วิชาชีพ และอบรมเข้ม (พิเศษ) ชุดวิชาในระดับปริญญาตรี เพื่อนำผลการประเมินสนับสนุนการบริหารจัดการกำหนดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง งานพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อเพิ่มช่องทางการให้บริการ นักศึกษาและงานทะเบียนบัณฑิตในงานพระราชทานปริญญาบัตร

2.2.5 ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน

ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน มีหน้าที่ประสานงาน และดำเนินการ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรใหม่/ ประเมิน/ ปรับปรุงหลักสูตรของสาขาวิชา ต่างๆ ทั้งในระดับบัณฑิตศึกษา ระดับปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตร (ตามนโยบายมหาวิทยาลัย) ประเมินหลักสูตร รับผิดชอบงานเลขานุการ คณะกรรมการพัฒนา/ ประเมิน/ ปรับปรุงหลักสูตร และคณะกรรมการ/ คณะทำงานอื่นตามที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย งานจัดทำ แก้ไข เพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อ สำหรับสาขาวิชา ครุวิทยฐานะและเข้มวิทยฐานะของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช รวมทั้งจัดทำ แก้ไขระเบียบ และประกาศเกี่ยวกับหลักสูตร งานตรวจร่าง/ วิเคราะห์และกลั่นกรองข้อมูลหลักสูตร ก่อนเสนอสภาวิชาการ สภามหาวิทยาลัย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สภาวิชาชีพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง งานดำเนินการเกี่ยวกับการรับรองหลักสูตร การรับรองคุณวุฒิ การกำหนด คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง งานประสานงานเพื่อติดตาม/ ตรวจสอบ/ วิเคราะห์ข้อมูลการจัดทำ มคอ.7 รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร งานจัดทำฐานข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร งานจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตร งานแผนพัฒนาวิชาการสู่สากล งานจัดทำและเผยแพร่ เอกสารหลักสูตร (ฉบับภาษาไทย/ ฉบับภาษาอังกฤษ) ระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา งานจัดทำ โครงสร้างหลักสูตรในระบบสารสนเทศงานทะเบียนและงานบริการการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัย-

ธรรมาธิราช งานจัดทำข้อมูลรายละเอียดหลักสูตรเพื่อเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตและอินทราเน็ต งานรวบรวมมติที่ประชุมต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับหลักสูตร รวมทั้งประสานงาน ให้คำแนะนำ ตอบปัญหา สาขาวิชาและหน่วยงานต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตร ดังภาพที่ 2.2 การแบ่งส่วนราชการของสำนักวิชาการ

ภาพที่ 2.2 การแบ่งส่วนราชการของสำนักวิชาการ

3. การจัดกลุ่มงานของฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน

ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2522 ตามราชกิจจานุเบกษา ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่องการแบ่งส่วนราชการในสำนักต่างๆ ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 และมาตรา 9 วรรค 2 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2521 ขึ้นอยู่ภายใต้สำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2522 อ้างในรัชนิ พลแสน, 2557, น. 16) เป็นหน่วยงานกลางของมหาวิทยาลัยในการให้บริการ และประสานงานด้านการพัฒนา ประเมิน และปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้การดำเนินงานของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ระดับปริญญาตรี และระดับประกาศนียบัตรของมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาตามปณิธานของมหาวิทยาลัย (พิมพ์ สมใจ, 2552, น. 7) เพื่อให้มีคุณภาพตามเกณฑ์และได้มาตรฐานการอุดมศึกษา จัดทำเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อเผยแพร่แก่นักศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านหลักสูตรเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของสาขาวิชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (รัชนิ พลแสน, 2557, น. 18)

3.1 การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรคของฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน

การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรคของฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats: SWOT Analysis) มีดังนี้ (ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ มสธ., 2556)

3.1.1 จุดแข็ง (Strengths)

- 1) เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัย
- 2) บุคลากรส่วนใหญ่มีประสบการณ์และเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีความรับผิดชอบสูง
- 3) บุคลากรมีความเสียสละอุทิศตนให้กับงานและให้ความร่วมมือต่อส่วนรวมเป็นอย่างดี
- 4) หน่วยงานมีแนวปฏิบัติที่ดีในการทำงาน (ระบบและกลไกการพัฒนาปรับปรุง และบริหารหลักสูตรของมหาวิทยาลัย พ.ศ.2554)

3.1.2 จุดอ่อน (Weakness)

- 1) มีพื้นที่จำกัดในการจัดเก็บเอกสาร ซึ่งมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ทุกปี เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นเอกสารสำคัญที่ไม่สามารถทำลายได้
- 2) บุคลากรมีภาระงานมากทำให้ไม่มีเวลาสร้างสรรค์งานใหม่/ ทำวิจัยเพื่อพัฒนางานวิชาการ
- 3) บุคลากรยังขาดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร และการจัดการระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย

3.1.3 โอกาส (Opportunities)

- 1) มหาวิทยาลัยมีนโยบายให้ทุกหน่วยงานพัฒนาระบบเทคโนโลยี เพื่อใช้ในการบริหารจัดการ ประกอบกับการสอบถามข้อมูลด้านหลักสูตรจากผู้บริหาร และสาขาวิชาบ่อยครั้ง ทำให้ฝ่ายฯ ต้องพัฒนาระบบสารสนเทศด้านหลักสูตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและตอบสนองนโยบายของมหาวิทยาลัย
- 2) การที่มหาวิทยาลัยต้องรับการประเมินคุณภาพทำให้หน่วยงานสนับสนุนด้านวิชาการและการจัดการเรียนการสอนต้องมีระบบการปฏิบัติงานด้านการสนับสนุนที่เข้มแข็ง
- 3) การก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ทำให้มหาวิทยาลัยต้องพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถรวมทั้งต้องพัฒนา/ ปรับปรุงหลักสูตรเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยยกระดับการศึกษาและพัฒนาฝีมือแรงงาน

3.1.4 ภาวะคุกคาม (Threats)

1) การกิจของฝ่ายฯ เป็นเพียงการสนับสนุน ส่งเสริมและประสานงาน การดำเนินงานด้านหลักสูตรของมหาวิทยาลัย จึงไม่สามารถกำหนดแผนงาน/ กิจกรรมเชิงคุณภาพล่วงหน้าชัดเจนได้ ต้องขึ้นกับแผนการดำเนินงานของแต่ละสาขาวิชาเป็นหลัก

2) การกำหนดให้มีขั้นตอนการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อการดำเนินการให้บรรลุผลตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิทำให้ปริมาณ ภาระงานของฝ่ายเพิ่มขึ้น แต่อัตรากำลังไม่เพียงพอกับปริมาณงานและภาระงานที่เพิ่มขึ้น

3) การรับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรบางหลักสูตรของ สกอ. เป็นไปอย่างล่าช้า และมีข้อสังเกตให้ปรับแก้หลายครั้ง ทำให้ต้องเลื่อนการเปิดสอนหลักสูตรและ กระบวนการรับนักศึกษา

4) การรับรองหลักสูตร และคุณวุฒิของ ก.พ. องค์กรวิชาชีพ สภาวิชาชีพ มีความล่าช้าทำให้มีผลกระทบกับมหาวิทยาลัยและนักศึกษาอย่างมาก

3.2 กลุ่มงานของฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน

ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอนแบ่งกลุ่มงานภายในออกเป็น 4 งาน ได้แก่

3.2.1 งานพัฒนาหลักสูตร

3.2.2 งานสารสนเทศและประเมินหลักสูตร

3.2.3 งานปรับปรุงหลักสูตร

3.2.4 งานเอกสารหลักสูตร

3.2.5 งานธุรการ

งานต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

3.2.1 งานพัฒนาหลักสูตร

มีหน้าที่ประสานงาน และดำเนินการ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรใหม่ของสาขาวิชาต่างๆ ทั้งในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตร (ตามนโยบายมหาวิทยาลัย) รับผิดชอบงานเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร การจัดทำ แก้ไข เพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชาฯ การติดตามและรายงานความก้าวหน้าในการพัฒนาหลักสูตร ประสานงาน รวบรวม จัดทำ และบริการข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดทำอาจารย์ประจำหลักสูตร การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ตรวจสอบ/ วิเคราะห์ร่างหลักสูตรใหม่ก่อนเสนอ สภาวิชาการ สภามหาวิทยาลัย สภาวิชาชีพ (ถ้ามี) และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) เวียนแจ้งและดำเนินการเกี่ยวกับการรับรองหลักสูตร การรับรองคุณวุฒิ การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะ

สำหรับตำแหน่ง วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่เพื่อประกอบการพิจารณาของผู้บริหาร และสภาวิชาการ รวบรวม วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อเสนอ สกอ. คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) การจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่ ให้คำแนะนำ/ ตอบปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การรับรองหลักสูตร และคุณวุฒิแก่สาขาวิชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และปฏิบัติหน้าที่ในคณะกรรมการ/ คณะทำงานต่างๆ ตามที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย

3.2.2 งานสารสนเทศและประเมินหลักสูตร

มีหน้าที่ประสานงาน และดำเนินการ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรของสาขาวิชาต่างๆ ทั้งในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบ ประสานงานในการประเมินหลักสูตร ติดตามและรายงานความก้าวหน้าเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร จัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตร/ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตรให้แก่สาขาวิชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ จัดทำ/ ติดตามและประเมินคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปี วิเคราะห์ จัดทำ/ ติดตามและประเมินแผนปฏิบัติราชการประจำปี งานประสานงาน/ ตรวจสอบ/ วิเคราะห์ข้อมูลการจัดทำ มคอ.7 รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ประสานงานการประกันคุณภาพการศึกษาและการจัดการความรู้ของฝ่ายพัฒนาหลักสูตร และการสอน งานแผนพัฒนาวิชาการสู่สากล งานจัดทำข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ของฝ่ายฯ เพื่อการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ทาง Internet, Intranet จัดทำข้อมูลหลักสูตรเพื่อรายงาน ก.พ.ร. และ สกอ. งานบริการข้อมูลการประเมินหลักสูตร ให้คำแนะนำ/ ตอบปัญหาเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร และปฏิบัติหน้าที่ในคณะกรรมการ/ คณะทำงานต่างๆ ตามที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย

3.2.3 งานปรับปรุงหลักสูตร

มีหน้าที่ประสานงาน และดำเนินการ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรทั้งในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา รับผิดชอบงานเลขานุการคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร ติดตามและรายงานความก้าวหน้าในการปรับปรุงหลักสูตร จัดทำฐานข้อมูลการปรับปรุงหลักสูตร ตรวจวิเคราะห์ร่างหลักสูตรปรับปรุงและรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ วิเคราะห์ข้อมูลการปรับปรุงหลักสูตรเสนอผู้บริหารและสภาวิชาการ จัดทำข้อมูลการปรับปรุงหลักสูตรประกอบการพิจารณาของสภามหาวิทยาลัย เสนอขออนุมัติหลักสูตรปรับปรุงต่อสภามหาวิทยาลัย เสนอหลักสูตรต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อรับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตร ประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเรื่องการรับรองหลักสูตรปรับปรุง เสนอหลักสูตรปรับปรุงต่อสภาวิชาชีพเพื่อขอรับการรับรอง เวียนแจ้งและดำเนินการเกี่ยวกับการรับรองหลักสูตร จัดทำแก้ไข

ระเบียบ ประกาศ และข้อบังคับเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตร ให้คำปรึกษาแนะนำสาขาวิชาในการปรับปรุงหลักสูตร และให้บริการข้อมูลการปรับปรุงหลักสูตร

3.2.4 งานเอกสารหลักสูตร

มีหน้าที่รับผิดชอบจัดทำและเผยแพร่เอกสารหลักสูตรการศึกษาสาขาวิชาต่างๆ ทั้งระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับภาษาไทย) แก่นักศึกษา คณาจารย์ และหน่วยงานต่างๆ จัดทำและเผยแพร่เอกสารหลักสูตรการศึกษาสาขาวิชาต่างๆ (ฉบับภาษาอังกฤษ) แก่คณาจารย์ และหน่วยงานต่างๆ จัดทำและเผยแพร่ข้อมูลโครงสร้างและรายละเอียดหลักสูตร (ฉบับภาษาไทยและฉบับภาษาอังกฤษ) ทาง Internet แก่นักศึกษา ผู้สนใจทั่วไป คณาจารย์และหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งเผยแพร่รูปแบบ e-Book ทาง Intranet งานจัดทำโครงสร้างหลักสูตรในระบบสารสนเทศงานทะเบียนและงานบริการการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (Intranet) จัดทำข้อมูลหลักสูตรที่เปิดดำเนินการเรียนการสอนประจำปีการศึกษาบนระบบฐานข้อมูล เพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของ สกอ. รวบรวมมติที่ประชุมต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา/ ประเมิน/ ปรับปรุงหลักสูตรทุกระดับการศึกษา รวบรวมรายชื่อ วัตถุประสงค์และคำอธิบายของชุดวิชาทุกหลักสูตรให้เป็นปัจจุบัน รวบรวมข้อมูลการเรียกชื่อหลักสูตร ปริญญาและอักษรย่อหลักสูตรให้เป็นปัจจุบัน บริการรวบรวม/ ค้นหาเอกสารจากสถาบันการศึกษาต่างๆ พร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้บริการค้นหาและตรวจสอบข้อมูลหลักสูตรแก่สาขาวิชาและหน่วยงานอื่น ให้คำปรึกษา แนะนำ ตอบปัญหาข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษา/ การแปลหลักสูตรและปฏิบัติหน้าที่ในคณะกรรมการ/ คณะทำงานต่างๆ ตามที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย

3.2.5 งานธุรการ

มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านสารบรรณและธุรการ การรับ-ส่งหนังสือ เวียนหนังสือแยกประเภทและจัดเก็บเอกสาร ร่างโต้ตอบหนังสือ รับผิดชอบงานงบประมาณ อัตราค่าจ้าง รวบรวมและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี จัดทำบัญชีควบคุมและดูแลการเบิกจ่ายเอกสาร วัสดุ ครุภัณฑ์ ประสานงานการผลิตและสำเนาเอกสาร ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอกฝ่ายฯ

ดังภาพที่ 2.3 โครงสร้างการปฏิบัติงานฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน
สำนักวิชาการ ในหน้า 17

หัวหน้าฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน

น.ส.รัชณี พลแสน
(นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ)

งานพัฒนาหลักสูตร

รักษาการในตำแหน่ง
หัวหน้างาน

นางพิมพ์ผา สมใจ
(นักวิชาการศึกษา
ชำนาญการพิเศษ)

น.ส.ณัฐณิชา
เพชรบัวศักดิ์
(นักวิชาการศึกษา -
พนักงาน)

น.ส.อรลัษณ์ เสือแดง
(นักวิชาการศึกษา-ลูกจ้าง
ชั่วคราวรายเดือน)

งานสารสนเทศ
และประเมินหลักสูตร

รักษาการในตำแหน่ง
หัวหน้างาน

น.ส.เชาวนี อันล้าพูน
(นักวิชาการศึกษา-
พนักงาน)

น.ส.สุติกา อถาวร
(นักวิชาการศึกษา -
ลูกจ้างชั่วคราว
รายเดือน)

งานปรับปรุงหลักสูตร

รักษาการในตำแหน่ง
หัวหน้างาน

น.ส.สมณิรัตน์
สุวรรณพหมา
(นักวิชาการศึกษา
ชำนาญการพิเศษ)

น.ส.ธัญญา เฉลยผล
(นักวิชาการศึกษา-
พนักงาน)

นางคณิงจ ญ นคร
(ผู้ปฏิบัติงานบริหาร
ชำนาญงาน)

งานเอกสารหลักสูตร

รักษาการในตำแหน่ง
หัวหน้างาน

น.ส.กรรณิการ์
สถิรวรกุล
(นักวิชาการศึกษาชำนาญ
การ)

น.ส.วีระวรรณ เพ็งศรี
(นักวิชาการศึกษา -
ลูกจ้างชั่วคราว
รายเดือน)

งานธุรการ

น.ส.เกตสุดา
จันทร์ประเสริฐ
(ผู้ปฏิบัติงานบริหาร -
พนักงาน)

ภาพที่ 2.3 โครงสร้างการปฏิบัติงานฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ

ที่มา: ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ มสธ., 2557

4. นโยบายที่เกี่ยวข้องและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และ หลักสูตรภาษาต่างประเทศ

การศึกษาเป็นปัจจัยหลักในการโน้มนำประเทศไปในทางที่พึงประสงค์ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและศิลปวัฒนธรรม เป็นกระบวนการพัฒนาชีวิตและสังคม โดยเฉพาะการพัฒนา มนุษย์ให้กลายเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและทรัพยากรมนุษย์นี้เองที่เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ประเทศ มีการพัฒนาทันการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และเนื่องจากความทันสมัยของเทคโนโลยี การติดต่อ สื่อสารที่กว้างไกลที่ได้เพิ่มบทบาทของความร่วมมือระหว่างประเทศ รวมถึงการเข้าสู่ประชาคม เศรษฐกิจอาเซียนทำให้เกิดข้อตกลงและนโยบายในหลายๆ ด้านร่วมกัน ดังนั้น นโยบายและแผนที่ เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการศึกษาให้มีความเป็นนานาชาติในส่วนใหญ่มักจะอยู่ในรูปแบบของการดำเนิน นโยบายร่วมกัน โดยสรุปสาระสำคัญด้านการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ดังนี้

4.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

สรุปสาระสำคัญดังนี้

“หมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 80 (3) บัญญัติให้มีการพัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยจัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และ ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” (สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา, 2557)

ในปี พ.ศ.2559 คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญได้ยก (ร่าง) รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย ฉบับลงประชามติปี พ.ศ. 2559 โดยมีจุดเน้นด้านการศึกษาในหมวด 16 การปฏิรูปประเทศ มาตรา 258 ดังนี้ (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ, 2559, น. 93)

4.1.1 ให้สามารถเริ่มดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับ การศึกษาตามมาตรา 54 วรรคสอง เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัยโดยไม่เก็บค่าใช้จ่า

4.1.2 ให้ดำเนินการตรากฎหมายเพื่อจัดตั้งกองทุนตามมาตรา 54 วรรคหก ให้แล้วเสร็จ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

4.1.3 ให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครู และ อาจารย์ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครูมีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทนที่

เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน รวมทั้งมีกลไกสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู

4.1.4 ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัด และปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าวโดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่

4.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559)

สรุปสาระสำคัญดังนี้

“ข้อ 5.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืนให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มุ่งพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัย สอดแทรกการพัฒนาคนด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างวัฒนธรรมการถือคุณพัฒนาทักษะให้คนมีการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต ต่อยอดสู่การสร้างนวัตกรรมที่เกิดจากการฝึกฝนเป็นความคิดสร้างสรรค์ ปลูกฝังการพร้อมรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น และจิตใจที่มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย พัฒนาคนด้วยการเรียนรู้ในศาสตร์วิทยาการให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับแนวโน้มการจ้างงานและเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สร้างจิตสำนึกให้คนไทยมีความรับผิดชอบต่อสังคม เศรษฐกิจ กฎหมาย หลักสิทธิมนุษยชน สร้างค่านิยมการผลิตและบริการที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม เรียนรู้การรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ

ข้อ 5.5 ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ให้ความสำคัญกับการสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นการพัฒนาความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชนที่มีศักยภาพในการพัฒนาบุคลากรในทุกภาคส่วนเศรษฐกิจ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนให้มีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ยกย่องระดับทักษะฝีมือแรงงาน กำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐานของคุณภาพสินค้าและบริการ ที่เป็นการป้องกันสินค้าและบริการนำเข้าที่ไม่ได้คุณภาพทั้งในประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554)

อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2559 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดประชุมระดมความคิดเห็น เรื่อง “การพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)” โดยจุดเน้นการพัฒนาคนที่สำคัญในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) มีดังนี้

“การพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถของคน มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัยเพื่อวางรากฐานให้เป็นคนมีคุณภาพในอนาคต การพัฒนาทักษะสอดคล้อง

กับความต้องการในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของคนในแต่ละช่วงวัยตามความเหมาะสม และการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในทุกระดับและยกระดับการเรียนรู้ โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ปรับระบบการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพครูทั้งระบบ รวมทั้งการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และพัฒนาระบบทวิภาคีหรือสหกิจศึกษาให้เอื้อต่อการเตรียมคนที่มีทักษะให้พร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน นอกจากนี้ต้องให้ความสำคัญกับการสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตทั้งสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559, น. 13)

4.3 แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 – 2559)

แนวนโยบายที่สอดคล้องกับการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศ มีดังนี้

“วัตถุประสงค์ข้อ 1) พัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุลเพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา

แนวนโยบายข้อ (4) ผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขัน และร่วมมือกับนานาชาติ

วัตถุประสงค์ข้อ 3) พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน และสร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้

แนวนโยบายข้อ (5) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา พัฒนาความเป็นสากลของการศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ขณะเดียวกันสามารถอยู่ร่วมกันกับพลโลกอย่างสันติสุข มีการพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553)

อย่างไรก็ตาม แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับนี้จะสิ้นสุดในปี พ.ศ. 2559 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจด้านจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ จึงได้ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประชุมระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิและประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แล้วยก (ร่าง) กรอบทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2574 โดยจุดมุ่งหมายที่สำคัญของแผนฯ คือ การมุ่งเน้นการประกันโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และการศึกษาเพื่อการมีงานทำและสร้างงานได้ภายใต้บริบทเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลกที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งมีความเป็นพลวัตภายใต้สังคมแห่งปัญญา (Wisdom-Based Society) สังคมแห่งการเรียนรู้ (Lifelong Learning

Society) และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (Supportive Learning Environment) เพื่อให้พลเมืองสามารถแสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อให้ประเทศไทยสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วในอีก 15 ปีข้างหน้า โดยวิสัยทัศน์ของ (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ให้ความสำคัญกับการสร้างระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นกลไกหลักของการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของทุนมนุษย์และรองรับการศึกษา การเรียนรู้และความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559, น. 3 และ 6)

4.4 ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศในช่วงการปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552 — 2561

สาระสำคัญของยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศในช่วงการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552 — 2561 มีดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554, น. 10 – 30)

4.4.1 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “ระบบการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ มีความสอดคล้องกับความต้องการและมีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนสามารถแข่งขันได้กับนานาประเทศ โดยความร่วมมือของทุกภาคส่วน”

4.4.2 มีการกำหนดเป้าหมายปี 2561 ไว้ดังนี้

- 1) มีกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework: NQF) และมีการพัฒนาระบบการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
- 2) การจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อการรับรองสมรรถนะความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ
- 3) ขยายการศึกษาระบบทวิภาคี สหกิจศึกษา และการฝึกงานให้มากขึ้น โดยมีสัดส่วนผู้เรียนในระบบทวิภาคีและสหกิจศึกษา เป็นร้อยละ 30 ของผู้เรียนอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา
- 4) สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้น โดยมีสัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษา: สามัญศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็น 60 : 40
- 5) กำลังแรงงานที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 65 และมีสมรรถนะทางวิชาชีพตามมาตรฐาน
- 6) ผลิตภาพแรงงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ต่อปี ตั้งแต่ปี 2554

4.4.3 มีกรอบการดำเนินงาน พัฒนาการผลิตและพัฒนากำลังคน โดย

- 1) กำหนดทิศทางความต้องการกำลังคนและสร้างระบบความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งกลุ่มอาชีพ สมาคมวิชาชีพ สถานประกอบการ/ องค์กรผู้ใช้ สถาบันการศึกษา ศูนย์ฝึกอาชีพ/ผู้ผลิต
- 2) พัฒนารอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ เพื่อรับรองความรู้เชิงวิชาการ สมรรถนะวิชาชีพ ของผู้สำเร็จการศึกษาในทุกระดับ/ ประเภทการศึกษา และคุณวุฒิวิชาชีพ พร้อมจัดตั้งองค์กรเพื่อรับรองสมรรถนะการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอาชีพตลอดจนพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู อาจารย์ ผู้บริหาร และสถาบันการศึกษา
- 3) พัฒนาระบบการเตรียมความพร้อม การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ เพื่อจูงใจให้ผู้เรียนเลือกเรียน ตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการของตนเอง ตลาดแรงงาน และยุทธศาสตร์พัฒนาประเทศ
- 4) พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเน้นการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อเรียนรู้ในงานอาชีพ โดยขยายระบบทวิภาคี สหกิจศึกษา และการฝึกหัดงานอาชีพ รวมทั้งสนับสนุนการทำงานควบคู่การเรียน

4.4.4 มีการกำหนดยุทธศาสตร์และมาตรการ สรุปดังนี้

- 1) ยุทธศาสตร์ที่ 1: ปฏิรูปการเรียนรู้ด้านการศึกษาเพื่ออาชีพ ประกอบด้วย 10 มาตรการ เช่น จัดระบบการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่น เข้าถึงง่าย เพื่อเปิดโอกาสให้กำลังคนเข้ามาเรียนรู้และออกไปประกอบอาชีพ จัดระบบรับรองประสบการณ์ของบุคคล และระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) พัฒนาหลักสูตรเน้นฐานสมรรถนะ หลักสูตรเชิงกว้าง ให้มีการจัดการศึกษาและเรียนรู้ที่บูรณาการกับการทำงาน (Worked Integrated Learning : WIL) เป็นต้น
- 2) ยุทธศาสตร์ที่ 2: พัฒนาคุณภาพกำลังคนทุกระดับ ประกอบด้วย 7 มาตรการ เช่น การพัฒนากำลังคนให้มีความรู้ ทักษะและคุณภาพเป็นแรงงานที่มีทักษะฝีมือ (Skill Intensive) พัฒนากำลังคนระดับสูงเพื่อวิจัยและพัฒนานวัตกรรม เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้พัฒนาตนเอง ส่งเสริมความเป็นเลิศของเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ (Gifted & Talented) เป็นต้น
- 3) ยุทธศาสตร์ที่ 3: เร่งผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 9 มาตรการ เช่น ปรับกระบวนทัศน์การศึกษา ให้มีความสำคัญกับการศึกษาเพื่ออาชีพ และส่งเสริมค่านิยมด้านอาชีวศึกษา พัฒนาระบบมาตรฐานสมรรถนะ และระบบเทียบโอนตามความรู้และประสบการณ์ตามมาตรฐานสมรรถนะ จัดการศึกษาและเรียนรู้อาชีวศึกษา โดยเน้นการปฏิบัติในสัดส่วนมากกว่าทฤษฎีและการเรียนรู้งานอาชีพ ขยายการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี เป็นต้น

4) ยุทธศาสตร์ที่ 4: ผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งสาขาขาดแคลนและจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ ประกอบด้วย 8 มาตรการ เช่น ส่งเสริมให้นักเรียนเลือกเรียนสายวิทยาศาสตร์เพิ่มมากขึ้น จัดทำฐานข้อมูลกำลังคน ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Science and Technology : S&T) และสาขาอื่น ผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ รวมทั้งกำลังคนสาขาขาดแคลนและสาขาจำเป็นให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ เป็นต้น

5) ยุทธศาสตร์ที่ 5: พัฒนาสมรรถนะและขีดความสามารถของกำลังแรงงาน ประกอบด้วย 11 มาตรการ เช่น พัฒนาและ ปรับปรุงหลักสูตรระยะสั้นร่วมกับผู้ประกอบการ จัดการฝึกอบรมอาชีพต่อยอดให้ผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (9+1) หรือมัธยมศึกษาตอนปลาย (12+1) ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ เสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสมรรถนะหลัก (Core Competencies) โดยสอดแทรกในหลักสูตรฝึกอบรมระหว่างปฏิบัติงาน เชื่อมโยงความรู้ของปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับสถานศึกษาในท้องถิ่น เป็นต้น

6) ยุทธศาสตร์ที่ 6: เสริมสร้างความยั่งยืนให้กับภาคการผลิตและบริการที่เชื่อมโยงกับการพัฒนากำลังคน ประกอบด้วย 7 มาตรการ เช่น ส่งเสริมการค้าขายและพัฒนาด้านเทคโนโลยี สร้างกลไกการวิจัยและถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีระหว่างภาคธุรกิจ เอกชน สถานประกอบการกับสถาบันอุดมศึกษาและอาชีวศึกษา ส่งเสริมสถานศึกษาในกรุงเทพฯและปริมณฑล รวมทั้งในกลุ่มจังหวัดหลักของแต่ละภูมิภาค ปรับรูปแบบขององค์กรและ/หรือกฎกติกาต่างๆ ที่เอื้ออำนวยให้นักวิทยาศาสตร์และนักวิจัย มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ (Career Path) เป็นต้น

7) ยุทธศาสตร์ที่ 7: เสริมสร้างความเข้มแข็งของครู คณาจารย์ และผู้บริหาร ประกอบด้วย 10 มาตรการ เช่น พัฒนาระบบการผลิตครู - อาจารย์ สำหรับการศึกษาสายอาชีพ หรือผลิตครูช่างให้มีคุณภาพและพอเพียง พัฒนาคู่มือประจำการและ ผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ จัดทำมาตรฐานวิชาชีพครูและผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา สร้างแรงจูงใจให้ผู้มีประสบการณ์ในอาชีพมาเป็นครู — อาจารย์ การศึกษาอาชีพ โดยให้ค่าตอบแทนตามความสามารถ (Pay per Performance) เป็นต้น

8) ยุทธศาสตร์ที่ 8: พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 10 มาตรการ เช่น จัดตั้งคณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชน เพื่อกำหนดนโยบาย เป้าหมาย วางแผนผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualification Framework — NQF) พัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพ (Thai Vocational Qualification — TVQ) และจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ กำหนดศักยภาพและความเชี่ยวชาญของสถานศึกษาอาชีวศึกษา และอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน (Area of Excellence และ

Center of Excellence) สร้างกลไกในการประสานความร่วมมือระหว่างการพัฒนากำลังคนในระดับประเทศและการพัฒนากำลังคนในระดับกลุ่มจังหวัด/จังหวัด เป็นต้น

9) ยุทธศาสตร์ที่ 9: สร้างระบบความร่วมมือและเครือข่ายในการผลิตและพัฒนา

กำลังคน ประกอบด้วย 10 มาตรการ เช่น สนับสนุนสถานประกอบการให้เข้ามามีส่วนร่วมผลิตและพัฒนากำลังคน กำหนดทิศทางความต้องการกำลังคน และจัดตั้งเครือข่ายสถาบันการศึกษา องค์กรผู้ใช้กำลังคนทั้งในส่วนกลาง ภูมิภาค กลุ่มจังหวัด และจังหวัด ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมให้เข้ามาร่วมจัดการศึกษามากขึ้น จัดตั้งคณะกรรมการซึ่งมีผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ในการพัฒนาระบบข้อมูลกำลังคนร่วมกัน แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน (Data Exchange) เป็นต้น

4.5 แผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 – 2565)

เป้าหมายของแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 – 2565) คือ

“การยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพ สามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต พัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้ และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทย โดยใช้กลไกของธรรมาภิบาล การเงิน การกำกับมาตรฐาน และเครือข่ายอุดมศึกษา บนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการ ความหลากหลาย และเอกภาพเชิงระบบ” (สำนวนนโยบายและแผนการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551)

4.5.1 ประเด็นทิศทางและนโยบายของกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว

ประกอบด้วย 9 ประเด็น ดังนี้

1) รอยต่อกับการศึกษาระดับอื่น อุดมศึกษาพึงสนับสนุนการศึกษาระดับพื้นฐานเต็มความสามารถ รัฐควรขยายการลงทุนเอง และส่งเสริมให้เอกชนสร้างให้โรงเรียนเฉพาะ และห้องเรียนเฉพาะเพื่อรองรับเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ ต้องมีการจัดหลักสูตรและการดูแลนักเรียนกลุ่มนี้เฉพาะ เปิดให้ผู้จบอาชีวศึกษาสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้ด้วยความยืดหยุ่นโดยศึกษาในเงื่อนไขเวลาที่ไม่ปิดรับและการสะสมหน่วยกิตในทำนองธนาคารหน่วยกิต อุดมศึกษาปรับกระบวนการทัศน์ กลไกทำงานร่วมกับอาชีวศึกษาและภาคการผลิตจริง อุดมศึกษาควรแบ่งเวลาของตนเองให้การสนับสนุนการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา ต้องเร่งบทบาทการผลิตและพัฒนาครูป้อนโรงเรียนใหม่

2) การแก้ปัญหาอุดมศึกษาในปัจจุบัน คณะกรรมการการอุดมศึกษาจัดทำหลักเกณฑ์การกำกับอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งใช้เครื่องมือเชิงนโยบายและการเงินเพื่อลดหลักสูตรที่ไม่เป็นที่ต้องการของสังคม ลดเล็กระบบและสถาบันที่ไม่มีคุณภาพ สร้างกลไกการประเมินคุณภาพ

มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการทำผลการประเมินมาใช้ประโยชน์มีการแบ่งกลุ่มมหาวิทยาลัยเป็น 4 กลุ่ม คือ

- (1) กลุ่มวิทยาลัยชุมชน (Community Colleges)
- (2) กลุ่มมหาวิทยาลัยสี่ปี (4-year University) และมหาวิทยาลัยศิลปศาสตร์ (Liberal Arts University)
- (3) กลุ่มมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเฉพาะทาง (Specialized University) มหาวิทยาลัยสมบูรณ์แบบ (Comprehensive)
- (4) กลุ่มมหาวิทยาลัยวิจัย (Research University) และมหาวิทยาลัยบัณฑิตศึกษา (Graduate University)

3) ธรรมชาติและบริหารจัดการอุดมศึกษา จัดตั้งองค์กรพัฒนาผู้กำกับนโยบายและผู้บริหาร ผลิตหลักสูตรการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาให้แก่ผู้บริหารทุกระดับ ปรับโครงสร้างการบริหารธรรมชาติของมหาวิทยาลัย รวมถึงนายกสภามหาวิทยาลัย คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย ระบบการคัดเลือกอธิการบดีและผู้บริหารอื่น จัดให้มีสำนักงานของสภามหาวิทยาลัย มีเลขานุการสภามหาวิทยาลัยเต็มเวลา มีการประเมินมหาวิทยาลัยเชิงธรรมชาติอย่างครบวงจร สร้างเวทีถ่ายทอดนโยบายและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การบริหารนโยบายพัฒนาความสามารถในการกำกับดูแลและการบริหารเพื่อพัฒนาเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐบาล

4) การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ปรับใช้ระบบการประเมินและจัดสรรทรัพยากรวิจัยสำหรับอุดมศึกษาตามระบบวิจัยประเมินผล (Research Assessment Exercise) จัดสรรทุนวิจัยแบบการประมูลแข่งขันราคา (Competitive Bidding) ส่งเสริมศูนย์แห่งความเป็นเลิศ ผลักดันให้เกิดระบบวิจัยแห่งชาติที่กำหนดนโยบายวิจัย จัดสรรเงินทุนวิจัยออกแบบระบบความเชื่อมโยงระหว่างอุดมศึกษาและภาคการผลิต

5) การเงินอุดมศึกษา รัฐจัดสรรงบประมาณประจำปีตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แผนการพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน แผนโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญา และตามตัวชี้วัดความสำเร็จของผลงาน (Performance – Based) มากขึ้น พิจารณารูปแบบใหม่ของกองทุนประเภทโครงการสมทบ (Contribution Scheme) ที่ถูกต้องเหมาะสม จัดตั้งกองทุนพัฒนาอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาอาจารย์เชื่อมโยงอุดมศึกษากับภาคการผลิต จัดตั้งวิสาหกิจโดยมหาวิทยาลัย พัฒนาแรงงานความรู้สนับสนุนท้องถิ่น จัดตั้งองค์กรกันชนเพื่อจัดสรรงบประมาณอุดมศึกษาตามพันธกิจอุดมศึกษาและการเจรจาด้วยนโยบายกับรัฐบาล

6) การพัฒนาบุคลากรในอุดมศึกษา ในการพัฒนามหาวิทยาลัยรัฐกลุ่มใหม่ สภามหาวิทยาลัยควรกำหนดยุทธศาสตร์การใช้อัตราใหม่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ใช้เป็นเครื่องมือในการปรับทิศทางมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยใหม่ควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาอาจารย์เป็นทีม กำหนดให้รัฐมีพันธกิจสนับสนุนการพัฒนาอาจารย์และบุคลากรมหาวิทยาลัยเอกชน ขยายบทบาท และให้โควตาพิเศษสำหรับมหาวิทยาลัยเอกชนในโครงการที่ไม่ผูกมัดเงื่อนไขการทำงานของผู้รับทุนว่าต้องทำงานในภาครัฐ

7) เครือข่ายอุดมศึกษา สนับสนุนการควมรวมนิเทศต่างๆ รวมถึงสถาบันในพื้นที่ การช่วยยกระดับระหว่างองค์กรที่เข้มแข็งและองค์กรใหม่ สร้างเครือข่ายอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน สร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายทางวิชาการ เชื่อมโยงเครือข่ายอุดมศึกษา กับภาคการผลิต การสนับสนุนเครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

8) การพัฒนาอุดมศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ การพัฒนาเด็กเยาวชนและนักศึกษา การพัฒนาครูและบุคลากรในพื้นที่ การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันอุดมศึกษา การพัฒนาการศึกษาสู่ภูมิภาคอาเซียน

9) โครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้สนับสนุนการศึกษาในหลักสูตร “ศิลปศาสตร์” นโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของชาติ มหาวิทยาลัยจะเป็นหัวใจของการบริหารจัดการ และพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การขับเคลื่อนสังคมและชุมชนสารสนเทศ การบริหารจัดการองค์ความรู้ มีการจัดเก็บข้อมูลของตนเองที่ทันสมัยอยู่เสมอ ข้อมูลของสถาบัน ควรเป็นเงื่อนไขในกระบวนการจัดสรรงบประมาณและการประเมินคุณภาพ จัดระบบการคุ้มครองผู้บริโภคจากการให้บริการข้อมูลสารสนเทศนำสื่อการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยออกสู่สาธารณะ

4.6 นโยบายรัฐบาล

สรุปคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี ซึ่งพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ในวันศุกร์ที่ 12 กันยายน 2557 โดยนโยบายด้านการศึกษาได้กำหนดไว้ในข้อที่ 4 การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม รัฐบาลจะนำการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และความเป็นไทย มาใช้สร้างสังคมให้เข้มแข็งอย่างมีคุณภาพและคุณธรรมควบคู่กัน ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับหลักสูตรศึกษาทางไกล หลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ 4 ข้อ ดังนี้ (สำนักงานรัฐมนตรี, 2557)

4.6.1 จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบ และการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตน ได้เต็มตามศักยภาพ ประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้โดยมีความรู้และทักษะที่เหมาะสม เป็นคนดี มีคุณธรรม สร้างเสริมคุณภาพการเรียนรู้ โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อสร้างสัมมาชีพในพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ

4.6.2 พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู เน้นครูผู้สอนให้มีวุฒิตรงตามวิชาที่สอน นำเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือที่เหมาะสมมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยครูหรือเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การเรียนทางไกล การเรียนโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น รวมทั้งปรับระบบการประเมินสมรรถนะที่สะท้อนประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.6.3 อนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม ภาษาไทยและภาษาถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งความหลากหลายของศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อการเรียนรู้ สร้างความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และความเป็นไทย นำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดีในระดับประชาชน ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ ตลอดจนเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศ

4.6.4 สนับสนุนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน และวัฒนธรรมสากล และการสร้างสรรค์งานศิลปะและวัฒนธรรมที่เป็นสากล เพื่อเตรียมเข้าสู่สากลวัฒนธรรมของประชาคมอาเซียนและเพื่อการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก

4.7 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร จัดการเรียนการสอน และจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อให้สาธารณชนมั่นใจในคุณภาพของบัณฑิต กระทรวงศึกษาธิการจึงมีประกาศเรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ขึ้นโดยมีสาระสรุปได้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2552 อ้างในรัชนี้ พลแสน, 2556, น. 14-17)

4.7.1 หลักการสำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1) ยึดหลักความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตลอดจนมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษา โดยมุ่งให้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการนำแนวนโยบายในการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการจัดการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม เพราะกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามีแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาหลักสูตร

การปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอนของอาจารย์ การเรียนรู้ของนักศึกษา ตลอดจนการวัดและประเมินผล การเรียนรู้เพื่อให้มั่นใจว่า บัณฑิตจะบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวังได้จริง

2) มุ่งเน้นที่มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต (Learning Outcomes) ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพ เพื่อประกันคุณภาพบัณฑิตและสื่อสารให้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจและมั่นใจถึงกระบวนการผลิตบัณฑิต โดยเริ่มที่ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา คือ กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังไว้ก่อน หลังจากนั้นจึงพิจารณาถึงองค์ประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้บัณฑิตบรรลุถึงมาตรฐานผลการเรียนรู้นั้นอย่างสอดคล้องและส่งเสริมกันอย่างเป็นระบบ

3) มุ่งที่จะประมวลกฎเกณฑ์และประกาศต่างๆ ที่ได้ดำเนินการไว้แล้ว เข้าด้วยกันและเชื่อมโยงเป็นเรื่องเดียวกันซึ่งจะสามารถอธิบายให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจอย่างชัดเจนเกี่ยวกับความหมายและความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาของคุณวุฒิหรือปริญญาในระดับต่างๆ

4) มุ่งให้คุณวุฒิหรือปริญญาของสถาบันอุดมศึกษาใดๆ ของประเทศไทย เป็นที่ยอมรับและเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ เนื่องจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาจะช่วยกำหนดความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาในทุกชั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตร ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย โดยมั่นใจถึงผลผลิตสุดท้ายของการจัดการศึกษา คือ คุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจเป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต และเป็นคนดีของสังคม ช่วยเพิ่มความเข้มแข็งและขีดความสามารถในการพัฒนาประเทศไทย

4.7.2 วัตถุประสงค์ของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1) เพื่อเป็นกลไกหรือเครื่องมือในการนำแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษา ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ด้วยการนำไปเป็นหลักในการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

2) เพื่อกำหนดเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้ชัดเจนโดยกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังในแต่ละคุณวุฒิ/ ปริญญาของสาขา/ สาขาวิชาต่างๆ และเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้เชี่ยวชาญในสาขา/ สาขาวิชาได้ใช้เป็นหลัก และเป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการจัดการศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตร การปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอนวิธีการเรียนรู้ ตลอดจนกระบวนการวัดและการประเมินผลนักศึกษา

3) เพื่อเชื่อมโยงระดับต่างๆ ของคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษาให้เป็นระบบ เพื่อบุคคลจะได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ได้อย่างต่อเนื่องและหลากหลายตามหลักการศึกษาดลอดชีวิตที่มีความชัดเจนและโปร่งใส สามารถเทียบเคียงกับมาตรฐานคุณวุฒิในระดับต่างๆ กับนานาชาติได้

4) เพื่อช่วยให้เกิดวัฒนธรรมคุณภาพในสถาบันอุดมศึกษาและเป็นกลไกในการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง และใช้เป็นกรอบอ้างอิงสำหรับผู้ประเมินของการประกันคุณภาพภายนอกเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิต และการจัดการเรียนการสอน

5) เพื่อเป็นกรอบของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคมและสถาบันอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับความหมายของคุณวุฒิ คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะในการทำงาน รวมทั้งคุณลักษณะอื่นๆ ที่คาดว่าจะบัณฑิตจะมี

6) ประโยชน์ในการเทียบเคียงมาตรฐานคุณวุฒิระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ทั้งในและต่างประเทศในการย้ายโอนนักศึกษาระหว่างสถาบันอุดมศึกษา การลงทะเบียนข้ามสถาบัน และการรับรองคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ

7) เพื่อให้มีการกำกับดูแลคุณภาพการผลิตบัณฑิตกันเองของแต่ละสาขา/สาขาวิชา

8) เพื่อนำไปสู่การลดขั้นตอน/ ระเบียบ (Deregulation) การดำเนินการให้กับสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเข้มแข็ง

4.7.3 โครงสร้างและองค์ประกอบของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1) ระดับคุณวุฒิ (Levels of Qualifications) ระดับของคุณวุฒิแสดงถึงการเพิ่มขึ้นของระดับสติปัญญาที่ต้องการ และความซับซ้อนของการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากนี้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติยังกำหนดคุณลักษณะของนักศึกษาระดับแรกเข้าหลังจากสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย เพราะเป็นพื้นฐานความรู้ ความสามารถที่สำคัญในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาเริ่มต้นที่ระดับที่ 1 อนุปริญญา (3 ปี) และสิ้นสุดที่ระดับที่ 6 ปริญญาเอก ดังนี้

ระดับที่ 1	อนุปริญญา (3 ปี)
ระดับที่ 2	ปริญญาตรี
ระดับที่ 3	ประกาศนียบัตรบัณฑิต
ระดับที่ 4	ปริญญาโท

ระดับที่ 5 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
ระดับที่ 6 ปริญญาเอก

บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นแต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์การเข้าศึกษาต่อของแต่ละสถาบันอุดมศึกษาซึ่งอาจขึ้นอยู่กับคะแนนเฉลี่ยสะสม หรือเงื่อนไขอื่นเพื่อให้มั่นใจว่าผู้สมัครเข้าศึกษาต่อจะมีโอกาสประสบความสำเร็จในการศึกษาระดับที่สูงขึ้นและซับซ้อนยิ่งขึ้น

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ แบ่งสาขาวิชาเป็น 2 สาย ได้แก่ สายวิชาการ เน้นศาสตร์บริสุทธิ์ทางด้านศิลปศาสตร์หรือด้านวิทยาศาสตร์ โดยมุ่งศึกษาสาระและวิธีการของศาสตร์สาขาวิชานั้นๆ เป็นหลักไม่ได้สัมพันธ์โดยตรงกับการประกอบอาชีพ และสาขาวิชาชีพซึ่งมุ่งเน้นการศึกษาในลักษณะของศาสตร์เชิงประยุกต์ เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้และทักษะระดับสูงซึ่งจำเป็นต่อการประกอบอาชีพ และนำไปสู่การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ

การเรียนรู้ในสายวิชาการควรจะพัฒนาความสามารถที่สำคัญทั้งในการทำงานและการดำรงชีพในชีวิตประจำวัน ส่วนหลักสูตรสายวิชาชีพควรเกี่ยวข้องกับความเข้าใจ การวิจัยและความรู้ทางทฤษฎีในสาขา/ สาขาวิชาและสาขา/ สาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง และพัฒนาความสามารถในการคิดและการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมกับทุกสถานการณ์ อย่างไรก็ตาม หลักสูตรทั้งสองสายดังกล่าวมีจุดเน้นที่แตกต่างกัน ซึ่งควรสะท้อนให้เห็นในรายละเอียดของเนื้อหา สาระสำคัญและในชื่อปริญญา ผู้สำเร็จการศึกษาในสายวิชาหนึ่งสามารถเปลี่ยนไปศึกษาต่อระดับสูงขึ้นในอีกสายวิชาหนึ่งได้ ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาอาจจะกำหนดเงื่อนไขบางประการของการเข้าศึกษาได้ เพื่อให้ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้และทักษะที่จำเป็นเพียงพอสำหรับการศึกษาต่อในระดับนั้นๆ และบรรลุผลการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรนั้นๆ คาดหวัง

4.7.4 การเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย

การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่นักศึกษาพัฒนาขึ้นในตนเองจากประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างการศึกษ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมี อย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้

1) **ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral)** หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตนและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม

2) *ด้านความรู้ (Knowledge)* หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิดและการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่างๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

3) *ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)* หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆ ในการคิด วิเคราะห์และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน

4) *ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility)* หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบ ในการเรียนรู้ของตนเอง

5) *ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills)* หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

นอกจากผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านนี้ บางสาขาวิชาต้องการทักษะทางกายภาพสูง เช่น การเดินรำ ดนตรี การวาดภาพ การแกะสลัก พลศึกษา การแพทย์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงต้องเพิ่มการเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัย (*Domain of Psychomotor Skills*)

4.7.5 ความหมายและองค์ประกอบของมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา 1-7 (มคอ.1-7)

1) *มคอ. 1 มาตรฐานคุณวุฒิสาชา/ สาขาวิชา* หมายถึง กรอบที่กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตในแต่ละระดับการศึกษาของสาขา/ สาขาวิชาหนึ่งซึ่งจะกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตในสาขา/ สาขาวิชา ปริญญา และองค์ความรู้ที่เป็นเนื้อหาเท่าที่จำเป็นจะต้องมีในหลักสูตรสาขา/ สาขาวิชาและระดับคุณวุฒินั้นๆ เพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ในสาขา/ สาขาวิชาและระดับคุณวุฒิเดียวกันจะมีผลการเรียนรู้ไม่น้อยกว่าที่กำหนด ในขณะที่เดียวกันมาตรฐานคุณวุฒิสาชา/ สาขาวิชาจะเปิดกว้างและส่งเสริมให้สถาบันต่างๆ มีโอกาสบรรจุเนื้อหาวิชาในส่วนที่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ได้อย่างอิสระ เหมาะสม และตรงกับความต้องการหรือเอกลักษณ์ของแต่ละสถาบัน ซึ่งจะทำให้สถาบันต่างๆ สามารถพัฒนาหลักสูตรได้อย่างหลากหลายแต่มีมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรในสาขา/ สาขาวิชาและระดับคุณวุฒิเดียวกันที่เทียบเคียงกันได้

นอกจากนี้ มาตรฐานคุณวุฒิของสาขา/ สาขาวิชายังได้กำหนดเงื่อนไข
ข้อแนะนำ ในการบริหารจัดการการเรียนการสอนที่สถาบันอุดมศึกษาต้องนำไปปฏิบัติ เพื่อให้
หลักประกันว่า หลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนสามารถบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

มคอ. 1 เป็นแบบที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดให้คณะผู้เชี่ยวชาญ
ใช้ในการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/ สาขาวิชาต่างๆ ให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เมื่อคณะกรรมการการอุดมศึกษามี
มติเห็นชอบมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/ สาขาวิชาใดตามที่คณะผู้เชี่ยวชาญเสนอแล้วจะเสนอรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการลงนามประกาศใช้เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้มาตรฐานคุณวุฒิดังกล่าวเป็น
แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุง ตามแบบ มคอ.2 รายละเอียดของหลักสูตร

สกอ. ประกาศใช้ มคอ. 1 มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/ สาขาวิชาแล้วจำนวน
21 สาขา/ สาขาวิชาดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2559)

- (1) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2552
- (2) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2552
- (3) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาโลจิสติกส์ พ.ศ. 2552
- (4) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและ

การโรงแรม พ.ศ. 2553

- (5) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2553
- (6) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี พ.ศ. 2553
- (7) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขา

ศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร 5 ปี)

- (8) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย พ.ศ. 2554
- (9) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์และ

คณิตศาสตร์ พ.ศ. 2554

- (10) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาการแพทย์แผนไทย

ประยุกต์ พ.ศ. 2554

- (11) มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการแพทย์แผนไทย

ประยุกต์ พ.ศ. 2554

- (12) มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2555
- (13) มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชากายภาพบำบัด

พ.ศ. 2556

- (14) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชากายภาพบำบัด
พ.ศ. 2556
- (15) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์
พ.ศ. 2557
- (16) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
พ.ศ. 2557
- (17) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
พ.ศ. 2558
- (18) มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
พ.ศ. 2558
- (19) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเภสัชศาสตร์
พ.ศ. 2558 (หลักสูตร 6 ปี)
- (20) มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์
พ.ศ. 2558
- (21) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์
พ.ศ. 2558

2) มคอ. 2 รายละเอียดของหลักสูตร (Programme Specification)

หมายถึง คำอธิบายภาพรวมของการจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้บัณฑิตบรรลุผลการเรียนรู้ของหลักสูตรนั้นๆ โดยจะถ่ายทอดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตที่กำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/ สาขาวิชาไปสู่การปฏิบัติในหลักสูตร ซึ่งแต่ละสถาบันอุดมศึกษาสามารถบรรจุเนื้อหาวิชาเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ได้อย่างอิสระ เหมาะสม ตรงกับความต้องการหรือเอกลักษณ์ของสถาบันฯ โดยคณาจารย์ผู้สอนจะต้องร่วมมือกันวางแผนและจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร

รายละเอียดของหลักสูตรจะช่วยอธิบายให้นักศึกษาทราบว่าตนต้องเรียนวิชาอะไรบ้าง เข้าใจถึงวิธีการสอน วิธีการเรียนรู้ ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผลที่จะทำให้มั่นใจว่าเมื่อเรียนสำเร็จแล้วจะบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งยังแสดงความสัมพันธ์ของหลักสูตรกับองค์ประกอบในการเรียนเพื่อนำไปสู่คุณวุฒิตามที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิ รายละเอียดของหลักสูตรจะช่วยให้นักศึกษาเลือกเรียนในหลักสูตรที่เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้และความต้องการของตนเองได้ รวมทั้งผู้ใช้บัณฑิตสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณารับบัณฑิตเข้าทำงาน มคอ. 2 รายละเอียดของหลักสูตร ประกอบด้วย 8 หมวดดังต่อไปนี้

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้าง

ของหลักสูตร

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและประเมินผล

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

3) มคอ. 3 รายละเอียดของรายวิชา (Course Specification) หมายถึง

ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการของแต่ละรายวิชาเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องและเป็นไปตามที่ผลการเรียนรู้ที่วางแผนไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งแต่ละรายวิชาจะกำหนดไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาความรู้ในรายวิชา แนวทางการปลูกฝังผลการเรียนรู้ทักษะต่างๆ ตลอดจนคุณลักษณะอื่นๆ ที่นักศึกษาจะได้รับการพัฒนาให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของรายวิชา มีการกำหนดแผนการสอน ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียน วิธีการเรียน การสอน การวัดและประเมินผลในรายวิชา ตลอดจนหนังสือหรือสื่อทางวิชาการอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้อบรมทดสอบผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา การประเมินรายวิชาและกระบวนการปรับปรุง (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558, น. 3) นอกจากนี้ยังกำหนดยุทธศาสตร์ในการประเมินรายวิชาและกระบวนการปรับปรุง มคอ. 3 รายละเอียดของรายวิชา ประกอบด้วย 7 หมวดดังต่อไปนี้

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

4) มคอ.4 รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (Field Experience

Specification) หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการในรายวิชาหรือกิจกรรมที่นักศึกษาจะต้องออกฝึกงาน ออกฝึกภาคสนาม หรือสหกิจศึกษา ซึ่งจะต้องวางแผนให้สอดคล้องและเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร โดยจะกำหนดไว้อย่างชัดเจนถึงจุดมุ่งหมายและรายละเอียด

ของการดำเนินการของกิจกรรมนั้นๆ ตลอดจนความรู้ ความเข้าใจที่นักศึกษาจะได้รับจากการออกฝึก มีการกำหนดกระบวนการหรือวิธีการในการปลูกฝังผลการเรียนรู้ ทักษะต่างๆ ตลอดจนคุณลักษณะอื่นๆ ที่นักศึกษาจะได้รับการพัฒนาให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย รวมทั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผล นักศึกษา และการประเมินการดำเนินการตามรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (คณะกรรมการ การอุดมศึกษา, 2558, น. 3) มคอ.4 รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม ประกอบด้วย 7 หมวด ดังต่อไปนี้

- หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
- หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์
- หมวดที่ 3 การพัฒนาผลการเรียนรู้
- หมวดที่ 4 ลักษณะและการดำเนินการ
- หมวดที่ 5 การวางแผนและการเตรียมการ
- หมวดที่ 6 การประเมินนักศึกษา
- หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของ

การฝึกประสบการณ์ภาคสนาม

5) มคอ. 5 รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (Course Report)

หมายถึง รายงานผลการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาเมื่อสิ้นภาคเรียน เกี่ยวกับภาพรวมของการจัดการเรียนการสอนในวิชานั้นๆ ว่าได้ดำเนินการสอนอย่างครอบคลุมและเป็นไปตามแผนที่วางไว้ในรายละเอียดของรายวิชาหรือไม่ และหากไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ต้องให้เหตุผลและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาดังกล่าวในครั้งต่อไป รายงานนี้จะครอบคลุมถึงผลการเรียนของนักศึกษา การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา จำนวนนักศึกษาตั้งแต่เริ่มเรียนจนสิ้นสุด ปัญหาในด้านการบริหารจัดการ และสิ่งอำนวยความสะดวก การวิเคราะห์ผลการประเมินรายวิชาของนักศึกษา/ หัวหน้าภาค/ หรือผู้ประเมินภายนอก รวมทั้งการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต การวางแผนและให้ข้อเสนอแนะต่อผู้ประสานงานหลักสูตรเพื่อปรับปรุงและพัฒนาวิชา (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558, น. 4) มคอ.5 รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ประกอบด้วย 6 หมวดดังต่อไปนี้

- หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
- หมวดที่ 2 การจัดการเรียนการสอนเปรียบเทียบกับแผนการสอน
- หมวดที่ 3 สรุปผลการจัดการเรียนการสอนของรายวิชา
- หมวดที่ 4 ปัญหาและผลกระทบต่อการดำเนินการ

หมวดที่ 5 การประเมินรายวิชา

หมวดที่ 6 แผนการปรับปรุง

6) มคอ. 6 รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (Field Experience Report) หมายถึง รายงานผลการฝึกงาน ออกฝึกภาคสนาม หรือสหกิจศึกษาว่าได้บรรลุผลการเรียนตามแผนที่วางไว้ในรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนามหรือไม่ และหากไม่เป็นไปตามแผนที่ให้เหตุผลและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการฝึกงาน ออกฝึกภาคสนาม หรือสหกิจศึกษาในครั้งต่อไป รายงานนี้จะครอบคลุมถึงการฝึกประสบการณ์ภาคสนามตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุด ปัญหาด้านการบริหารจัดการ และสิ่งอำนวยความสะดวก การวิเคราะห์ผลการประเมิน การฝึกของนักศึกษา/ อาจารย์ผู้รับผิดชอบ/ พนักงานพี่เลี้ยง (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558, น. 4) มคอ.6 รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม ประกอบด้วย 6 หมวดดังต่อไปนี้

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

หมวดที่ 2 การดำเนินการที่ต่างไปจากแผนการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม

หมวดที่ 3 ผลการดำเนินการ

หมวดที่ 4 ปัญหา และผลกระทบด้านการบริหาร

หมวดที่ 5 การประเมินการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม

หมวดที่ 6 แผนการปรับปรุง

7) มคอ. 7 รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (Programme Report) หมายถึง การรายงานผลประจำปีการศึกษาโดยผู้ประสานงานหลักสูตรหรือผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกี่ยวกับผลการบริหารจัดการหลักสูตร เช่น ข้อมูลทางสถิติของนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตร สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถาบันที่มีผลกระทบต่อหลักสูตร สรุปภาพรวมของรายงานผลของรายวิชาในหลักสูตร ประสิทธิภาพของการสอนในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน การเทียบเคียงผลการดำเนินการกับมาตรฐานอื่นๆ ที่มีสรุปผลการประเมินหลักสูตรจากความเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ตลอดจนข้อเสนอในการวางแผนและพัฒนา รวมทั้งแผนปฏิบัติการในการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การรายงานผลดังกล่าวจะส่งไปยังหัวหน้าภาควิชา/ คณะบดี และใช้เป็นข้อมูลศึกษาด้วยตนเองเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะๆ และเป็นข้อมูลในการรับรองหลักสูตรจากผู้ประเมินภายนอกได้ด้วย มคอ. 7 รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ประกอบด้วย 9 หมวดดังต่อไปนี้

- หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
- หมวดที่ 2 ข้อมูลเชิงสถิติ
- หมวดที่ 3 การเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อหลักสูตร
- หมวดที่ 4 ข้อมูลสรุปรายวิชาของหลักสูตร
- หมวดที่ 5 การบริหารหลักสูตร
- หมวดที่ 6 สรุปการประเมินหลักสูตร
- หมวดที่ 7 คุณภาพของการสอน
- หมวดที่ 8 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพหลักสูตรจาก

ผู้ประเมินอิสระ

- หมวดที่ 9 แผนการดำเนินการเพื่อพัฒนาหลักสูตร

มคอ. สะท้อนในเรื่องความเป็นนานาชาติในหัวข้อปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาวิชา รวมถึงจำนวนหน่วยกิตและองค์ประกอบในข้ออื่นๆ ที่สัมพันธ์กันโดยแบบ มคอ. มีหัวข้อเรื่องการเทียบโอนเพื่อให้หลักสูตรที่มีระบุข้อมูลในส่วนนี้ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิมาตรฐานที่จะทำให้หลักสูตรเทียบเคียงกับนานาชาติและสามารถถ่ายโอนนักศึกษา หรือส่งบัณฑิตไปทำงานต่างประเทศได้ (สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2554)

4.8 แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3)

พ.ศ. 2558

เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการนำไปปฏิบัติตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 คณะกรรมการการอุดมศึกษาในการประชุมครั้งที่ 11/ 2558 เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2558 จึงกำหนดแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558 ขึ้นโดยให้เพิ่มความไว้อย่างประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ดังนี้

“กรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดจะจัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) และรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในลักษณะอื่น สถาบันอุดมศึกษาสามารถดำเนินการจัดทำระบบเก็บข้อมูลรายละเอียดตามแนวทางของ มคอ.3 มคอ.4 มคอ.5 มคอ.6 และ มคอ.7 โดยสามารถปรับเปลี่ยนหัวข้อรายละเอียดให้เหมาะสมกับบริบทเฉพาะของสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ ได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของการจัดทำ มคอ.3 มคอ.4 มคอ.6 และ มคอ.7”

ทั้งนี้ ให้ถือว่าตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ (ซึ่งคณะกรรมการการอุดมศึกษาเคยกำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ลงวันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2552) เป็นเพียงแนวทางเท่านั้น โดยสถาบันอุดมศึกษาสามารถกำหนดตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิได้เอง ซึ่งแต่ละหลักสูตรมีอิสระในการกำหนดตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ใช้ในการติดตาม ประเมินและรายงานคุณภาพของหลักสูตรประจำปีที่เหมาะสมไว้ในหมวดที่ 1-6 ของแต่ละหลักสูตร ตามบริบทและวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิต ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบหรืออนุมัติจากสภาสถาบันอุดมศึกษา ในระหว่างที่สถาบันอุดมศึกษาไม่สามารถเสนอขอปรับตัวบ่งชี้ใหม่ได้แล้วเสร็จ ให้ใช้ตัวบ่งชี้เดิมก่อนได้ หรือหากหลักสูตรใดมีความประสงค์กำหนดตัวบ่งชี้แบบเดิมก็สามารถกระทำได้ กรณีหลักสูตรมีการปรับตัวบ่งชี้ใหม่ให้นำเสนอ สกอ.รับทราบในการปรับปรุงหลักสูตรครั้งต่อไป

4.9 การดำเนินการหลักสูตรระดับปริญญาในระบบการศึกษาทางไกลด้านสื่อการศึกษาทางไกล

จากการที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นมหาวิทยาลัยเปิดที่ใช้ระบบการศึกษาทางไกล ประกอบกับในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงของโลกอุดมศึกษาด้านความหลากหลายของประเภทและจำนวนสถาบัน กลุ่มนักศึกษา และวิธีการเรียนการสอน (มยุรี สิงห์ไข่มุก, 2553) ในการพิจารณาความพร้อมและศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษาที่จะดำเนินการหลักสูตรในระบบการสอนทางไกลต้องพิจารณาในเรื่องของการจัดคณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร คณาจารย์ประจำ คณาจารย์พิเศษ บุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง ระบบการเรียนการสอนทางไกล กำหนดการเปิดภาคการศึกษาและหลักสูตร การผลิตชุดการสอนทางไกล การประเมินการเรียนการสอน การจัดสื่อและอุปกรณ์การศึกษา การจัดโปรแกรมชุดคำสั่ง (Software) การจัดห้องสมุดทั้งห้องสมุดธรรมดาและห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ อาคาร และสถานที่ รวมทั้งทรัพยากรอื่นที่มีความจำเป็น (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2548, น. 1)

ตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การขอเปิดและดำเนินการหลักสูตรระดับปริญญาในระบบการศึกษาทางไกล พ.ศ.2548 ลงวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2549 กำหนดการดำเนินการหลักสูตรระดับปริญญาในระบบการศึกษาทางไกลด้านสื่อการศึกษาทางไกลว่า

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดระบบการศึกษาทางไกลรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือผสมผสานกัน โดยยึดสื่อหลัก ได้แก่ แบบยัดสื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อหลัก แบบยัดสื่อแพรภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก หรือแบบยัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก

สื่อการศึกษาทางไกล สถาบันอุดมศึกษาควรผลิตหรือจัดหาสื่อหลักและสื่อเสริมให้เอื้อต่อการศึกษด้วยตนเอง

สื่อหลัก ต้องเป็นสื่อที่นักศึกษาทุกคนเข้าถึงได้ สามารถถ่ายทอดเนื้อหาสาระได้ทุกระบบ และบรรจุเนื้อหาสาระครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อให้นักศึกษาที่มีความพร้อมสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง

สื่อเสริม เป็นสื่อที่เสริมสาระให้ชัดเจนหรือเสริมปฏิสัมพันธ์ในระบบการศึกษาทางไกล

4.9.1 องค์ประกอบของสื่อหลักและสื่อเสริม มีดังนี้

1) ในกรณีที่ยึดสื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อหลัก ให้ประกอบด้วยแนวการศึกษาหรือแบบฝึกปฏิบัติ (Study Guide/ Workbook) ตำราเรียนด้วยตนเอง และหนังสือชุดความรู้ ทั้งนี้ให้มีสื่อเสริม ประกอบด้วย สื่อโสตทัศน์ รายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ บทเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ บทเรียนทางอินเทอร์เน็ต การสอนเสริม การสัมมนาเสริม การประชุมทางไกล และการปฏิบัติในสถานการณ์เสมือนจริง การปฏิบัติในสถานการณ์จำลองและการปฏิบัติในสถานการณ์จริง

2) ในกรณีที่ยึดสื่อแพร่ภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก ให้ประกอบด้วยรายการวิทยุกระจายเสียง และรายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อแพร่เสียงและภาพทางสถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีวิทยุโทรทัศน์ สถานีดาวเทียม หรือสถานีแพร่เสียงและภาพตามสาย เพื่อการเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ผ่านจอภาพ (OSI-On Screen Interactive) เป็นรายการเสนอเนื้อหาสาระครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งที่เป็นรายการสดแบบปฏิสัมพันธ์หรือการบันทึกเสียงหรือภาพไว้ล่วงหน้า มีการออกแบบรายการที่จะช่วยทำให้นักศึกษาได้รับความรู้และประสบการณ์เทียบได้กับการศึกษาแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างคณาจารย์กับนักศึกษาโดยตรง

ทั้งนี้ ให้มีสื่อเสริมประกอบด้วย สื่อโสตทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ บทเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ บทเรียนทางอินเทอร์เน็ต การสอนเสริม การสัมมนาเสริม การประชุมทางไกล และการปฏิบัติในสถานการณ์เสมือนจริง การปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง และการปฏิบัติในสถานการณ์จริง

3) ในกรณีที่ยึดสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก ให้ใช้วิธีการผสมผสานระหว่างการเรียนการสอนแบบออนไลน์หรือออฟไลน์ (On-line or Off-line) แบบดิจิทัล หรือแอนะล็อก (Digital or Analog) แบบเข้าถึงได้ไม่พร้อมกัน (Asynchronous) หรือเข้าถึงได้พร้อมกันในเวลาเดียวกัน (Synchronous/ Real-Time)

ทั้งนี้ให้มีสื่อเสริมประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ รายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ บทเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ การสอนเสริม การสัมมนาเสริม การประชุมทางไกล และการปฏิบัติในสถานการณ์เสมือนจริง การปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง และการปฏิบัติในสถานการณ์จริง

ในการสอนผ่านเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันอุดมศึกษาต้องแสดงความพร้อมด้านโปรแกรมชุดคำสั่ง (Software) เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาทางไกล โดยพัฒนาระบบการ จัดสอนทางอิเล็กทรอนิกส์ (Learning Management System-LMS) และพัฒนาระบบจัดการเนื้อหา (Content Management System-CMS) ที่มีประสิทธิภาพ

ระบบการ จัดสอนทางอิเล็กทรอนิกส์ต้องมีองค์ประกอบ (1) โฮมเพจ (Homepage) (2) การนำเสนอเนื้อหาสาระ (Content Presentation) (3) แหล่งทรัพยากร (Learning Resources) (4) แหล่งสืบค้นความรู้เสริมจากภายนอก (External Resources) (5) ห้องปฏิบัติการทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Laboratory) (6) ศูนย์สื่อโสตทัศน์ (AV Center) (7) การประเมิน (Assessment) (8) บอร์ดประกาศ (Web Board) (9) ห้องสนทนา (Chat Room) (10) การสื่อสารทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail Address) (11) คำถามพบบ่อย (Frequently Asked Question) (12) ข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Profile)

สถาบันอุดมศึกษาต้องพัฒนาหรือจัดหาโปรแกรมที่สามารถบันทึกรายละเอียดวันและเวลา และช่วงเวลาที่ร่วมกิจกรรม บันทึกรายงานต่อคณาจารย์ประจำวิชาและคณาจารย์ช่วยสอนเกี่ยวกับวิธีการ และเวลาการเข้าศึกษาอย่างละเอียด (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2548, น. 3 – 4)

4.10 แผนเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 แผนยุทธศาสตร์ มสธ. ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2556 – 2560) และแผนพัฒนา มสธ. ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556 – 2570)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้มีการผลักดันนโยบายที่ก่อให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศมาโดยตลอด ดังจะเห็นได้จากนโยบายดังต่อไปนี้

4.10.1 แผนเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558

แผนเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ 9 กลยุทธ์ ดังนี้ (กองแผนงาน, 2556, น. 4-6)

1) ยุทธศาสตร์ที่ 1: เป็นศูนย์กลางทางการศึกษาในระบบทางไกลเพื่อพัฒนาวิชาการ วิชาชีพให้กับประชาชนทุกระดับในชุมชน สังคมให้มีความพร้อมเพื่อก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

(1) กลยุทธ์:

ก. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านความสัมพันธ์และความร่วมมือของประชาคมอาเซียน

ข. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักรู้เรื่องความหลากหลายทางศิลปะและวัฒนธรรมให้เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชนในชุมชน สังคม ท้องถิ่น เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

ค. พัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล

โดยมีการกำหนดโครงการที่จะพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา นานาชาติ (Post Graduate Programme in ASEAN Studie) และพัฒนาหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (Communication Arts for ASEAN)

2) ยุทธศาสตร์ที่ 2: ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

(1) กลยุทธ์:

ก. วิจัยและพัฒนาสู่มาตรฐานการศึกษาที่เท่าเทียมสู่ประชาคมอาเซียน

ข. สร้าง/ขยายเครือข่ายความร่วมมือในประชาคมอาเซียน

ค. การพัฒนารูปแบบการให้บริการการเรียนการสอนด้านภาษาและวัฒนธรรมผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์

3) ยุทธศาสตร์ที่ 3: การพัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันสู่ประชาคมอาเซียน

(1) กลยุทธ์:

ก. พัฒนาทักษะและเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียนอื่นให้กับเยาวชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชนและผู้สนใจทั่วไปในชุมชน ท้องถิ่น เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

ข. จัดทำสื่อการศึกษา /หลักสูตรการฝึกอบรมและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานและประชาชนผู้สนใจในชุมชน ท้องถิ่นเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

ค. การเร่งพัฒนาการศึกษาผ่านระบบการศึกษาทางไกลเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สู่การแข่งขันในระดับภูมิภาคอาเซียน

**4.10.2 แผนพัฒนา มสธ. ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556 – 2570) และแผน
ยุทธศาสตร์ มสธ. ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2556 – 2560)**

1) วิสัยทัศน์ (Vision)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเป็นมหาวิทยาลัยเปิดชั้นนำของโลกที่ใช้ระบบการศึกษาทางไกลให้การศึกษาตลอดชีวิตสำหรับทุกคน (กองแผนงาน, 2557, น. บทที่ 3-1)

2) พันธกิจ (Mission)

มหาวิทยาลัยได้กำหนดพันธกิจที่ต้องดำเนินการในแผนพัฒนา มสธ. ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570) และแสดงความเชื่อมโยงสู่พันธกิจในแผนยุทธศาสตร์ มสธ. ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2556 - 2560) ให้เห็นตามตารางเปรียบเทียบดังตารางที่ 2.1 หน้า 42 - หน้า 43 (กองแผนงาน, 2557, น. บทที่ 3-3)

**ตารางที่ 2.1 ความเชื่อมโยงพันธกิจแผนพัฒนา มสธ.ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570) และ
แผนยุทธศาสตร์ มสธ. ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2556-2560)**

แผนพัฒนา มสธ.ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2556-2560)	แผนพัฒนา มสธ.ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570)
พันธกิจที่ 1: พัฒนาระบบการศึกษาทางไกลและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมุ่งผลิตบัณฑิตทุกระดับเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ	พันธกิจที่ 1: พัฒนาระบบการศึกษาทางไกลโดยมุ่งผลิตบัณฑิตทุกระดับเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ ภูมิภาคและโลก
พันธกิจที่ 2: วิจัย ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการศึกษาทางไกลและองค์ความรู้ด้านการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน	พันธกิจที่ 2: วิจัย ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการศึกษาทางไกลและองค์ความรู้ด้านการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน
พันธกิจที่ 3: บริการวิชาการโดยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ชุมชน และองค์กรสถาบันในสังคม เพื่อนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ และสังคมฐานความรู้	พันธกิจที่ 3: บริการวิชาการโดยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ชุมชน และองค์กร สถาบันในสังคมเพื่อนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้และสังคมฐานความรู้
พันธกิจที่ 4: อนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนาและเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ	พันธกิจที่ 4: อนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนา และเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

ตารางที่ 2.1 ความเชื่อมโยงพันธกิจแผนพัฒนา มสธ.ระยะยาว 5 ปี (พ.ศ.2556-2560) และ
แผนยุทธศาสตร์ มสธ. ระยะ 15 ปี (พ.ศ.2556-2570) (ต่อ)

แผนพัฒนา มสธ.ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2556-2560)	แผนพัฒนา มสธ.ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570)
พันธกิจที่ 5: พัฒนาศูนย์การเป็นมหาวิทยาลัย เปิดชั้นนำของโลก	พันธกิจที่ 5: พัฒนาศูนย์การเป็นมหาวิทยาลัย เปิดชั้นนำของโลก

ที่มา: กองแผนงาน, 2557

จากตารางพบว่า พันธกิจที่ 1 มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบการศึกษาทางไกล โดยมุ่งผลิตบัณฑิตทุกระดับเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ ภูมิภาคและโลก ในคู่มือฯ เล่มนี้จึงขอเสนอเฉพาะประเด็นยุทธศาสตร์ในพันธกิจที่ 1 ตามแผนพัฒนา มสธ. ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556-2570) และแผนยุทธศาสตร์ มสธ. ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2556-2560) มานำเสนอแสดงให้เห็นความเชื่อมโยงดังตารางที่ 2.2 หน้า 44 - หน้า 45

ตารางที่ 2.2 ความเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์แผนพัฒนา มสธ.ระยะยาว 5 ปี (พ.ศ.2556-2560) และแผนยุทธศาสตร์ มสธ. ระยะ 15 ปี (พ.ศ.2556-2570) ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ ในแผนฯ ระยะ 5 ปี	เป้าประสงค์ในแผนฯ ระยะ 5 ปี	ประเด็นยุทธศาสตร์ใน แผนฯ ระยะยาว 15 ปี	เป้าประสงค์ในแผนฯ ระยะยาว 15 ปี
พันธกิจที่ 1: พัฒนาระบบการศึกษาทางไกล โดยมุ่งผลิตบัณฑิตทุกระดับเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ ภูมิภาค และโลก			
ยุทธศาสตร์ที่ 1: เพิ่มศักยภาพบัณฑิต/ กำลังคนของประเทศ ให้มีขีดความสามารถ ในการแข่งขันสู่ระดับ สากล	1.1 เพื่อผลิตบัณฑิตที่ มีคุณธรรมนำความรู้ และจัดการศึกษาให้มี คุณภาพได้มาตรฐาน ตอบสนองต่อการพัฒนา สังคมและประเทศ	ยุทธศาสตร์ที่ 1: เพิ่มศักยภาพบัณฑิต / กำลังคนให้มีขีดความ สามารถในการแข่งขัน สู่ระดับสากล	1.1 เพื่อผลิตบัณฑิต และพัฒนากำลังคน ให้มีคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ตามมาตรฐาน และอัตลักษณ์ของ มหาวิทยาลัยให้ ตอบสนองพลวัตของ การจ้างงานและ การแข่งขันในระดับสากล
ยุทธศาสตร์ที่ 2: พัฒนาความเข้มแข็ง ทางวิชาการ และ ยกระดับมาตรฐาน การศึกษาสู่สากล ตามอัตลักษณ์ของ สถาบัน	2.1 เพื่อพัฒนา มหาวิทยาลัยให้เป็น มหาวิทยาลัยเปิด ทางไกลชั้นนำที่ได้รับ การยอมรับในระดับ สากลโดยใช้เทคโนโลยี ที่ทันสมัย ในการพัฒนา ระบบการเรียน การสอนทาง อิเล็กทรอนิกส์	ยุทธศาสตร์ที่ 2: พัฒนาความเข้มแข็ง ทางวิชาการ และ ยกระดับมาตรฐาน การศึกษาสู่สากล ตามอัตลักษณ์ของ สถาบัน	2.1 เพื่อสร้างมาตรฐาน การศึกษาในระบบ การศึกษาทางไกล และ บุคลากรทางการศึกษา ตามอัตลักษณ์ของ มหาวิทยาลัย ให้มี ความเข้มแข็งทางวิชาการ และความยอมรับใน ระดับชาติและนานาชาติ

ตารางที่ 2.2 ความเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์แผนพัฒนา มสธ.ระยะยาว 5 ปี (พ.ศ.2556-2560) และแผนยุทธศาสตร์ มสธ. ระยะ 15 ปี (พ.ศ.2556-2570) ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ (ต่อ)

ประเด็นยุทธศาสตร์ ในแผนฯ ระยะ 5 ปี	เป้าประสงค์ในแผนฯ ระยะ 5 ปี	ประเด็นยุทธศาสตร์ใน แผนฯ ระยะยาว 15 ปี	เป้าประสงค์ในแผนฯ ระยะยาว 15 ปี
พันธกิจที่ 1: พัฒนาระบบการศึกษาทางไกล โดยมุ่งผลิตบัณฑิตทุกระดับเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ ภูมิภาค และโลก (ต่อ)			
ยุทธศาสตร์ที่ 3: ยกระดับคุณภาพการ ให้บริการการศึกษาสู่ สากล	3.1 เพื่อสร้างระบบ บริการการศึกษาและ นักศึกษาสามารถเข้าถึง ได้สะดวกรวดเร็ว และ ระบบสนับสนุน นักศึกษาให้มี ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนรู้เพิ่มขึ้น	ยุทธศาสตร์ที่ 3: ยกระดับคุณภาพการ ให้บริการการศึกษา สู่สากล	3.1 เพื่อสร้างระบบ บริการการศึกษาที่ ผู้รับบริการสามารถ เข้าถึงได้สะดวก รวดเร็วและมีความ พึงพอใจทั้งใน ระดับชาติและสากล

ที่มา: กองแผนงาน, 2557

ยุทธศาสตร์ที่มีประเด็นความเชื่อมโยงกับหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศ คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 และ 2 ซึ่งเป้าประสงค์ในแต่ละประเด็นฯ ที่เชื่อมโยงกับพันธกิจที่ 1 มหาวิทยาลัย ได้วางเป้าหมายความสำเร็จที่ต้องการให้เกิดขึ้นเมื่อสิ้นแผนพัฒนามหาวิทยาลัยระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556 - 2570) ไว้ 3 ระยะ ได้แก่ เป้าหมาย 5 ปีแรก (พ.ศ. 2556 - 2560) เป้าหมายปีที่ 10 (พ.ศ. 2561 - 2565) และเป้าหมายปีที่ 15 (พ.ศ. 2566 - 2570) โดยแต่ละระยะได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จไว้ด้วย ซึ่งในระยะ 5 ปีแรกเป็นตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายเดียวกับแผนยุทธศาสตร์ มสธ. ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2556 - 2560) มีรายละเอียดดังตารางที่ 2.3 ในหน้า 46 - หน้า 53

ตารางที่ 2.3 ตัวบ่งชี้ความสำเร็จและค่าเป้าหมายของแผนพัฒนามหาวิทยาลัย ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556-2570) 3 ระยะ พันธกิจที่ 1: พัฒนาระบบการศึกษาทางไกล โดยมุ่งผลิตบัณฑิตทุกระดับเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ ภูมิภาค และโลก ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มศักยภาพบัณฑิต/ กำลังคนให้มีคุณภาพขีดความสามารถในการแข่งขันสู่ระดับสากล และยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาความเข้มแข็งทางวิชาการ และยกระดับมาตรฐานการศึกษาสู่สากลตามอัตลักษณ์ของสถาบัน (ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ)

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1,000 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 1)	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
1.1 เพื่อผลิตบัณฑิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานและอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยให้ตอบสนองพลวัตของการจ้างงานและการแข่งขันในระดับสากล	-	-	1.1 - 7 จำนวนหลักสูตรใหม่ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทันเหตุการณ์ทันความจำเป็น (Just-in-time Learning หรือ On-demand Learning) ในระดับชาติ	2 หลักสูตร (สะสม)	1.1 – 7 จำนวนหลักสูตรใหม่ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทันเหตุการณ์ ทันความจำเป็น (Just-in-time Learning หรือ On-demand Learning) ในระดับชาติและนานาชาติ	3 หลักสูตร (สะสม)

ตารางที่ 2.3 ตัวบ่งชี้ความสำเร็จและค่าเป้าหมายของแผนพัฒนามหาวิทยาลัย ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556-2570) 3 ระยะ พันธกิจที่ 1: พัฒนาระบบการศึกษาทางไกล โดยมุ่งผลิตบัณฑิตทุกระดับเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ ภูมิภาค และโลก ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มศักยภาพบัณฑิต/ กำลังคนให้มีคุณภาพขีดความสามารถในการแข่งขันสู่ระดับสากล และยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาความเข้มแข็งทางวิชาการ และยกระดับมาตรฐานการศึกษาสู่สากลตามอัตลักษณ์ของสถาบัน (ในส่วนของที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ) (ต่อ)

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1,000 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 1)	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
1.1 เพื่อผลิตบัณฑิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานและอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยให้ตอบสนองพลวัตของการจ้างงานและการแข่งขันในระดับสากล (ต่อ)	-	-	1.1 – 8 จำนวนหลักสูตรใหม่ที่มีการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานกับภาคธุรกิจ ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ (เช่น นิคม-อุตสาหกรรม โรงแรม เป็นต้น) ตามศาสตร์ของแต่ละสาขาวิชา (Demand-Led manpower development, technical service)	2 หลักสูตร (สะสม)	1.1 – 8 จำนวนหลักสูตรใหม่ที่มีการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานกับภาคธุรกิจ ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ (เช่น นิคมอุตสาหกรรม โรงแรม เป็นต้น) ตามศาสตร์ของแต่ละสาขาวิชา (Demand-Led manpower development, technical service)	3 หลักสูตร (สะสม)

ตารางที่ 2.3 ตัวบ่งชี้ความสำเร็จและค่าเป้าหมายของแผนพัฒนามหาวิทยาลัย ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556-2570) 3 ระยะ พันธกิจที่ 1: พัฒนาระบบการศึกษาทางไกล โดยมุ่งผลิตบัณฑิตทุกระดับเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ ภูมิภาค และโลก ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มศักยภาพบัณฑิต/ กำลังคนให้มีคุณภาพขีดความสามารถในการแข่งขันสู่ระดับสากล และยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาความเข้มแข็งทางวิชาการ และยกระดับมาตรฐานการศึกษาสู่สากลตามอัตลักษณ์ของสถาบัน (ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ) (ต่อ)

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1,000 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 1)	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
1.1 เพื่อผลิตบัณฑิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานและอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยให้ตอบสนองพลวัตของการจ้างงานและการแข่งขันในระดับสากล (ต่อ)	-	-	1.1 – 9 จำนวนนักศึกษาแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ (กลุ่มอาเซียน เอเชียตะวันออก และเอเชียใต้)	60 คน (สะสม)	1.1 – 9 จำนวนนักศึกษาแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ (นานาชาติ)	120 คน (สะสม)

ตารางที่ 2.3 ตัวบ่งชี้ความสำเร็จและค่าเป้าหมายของแผนพัฒนามหาวิทยาลัย ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556-2570) 3 ระยะ พันธกิจที่ 1: พัฒนาระบบการศึกษาทางไกล โดยมุ่งผลิตบัณฑิตทุกระดับเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ ภูมิภาค และโลก ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มศักยภาพบัณฑิต/ กำลังคนให้มีคุณภาพขีดความสามารถในการแข่งขันสู่ระดับสากล และยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาความเข้มแข็งทางวิชาการ และยกระดับมาตรฐานการศึกษาสู่สากลตามอัตลักษณ์ของสถาบัน (ในส่วนของที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ) (ต่อ)

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1,000 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 1)	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
2.1 เพื่อสร้างมาตรฐานการศึกษาในระบบ การศึกษาทางไกล และ บุคลากรทางการศึกษา ตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และความยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ	2.1 – 1 จำนวนหลักสูตรใหม่นานาชาติ ระดับบัณฑิตศึกษา	4 หลักสูตร (สะสม)	2.1 – 1 จำนวนหลักสูตรใหม่นานาชาติระดับบัณฑิตศึกษา	12 หลักสูตร (สะสม)	2.1 – 1 จำนวนหลักสูตรใหม่นานาชาติระดับบัณฑิตศึกษา	12 หลักสูตร (สะสม)

ตารางที่ 2.3 ตัวบ่งชี้ความสำเร็จและค่าเป้าหมายของแผนพัฒนามหาวิทยาลัย ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556-2570) 3 ระยะ พันธกิจที่ 1: พัฒนาระบบการศึกษาทางไกล โดยมุ่งผลิตบัณฑิตทุกระดับเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ ภูมิภาค และโลก ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มศักยภาพบัณฑิต/ กำลังคนให้มีคุณภาพขีดความสามารถในการแข่งขันสู่ระดับสากล และยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาความเข้มแข็งทางวิชาการ และยกระดับมาตรฐานการศึกษาสู่สากลตามอัตลักษณ์ของสถาบัน (ในส่วนของที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ) (ต่อ)

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปี แรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1,000 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 1)	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
2.1 เพื่อสร้างมาตรฐานการศึกษาในระบบ การศึกษาทางไกล และ บุคลากรทางการศึกษา ตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยให้มีความ เข้มแข็งทางวิชาการและ ความยอมรับในระดับชาติ และนานาชาติ (ต่อ)	2.1 – 2 จำนวน นักศึกษาต่างชาติที่ ลงทะเบียนเรียน	100 คน (สะสม)	2.1 – 2 จำนวนนักศึกษาต่างชาติ ที่ลงทะเบียนเรียน	500 คน (สะสม)	2.1 – 2 จำนวนนักศึกษาต่างชาติ ที่ลงทะเบียนเรียน	1,000 คน (สะสม)

ตารางที่ 2.3 ตัวบ่งชี้ความสำเร็จและค่าเป้าหมายของแผนพัฒนามหาวิทยาลัย ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556-2570) 3 ระยะ พันธกิจที่ 1: พัฒนาระบบการศึกษาทางไกล โดยมุ่งผลิตบัณฑิตทุกระดับเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ ภูมิภาค และโลก ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มศักยภาพบัณฑิต/ กำลังคนให้มีคุณภาพขีดความสามารถในการแข่งขันสู่ระดับสากล และยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาความเข้มแข็งทางวิชาการ และยกระดับมาตรฐานการศึกษาสู่สากลตามอัตลักษณ์ของสถาบัน (ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ) (ต่อ)

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1,000 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 1)	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
2.1 เพื่อสร้างมาตรฐานการศึกษาในระบบ การศึกษาทางไกล และ บุคลากรทางการศึกษา ตามอัตลักษณ์ของ มหาวิทยาลัยให้มีความ เข้มแข็งทางวิชาการและ ความยอมรับในระดับชาติ และนานาชาติ (ต่อ)	2.1 – 4 จำนวนข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ทาง วิชาการและการเรียน การสอนระดับนานาชาติ ระหว่างมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราชกับ สถาบันการศึกษาใน ต่างประเทศที่มีกิจกรรม ภายใต้อัตลักษณ์ (active)	30 ฉบับ/ เรื่อง (สะสม)	2.1 – 4 จำนวนข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ทาง วิชาการและการเรียนการสอน ระดับนานาชาติระหว่าง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กับสถาบันการศึกษาใน ต่างประเทศ ที่มีกิจกรรม ภายใต้อัตลักษณ์ (active)	35 ฉบับ/ เรื่อง (สะสม)	2.1 – 4 จำนวนข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ทางวิชาการและการเรียนการสอนระดับนานาชาติ ระหว่างมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กับสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ ที่มีกิจกรรมภายใต้อัตลักษณ์ (active)	45 ฉบับ/ เรื่อง (สะสม)

ตารางที่ 2.3 ตัวบ่งชี้ความสำเร็จและค่าเป้าหมายของแผนพัฒนามหาวิทยาลัย ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556-2570) 3 ระยะ พันธกิจที่ 1: พัฒนาระบบการศึกษาทางไกล โดยมุ่งผลิตบัณฑิตทุกระดับเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ ภูมิภาค และโลก ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มศักยภาพบัณฑิต/ กำลังคนให้มีคุณภาพขีดความสามารถในการแข่งขันสู่ระดับสากล และยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาความเข้มแข็งทางวิชาการ และยกระดับมาตรฐานการศึกษาสู่สากลตามอัตลักษณ์ของสถาบัน (ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ) (ต่อ)

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1,000 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 1)	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
2.1 เพื่อสร้างมาตรฐานการศึกษาในระบบ การศึกษาทางไกล และ บุคลากรทางการศึกษา ตามอัตลักษณ์ของ มหาวิทยาลัยให้มีความ เข้มแข็งทางวิชาการและ ความยอมรับในระดับชาติ และนานาชาติ (ต่อ)	2.1 – 5 จำนวน ข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ทางวิชาการและการเรียนการสอนระดับ นานาชาติระหว่าง มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราชกับ สถาบันการศึกษา ในต่างประเทศที่ เพิ่มขึ้น	5 ฉบับ/ เรื่อง (สะสม)	2.1 – 5 จำนวนข้อตกลงความร่วมมือ(MOU) ทางวิชาการและการเรียนการสอนระดับ นานาชาติระหว่าง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กับสถาบันการศึกษาใน ต่างประเทศที่เพิ่มขึ้น	10 ฉบับ/ เรื่อง (สะสม)	2.1 – 5 จำนวนข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ทางวิชาการและการเรียนการสอนระดับนานาชาติ ระหว่างมหาวิทยาลัยสุโขทัย- ธรรมมาธิราชกับสถาบันการศึกษา ในต่างประเทศที่เพิ่มขึ้น	15 ฉบับ/ เรื่อง (สะสม)

ตารางที่ 2.3 ตัวบ่งชี้ความสำเร็จและค่าเป้าหมายของแผนพัฒนามหาวิทยาลัย ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2556-2570) 3 ระยะ พันธกิจที่ 1: พัฒนาระบบการศึกษาทางไกล โดยมุ่งผลิตบัณฑิตทุกระดับเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ ภูมิภาค และโลก ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มศักยภาพบัณฑิต/ กำลังคนให้มีคุณภาพขีดความสามารถในการแข่งขันสู่ระดับสากล และยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาความเข้มแข็งทางวิชาการ และยกระดับมาตรฐานการศึกษาสู่สากลตามอัตลักษณ์ของสถาบัน (ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ) (ต่อ)

เป้าประสงค์	เป้าหมาย 5 ปีแรก (มุ่งสู่ 1 ใน 1,000 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 1)	สิ้นปี 60 (56-60)	เป้าหมายปีที่ 10 (มุ่งสู่ 1 ใน 500 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 2)	สิ้นปี 65 (61-65)	เป้าหมายปีที่ 15 (มุ่งสู่ 1 ใน 100 ของโลก) ตัวชี้วัด (phase 3)	สิ้นปี 70 (66-70)
2.1 เพื่อสร้างมาตรฐานการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล และบุคลากรทางการศึกษาตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการและความยอมรับในระดับชาติ และนานาชาติ (ต่อ)	2.1 – 6 จำนวนนวัตกรรมหรือสื่อการศึกษาทางไกลที่ทันสมัย (u-Learning)	430 เรื่อง (สะสม)	2.1 – 6 จำนวนนวัตกรรมหรือสื่อการศึกษาทางไกลที่ทันสมัย (u-Learning)	500 เรื่อง (สะสม)	2.1 – 6 จำนวนนวัตกรรมหรือสื่อการศึกษาทางไกลที่ทันสมัย (u-Learning)	800 เรื่อง (สะสม)

ที่มา: กองแผนงาน, 2557

จากนโยบายดังกล่าวข้างต้น เห็นได้ว่านโยบายระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับชาติจนถึงระดับกระทรวงได้ให้ความสำคัญกับการผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขัน ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมและร่วมมือกับนานาชาติ ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา พัฒนาความเป็นสากลของการศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรการศึกษานานาชาติ หรือหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถาบันการศึกษานานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศ ดังนั้น ในฐานะมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เป็นสถาบันการศึกษาทางไกลชั้นนำของประเทศจึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศ

4.11 แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ

4.11.1 แนวทางในการจัดทำหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา และแนวทางในการจัดทำหลักสูตรนานาชาติ

ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษาได้ให้แนวทางในการจัดทำหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา และแนวทางในการจัดทำหลักสูตรนานาชาติไว้ดังนี้ (มยุรี สิ่งที่ไม่ถูก, 2553)

1) แนวทางในการจัดทำหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา

- (1) คำนึงถึงนโยบาย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา (15 ปี)
- (2) ศึกษาความต้องการบัณฑิตในสาขาวิชาที่จะเปิดสอน
- (3) สถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีความพร้อมและศักยภาพในการเปิดสอน
- (4) สถาบันอุดมศึกษาจัดทำหลักสูตรตามขั้นตอนของสถาบัน (ผ่านสภาวิชาการหรือคณะกรรมการที่เรียกชื่ออย่างอื่นแต่ทำหน้าที่เช่นเดียวกัน) และสภามหาวิทยาลัย
- (5) หลักสูตรต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

2) แนวทางในการจัดทำหลักสูตรนานาชาติ

- (1) ความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งและมั่นคงในสาขาวิชาที่จะเปิดสอน
- (2) สภาพแวดล้อมและระบบการจัดการให้เป็นสากล

(3) ใช้ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษา
หลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2542

3) คำนิยาม

หลักสูตรภาษาต่างประเทศ หมายถึง หลักสูตรภาษาต่างประเทศทุกภาษา
ที่ใช้สื่อการเรียน การสอนเป็นภาษาต่างประเทศ

หลักสูตรนานาชาติ หมายถึง หลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระที่มีมาตรฐานและ
เปิดโอกาสให้ใช้ภาษาเป็นสื่อในการเรียนการสอนได้ทุกภาษา รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักศึกษาต่างชาติ
เข้าศึกษาได้

4) การจำแนกหลักสูตรนานาชาติ

หลักสูตรนานาชาติ ลักษณะนานาชาติศึกษา (International Studies Program) ควรมีเนื้อหาสาระกิจกรรมครอบคลุมการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเศรษฐกิจ วัฒนธรรม
การเมืองของประเทศต่างๆ ซึ่งอาจศึกษาในลักษณะภูมิภาคศึกษา (Area Studies) เช่น ไทยศึกษา
อเมริกันศึกษา เอเชียศึกษา เป็นต้น เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดี (Common
Understanding) การพึ่งพาซึ่งกันและกัน (Inter-dependent World) การขยายโลกทัศน์ให้กว้าง
(Global Perspective) สู่การเป็นประชาคมโลกที่ต้องมีการค้าขายแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่าง
ประเทศ การถ่ายทอดความรู้ทางเทคโนโลยี (Technology Transfer)

5) ลักษณะของหลักสูตรนานาชาติ (International Programs)

- (1) เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเข้าศึกษา
- (2) เนื้อหาของหลักสูตรต้องมีความเป็นนานาชาติ
- (3) อาจารย์ผู้สอนต้องมีประสบการณ์ในเนื้อหาวิชาที่สอน และมีความรู้
ภาษาที่ใช้สอนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก
- (4) อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตำราเรียน สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ
ต่างๆ และสิ่งสนับสนุนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องต้องมีความทันสมัยและเอื้อให้นักศึกษาสามารถใช้ประโยชน์ได้
มากที่สุด
- (5) เป็นหลักสูตรที่มีกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความเป็น
นานาชาติเช่น แลกเปลี่ยนแนวทางการศึกษากับสถาบันต่างประเทศ ได้แก่ การแลกเปลี่ยนนักศึกษา
และนักวิชาการรวมถึงการปฏิสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมและระหว่างชาติ เป็นต้น
- (6) ควรมีความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันต่างประเทศ
- (7) ค่าเล่าเรียนสูงกว่าหลักสูตรปกติ

6) รูปแบบการจัดหลักสูตรนานาชาติ

เป็นการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ สามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศในด้านการพัฒนาหลักสูตรการส่งผู้เชี่ยวชาญมาทำการสอน การแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษา การเทียบโอนหน่วยกิต การให้ปริญญาระหว่างสถาบัน (Joint Degree Program) และการร่วมมือกับต่างประเทศในรูปแบบอื่นๆ (Joint Venture)

7) การพิจารณารับทราบหลักสูตรนานาชาติ

(1) วิเคราะห์ความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้อง

(2) ประเด็นอื่นๆ

ก. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษารับนักศึกษาไทยและต่างชาติที่มีความรู้ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานที่สถาบันกำหนดสอน

ข. ควรมีความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาวิชาการ/ วิชาชีพให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันการอุดมศึกษาไทยกับสถาบันการอุดมศึกษาต่างประเทศ พ.ศ.2550

ค. หลักสูตรจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาต่างประเทศ

ง. การจัดทำเอกสารหลักสูตรตามมติคณะกรรมการการอุดมศึกษา ปฏิบัติตามมติคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ 7/2550 เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2550 ซึ่งได้พิจารณาข้อหารือเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาที่เสนอต่อ สกอ. พิจารณารับทราบหรือรับรองหลักสูตรบางประเภท เช่น หลักสูตรนานาชาติ (International Program) ที่ได้จัดทำเอกสารหลักสูตรเป็นภาษาต่างประเทศ โดยได้เห็นชอบกำหนดแนวปฏิบัติในการเสนอหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อให้ สกอ. รับทราบหรือรับรองหลักสูตรทุกประเภทและในทุกกรณี คือให้สถาบันอุดมศึกษายื่นเอกสารหลักสูตรที่จัดทำเป็นภาษาไทยที่มีหัวข้อและรายละเอียดตามที่ สกอ. กำหนด ทั้งนี้ เพราะว่าภาษาไทยเป็นภาษาทางการ โดยจะเสนอหลักสูตรฉบับที่จัดทำเป็นภาษาต่างประเทศเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้ ซึ่งต่อมาในการประชุมครั้งที่ 11/2557 เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2557 คณะกรรมการการอุดมศึกษาให้ความเห็นชอบให้สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ หรือหลักสูตรภาษาอังกฤษ เสนอเล่มเอกสารหลักสูตรระดับอุดมศึกษาต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อพิจารณารับทราบหรือรับรองหลักสูตร สามารถจัดทำเล่มเอกสารหลักสูตรหลักสูตรโดยใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวได้ ทั้งนี้หากเป็นภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ ให้สถาบันอุดมศึกษาเสนอเล่มเอกสารหลักสูตรที่จัดทำเป็นภาษาไทยที่มีหัวข้อและรายละเอียดตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดด้วย

8) การพัฒนาหลักสูตรนานาชาติให้มีความยั่งยืน

- (1) บัณฑิตมีคุณภาพจริงระดับนานาชาติ
- (2) คณาจารย์เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ และนานาชาติ
- (3) การเรียนการสอน และกิจกรรมเสริม ก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ต่อเนื่อง

- (4) สถาบันอุดมศึกษาสามารถยกระดับมาตรฐานและคุณภาพในระดับนานาชาติ

นานาชาติ

9) แนวปฏิบัติสำหรับหลักสูตรและผู้สอน

- (1) สถาบันควรกำหนดเป้าหมาย ความเป็นสากล และสร้างเครือข่ายของแต่ละสาขาวิชา

- (2) หลักสูตรควรบรรจุเนื้อหาความเป็นสากล เกี่ยวข้องกับศาสนา วัฒนธรรม ภูมิศาสตร์ และปัญหาของประเทศต่างๆ

- (3) ค่าตอบแทนคณาจารย์ค่อนข้างสูง เพื่อกระตุ้นการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมต่างๆ

- (4) เปิดโอกาสให้คณาจารย์ได้แลกเปลี่ยนงานวิจัย เพิ่มพูนความรู้ทางด้านวิชาการ การบริการวิชาการ และการเดินทางไปต่างประเทศ

- (5) สถาบันควรจัดหางบประมาณสนับสนุนกิจกรรมในหลักสูตร

- (6) การพัฒนาหลักสูตร ควรเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้มีประสบการณ์เข้าร่วมการพัฒนาหลักสูตร

10) ความตกลงร่วมมือทางวิชาการ (Memorandum of Understanding : MOU)

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางความตกลงร่วมมือทางวิชาการตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางความตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ พ.ศ. 2550 ไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

(1) ความหมาย

ความตกลงร่วมมือทางวิชาการ หมายถึง ความตกลงร่วมมือเพื่อดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน การวิจัย การถ่ายทอดเทคโนโลยี การให้บริการทางวิชาการ และการแลกเปลี่ยนด้านศิลปะและวัฒนธรรม หรือกิจกรรมทางวิชาการอื่นๆ ที่สภาสถาบันอุดมศึกษาไทยเห็นควรดำเนินการความตกลงร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ทั้งในลักษณะทวิภาคี และพหุภาคี

(2) ลักษณะและวิธีการดำเนินการ

สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องคำนึงถึงประโยชน์ของการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพบนพื้นฐานของความถูกต้องและส่งเสริมความก้าวหน้าทาง วิชาการ และวิชาชีพพร้อมกัน เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ ประสิทธิภาพการเรียนการสอน และ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ตามปรัชญาและพันธกิจของสถาบัน ต้องได้รับการเห็นชอบจาก สภาสถาบันอุดมศึกษาโดยต้องแจ้งให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบภายในระยะเวลา 30 วัน เพื่อการจัดทำฐานข้อมูลสำหรับการตัดสินใจเชิงนโยบายและส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมืออื่นๆ และ เสนอต่อสาธารณชนต่อไป

(3) ขอบเขตความร่วมมือ

ก. การเรียนการสอน

ก) ครอบคลุมถึงการแลกเปลี่ยนคณาจารย์ บุคลากรทาง การศึกษา นักศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอนและการจัดหลักสูตรร่วม

ข) การจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอนร่วมกันเพื่อให้ ปริญญาต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย ข้อบังคับและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและต้องจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน

ค) การจัดการเรียนการสอนในไทย สถาบันอุดมศึกษาไทยต้อง เป็นผู้บริหารหลักสูตร และการเรียนการสอน จัดคณาจารย์ประจำสถาบันอุดมศึกษาไทยสอนใน หลักสูตรและสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศร่วมสอน โดยมีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ

ง) การให้ปริญญาขึ้นอยู่กับข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ กรณีปริญญาของต่างประเทศ นักศึกษาต้องเดินทางไปศึกษาไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา หรือกึ่งหนึ่ง ของระยะเวลาการศึกษา

ข. การวิจัย

สถาบันต้องคำนึงถึงประโยชน์ของความร่วมมือ เพื่อให้ได้ ข้อเท็จจริง และความรู้ใหม่ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และผลกระทบต่อประโยชน์ของประเทศ และไม่ขัดต่อระเบียบของประเทศ

ค. การถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี

เพื่อพัฒนาวิชาการและเป็นประโยชน์ของประเทศ รวมทั้งเป็นไป ตามกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาของไทย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ง. การให้บริการทางวิชาการ

เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสถาบันอุดมศึกษา

- จ. กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม
เพื่อการแลกเปลี่ยนที่เกื้อกูลต่อการสนับสนุนส่งเสริมให้มี
การพัฒนาความรู้ด้านศิลปะและวัฒนธรรมตลอดจนการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน และเผยแพร่วัฒนธรรม
- ฉ. กิจกรรมวิชาการอื่นๆ
รวมทั้งการจัดประชุมทางวิชาการระหว่างประเทศและการเป็น
ที่ปรึกษาทางวิชาการโครงการ (Consultancy) ด้วยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย
- ช. ระยะเวลาความร่วมมือทางวิชาการ
หากไม่ดำเนินการใดๆ ภายใน 3 ปี ถือว่าสิ้นสุด สถาบันต้อง
ประเมินผลการร่วมมือทุก 3 ปี และรายงานให้ กกอ. ทราบเพื่อจัดทำฐานข้อมูล

4.11.2 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตร ภาษาต่างประเทศ

- 1) แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบของกระบวนการการสร้างหรือพัฒนาหลักสูตร
 - (1) การสร้างหรือพัฒนาหลักสูตร Taba (1962, p. 10 - 11 อ้างในอริจิต
กล้าปราบศึก, 2548, น. 10) ได้เสนอกระบวนการสร้างหรือพัฒนาหลักสูตรจากล่างขึ้นไปสู่บน
(The Grass – roots Approach) ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่
 - ก. วินิจฉัยความต้องการ (Diagnosis of Needs) โดยการสำรวจสภาพ
ปัญหา ความต้องการ ความสนใจและความจำเป็นต่างๆ ของผู้เรียน
 - ข. กำหนดวัตถุประสงค์ (Formulation of Objectives) ให้ชัดเจน
หลังจากได้วินิจฉัยความต้องการแล้ว
 - ค. คัดเลือกเนื้อหาสาระ (Selection of Content) จากวัตถุประสงค์
ที่กำหนดไว้ ซึ่งเนื้อหาสาระที่เลือกนี้จะต้องให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ความสนใจ ความต้องการ
และความสามารถของผู้เรียน
 - ง. จัดเนื้อหาสาระ (Organization of Content) โดยคำนึงถึงความ
ต่อเนื่องและความยากง่าย
 - จ. คัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ (Selection of Learning
Experience) ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
 - ฉ. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Organization of Learning
Experience) โดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระและความต่อเนื่อง
 - ช. การวัดและการประเมินผลและวิธีประเมินผล (Evaluation and
Means of Evaluation) เพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่

(2) แนวคิดของ Tyler (1949, p. 5 อ้างในอิจิต กล้าปราบศึก, 2548, น. 10) ซึ่งเสนอแนวคิดพื้นฐานในการสร้างหรือพัฒนาหลักสูตรโดยได้กำหนดปัญหาพื้นฐาน 4 ข้อดังนี้

ก. จุดมุ่งหมายทางการศึกษา (Education Purpose) ที่ต้องการให้ผู้เรียนบรรลุมีอะไรบ้าง

ข. การที่จะให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่กำหนดนั้น ผู้เรียนจะต้องมีประสบการณ์ทางการศึกษา (Education Experience) อะไรบ้าง

ค. ประสบการณ์ทางการศึกษาที่กำหนดนั้นผู้สอนจะจัดให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร

ง. จะทราบได้อย่างไรว่าผู้เรียนได้บรรลุจุดมุ่งหมายทางการศึกษานั้นๆ แล้ว จากคำถามทั้ง 4 ข้อที่กล่าวมานี้แสดงให้เห็นว่าการสร้างหรือพัฒนาหลักสูตรต้องคำนึงถึงการกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดประสบการณ์การศึกษาให้ผู้เรียน และการประเมินสัมฤทธิ์บัตรของหลักสูตร

ในการกำหนดวัตถุประสงค์นั้น Tyler (1949, p. 5 – 6 อิจิต กล้าปราบศึก, 2548, น. 10) เสนอว่าการสร้างหรือพัฒนาหลักสูตรควรกำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไป (General Objectives) โดยศึกษาจากข้อมูล 3 แหล่ง ได้แก่ เนื้อหาวิชาจากผู้เชี่ยวชาญ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน และข้อมูลเกี่ยวกับสังคม วัตถุประสงค์ทั่วไปนี้จะเป็วัตถุประสงค์ชั่วคราว (Tentative Objectives) หลังจากนั้นวัตถุประสงค์ชั่วคราวจะได้รับการกลั่นกรองจากข้อมูลด้านปรัชญาการศึกษา ปรัชญาสังคม ส่วนด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ นั้น จะต้องตัดวัตถุประสงค์ที่ไม่จำเป็นออกเพื่อให้วัตถุประสงค์มีความชัดเจนขึ้นวัตถุประสงค์ที่ได้นี้จะเป็วัตถุประสงค์ที่แท้จริงในการพัฒนาหลักสูตร จากนั้นจึงเลือกจัดประสบการณ์การเรียนรู้หรือประสบการณ์ทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด และกำหนดการประเมินผลหลักสูตรที่ได้

2) แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ

(1) ความหมายคำว่า “หลักสูตรนานาชาติ”

สถาบันการศึกษาต่างๆ ได้นิยามความหมายคำว่า “หลักสูตรนานาชาติ” “หลักสูตรภาษาต่างประเทศ” ไว้ดังนี้

ทบวงมหาวิทยาลัย (2542) ได้กำหนดความหมายคำว่า หลักสูตรนานาชาติ หมายถึง หลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระที่มีมาตรฐาน และเปิดโอกาสให้ใช้ภาษาเป็นสื่อในการเรียนการสอนได้ทุกภาษา รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักศึกษาต่างชาติเข้าศึกษาได้ (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2542, น. 1)

หลักสูตรภาษาต่างประเทศ หมายถึง หลักสูตรภาษาต่างประเทศ
ทุกภาษาที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนเป็นภาษาต่างประเทศ (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2542, น. 1)

ทั้งนี้ หลักสูตรนานาชาติต้องมีผู้เรียนมาจากหลากหลายประเทศ
มิใช่ผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นคนไทย ทั้งนี้ เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันและกันเป็นภาษาต่างประเทศ
ซึ่งไม่จำเป็นต้องสอนเป็นภาษาอังกฤษเสมอไปขึ้นอยู่กับว่าจะสื่อภาษาใดที่นักศึกษานานาชาติสามารถ
รับรู้และเข้าใจได้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ม.ป.ป.)

หลักสูตรระดับปริญญาโทที่เปิดสอนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
จะใช้อาจารย์ประจำหลักสูตรชุดเดียวกันไม่ได้ เนื่องจากกรณีนี้ถือว่าเป็น 2 ลักษณะการสอน คือ
ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และในทางปฏิบัติสถาบันอุดมศึกษาควรคำนึงถึงคุณภาพและมาตรฐาน
การศึกษา เพราะคุณสมบัติการรับนักศึกษาเข้าศึกษาต่างกัน ภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอนต่างกัน
คุณสมบัติผู้สอนจึงต้องมีความสามารถและทักษะทั้งสองภาษาที่ใช้สื่อสารด้านเนื้อหาสาระกันกับ
ผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ม.ป.ป.)

คณะกรรมการนโยบายวิชาการของสภามหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย ได้กำหนดความหมายหลักสูตรนานาชาติ ว่าเป็นหลักสูตรที่มุ่งหวัง ความแข็งแกร่งทาง
วิชาการในมาตรฐานระดับนานาชาติ และมุ่งหวังให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนิสิตต่างชาติ
ดังนั้น จึงยังคงข้อกำหนดให้ต้องมีนิสิตต่างชาติเข้าร่วมศึกษาด้วย สำหรับภาษาที่ใช้เป็นสื่อในการสอน
ไม่ควรจำกัดว่าจะต้องใช้เฉพาะภาษาอังกฤษเท่านั้น เพราะภาษาที่ถือเป็นภาษาสากลในปัจจุบันมีภาษา
อื่นมากกว่าภาษาอังกฤษ และมุ่งหวังให้มีความคิดเห็นหลายมุมมองจึงจำเป็นต้องมีนักศึกษาต่างชาติ
เข้าศึกษาในหลักสูตรด้วย (สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป.)

สำหรับหลักสูตรภาษาอังกฤษเป็นหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนเป็น
ภาษาอังกฤษเพื่อประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนอาจารย์กับมหาวิทยาลัยต่างประเทศและเพื่อประโยชน์
ของนิสิตในการศึกษาหรือทำวิจัยในต่างประเทศ หลักสูตรภาษาอังกฤษจึงไม่มีข้อกำหนดให้มีนิสิต
ต่างชาติเข้าศึกษา

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2545) ได้กำหนดความหมายคำว่าหลักสูตร
นานาชาติ หมายถึง หลักสูตรที่มีโครงสร้างกระบวนวิชา และวิธีการสอนที่เป็นมาตรฐานสากล ซึ่ง
เปิดโอกาสให้นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติได้ศึกษาร่วมกัน (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545, น. 1)

มหาวิทยาลัยมหิดล (2552) ได้กำหนดความหมายคำว่าหลักสูตรนานาชาติ
ว่าเป็นหลักสูตรที่มีองค์ความรู้และเนื้อหาสาระที่มีความเป็นสากล และมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม
ความเป็นนานาชาติ เพื่อมุ่งผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพและมาตรฐานสากล โดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อ
(มหาวิทยาลัยมหิดล, 2552, น. 7)

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2555) ได้กำหนดความหมายหลักสูตรนานาชาติ หมายถึง หลักสูตรที่มีองค์ความรู้และเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่มีมาตรฐาน โดยมีองค์ประกอบด้านการเรียนการสอนเป็นภาษาต่างประเทศ มีการศึกษาร่วมกันระหว่างนักศึกษาไทยกับนักศึกษาต่างชาติ ทั้งเต็มเวลาและการแลกเปลี่ยนระยะสั้น รวมถึงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ผู้สอนชาวต่างประเทศกับสถาบันการศึกษาในต่างประเทศและมีกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมความเป็นนานาชาติ (กองบริการการศึกษา, 2555)

มหาวิทยาลัยขอนแก่น (2559) ได้กำหนดความหมายคำว่าหลักสูตรนานาชาติ หมายถึง หลักสูตรที่มีองค์ความรู้ และเนื้อหาสาระที่มีความเป็นสากลรับนักศึกษาต่างประเทศเรียนร่วมกับนักศึกษาไทยและใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อในการเรียน การสอน (มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2559)

หลักสูตรที่ศึกษาเป็นภาษาอังกฤษ หมายถึง หลักสูตรที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อหลักในการเรียน การสอนทั้งหลักสูตร เรียกว่าหลักสูตรที่ศึกษาเป็น ภาษาอังกฤษว่า “หลักสูตรภาษาอังกฤษ”

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าหลักสูตรนานาชาติ หมายถึง หลักสูตรที่มีองค์ความรู้ เนื้อหาสาระ โครงสร้างกระบวนการวิชา วิธีการสอนที่มีมาตรฐานทางวิชาการ ระดับสากลโดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อองค์ประกอบด้านการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติได้ศึกษาร่วมกัน รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมทางวิชาการเพื่อส่งเสริมความเป็นนานาชาติโดยมุ่งผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพและมาตรฐานสากล

หลักสูตรภาษาต่างประเทศ หมายถึง หลักสูตรที่ใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นภาษาต่างประเทศ ได้แก่ หลักสูตรที่ศึกษาเป็นภาษาอังกฤษที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อหลักในการเรียน การสอนทั้งหลักสูตร โดยไม่มีข้อกำหนดให้มินิสิตต่างชาติเข้าศึกษา

(2) คณะกรรมการนโยบายวิชาการของสภามหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำหนดนโยบายการเปิดหลักสูตรนานาชาติ ไว้ดังนี้ (สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป.)

ก. หลักสูตรนานาชาติ

- ก) ต้องมีชาวต่างประเทศร่วมศึกษาด้วย
- ข) ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน

ข. หลักสูตรที่ไม่ใช่หลักสูตรนานาชาติ

ก) ใช้ภาษาใดเป็นสื่อในการสอนได้

ข) ไม่มีเป้าประสงค์ว่าจะต้องมีชาวต่างชาติเข้าศึกษา

ค) เปิดโอกาสให้อาจารย์ชาวต่างชาติมาร่วมสอน

ค. หลักสูตรระดับนานาชาติ

ก) หลักสูตรที่มีความแข็งแกร่งทางวิชาการในระดับใกล้เคียงหรือ

เทียบเท่ามาตรฐานสากล

ข) ใช้ภาษาใดเป็นสื่อในการสอนก็ได้

ค) ไม่มีเป้าประสงค์ว่าจะต้องมีชาวต่างชาติเข้าศึกษา

ง. หลักสูตรทุกหลักสูตรมีเป้าหมายไปสู่หลักสูตรระดับนานาชาติ

จ. หลักสูตรทุกหลักสูตรจะไม่มีเปิดสอนเป็นอีกภาษาหนึ่งควบคู่

(3) เกณฑ์การเปิดหลักสูตรนานาชาติ (สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป.)

ก. มีแผนงานในการใช้หลักสูตรเป็นเครื่องมือในการขยายตัวไปสู่

ศูนย์การศึกษาระดับภูมิภาค

ข. มีความร่วมมือกับสถาบันต่างประเทศที่มีชื่อเสียงและมีคุณภาพ ซึ่งจะช่วยพัฒนาความสามารถเชิงวิชาการ และคุณภาพการศึกษาของคณะ/สถาบันไปสู่ระดับมาตรฐานสากล โดยมีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ด้านการสอน หรือแลกเปลี่ยนนิสิตด้านการทำวิจัย

ค. ต้องสามารถรักษาความเสมอภาคให้ทุกคนมีโอกาสเข้าศึกษาโดยไม่มีข้อจำกัดด้านเศรษฐกิจฐานะ โดยให้ทุนการศึกษาแก่ผู้เข้าศึกษาที่ขาดแคลนตามความเหมาะสม

ง. ดำเนินการให้มีนิสิตชาวต่างชาติเข้ามาศึกษาในหลักสูตร โดยในการเสนอขอเปิดหลักสูตรจะต้องจัดทำแผนในการจัดหานิสิตชาวต่างชาติเข้าศึกษาในหลักสูตรแนบด้วย

จ. ต้องไม่เปิดหลักสูตรภาษาไทยที่เป็นหลักสูตรเดียวกันคู่ขนาน

(4) การพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ คณะกรรมการฯ ได้ให้แนวทางไว้ดังนี้ (สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป.)

ก. หลักสูตรปริญญาเอกที่มีความพร้อมและเป็นหลักสูตรที่ไม่มี Course Work ควรพิจารณาปรับเป็นหลักสูตรนานาชาติได้ทั้งหมด

ข. หลักสูตรนานาชาติที่มีนิสิตต่างชาติจำนวนน้อยหรือไม่มีเลยต้องเร่งพัฒนาหาแนวทางส่งเสริมให้นิสิตต่างชาติเข้าศึกษามากขึ้น โดยมีกลวิธีทั้งด้านการประชาสัมพันธ์ เช่น ทางเว็บไซต์และการจัดกิจกรรมส่งเสริมเพื่อเพิ่มยอดนักศึกษา เป็นต้น ด้านการจัดระบบสนับสนุน

เช่น การมีหน่วยงานกลางเพื่ออำนวยความสะดวกให้นักศึกษาต่างชาติ การจัดที่พัก การจัดกิจกรรมพิเศษ การจัดสอนภาษาไทย เป็นต้น

ค. หลักสูตรนานาชาติต้องมีความเป็นนานาชาติในองค์ประกอบต่างๆ ควรมีการพิจารณากำหนดดัชนีชี้วัดหลักสูตรนานาชาติ เช่น ต้องมีนิสิตต่างชาติ อาจารย์ต่างชาติ ฯลฯ ทั้งนี้ควรกำหนดด้วยว่าดัชนีตัวใดหลักสูตรนานาชาติทุกหลักสูตรต้องมี โดยระยะแรกอาจไม่ต้องมีครบทุกข้อ แต่กำหนดให้มีในสัดส่วนที่เหมาะสม

(5) หลักการและเงื่อนไขการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติและขอบเขตความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันต่างประเทศ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้ออกข้อบังคับ มสธ. ว่าด้วยหลักสูตรนานาชาติ พ.ศ. 2557 (ภาคผนวก ก) และประกาศ มสธ. เรื่อง ระบบ กลไกการพัฒนา และบริหารหลักสูตรนานาชาติ ของ มสธ. พ.ศ. 2558 เพื่อกำหนดหลักการและเงื่อนไขการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติและขอบเขตความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันต่างประเทศ ไว้ดังนี้

ก. หลักการและเงื่อนไขการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ

การพัฒนาหลักสูตรนานาชาติของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ว่าด้วยหลักสูตรนานาชาติ พ.ศ. 2557 และในการเปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษาโดยเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ มีวิธีการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนโดยสม่ำเสมอ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีการจัดระบบห้องสมุดและห้องปฏิบัติการเพื่อการศึกษาค้นคว้าวิจัยอย่างเพียงพอและเหมาะสมตามเกณฑ์มาตรฐานมีวิธีรับคนเข้าศึกษาต่อโดยใช้เกณฑ์ความสามารถทางสติปัญญา และพิจารณาจากประสบการณ์เพื่อประสิทธิภาพและคุณภาพการศึกษา รวมทั้งลดความสูญเปล่าทางการศึกษาเป็นหลัก มีอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์ทางวิชาการที่เหมาะสมตามเกณฑ์มาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นสูงกว่าปริญญาตรี (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2558, น. 3 - 4)

หลักการและเงื่อนไขการพัฒนาหลักสูตร มีดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2557, น. 2)

ก) เป็นหลักสูตรที่ตรงกับความต้องการ จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย หรือเป็นหลักสูตรที่เป็นที่ต้องการของสังคม

ข) ได้มีการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรดังกล่าว เพื่อให้ได้ข้อมูลด้านนโยบายการศึกษา ความต้องการหรือความสนใจของผู้เรียน จุดคุ้มทุน

ความพร้อมในการเปิดสอน เช่น จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร สถานที่ฝึกปฏิบัติ เป็นต้น ยกเว้นหลักสูตรตามความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันต่างประเทศ

ค) เป็นหลักสูตรซึ่งบรรจุในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือแผนปฏิบัติราชการประจำปีของมหาวิทยาลัย

ง) เนื้อหาของหลักสูตรจะต้องมีเนื้อหาสาระ กิจกรรม ครอบคลุม การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศต่างๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์และเข้าใจอันดี การพึ่งพาซึ่งกันและกัน การขยายโลกทัศน์ให้ก้าวสู่การเป็นประชาคมโลกที่ต้องมีการค้าขาย แข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศและการถ่ายทอดความรู้ทางเทคโนโลยี

ข. ขอบเขตความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันต่างประเทศ

ความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันต่างประเทศ ซึ่งอาจตกลงความร่วมมือเพื่อดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน การวิจัย การถ่ายทอดเทคโนโลยี การให้บริการทางวิชาการ และการแลกเปลี่ยนด้านศิลปะและวัฒนธรรมหรือกิจกรรมทางวิชาการอื่นๆ ทั้งในลักษณะทวิภาคี และพหุภาคี และต้องเป็นสถาบันต่างประเทศที่มีคุณภาพและมาตรฐานซึ่งจัดตั้งถูกต้องตามกฎหมาย ได้รับการรับรองวิทยฐานะและมาตรฐานโดยหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานอื่นที่รัฐมอบหมายในประเทศนั้นๆ ทั้งนี้ การตกลงความร่วมมือทางวิชาการต้องระบุประเด็นที่ร่วมมือกัน และความรับผิดชอบของแต่ละสถาบันให้ชัดเจน โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาวิชาการและได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

ขอบเขตความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันต่างประเทศรายละเอียดมีดังต่อไปนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2557, น. 2 - 3)

ก) การจัดหลักสูตรหรือการเรียนการสอนร่วมกันเพื่อให้ปริญญา ต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย ข้อบังคับ ประกาศที่เกี่ยวข้อง เช่น เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น

ข) การเรียนการสอน เช่น การจัดหลักสูตรร่วมกัน การแลกเปลี่ยนคณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา นักศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน และบริการห้องสมุด เป็นต้น

ค) ในการจัดทำหลักสูตรร่วมกัน สถาบันทั้งสองต้องจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันโดยได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันที่เกี่ยวข้อง และให้มหาวิทยาลัยเสนอหลักสูตรดังกล่าวให้คณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรภายใน 30 วัน นับจากวันที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ

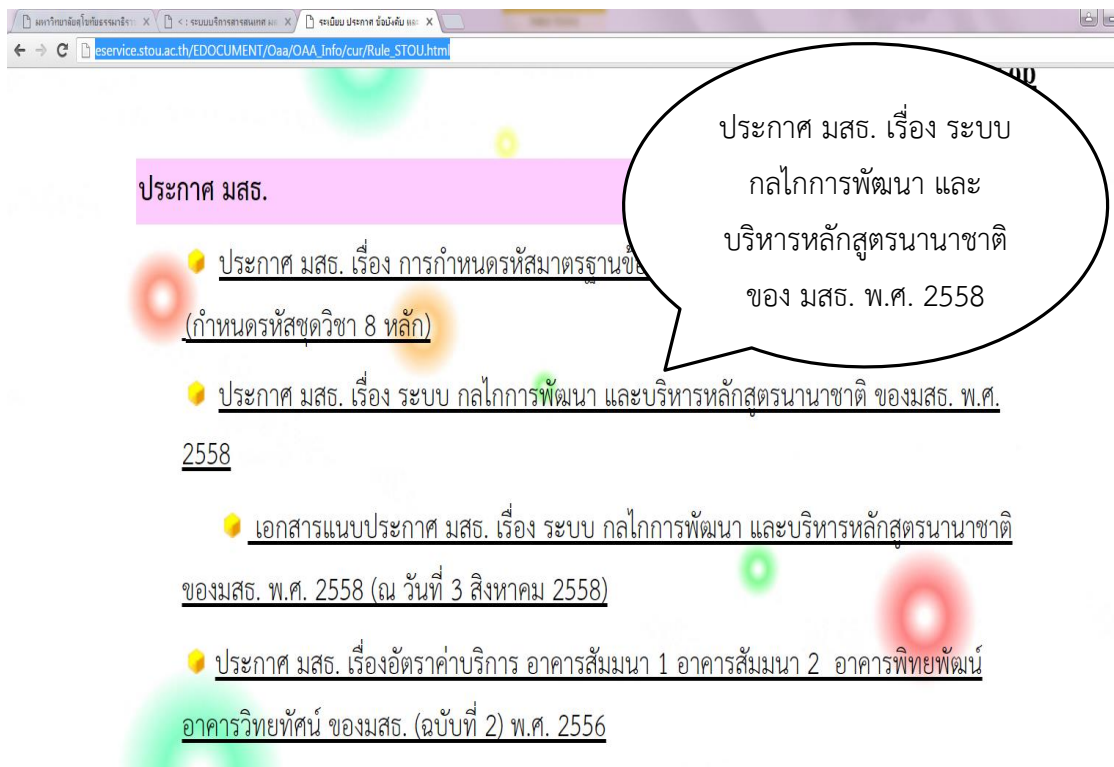
ง) การให้ปริญญาอาจเป็นปริญญาของมหาวิทยาลัย หรือสถาบันต่างประเทศ หรือปริญญาร่วมขึ้นอยู่กับข้อตกลงความร่วมมือ กรณีปริญญาของสถาบันต่างประเทศ นักศึกษาต้องเดินทางไปศึกษาในสถาบันนั้นๆ โดยมีระยะเวลาศึกษาไม่ต่ำกว่า 1 ปีการศึกษา หรือกึ่งหนึ่งของระยะเวลาศึกษาตลอดหลักสูตร

จ) ในกรณีที่มหาวิทยาลัยหรือสถาบันต่างประเทศมิได้มีการดำเนินการใดๆ ภายในระยะเวลา 3 ปี นับจากวันลงนามหรือระยะเวลาที่มีการดำเนินการครั้งล่าสุด มหาวิทยาลัยอาจเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาทบทวนสถานะความตกลงร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันต่างประเทศได้

ฉ) ให้มหาวิทยาลัยติดตามประเมินผลการดำเนินการความตกลงร่วมมือทางวิชาการเป็นระยะๆ ทุก 3 ปี และรายงานผลให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบเพื่อจัดทำฐานข้อมูล และเสนอต่อสาธารณชน

กรณีที่เป็นหลักสูตรร่วมกับสถาบันต่างประเทศ การจัดการเรียนการสอนในประเทศไทย มหาวิทยาลัยต้องเป็นผู้บริหารหลักสูตรที่เปิดสอนในประเทศไทย

ทั้งนี้ สามารถดูรายละเอียดของประกาศ มสธ. เรื่อง ระบบ กลไก การพัฒนา และบริหารหลักสูตรนานาชาติ ได้ที่ช่องทาง <http://eservice.stou.ac.th/> > สารสนเทศหน่วยงาน > สำนักวิชาการ > ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน > ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ ฯลฯ ของ มสธ. > ประกาศ มสธ. > ประกาศ มสธ. เรื่อง ระบบ กลไกการพัฒนา และบริหารหลักสูตรนานาชาติ ของ มสธ. พ.ศ. 2558 ดังภาพที่ 2.4 หน้า 67

ภาพที่ 2.4 ดาวน์โหลดประกาศ มสธ. เรื่อง ระบบ กลไกการพัฒนา และบริหาร
หลักสูตรนานาชาติ ของ มสธ. พ.ศ. 2558

ที่มา: http://eservice.stou.ac.th/EDOCUMENT/Oaa/OAA_Info/cur/Rule_STOU.html

3) แนวโน้มการจัดโปรแกรมนานาชาติในทศวรรษหน้า

จากสถานการณ์ด้านเทคโนโลยีติดต่อสื่อสารที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และแนวนโยบายระดับต่างๆ ตลอดจนความร่วมมือระหว่างประเทศ การพัฒนาหลักสูตรการศึกษานานาชาติ จำเป็นต้องทราบถึงแนวโน้มการจัดโปรแกรมนานาชาติ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของนานาชาติ สามารถพัฒนาระดับบุคลากร และหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาไทยสู่มาตรฐานสากลรวมถึงผู้เรียนมีความสามารถเชิงวิชาการเทียบเคียงกับนานาชาติ การจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ความเป็นพลวัต (Dynamic) สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบได้อย่างเหมาะสมตามสภาพเหตุการณ์ วิลาวัณย์ จารุอรุณานนท์ (2542 อ้างในวรารักษ์ คล้ายประยงค์, 2556, น. 186) พบว่า แนวโน้มการจัดโปรแกรมนานาชาติในทศวรรษหน้าควรมุ่งเน้นความสำคัญในองค์ประกอบด้านต่างๆ ไปพร้อมๆ กัน ดังนี้คือ ด้านแนวคิด มุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของนานาชาติ ด้านจุดมุ่งหมาย มุ่งพัฒนาระดับบุคลากรของ

สถาบันอุดมศึกษาไทยสู่มาตรฐานสากลให้ผู้เรียนมีความสามารถเชิงวิชาการ เทียบเคียงกับนานาชาติ เปิดสู่ความเป็นสากล ด้านองค์ประกอบ ได้แก่ ผู้เรียน ผู้สอน หลักสูตรมีมาตรฐานสากลใช้ภาษาต่างประเทศ เป็นสื่อในการเรียนการสอน กิจกรรม บรรยากาศ และการจัดการเป็นนานาชาติด้านการจัดการศึกษา หลักสูตรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสนองต่อความต้องการของผู้เรียนมีลักษณะสหวิทยาการ การสอน มีหลากหลายรูปแบบด้านการบริหารงานในด้านต่างๆ ได้แก่ งบประมาณบุคลากรและอาคารสถานที่ เน้นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในสถาบันอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด มีความยืดหยุ่นและคล่องตัว ด้านคุณภาพบัณฑิต มีความรู้เชิงวิชาการเทียบเท่านานาชาติโลกทัศน์กว้าง ทำงานระดับนานาชาติได้ สอดคล้องกับวราภรณ์ คล้ายประยงค์ (2556, น.191-192) ได้จัดทำบทความทางวิชาการเรื่อง “การบริหารจัดการหลักสูตรนานาชาติของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย” ซึ่งจากการ ทบทวนแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ เกี่ยวกับความสำคัญของการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและระบบ การศึกษาหลักสูตรนานาชาติในประเทศไทย นโยบายและแผนเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการ หลักสูตรนานาชาติ แนวคิดทฤษฎีการบริหารงานหลักสูตรนานาชาติและการปรับตัวของ สถาบันการศึกษาในการบริหารหลักสูตรนานาชาติเพื่อเตรียมตัวรับการปรับตัวเข้าสู่ประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน จึงมีข้อเสนอแนะว่าการจัดการด้านหลักสูตรนานาชาตินั้นควรเป็นหลักสูตรที่มีความทันสมัยเป็นสากลได้รับการยอมรับจากนานาชาติ มีความเป็นพลวัต (Dynamic) สามารถ ปรับเปลี่ยนรูปแบบได้อย่างเหมาะสมตามสภาพเหตุการณ์ปัจจุบันซึ่งภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอน ส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ สำหรับรูปแบบการบริหารจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติที่เหมาะสม แบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะดังนี้

(1) รูปแบบของการเรียนการสอนภาคภาษาอังกฤษ (English Program) มีลักษณะเป็นรูปแบบเริ่มต้นของการศึกษานานาชาติการบริหารจัดการในการเรียน การสอนคือ การนำเอาหลักสูตรภาษาไทยที่มีแล้วมาเปิดสอนเป็นภาษาอังกฤษทั้งผู้เรียนและผู้สอนเกือบทั้งหมดยังเป็นคนไทย

(2) รูปแบบของการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ มีลักษณะเปิดรับ นักศึกษาต่างชาติเข้ามาเรียนร่วมกับนักศึกษาไทย มีการจ้างบุคลากรชาวต่างประเทศมาเป็นอาจารย์ ประจำ ทั้งนี้หลักสูตรการเรียนการสอนยังคงเป็นหลักสูตรภาคภาษาไทย แต่มีการสอนเป็น ภาษาอังกฤษ โดยคณะหรือสาขาวิชาจะเป็นหน่วยงานที่บริหารจัดการเอง

(3) รูปแบบหลักสูตรนานาชาติ (International Program) ตามหลักสากล มีองค์ประกอบต่างๆ เป็นสากล ได้แก่ การจัดการเรียน การสอนเป็นภาษาต่างประเทศ มีนักศึกษา ต่างชาติ ร้อยละ 10.0 ร่วมเรียนในหลักสูตรอาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะใช้ ภาษาสากลเป็นสื่อการสอนได้อย่างดี หลักสูตรและเนื้อหาต้องสามารถนำไปประยุกต์ได้เป็นสากล

สิ่งอำนวยความสะดวกต้องเป็นที่ยอมรับของสากลและมีโครงการแลกเปลี่ยน (Exchange Program) นักศึกษาและอาจารย์

4) ความหมายของหลักสูตรพหุวิทยาการ/ หลักสูตรสหวิทยาการ

สืบเนื่องมาจากแนวโน้มการจัดโปรแกรมหลักสูตรนานาชาติ ประกอบกับความตื่นตัวเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ดังจะเห็นได้จากนโยบายและแผนตั้งแต่ระดับชาติจนถึงระดับมหาวิทยาลัยมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้รอบในทุกๆ ด้าน มีคุณธรรม มีความรู้เชิงวิชาการ เทียบเท่านานาชาติ มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ สามารถทำงานระดับนานาชาติได้ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน หลักสูตรการเรียนการสอนแบบพหุวิทยาการ/ แบบสหวิทยาการที่เชื่อมโยงความรู้ หลากหลายด้านเปิดใหม่ต้อนรับกระแสประชาคมโลก จึงเป็นอีกหนึ่งประเด็นสำคัญสำหรับการพัฒนา หลักสูตร

ผู้เขียนจึงเห็นควรนำเสนอความหมายหลักสูตรการเรียนการสอนแบบพหุวิทยาการ/ หลักสูตรสหวิทยาการมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ความหมายของหลักสูตรหลักสูตรพหุวิทยาการ/ หลักสูตรสหวิทยาการ

หลักสูตรพหุวิทยาการ หมายถึง วิธีการที่นำเอาความรู้หลายศาสตร์ หรือ หลายอนุศาสตร์เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์และวิจัย จนกระทั่ง ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้องค์ความรู้เป็นศาสตร์ใหม่ขึ้นหรือเกิดอนุศาสตร์ใหม่ขึ้น ตัวอย่าง หลักสูตรที่เป็นพหุวิทยาการ เช่น วิศวกรรมชีวการแพทย์ (วิศวกรรมศาสตร์+แพทยศาสตร์) ภูมิศาสตร์ สารสนเทศ (ภูมิศาสตร์+เทคโนโลยีสารสนเทศ) วิศวกรรมนาโน (วิศวกรรมศาสตร์+วิทยาศาสตร์-เคมี) เป็นต้น ตัวอย่างหลักสูตรที่ไม่ใช่พหุวิทยาการ เช่น คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การศึกษาเพื่อการพัฒนา เป็นต้น (มยุรี สิงห์ไข่มุกข์, 2556)

ความหมายของหลักสูตรพหุวิทยาการ คณะอนุกรรมการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับอุดมศึกษา ครั้งที่ 7/2549 เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2549 ได้ให้ความหมาย ดังนี้

พหุวิทยาการกับสหวิทยาการ หมายถึง การใช้ความรู้จากองค์ความรู้หลาย สาขาวิชา หลายศาสตร์ หรือหลายอนุศาสตร์มาผสมผสานใช้ในการวิเคราะห์ วิจัยและสังเคราะห์ขึ้น เป็นองค์ความรู้ใหม่ พัฒนาเป็นศาสตร์ใหม่

คณะอนุกรรมการด้านมาตรฐานการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ 10/ 2557 เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2557 เกี่ยวกับการพิจารณาหลักสูตรสหสาขาวิชา (Interdisciplinary) ดังนี้ (สำนักมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา สกอ., 2558)

การพิจารณาหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาเป็นหลักสูตรสหสาขาวิชา (Interdisciplinary) หรือไม่นั้น เป็นอำนาจของสภามหาวิทยาลัย โดยการจัดรายวิชาในโครงสร้างหลักสูตรต้องสะท้อนความเป็นหลักสูตรสหสาขาวิชา โดยแยกเป็นศาสตร์แต่ละศาสตร์อย่างชัดเจน

สรุปหลักสูตรพหุวิทยาการกับสหวิทยาการเป็นการเชื่อมโยงองค์ความรู้หลายสาขาวิชา หลายศาสตร์ หรือหลายอนุศาสตร์มาผสมผสานใช้ในการวิเคราะห์ วิจัยและสังเคราะห์ขึ้นเป็นองค์ความรู้ใหม่

จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นผู้เขียนสามารถสรุปได้ดังนี้

1. หลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศ ใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องเดียวกัน เช่น ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษา หลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2542 (ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น “สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา”) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางความตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ พ.ศ. 2550 และใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ เดียวกันกับหลักสูตรปกติ ได้แก่ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 เป็นต้น

2. หลักสูตรนานาชาติแตกต่างกับหลักสูตรภาษาต่างประเทศ เพียงหลักสูตรนานาชาติมีเนื้อหาสาระ ลักษณะของหลักสูตร และรูปแบบการจัดหลักสูตร ที่แตกต่างจากหลักสูตรภาษาต่างประเทศ ตามที่กล่าวไว้แล้วในหัวข้อ 4.11.1 ข้อ 4) ข้อ 5) และข้อ 6) หน้า 54 – 56 โดยการเปิดสอนหลักสูตรนานาชาติต้องมีผู้เรียนมาจากหลากหลายประเทศ มิใช่ผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นคนไทย ทั้งนี้ เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันและกันเป็นภาษาต่างประเทศ ซึ่งมีจำเป็นต้องสอนเป็นภาษาอังกฤษเสมอไปขึ้นอยู่กับว่าจะสื่อสารภาษาใดที่นักศึกษานานาชาติสามารถรับรู้และเข้าใจได้

ดังนั้น หลักสูตรภาษาต่างประเทศจะใช้สื่อภาษาในการสอน ในขณะที่หลักสูตรนานาชาติจะต้องมีองค์ประกอบอื่นนอกเหนือจากเรื่องของภาษา

3. หลักสูตรที่เปิดสอนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จะใช้อาจารย์ประจำหลักสูตรชุดเดียวกันไม่ได้ เนื่องจากกรณีนี้ถือว่าเป็น 2 ลักษณะการสอน คือ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ในทางปฏิบัติสถาบันอุดมศึกษาควรคำนึงถึงคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพราะคุณสมบัติการรับนักศึกษาเข้าศึกษาต่างกัน ภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอนต่างกัน คุณสมบัติผู้สอนจึงต้องมีความสามารถและทักษะทั้งสองภาษาที่ใช้สื่อสารด้านเนื้อหาสาระกันกับผู้เรียน

4. การจัดทำเอกสารหลักสูตร ให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ 7/2550 เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2550 และครั้งที่ 11/2557 เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2557 ให้ความเห็นชอบให้สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ หรือ หลักสูตรภาษาอังกฤษ เสนอเล่มเอกสารหลักสูตรระดับอุดมศึกษาต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อพิจารณารับทราบหรือรับรองหลักสูตร **สามารถจัดทำเล่มเอกสารหลักสูตรโดยใช้ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษอย่างเดียวกันก็ได้** ทั้งนี้หากเป็นภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ ให้สถาบันอุดมศึกษาเสนอเล่มเอกสารหลักสูตรที่จัดทำเป็นภาษาไทยที่มีหัวข้อและรายละเอียดตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดด้วย หรือตามประกาศของคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นคราวๆ ไป

อย่างไรก็ตาม หลักสูตรการเรียนการสอนแบบพหุวิทยาการ/ หลักสูตรสหวิทยาการที่ เชื่อมโยงความรู้หลากหลายด้านก็อาจจะต้องนำมาพิจารณาประกอบการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศด้วย เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้รอบในทุกๆ ด้าน เกี่ยวกับหลากหลาย ประเทศสอดคล้องกับลักษณะนานาชาติศึกษา นักศึกษาสามารถศึกษา ค้นคว้าเกี่ยวกับสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความรู้เชิงวิชาการเทียบเท่านานาชาติ ตลอดจนมีคุณธรรม มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ สามารถทำงานระดับนานาชาติได้ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน

บทที่ 3

องค์ประกอบของระบบงานพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

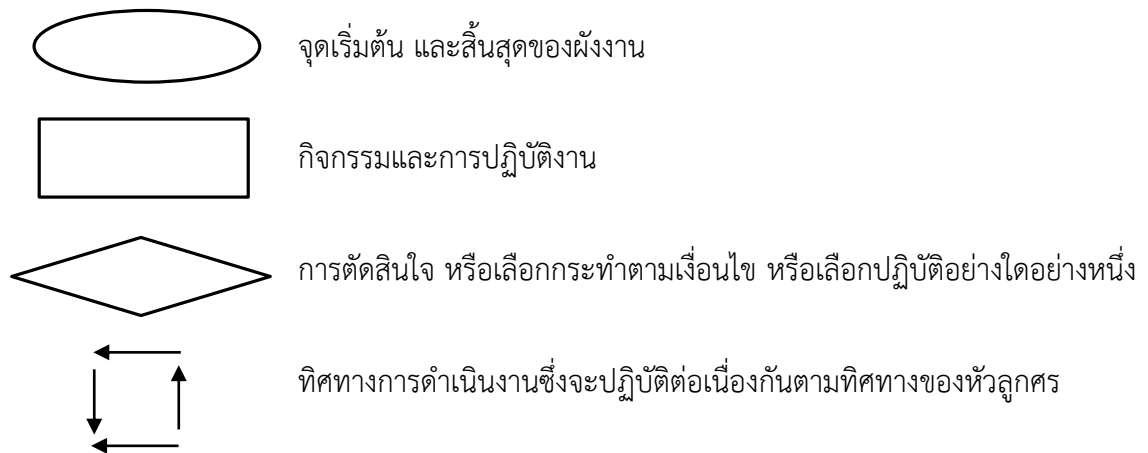
ในการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช มีองค์ประกอบของระบบงานหลักรวม 15 งานเหมือนกับหลักสูตรปกติ ดังนี้

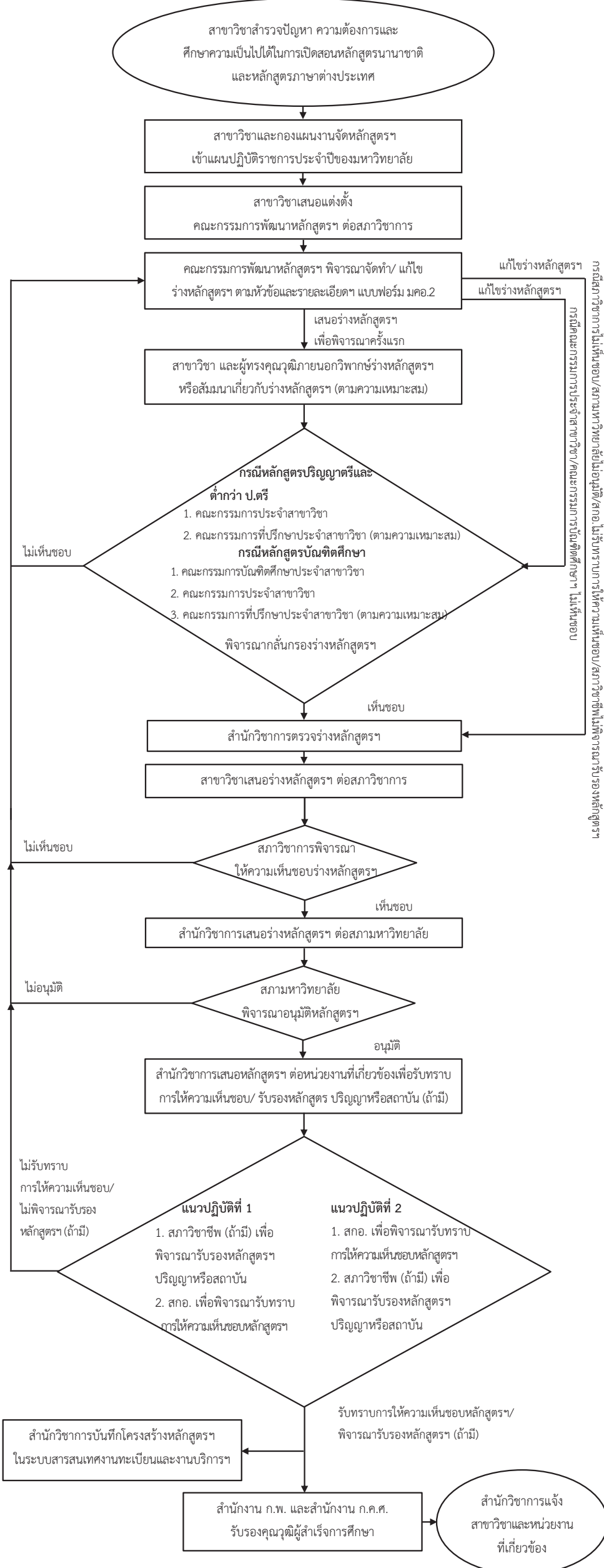
1. งานสำรวจปัญหา ความต้องการ และศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ
2. งานจัดหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศเข้าแผนปฏิบัติราชการประจำปีของมหาวิทยาลัย
3. งานเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศต่อสภาวิชาการ
4. งานพิจารณาจัดทำ/ แก้ไขร่างหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศตามหัวข้อและรายละเอียดหลักสูตรแบบฟอร์ม มคอ. 2
5. งานวิพากษ์ร่างหลักสูตร หรือสัมมนาเกี่ยวกับร่างหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ
6. งานพิจารณากลับกรองร่างหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ
7. งานตรวจร่างหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ
8. งานเสนอร่างหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศต่อสภาวิชาการ
9. งานพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ
10. งานเสนอร่างหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศต่อสภามหาวิทยาลัย
11. งานพิจารณาอนุมัติหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ
12. งานเสนอหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบการให้ความเห็นชอบ/ รับรองหลักสูตร ปริญญาหรือสถาบัน (ถ้ามี)
13. งานบันทึกโครงสร้างหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศในระบบสารสนเทศงานทะเบียนและงานบริการการศึกษา

14. งานรับรองคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษา
15. งานแจ้งสาขาวิชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากองค์ประกอบของระบบงานพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชข้างต้นสามารถสรุปเป็นผังขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศได้ดังภาพที่ 3.1 ในหน้า 75 โดยรายละเอียดของงานที่ปฏิบัติในแต่ละองค์ประกอบของระบบงานจะกล่าวถึงในบทที่ 4 ต่อไป

**คำอธิบายสัญลักษณ์ผังขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และ
หลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช**

ภาพที่ 3.1 ผังขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศขอ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ทั้งนี้ การที่จะดำเนินงานตามองค์ประกอบของระบบงานพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศทุกองค์ประกอบให้เป็นไปตามขั้นตอนได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ได้นั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวางแผนการพัฒนาหลักสูตร และเพื่อให้การวางแผนการพัฒนาหลักสูตรสามารถดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบ สามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็ว และแล้วเสร็จตามเป้าหมายการเปิดสอนหลักสูตร สาขาวิชา คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง จำเป็นต้องทราบระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตร ผู้เขียนจึงขอเสนอข้อมูลระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตร โดยการพัฒนาหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช หากนับตั้งแต่วันที่สาขาวิชาส่งร่างหลักสูตรให้สำนักวิชาการตรวจจนกระทั่ง สกอ. รับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรจะใช้ระยะเวลาประมาณ 11 - 12 เดือน สำหรับหลักสูตรที่ต้องเสนอต่อสภาวิชาชีพ (ถ้ามี) ส่วนหลักสูตรที่ไม่ต้องเสนอสภาวิชาชีพจะใช้ระยะเวลาประมาณ 9 เดือน รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 3.1 ในหน้า 76 – หน้า 78 (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2558, น. 7 - 9)

ตารางที่ 3.1 ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ
ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

การดำเนินการ	ระยะเวลาในการดำเนินการ (วัน)	หมายเหตุ
3.1.1 การดำเนินการภายในมหาวิทยาลัย ใช้เวลา 119 วัน		
1) สำนักวิชาการตรวจร่างหลักสูตร ที่สาขาวิชาส่งให้	8	รวมกระบวนการทาง ธุรการหลังการตรวจ ร่างหลักสูตรตั้งแต่การจัดทำ ร่างบันทึกการเสนอเรื่อง ต่อผู้บังคับบัญชา ตามลำดับขั้น
2) สาขาวิชาปรับร่างหลักสูตร ตามข้อสังเกต หรือข้อเสนอแนะของ สำนักวิชาการ	14	

ตารางที่ 3.1 ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ
ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (ต่อ)

การดำเนินการ	ระยะเวลาในการดำเนินการ (วัน)	หมายเหตุ
3) สาขาวิชาเสนอร่างหลักสูตรต่อสภาวิชาการ	37	(1) เสนอเอกสารล่วงหน้าก่อนการประชุม 6 วัน (2) สภาวิชาการประชุม 15 วันต่อครั้ง และ รอรับรองรายงานการประชุมในครั้งต่อไป รวมเวลาประมาณ 30 วัน (3) คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรปรับร่างหลักสูตรตามข้อสังเกต หรือข้อเสนอแนะของสภาวิชาการใช้เวลาประมาณ 7 วัน
4) สำนักวิชาการเสนอร่างหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัย	60	สภามหาวิทยาลัยประชุม 30 วันต่อครั้ง และ รอรับรองรายงานการประชุมในครั้งต่อไป รวมเวลาประมาณ 60 วัน
3.1.2 การดำเนินการกรณีต้องเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาชีพ/ องค์กรวิชาชีพ ใช้เวลาเพิ่มอีกประมาณ 65 – 125 วัน		
1) สำนักวิชาการเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาชีพ/ องค์กรวิชาชีพ	5	รวมกระบวนการทางธุรการ

ตารางที่ 3.1 ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ
ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (ต่อ)

การดำเนินการ	ระยะเวลาในการดำเนินการ (วัน)	หมายเหตุ
2) สภาวิชาชีพ/ องค์กรวิชาชีพ พิจารณารับรองหลักสูตร ปริญญาหรือ สถาบัน	60 - 120	(1) ครุสภาใช้เวลา พิจารณาประมาณ 60 วัน (2) สำนักสถานพยาบาล และการประกอบโรคศิลปะ ใช้เวลาพิจารณาประมาณ 60 วัน (3) สภาวิชาชีพบัญชีใช้ เวลาพิจารณาประมาณ 75 วัน (4) สภาการพยาบาลใช้ เวลาพิจารณาประมาณ 120 วัน
3.1.3 การดำเนินการเสนอหลักสูตรต่อ สกอ. ใช้เวลาเพิ่มอีก 125 วัน		
1) สำนักวิชาการเสนอหลักสูตรต่อ สกอ.	5	รวมกระบวนการทาง ธุรการ
2) สกอ. พิจารณารับทราบการให้ ความเห็นชอบหลักสูตร	120	สกอ. จะเสนอหลักสูตรต่อ คณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อพิจารณาภายใน 120 วัน
รวมระยะเวลาในการดำเนินการทั้งสิ้น	309 - 363 วัน หรือ 11-12 เดือน	

ที่มา: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2558

บทที่ 4

ขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และ หลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

การพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชจากผังขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรฯ ที่นำเสนอในบทที่ 3 สามารถจำแนกการดำเนินการเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. ขั้นตอนที่สาขาวิชาดำเนินการ ประกอบด้วย การสำรวจปัญหา ความต้องการและศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรฯ การจัดหลักสูตรฯ เข้าแผนปฏิบัติการประจำปีของมหาวิทยาลัย การเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ ต่อสภาวิชาการ การพิจารณาจัดทำ/ แก้ไขร่างหลักสูตรฯ ตามหัวข้อและรายละเอียดแบบฟอร์ม มคอ. 2 การวิพากษ์ร่างหลักสูตรฯ หรือสัมมนาเกี่ยวกับร่างหลักสูตรฯ การพิจารณากลับกรอกร่างหลักสูตรฯ และการเสนอร่างหลักสูตรฯ ต่อสภาวิชาการ

2. ขั้นตอนทีมงานพัฒนาหลักสูตร ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ เข้าไปมีส่วนในการดำเนินการ ประกอบด้วย การเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ การพิจารณาจัดทำ/ แก้ไขร่างหลักสูตรฯ ตามหัวข้อและรายละเอียดแบบฟอร์ม มคอ. 2 การตรวจร่างหลักสูตรฯ การเสนอร่างหลักสูตรฯ ต่อสภาวิชาการ ต่อสภามหาวิทยาลัย การเสนอหลักสูตรฯ ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามแนวปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ (สกอ.) เพื่อรับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรฯ และเพื่อพิจารณารับรองหลักสูตรฯ ปริญญาหรือสถาบัน (ถ้ามี) และการแจ้งสาขาวิชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. ขั้นตอนที่หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ สภาวิชาการ สภามหาวิทยาลัย ดำเนินการพิจารณา ประกอบด้วย การพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างหลักสูตรฯ และการพิจารณาอนุมัติหลักสูตรฯ

4. ขั้นตอนที่หน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัยเกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สภาวิชาชีพ/ องค์กรวิชาชีพ สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.ค.ศ. ดำเนินการพิจารณา ประกอบด้วย การเสนอหลักสูตรฯ ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบการให้ความเห็นชอบ/ รับรองหลักสูตรฯ ปริญญาหรือสถาบัน (ถ้ามี) และการรับรองคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษา

ทั้งนี้ ผู้เขียนจะขอนำเสนอรายละเอียดการปฏิบัติงานเรียงตามขั้นตอน 15 ขั้นตอนตามผังขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่นำเสนอในบทที่ 3 เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ดังนี้

1. การสำรวจปัญหา ความต้องการ และศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรภาษาต่างประเทศ

1.1 ประเด็นการสำรวจปัญหา ความต้องการ และศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตร

ก่อนดำเนินการพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยกำหนดให้สาขาวิชาสำรวจปัญหา ความต้องการ และศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตร (Feasibility Study) ครอบคลุม 5 ประเด็น ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2558, น. 4)

1.1.1 ความต้องการของสังคมและความสอดคล้องกับสภาวะการณ์ของประเทศ

1.1.2 ความคุ้มค่าของการเปิดสอน

1.1.3 ความพร้อมของสาขาวิชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.1.4 ความต้องการและความสนใจในการเข้าศึกษาของกลุ่มเป้าหมาย

1.1.5 ข้อมูลอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาตามความเหมาะสมของแต่ละ

หลักสูตร

1.2 รูปแบบการสำรวจปัญหา ความต้องการ และศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตร

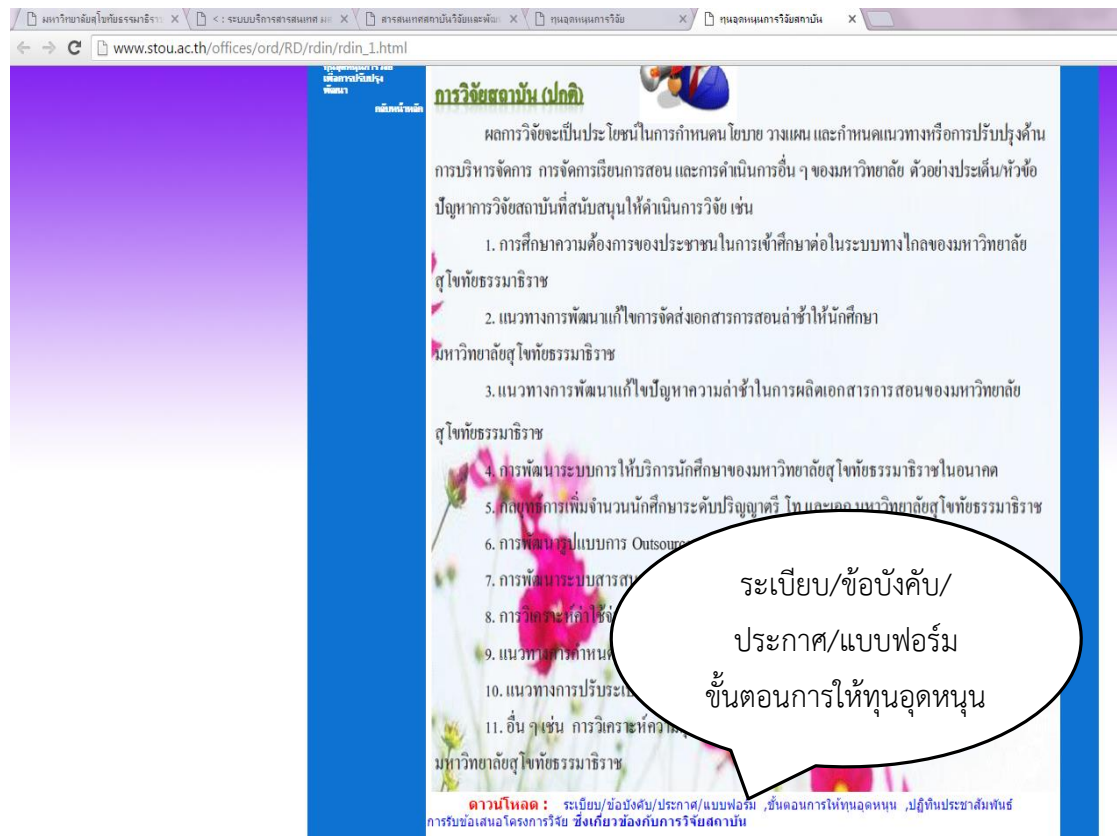
การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรสามารถกระทำได้ 3 รูปแบบตามความเหมาะสม ดังนี้

1.2.1 การวิจัย โดยศึกษาความต้องการ ความสนใจจากกลุ่มเป้าหมาย และความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholder)

1.2.2 การวิจัยและสัมมนา โดยศึกษาความต้องการ หรือความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย และมีการสัมมนาผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิในศาสตร์นั้นๆ และผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholder)

ทั้งนี้ สาขาวิชาสามารถขอรับการสนับสนุนทุนวิจัยสถาบันจากงานวิจัยสถาบัน สถาบันวิจัยและพัฒนา พร้อมแบบฟอร์มข้อเสนอโครงการ โดยสามารถดาวน์โหลดระเบียบ/

ข้อบังคับ/ ประกาศ/ แบบฟอร์ม ขั้นตอนการให้ทุนอุดหนุน ปฏิทินประชาสัมพันธ์ การรับข้อเสนอโครงการวิจัยที่ <http://eservice.stou.ac.th/> > สารสนเทศหน่วยงาน > สถาบันวิจัยและพัฒนา > หัวข้อ “ทุนอุดหนุนการวิจัย” > ทุนอุดหนุนการวิจัยสถาบัน * ประเด็น/ หัวข้อวิจัย การวิจัยสถาบัน (ปกติ) ดังภาพที่ 4.1

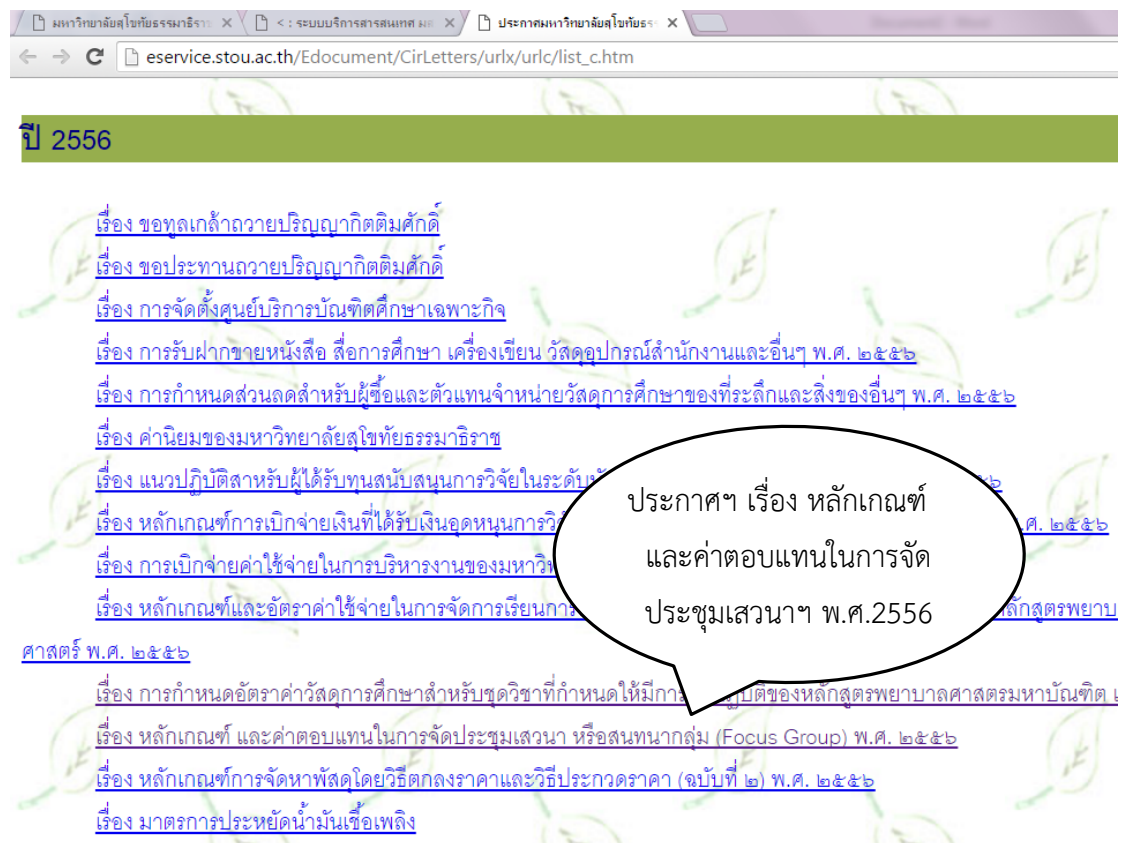

ภาพที่ 4.1 ดาวน์โฮลระเบียบ/ ข้อบังคับ/ ประกาศ/ แบบฟอร์มขั้นตอนการให้ทุนอุดหนุน ปฏิทินประชาสัมพันธ์ การรับข้อเสนอโครงการวิจัย
ที่มา: http://www.stou.ac.th/offices/ord/RD/rdin/rdin_1.html

1.2.3 การจัดสัมมนา หรือสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในศาสตร์นั้น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ผู้แทนองค์กรวิชาการ ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ ผู้แทนกลุ่มเป้าหมาย โดยให้สาขาวิชาตั้งงบประมาณเพื่อใช้ในการสัมมนา หรือสนทนากลุ่มในแผนปฏิบัติการประจำปีไว้ล่วงหน้า ทั้งนี้ ให้อิงระเบียบการเบิกค่าใช้จ่ายจากประกาศ มสธ. เรื่อง อัตราค่าบริการ อาคารสัมมนา 1 อาคารสัมมนา 2 อาคารพิทยพัฒน์ อาคารวิทยทัศน์ของ มสธ. (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2556 ประกาศ มสธ. เรื่อง หลักเกณฑ์และค่าตอบแทนในการจัดประชุมเสวนาหรือสนทนากลุ่ม
พ.ศ. 2556 ระเบียบ มสธ. ว่าด้วย ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการภายในประเทศ พ.ศ. 2556 โดย
ค่าตอบแทนสมนาคุณวิทยากรให้อิงระเบียบ มสธ. ว่าด้วย การเบิกจ่ายเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย
(ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2545

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยได้เผยแพร่ประกาศฯ และระเบียบฯ ดังกล่าวข้างต้นไว้ที่ช่องทาง
<http://eservice.stou.ac.th/> > ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ คำสั่ง > ระเบียบ > ประกาศ
ดังภาพที่ 4.2 – ภาพที่ 4.3 ในหน้า 82 – หน้า 83 และภาพที่ 4.4 ในหน้า 84

ภาพที่ 4.2 ดาวน์โหลดประกาศ มสธ. เรื่อง หลักเกณฑ์และค่าตอบแทนในการจัดประชุมเสวนา
หรือสนทนากลุ่ม พ.ศ. 2556

ที่มา: http://eservice.stou.ac.th/Edocument/CirLetters/urlx/urlc/list_c.htm

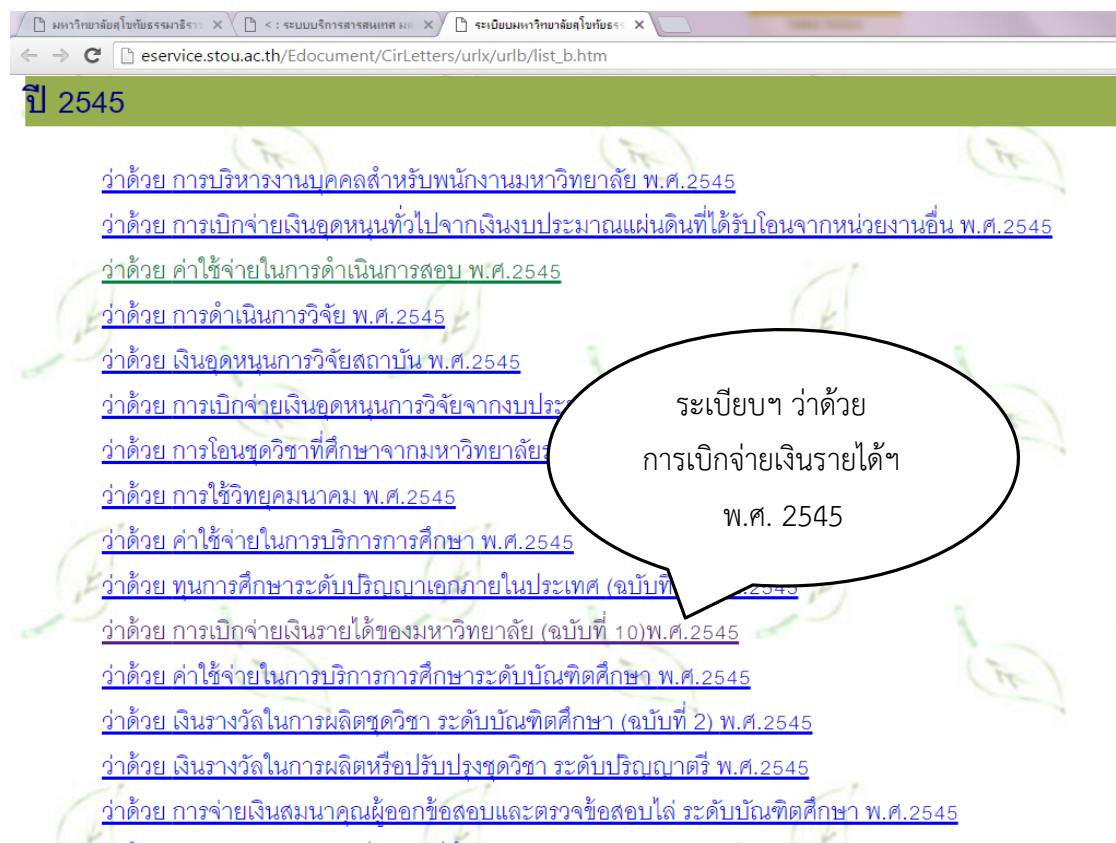

ภาพที่ 4.3 ดาวันโหลตระเบียบ มสธ. ว่าด้วย ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการภายในประเทศ พ.ศ. 2556
http://eservice.stou.ac.th/Edocument/CirLetters/urlx/urlb/list_b.htm

กรณีการจัดสัมมนา หรือสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อสำรวจปัญหา ความต้องการ และศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรภาษาต่างประเทศสาขาวิชาดำเนินการเช่นเดียวกันและใช้แบบฟอร์มเดียวกันกับหลักสูตรปกติ ดังนี้

- 1) กำหนดวัน เวลาสัมมนาหรือสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
- 2) จัดทำหนังสือขออนุมัติสัมมนาหรือสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ต่ออธิการบดี โดยเบิกจากงบประมาณของสาขาวิชาที่ตั้งฝากไว้ที่สำนักวิชาการที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร พร้อมแนบกำหนดการ รายชื่อวิทยากร ผู้เข้าสัมมนา หรือสนทนากลุ่ม ทั้งนี้ สาขาวิชาสามารถตรวจสอบรายละเอียดของงบประมาณได้ที่ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ
- 3) จัดทำหนังสือขออนุมัติยืมเงินทรองจ่ายเสนอต่อผู้อำนวยการกองคลัง โดยแนบเอกสารตามข้อ 2) หลังจากทื่อธิการบดีลงนามอนุมัติแล้ว

- 4) จอห้องประชุมผ่านระบบจอห้องประชุมอิเล็กทรอนิกส์ (e-Office) และขอใช้บริการโสตทัศนูปกรณ์ผ่านแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ (e-Form)
- 5) จัดทำจดหมายเชิญประชุม/ ขออนุญาตต้นสังกัด
- 6) จัดทำเอกสารประกอบการจัดสัมมนา หรือสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
- 7) จัดพิมพ์รายชื่อผู้เข้าประชุม
- 8) จัดทำหลักฐานการจ่ายเบี้ยประชุม (ใบเซ็นชื่อ)
- 9) ประสานเรื่องอาหารว่างและอาหารกลางวัน (ถ้ามี)
- 10) จัดทำหนังสือขอความร่วมมือกันพื้นที่จอตลอดถึงหัวหน้าศูนย์รักษาความปลอดภัย

ภาพที่ 4.4 ดาวันโหลระเบียบ มสธ. ว่าด้วย การเบิกจ่ายเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2545

ที่มา: http://eservice.stou.ac.th/Edocument/CirLetters/urlx/urlb/list_b.htm

เมื่อดำเนินการจัดสัมมนา หรือสนทนากลุ่มแล้วเสร็จให้จัดทำหนังสือส่งหลักฐานการจ่ายเงินทอรองจ่ายค่าตอบแทนและค่าพาหนะพร้อมแนบใบสำคัญรับเงิน เงินเหลือจ่ายหลักฐานการจ่ายค่าตอบแทนและค่าพาหนะ และรายงานการประชุมให้กองคลัง

ข้อสรุปจากการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนจะเป็นข้อมูลสำคัญ และเป็นแนวทางประกอบการพิจารณาตัดสินใจพัฒนาหลักสูตร

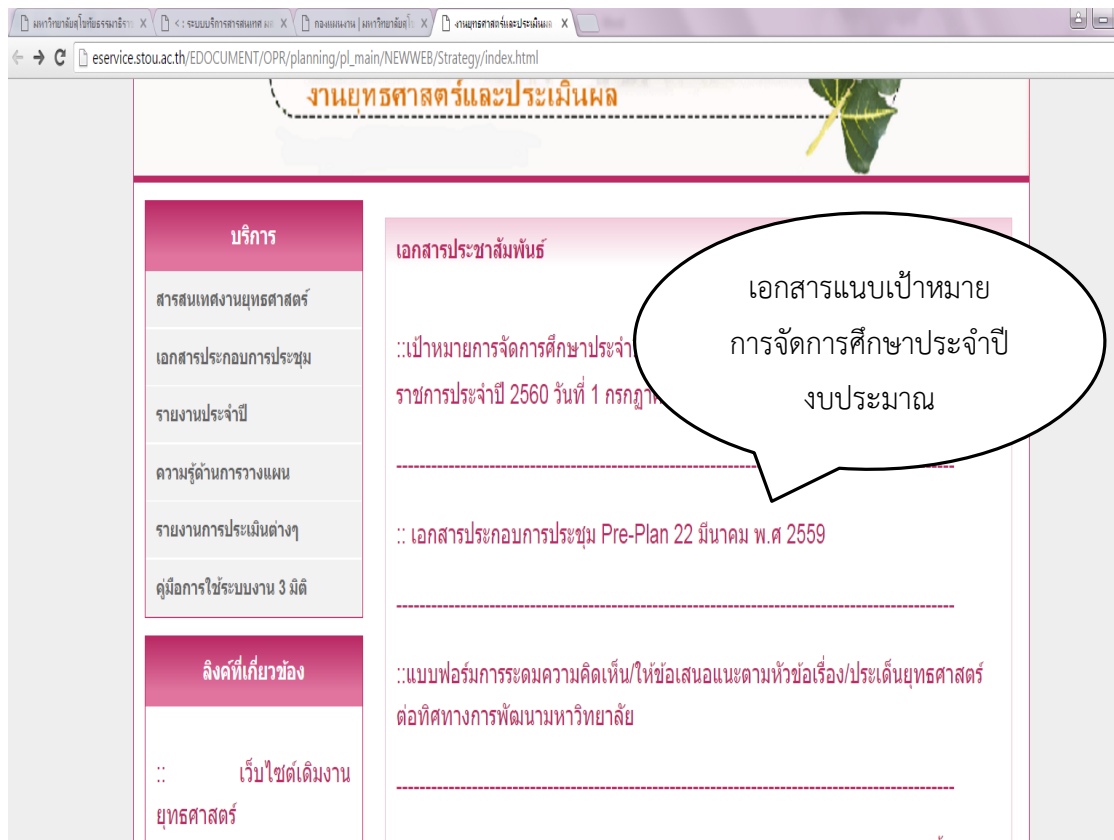
สรุปผลการสำรวจปัญหา ความต้องการ และศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตร ซึ่งต้องครอบคลุม 5 ประเด็นตามที่ระบุในข้อ 1.1 (ตัวอย่างดูภาคผนวก ข) สาขาวิชาจะนำมาบรรจุในภาคผนวก ก ของแบบฟอร์ม มคอ. 2 เพื่อประกอบการพิจารณาของสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัย

อย่างไรก็ตาม หลักสูตรใหม่ที่ไม่มีการผลิตชุดวิชาใหม่ หรือผลิตไม่เกิน 2-3 ชุดวิชา และหลักสูตรตามโครงการความร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชนหรือโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายแน่นอนอาจไม่จำเป็นต้องทำวิจัยศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนแต่ควรศึกษาหาข้อมูลครอบคลุม 5 ประเด็นตามที่ระบุในข้อ 1.1 เพื่อประกอบการพิจารณาพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

2. การจัดหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศเข้าแผนปฏิบัติการประจำปีของมหาวิทยาลัย

เมื่อสำรวจปัญหา ความต้องการ และศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรแล้วให้สาขาวิชาจัดหลักสูตรเข้าแผนปฏิบัติการประจำปีของมหาวิทยาลัยโดยดำเนินการผ่านกองแผนงาน โดยมีรายละเอียดขั้นตอนดังนี้ (กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มสธ., 2558)

2.1 กองแผนงานจัดทำหนังสือเพื่อขอให้สาขาวิชาพิจารณาเป้าหมายการจัดการศึกษาประจำปีงบประมาณ โดยสาขาวิชาสามารถดาวน์โหลดข้อมูลเอกสารแนบเป้าหมายการจัดการศึกษาประจำปีงบประมาณทั้ง 4 ด้าน ที่กองแผนงานยก (ร่าง) เป้าหมายการจัดการศึกษาฯ ไว้ในระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพิจารณา ได้ที่ <http://eservice.stou.ac.th> > สารสนเทศหน่วยงาน > สำนักงานอธิการบดี > กองแผนงาน > หน่วยงานภายใน > งานยุทธศาสตร์และประเมินผล > เป้าหมายการจัดการศึกษา ประจำปีงบประมาณ... ดังภาพ 4.5 ในหน้า 86

ภาพที่ 4.5 ดาวน์โหลดข้อมูลเป้าหมายการจัดการศึกษาประจำปีงบประมาณ

ที่มา: http://eservice.stou.ac.th/EDOCUMENT/OPR/planning/pl_main/NEWWEB/Strategy/index.html

ทั้งนี้ ข้อมูลเป้าหมายการจัดการศึกษาประจำปีงบประมาณ ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย

2.1.1 ด้านนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาประจำปีงบประมาณ พร้อมประมาณการล่วงหน้า 4 ปี ประกอบด้วย ประมาณการนักศึกษาใหม่-เก่าลงทะเบียน/ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา ประมาณการนักศึกษา/ ผู้เรียน/ ผู้สำเร็จการศึกษาโครงการสัมฤทธิ์บัตร และประมาณการนักศึกษาเก่าลงทะเบียน/ ผู้สำเร็จโครงการความร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทยกับ มสธ

2.1.2 ด้านหลักสูตรประจำปีงบประมาณ พร้อมประมาณการล่วงหน้า 4 ปี ประกอบด้วย การศึกษาความเป็นไปได้/ พัฒนาหลักสูตรใหม่ การศึกษาแนวทาง/ ประเมินเพื่อปรับปรุงหลักสูตร การเปิดสอนหลักสูตรครั้งแรกและเปิดสอนซ้ำ การปิดหลักสูตร กรณีปิดรับนักศึกษาใหม่ (มีนักศึกษาเก่าอยู่) และกรณีไม่มีนักศึกษาเก่าแล้ว

2.1.3 ด้านชุดวิชาประจำปีงบประมาณ พร้อมประมาณการล่วงหน้า 4 ปี ประกอบด้วย ชุดวิชา/ รายวิชาที่มีการผลิตชุดวิชาใหม่ ชุดวิชา/ รายวิชาที่มีการปรับปรุง ชุดวิชาที่มี

การเปิดสอนครั้งแรกและเปิดสอนซ้ำ ชุดวิชาที่มีการจัดทำเอกสารการสอนฉบับเพิ่มเติม ชุดวิชา/รายวิชาที่ปิดสอน

2.1.4 ด้านการผลิตสื่อการศึกษาประจำชุดวิชา ประจำปีงบประมาณ พร้อมประมาณการล่วงหน้า 4 ปี

2.2 คณะกรรมการประจำสาขาวิชาจัดประชุมเพื่อพิจารณาทบทวนเป้าหมายการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน โดยเชื่อมโยงกับแนวทางการดำเนินงานในแผนยุทธศาสตร์ มสธ.ระยะ 5 ปี และ/หรือที่มีแผนจะพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรพร้อมประมาณการล่วงหน้า 4 ปี

2.3 สาขาวิชารวบรวมส่งกองแผนงานภายในระยะเวลาที่กำหนด

2.4 กองแผนงานรวบรวมและประมวลผลข้อมูลนักศึกษา/ ผู้เรียน/ ผู้สำเร็จการศึกษา/ หลักสูตร/ ชุดวิชาที่ได้จากสาขาวิชา

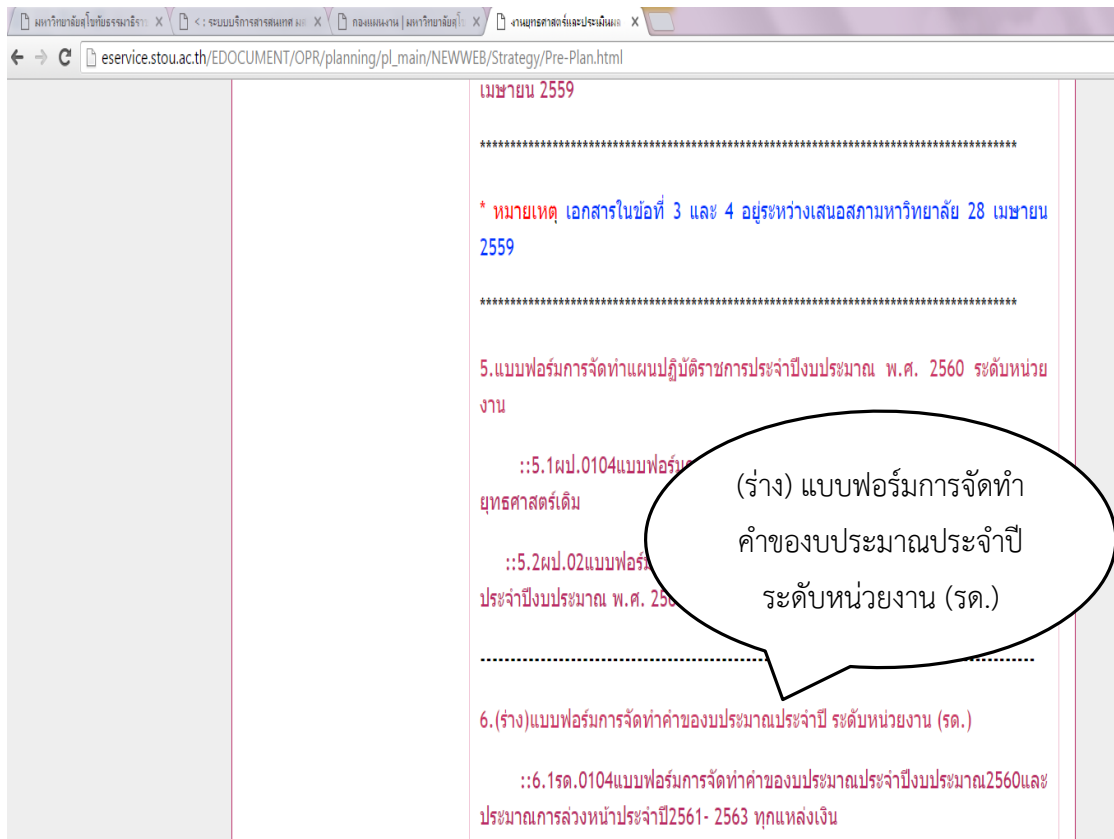
2.5 กองแผนงานประมวลผล/ วิเคราะห์ความเป็นไปได้และความถูกต้องของ นักศึกษา/ ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรและชุดวิชา และเตรียมจัดทำเล่มรายงานสรุปเสนอขอความเห็นชอบจากสภาวิชาการฯ ครั้งที่ 1

2.6 กองแผนงานรวบรวมและประมวลผลข้อมูลนักศึกษา/ ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตร/ ชุดวิชาที่ได้จากสาขาวิชาตามข้อเสนอแนะจากสภาวิชาการ

2.7 กองแผนงานจัดทำแผนฯ/ เล่มเป้าหมายการจัดการศึกษาประจำปีงบประมาณ เสนอสภาวิชาการครั้งที่ 2

2.8 เมื่อกองแผนงานเผยแพร่แผนปฏิบัติการประจำปี เล่มเป้าหมายการจัดการศึกษา ฉบับที่ผ่านการปรับปรุงข้อมูลด้านนักศึกษา/ ผู้เรียน และผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรและชุดวิชาตามข้อเสนอแนะจากสภาวิชาการผ่านทางเว็บไซต์แล้ว สาขาวิชาต้องเตรียมจัดทำแผนปฏิบัติการและงบประมาณต่อไป

2.9 สาขาวิชาจัดทำแผนปฏิบัติการและงบประมาณ ตามแบบรายละเอียดประกอบคำขอจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ตามแบบ รด.01 โดยสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้ที่ <http://eservice.stou.ac.th> > สารสนเทศหน่วยงาน > สำนักงานอธิการบดี > กองแผนงาน > หน่วยงานภายใน > งานยุทธศาสตร์และประเมินผล > เอกสารประกอบการประชุม Pre-Plan > (ร่าง) แบบฟอร์มการจัดทำคำของบประมาณประจำปี ระดับหน่วยงาน (รด.) > รด. 01 ดังภาพ 4.6 ในหน้า 88 ส่งให้สำนักวิชาการซึ่งเป็นหน่วยงานสนับสนุนในการพัฒนา/ ปรับปรุงหลักสูตรตามจำนวนหลักสูตรที่บรรจุในเป้าหมายการจัดการศึกษา จากนั้นสำนักวิชาการรวบรวมแผนปฏิบัติการและงบประมาณส่งกองแผนงานต่อไป

ภาพที่ 4.6 ดาวน์โหลดแบบฟอร์มการจัดทำค่าของงบประมาณประจำปีระดับหน่วยงาน (รต.01)
ที่มา: http://eservice.stou.ac.th/EDOCUMENT/OPR/planning/pl_main/NEWWEB/Strategy/index.html

2.10 กรณีที่สาขาวิชาจัดหลักสูตรเข้าแผนปฏิบัติการประจำปีของมหาวิทยาลัยระหว่างปีงบประมาณหรือมีความประสงค์จะเลื่อนกำหนดการเปิดสอนหรือไม่เปิดสอนหลักสูตรสาขาวิชาควรดำเนินการดังนี้

2.10.1 เสนอให้มีการพัฒนาหลักสูตร/ เปิดหลักสูตร/ เลื่อนกำหนดการเปิดสอนต่อคณะกรรมการประจำสาขาวิชา (กรณีหลักสูตรระดับปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี) คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา (กรณีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา)

2.10.2 ขออนุมัติเพิ่มแผนการพัฒนาหลักสูตร/ เปิดหลักสูตร/ เลื่อนกำหนดการเปิดสอนหลักสูตร/ ไม่เปิดสอนหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อความเห็นชอบ โดยชี้แจงเหตุผลความจำเป็น

2.10.3 แจ้งผลการเห็นชอบเพิ่มแผนการพัฒนาหลักสูตร/ เปิดหลักสูตร/ เลื่อนกำหนดการเปิดสอน/ ไม่เปิดสอนหลักสูตรแก่กองแผนงาน

ในการดำเนินการกรณีนี้หลังจากที่สภาวิชาการมีมติเห็นชอบให้เพิ่มแผนการพัฒนาหลักสูตร/ เปิดหลักสูตร/ เลื่อนกำหนดการเปิดสอนหลักสูตร/ ไม่เปิดสอนหลักสูตรแล้ว ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ จะต้องทำการปรับข้อมูลการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นปัจจุบันต่อไป

3. การเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศต่อสภาวิชาการ

เมื่อหลักสูตรต่างๆ ได้รับความเห็นชอบให้บรรจุอยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปีแล้ว สาขาวิชาต้องเสนอขอแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรต่อสภาวิชาการ

3.1 ขั้นตอนการเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรให้สาขาวิชาดำเนินการดังนี้
(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2558, น. 11 - 14)

3.1.1 พิจารณาสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและคณาจารย์ภายในมหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราชตามองค์ประกอบคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ ดังนี้

- 1) ประธานกรรมการประจำสาขาวิชา หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายใน หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นประธานกรรมการ
- 2) ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับหลักสูตรที่พัฒนา จำนวน 3 - 5 คน เป็นกรรมการ (หากมีองค์กรวิชาชีพให้มีผู้แทนองค์กรวิชาชีพร่วมเป็นกรรมการอย่างน้อย 1 คน) หากสาขาวิชาพิจารณาเห็นสมควรให้มีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมากกว่าจำนวนดังกล่าว ให้เสนอสภาวิชาการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบพร้อมเหตุผลประกอบ
- 3) อาจารย์หรือบุคลากรของมหาวิทยาลัยที่มีความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตรที่พัฒนา จำนวน 3 - 5 คน เป็นกรรมการ โดยต้องเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรนั้นๆ อย่างน้อย 2 คน
- 4) อาจารย์ประจำสาขาวิชา (ควรเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีความเชี่ยวชาญในหลักสูตรนั้นๆ) จำนวน 1 คน เป็นกรรมการและเลขานุการ
- 5) เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ จำนวน 1 คน และเจ้าหน้าที่งานเลขานุการกิจ สาขาวิชาอีก 1 คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

3.1.2 จัดทำหนังสือมายังสำนักวิชาการ เพื่อขอรายชื่อบุคลากรจากฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอนปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร (ตัวอย่างดูภาคผนวก ค)

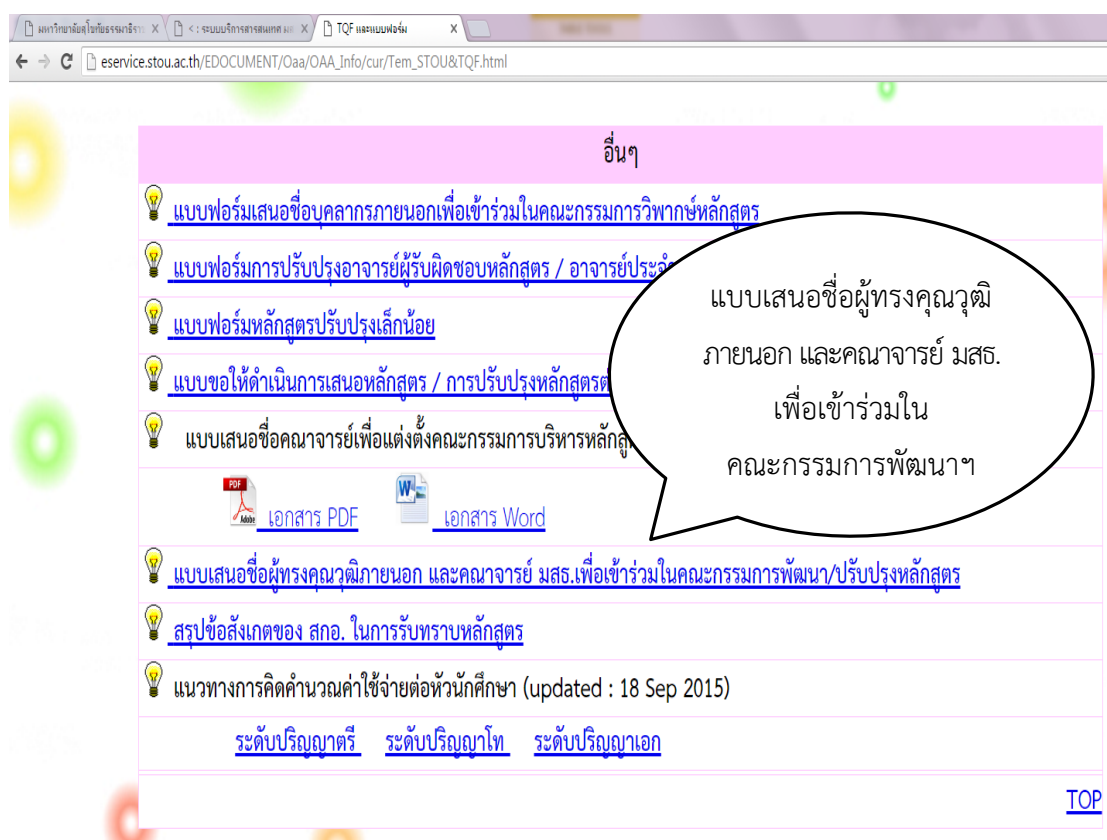
3.1.3 เสนอรายชื่อคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรต่อคณะกรรมการประจำสาขาวิชา

3.1.4 เมื่อคณะกรรมการประจำสาขาวิชาให้ความเห็นชอบแล้ว ให้สาขาวิชา

เสนอรายชื่อคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรต่อสภาวิชาการเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง โดยแนบเอกสารที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

- 1) แบบเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อเข้าร่วมในคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร
- 2) แบบเสนอชื่ออาจารย์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเพื่อเข้าร่วมในคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชา.....

ทั้งนี้ ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการได้เผยแพร่แบบเสนอชื่อฯ ไว้ที่ช่องทาง <http://eservice.stou.ac.th> > สำนักวิชาการ > ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน > TQF และแบบฟอร์ม > อื่นๆ > แบบเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และคณาจารย์ มสธ. เพื่อเข้าร่วมในคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ดังภาพที่ 4.7

ภาพที่ 4.7 ช่องทางดาวน์โหลดแบบเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและคณาจารย์ มสธ. เพื่อเข้าร่วมในคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร

ที่มา: http://eservice.stou.ac.th/EDOCUMENT/Oaa/OAA_Info/cur/Tem_STOU&TQF.html

4. การพิจารณาจัดทำ/ แก้ไขร่างหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศตามหัวข้อและรายละเอียดหลักสูตรแบบฟอร์ม มคอ. 2

การพิจารณาจัดทำ/ แก้ไขร่างหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศตามหัวข้อและรายละเอียดหลักสูตรแบบฟอร์ม มคอ. 2 นั้นเป็นส่วนของคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ โดยจัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาจัดทำร่างหลักสูตรตามแบบฟอร์ม มคอ. 2 จนกว่าการจัดทำร่างหลักสูตรจะแล้วเสร็จ ตามหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรที่กำหนดไว้

4.1 หน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ

(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2558, น. 11 – 14)

4.1.1 พิจารณาจัดทำร่างหลักสูตรฉบับภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ หากเป็นภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษให้จัดทำเป็นภาษาไทยด้วยโดยให้มีหัวข้อและรายละเอียดตามแบบฟอร์ม มคอ.2 ผนวกข้อมูล สรุปผลการวิจัย หรือการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตร บันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันต่างประเทศฉบับลงนามแล้ว (ถ้ามี) ไว้ท้ายเล่ม รวมทั้งจัดทำรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ตามแบบฟอร์มที่สกอ. กำหนด ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามแผน

4.1.2 เสนอร่างหลักสูตร ดังนี้

- 1) ร่างหลักสูตรระดับปริญญาตรีให้เสนอคณะกรรมการประจำสาขาวิชา ทั้งนี้ อาจเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำสาขาวิชาเพื่อพิจารณาก่อนการลงด้วยก็ได้
- 2) ร่างหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาให้เสนอคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา คณะกรรมการประจำสาขาวิชา ทั้งนี้ อาจเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำสาขาวิชาเพื่อพิจารณาก่อนการลงด้วยก็ได้

4.1.3 แก้ไขร่างหลักสูตร ตามมติที่ประชุมต่างๆ เช่น คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา คณะกรรมการประจำสาขาวิชา สภาวิชาการ สภามหาวิทยาลัย เป็นต้น

ทั้งนี้ คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ ควรพิจารณาจัดทำร่างหลักสูตรให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปี กรณีที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด จะต้องรายงานผลการดำเนินงานต่อสภาวิชาการเพื่อรับทราบปัญหา อุปสรรค และขอความเห็นชอบขยายระยะเวลาในการพัฒนาหลักสูตรได้ครั้งละ 6 เดือน

อนึ่ง ในการจัดทำหลักสูตรคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ ควรศึกษาและทำความเข้าใจประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2542 (ภาคผนวก ง) (ปัจจุบันเปลี่ยน

ชื่อเป็น “สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา”) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางความตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ พ.ศ. 2550 (ภาคผนวก จ) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 (ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการได้รวบรวมและเผยแพร่ประกาศ กกอ. เรื่อง แนวทางการปฏิบัติฯ พ.ศ. 2552 และประกาศ ศธ. เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ 2558 ไว้ที่ช่องทาง <http://eservice.stou.ac.th> > สำนักวิชาการ > ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน > ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับฯ สกอ. ครุสภา ดังภาพที่ 4.8 ในหน้า 93)

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ ควรศึกษาและทำความเข้าใจประกาศฯ ข้างต้น ตลอดจนแนวทางการดำเนินการของมหาวิทยาลัย ได้แก่

- 1) ใช้ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชาของระดับคุณวุฒิ (มคอ. 1) เป็นแนวทางในการพัฒนาร่างหลักสูตร โดยฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอนสำนักวิชาการ ได้รวบรวมและเผยแพร่ไว้ที่ช่องทาง <http://eservice.stou.ac.th> > สำนักวิชาการ > ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน > TQF และแบบฟอร์ม > ประกาศ และตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 (TQF) ดังภาพที่ 4.9 ในหน้า 94
- 2) กรณีที่กระทรวงศึกษาธิการยังมิได้ประกาศมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชาของระดับคุณวุฒินั้น ให้ใช้ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เป็นแนวทางในการพัฒนาร่างหลักสูตร
- 3) ผู้จัดทำหลักสูตรจะต้องถ่ายทอดมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิสาขา หรือสาขาวิชานั้นๆ และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งแต่ละหลักสูตรสามารถบรรจุผลการเรียนรู้ หรือเนื้อหาวิชาเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กำหนดไว้อย่างอิสระ เหมาะสมกับหลักสูตร ตรงกับความต้องการหรือเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและปณิธานของสถาบัน
- 4) ใช้แบบฟอร์ม (Template) หัวข้อและรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบฟอร์ม มคอ.2 ที่มหาวิทยาลัยจัดทำขึ้นสำหรับเป็นแนวทางการดำเนินงานเพื่อเป็นมาตรฐานกลาง และสอดคล้องกับระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัย และระดับการศึกษา

ภาพที่ 4.8 ดาวน์โหลดประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2552 ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตาม
กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558
ที่มา: http://eservice.stou.ac.th/EDOCUMENT/Oaa/OAA_Info/cur/Rule_MUA.html

ประกาศ และตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ (มคอ.1) (TQF)

[ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558](#)

[ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ พ.ศ. 2558 \(หลักสูตรหกปี\)](#)

[ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2558](#)

[ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2557](#)

[ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชากายภาพบำบัด พ.ศ. 2556](#)

[ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชากายภาพบำบัด พ.ศ. 2556](#)

[ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552](#)

[ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาเรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552](#)

[มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2552 มคอ.1](#)

ภาพที่ 4.9 ดาวนิโหลด มคอ.1 สาขาวิชาต่างๆ

ที่มา: http://eservice.stou.ac.th/EDOCUMENT/Oaa/OAA_Info/cur/Tem_STOU&TQF.html

ในการนี้ฝ่ายที่มีบทบาทสำคัญและมีส่วนช่วยผลักดันให้การพัฒนาหลักสูตรสำเร็จทันตามกำหนดเวลาเปิดสอนที่ตั้งไว้ตามแผนฯ นั่นคือ ฝ่ายเลขานุการ ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ประจำสาขาวิชา (ควรเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีความเชี่ยวชาญในหลักสูตรนั้นๆ) จำนวน 1 คน เป็นกรรมการและเลขานุการ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ จำนวน 1 คน และเจ้าหน้าที่งานเลขานุการกิจ สาขาวิชาอีก 1 คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

4.2 หน้าที่ของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ มีหน้าที่ศึกษาข้อมูลที่เป็นและเกี่ยวข้องกับหลักสูตรที่จะพัฒนา จัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ จัดทำร่างหลักสูตร ปรับแก้ไขร่างหลักสูตรตามมติคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ และคณะกรรมการอื่นที่เกี่ยวข้อง

จัดบันทึกและจัดทำรายงานการประชุม ประสานงานและอำนวยความสะดวกแก่คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ และทำหน้าที่อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ มอบหมาย โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ของกรรมการและเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ ดังนี้

4.2.1 หน้าที่ของกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ

1) ประสานงานกับประธานคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ เพื่อดำเนินการ ดังนี้

- (1) กำหนดวันประชุมคณะกรรมการ
- (2) กำหนดวาระการประชุมและเอกสารประกอบการประชุม

2) ตรวจจรรายงานการประชุม

3) จัดทำเอกสาร 2 ฉบับ ได้แก่

(1) ร่างหลักสูตรตามแบบฟอร์ม มคอ. 2 ฉบับภาษาไทย หรือ ฉบับภาษาอังกฤษอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ กรณีเป็นภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษให้จัดทำเป็นภาษาไทยด้วย ซึ่งจะต้องประกอบด้วยหัวข้อหมวดต่างๆ ตามที่ สกอ. และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชกำหนด จำนวน 8 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้าง

ของหลักสูตร

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

(2) แบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ แต่ละระดับการศึกษา แบบท้ายเล่มแบบฟอร์ม มคอ.2 ซึ่งจะต้องประกอบด้วยข้อมูลตามที่ สกอ. กำหนด จำนวน 8 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้าง

ของหลักสูตร

หมวดที่ 4 มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

หมวดที่ 6 การพัฒนาคุณภาพอาจารย์

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

หมวดที่ 8 การประเมินและการปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

ทั้งนี้ ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ เผยแพร่แบบฟอร์ม มคอ. 2 และแบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ แต่ละระดับการศึกษา ไว้ที่ช่องทาง <http://eservice.stou.ac.th> > สำนักวิชาการ > ฝ่ายพัฒนา หลักสูตรและการสอน > TQF และแบบฟอร์ม > มคอ. 2 ดังภาพที่ 4.10 ในหน้า 97

4) เสนอร่างหลักสูตรที่คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ เห็นชอบแล้วต่อ คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา (กรณีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา) คณะกรรมการ ประจำสาขาวิชา (กรณีหลักสูตรระดับปริญญาตรี) ทั้งนี้อาจเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำ สาขาวิชาด้วยก็ได้ สำนักวิชาการ และสภาวิชาการ ตามลำดับ โดยประสานงานการจัดพิมพ์และ ตรวจร่างหลักสูตรกับเจ้าหน้าที่งานเลขานุการกิจสาขาวิชาที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

5) ดำเนินการตามที่ประธานคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรมอบหมายโดย ประสานงานกับผู้ช่วยเลขานุการ

ภาพที่ 4.10 ดาวน์โหลดแบบฟอร์ม (Template) หัวข้อและรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบฟอร์ม มคอ. 2 และแบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท ระดับปริญญาเอก ที่มา: http://eservice.stou.ac.th/EDOCUMENT/Oaa/OAA_Info/cur/Tem_STOU&TQF.html

(ทั้งนี้ ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ อยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำแบบฟอร์ม (Template) หัวข้อและรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบฟอร์ม มคอ. 2 ฉบับภาษาอังกฤษ)

4.2.2 หน้าที่ของผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ

- 1) เจ้าหน้าที่งานเลขานุการกิจสาขาวิชา รับผิดชอบงานต่างๆ ดังนี้
 - (1) ประสานงานกับกรรมการและเลขานุการในการกำหนดวันประชุมวาระการประชุม และประสานงานกับคณะกรรมการเพื่อนัดหมายวันประชุม รวมทั้งจองห้องประชุม

(2) จัดทำหนังสือขออนุมัติเบิกเงินทดรองจ่ายค่าเบี้ยประชุมและค่าพาหนะ และจัดทำแบบฟอร์มหลักฐานการจ่ายค่าเบี้ยประชุม ค่าพาหนะ (เฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก)

(3) จัดพิมพ์และพิสูจน์อักษรร่างหลักสูตร

(4) จัดทำหนังสือเชิญประชุม พร้อมทั้งเอกสารประกอบวาระการประชุม ส่งให้คณะกรรมการ

(5) ติดต่อกับคณะกรรมการเพื่อยืนยันการเข้าร่วมประชุม พร้อมทั้งสรุปแจ้งกรรมการและเลขานุการก่อนการประชุมแต่ละครั้ง

(6) ประสานงานระหว่างการประชุม เช่น ประสานงานด้านอาหาร อาหารว่าง เครื่องดื่ม ประสานงานด้านเอกสาร ติดตามกรรมการภายในและภายนอก เป็นต้น

(7) มอบเบี้ยประชุมแก่คณะกรรมการ (เฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก) พร้อมทั้งให้กรรมการลงนามในหลักฐานการจ่ายเบี้ยประชุม ค่าพาหนะ ลงนามการเข้าประชุม และส่งหลักฐานการจ่ายเงินทดรองจ่ายค่าเบี้ยประชุมให้กองคลัง

(แบบฟอร์มเหมือนหลักสูตรปกติ)

ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการประชุมคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ ให้อิงระเบียบการเบิกค่าใช้จ่ายจากระเบียบ มสธ. ว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการที่แต่งตั้งโดยสภาวิชาการ พ.ศ. 2552 และระเบียบ มสธ. ว่าด้วยการจ่ายค่าอาหารในการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ.2557 ระเบียบ มสธ. ว่าด้วย ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการภายในประเทศ พ.ศ. 2556

โดยมหาวิทยาลัยได้เผยแพร่ระเบียบฯ ดังกล่าวข้างต้นไว้ที่ช่องทาง <http://eservice.stou.ac.th/> > ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ คำสั่ง > ระเบียบ ดังภาพที่ 4.11 หน้า 99 และภาพที่ 4.12 หน้า 100

2) เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ รับผิดชอบงานต่างๆ ดังนี้

(1) จัดทำหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเป็นกรรมการพัฒนาหลักสูตร โดยประสานงานกับเจ้าหน้าที่งานเลขานุการกิจสาขาวิชา

(2) จัดทำหนังสือขออนุญาตต้นสังกัดผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยประสานงานกับเจ้าหน้าที่งานเลขานุการกิจสาขาวิชา

(3) จัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ สกอ. และ มสธ. ให้ประธานหรือกรรมการและเลขานุการเพื่อใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

(4) จัดบันทึกและจัดทำรายงานการประชุม

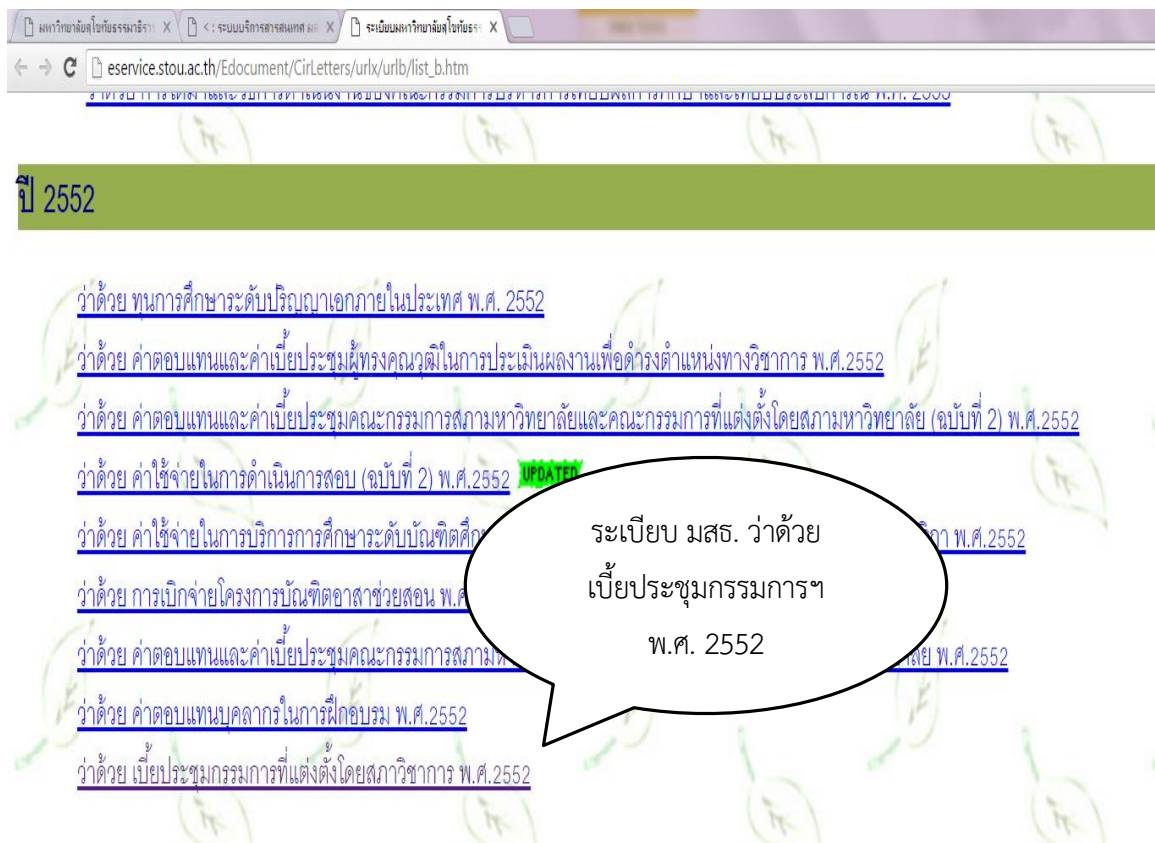
(5) ตรวจร่างหลักสูตรในเบื้องต้นเพื่อให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศต่างๆ ที่เกี่ยวกับหลักสูตร

(6) ประสานงานกับประธานหรือกรรมการและเลขานุการในการจัดทำรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

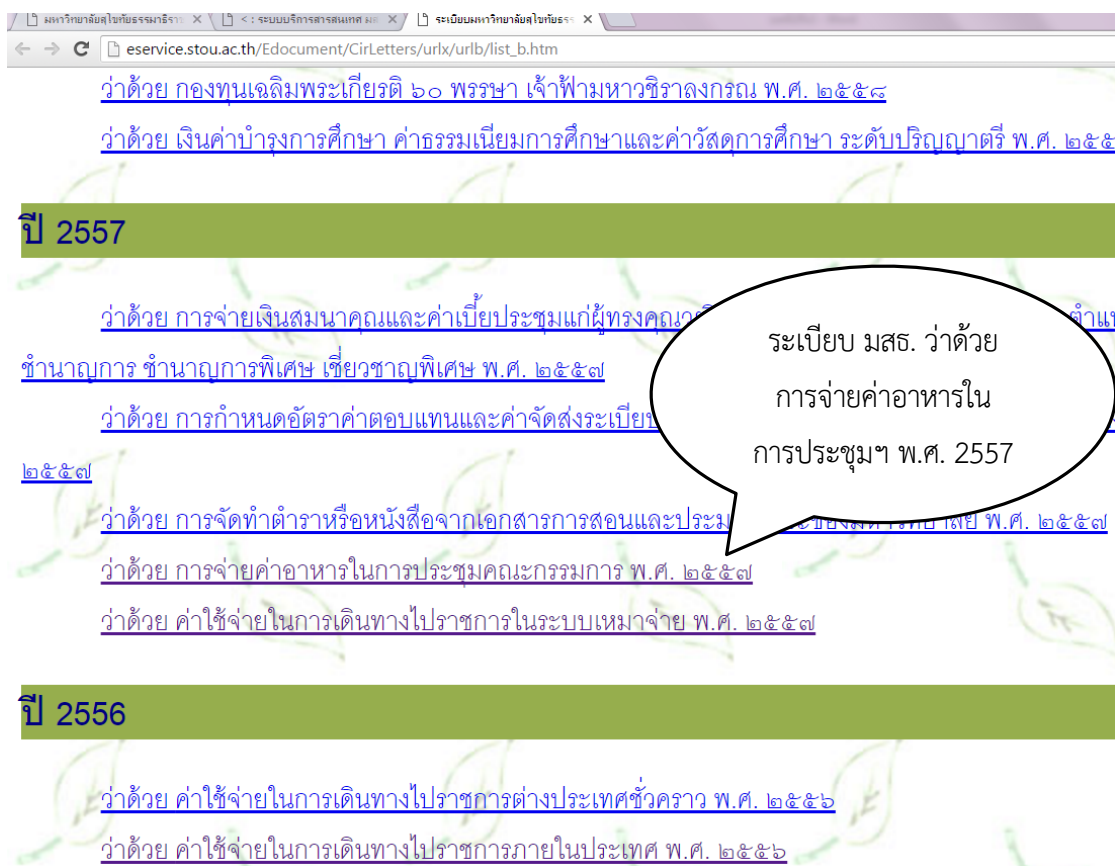
(7) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำเสนอร่างหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัย และ สกอ.

(8) จัดทำหนังสือขอบคุณคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ เมื่อการพัฒนาหลักสูตรแล้วเสร็จ

(แบบฟอร์มเหมือนหลักสูตรปกติ)

ภาพที่ 4.11 ดาวนโหลดระเบียบ มสธ. ว่าด้วยระเบียบประชุมกรรมการที่แต่งตั้งโดยสภาวิชาการ พ.ศ. 2552
ที่มา: http://eservice.stou.ac.th/Edocument/CirLetters/urlx/urlb/list_b.htm

ภาพที่ 4.12 คาวโน้ตระเบียน มสธ. ว่าด้วยการจ่ายค่าอาหารในการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. 2557
ที่มา: http://eservice.stou.ac.th/Edocument/CirLetters/urlx/urlb/list_b.htm

4.3 แนวทางการจัดทำหัวข้อและรายละเอียดหลักสูตรตามแบบฟอร์ม มคอ.2

แบบฟอร์ม มคอ.2 เป็นการอธิบายภาพรวมของการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้บัณฑิตบรรลุผลการเรียนรู้ของหลักสูตร โดยจะถ่ายทอดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หรือมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/ สาขาวิชาไปสู่การปฏิบัติในหลักสูตรโดยคณาจารย์ผู้สอนจะต้องระบุผลการเรียนรู้ของหลักสูตร ครบทั้ง 5 ด้าน และต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หรือมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (ธัญญา เฉลยผล, 2559)

การจัดทำ/ แก้ไขร่างหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศตามหัวข้อและรายละเอียดหลักสูตรแบบฟอร์ม มคอ. 2 ข้อมูลต่างๆ ภายในร่างหลักสูตรต้องมีความครบถ้วนของหัวข้อและรายละเอียดตามที่ สกอ. ระบุไว้ในรายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

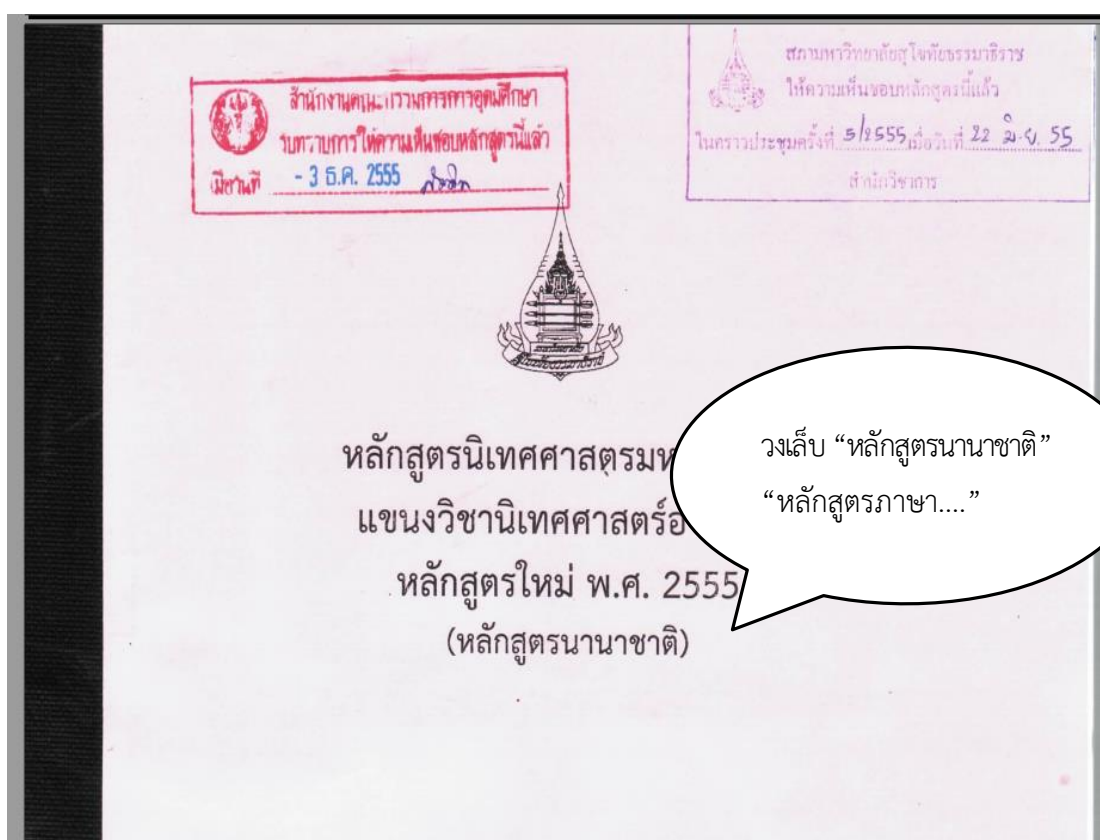
ระดับอุดมศึกษาและที่สำคัญข้อมูลในแต่ละหัวข้อจะต้องสอดคล้องกับเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการ สกอ. และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชกำหนด เพื่อเสนอให้ สกอ. รับทราบการให้ความเห็นชอบ

ในการนี้ ผู้เขียนจึงนำเสนอหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดทำ/ แกะไขร่างหลักสูตร นานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช แต่ละประเด็นสำคัญของ แบบฟอร์ม มคอ. 2 ดังต่อไปนี้

4.3.1 การใช้แบบและขนาดอักษร ใช้แบบอักษร TH SarabunPSK ตัวอักษร ขนาด 16 pt

4.3.2 หน้าปกหลักสูตร ตรวจสอบความถูกต้องของปกหลักสูตรว่าถูกต้องครบถ้วน ตามที่กำหนด ได้แก่ ตรามหาวิทยาลัย ชื่อหลักสูตร แขนงวิชา วิชาเอก (ถ้ามี) ระบุหลักสูตรใหม่ พ.ศ (ระบุปี พ.ศ. ที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตร) สาขาวิชา

1) ชื่อหลักสูตรนานาชาติต้องระบุคำว่า “หลักสูตรนานาชาติ” ชื่อหลักสูตร ภาษาต่างประเทศต้องระบุคำว่า “หลักสูตรภาษา.....” ไว้ในวงเล็บท้าย พ.ศ. ดังภาพที่ 4.13

ภาพที่ 4.13 ระบุคำว่า “หลักสูตรนานาชาติ” “หลักสูตรภาษา.....” ไว้ในวงเล็บท้าย พ.ศ.

ที่มา: http://eservice.stou.ac.th/EDOCUMENT/Oaa/OAA_Info/cur/Up59/Information_Book/Improve/Master/M.Com.Arts-ASEAN.2555.pdf

2) กรณีเป็นหลักสูตรพหุวิทยาการ/ หลักสูตรสหวิทยาการ ให้ระบุไว้ที่หน้าปก
และหน้าแรก ดังภาพที่ 4.14 หน้า 102 และภาพที่ 4.15 หน้า 103

หลักสูตร.....

หลักสูตรใหม่/ปรับปรุง พ.ศ. (ระบุปีที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตร)

(ถ้าเป็นหลักสูตรพหุวิทยาการ/หลักสูตรสหวิทยาการ ให้ระบุไว้ที่หน้าปกและหน้าแรกนี้)

สาขาวิชา.....

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

หลักสูตรใหม่/ปรับปรุงโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2558

ภาพที่ 4.14 กรณีเป็นหลักสูตรพหุวิทยาการ/ หลักสูตรสหวิทยาการ ให้ระบุไว้ที่หน้าปก
ที่มา: ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ, 2559

4.3.3 สารบัญ หมายเลขหน้าจัดให้สอดคล้องกับภายในเล่มหลักสูตร

3 2 1 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

1

รายละเอียดของหลักสูตร

หลักสูตร
 แขนงวิชา.....วิชาเอก.....
 หลักสูตรใหม่/ปรับปรุง พ.ศ.
 (ถ้าเป็นหลักสูตรพหุวิทยาการ/หลักสูตรสหวิทยาการ ให้ระบุไว้ที่หน้าปกและหน้าแรกนี้)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 สาขาวิชา

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อหลักสูตร
 รหัสหลักสูตร (ถ้ามี)
 (ชื่อภาษาไทย).....
 (ชื่อภาษาอังกฤษ).....

2. ชื่อปริญญาและแขนงวิชา
 (ชื่อเต็มภาษาไทย).....
 (อักษรย่อภาษาไทย).....
 (ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ).....
 (อักษรย่อภาษาอังกฤษ).....

ภาพที่ 4.15 กรณีเป็นหลักสูตรพหุวิทยาการ/ หลักสูตรสหวิทยาการให้ระบุไว้ที่หน้าแรก
 ที่มา: ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ, 2559

4.3.4 หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1) ชื่อหลักสูตรนานาชาติต้องระบุคำว่า “หลักสูตรนานาชาติ” ไว้ในวงเล็บท้ายชื่อหลักสูตรภาษาไทย และ “International Program” ไว้ในวงเล็บท้ายชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ ชื่อหลักสูตรภาษาต่างประเทศ เช่น หลักสูตรภาษาอังกฤษ เป็นต้น ต้องระบุคำว่า หรือ “หลักสูตรภาษาอังกฤษ” ไว้ในวงเล็บท้ายชื่อหลักสูตรภาษาไทย และ “English Program” ไว้ในวงเล็บท้ายชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับปกหน้า และระบุแขนงวิชา วิชาเอก (ถ้ามี) ดังตัวอย่างในภาพที่ 4.16 หน้า 104

รายละเอียดของหลักสูตร หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2555 (หลักสูตรนานาชาติ)	
ชื่อสถาบันอุดมศึกษา วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชานิเทศศาสตร์
หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	
1. รหัสและชื่อหลักสูตร	
(ชื่อภาษาไทย)	นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ)
(ชื่อภาษาอังกฤษ)	Master of Communication Arts Program in Communication Arts for ASEAN (International Program)
2. ชื่อปริญญาและแขนงวิชา	
(ชื่อเต็มภาษาไทย)	นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต (นิเทศศาสตร์อาเซียน)
(อักษรย่อภาษาไทย)	นศ.ม. (นิเทศศาสตร์อาเซียน)
(ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ)	Master of Communication Arts (Communication Arts for ASEAN)
(อักษรย่อภาษาอังกฤษ)	M. Com. Arts (Communication Arts for ASEAN)
3. วิชาเอก	
ไม่มี	

ภาพที่ 4.16 ตัวอย่างระบุ (หลักสูตรนานาชาติ) และ (International Program)

ที่มา: http://eservice.stou.ac.th/EDOCUMENT/Oaa/OAA_Info/cur/Up59/Information_Book/Improve/Master/M.Com.Arts-ASEAN.2555.pdf

2) ชื่อปริญญา แขนงวิชา ต้องเป็นไปตามที่ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อสำหรับสาขาวิชาอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ครุวิทยฐานะ และเพิ่มวิทยฐานะของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2543 และหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาของ กกอ. ระบุชื่อเต็มและอักษรย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ กรณีที่มีการกำหนดชื่อปริญญาใหม่ และชื่อปริญญาดังกล่าวยังไม่ได้บรรจุไว้ในพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ครุวิทยฐานะ และเพิ่มวิทยฐานะของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชให้สาขาวิชากำหนดชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาของ สกอ. พ.ศ. 2549 ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าว ได้แบ่งชื่อปริญญาออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2558, น. 15)

(1) *ปรัชญาศิลปศาสตร์* หลักสูตรที่ใช้ชื่อปริญญานี้จะศึกษาเนื้อหาสาระในลักษณะเน้นศาสตร์บริสุทธิ์ทางด้านศิลปศาสตร์ โดยมุ่งศึกษาสาระและวิธีการของศาสตร์สาขาวิชานั้นๆ เป็นหลัก กลุ่มสาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้ คือ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์

(2) *ปรัชญาวิทยาศาสตร์* หลักสูตรที่ใช้ชื่อปริญญานี้จะศึกษาเนื้อหาสาระในลักษณะเน้นศาสตร์ทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ โดยมุ่งศึกษาสาระและวิธีการของศาสตร์สาขาวิชานั้นๆ เป็นหลัก กลุ่มสาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้ คือ วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ และวิทยาศาสตร์ประยุกต์

(3) *ปรัชญาวิชาชีพ* หลักสูตรที่ใช้ชื่อปริญญานี้เน้นการศึกษาในลักษณะของศาสตร์เชิงประยุกต์ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ โดยเฉพาะสาขาวิชาที่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายขององค์กรวิชาชีพ หรือสาขาวิชาที่ไม่ได้กำหนดให้มีองค์กรวิชาชีพ หรือกฎหมายรองรับ แต่มีลักษณะเป็นวิชาชีพ

(4) *ปรัชญาทางเทคโนโลยี* หลักสูตรที่ใช้ชื่อปริญญานี้มีลักษณะเป็นการนำวิทยาศาสตร์ประยุกต์ไปใช้พัฒนาความรู้ และทักษะเชิงปฏิบัติการเฉพาะ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานในด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม การศึกษา เศรษฐกิจและการดูแลสุขภาพ และมีลักษณะเป็นหลักสูตรแบบพหุวิทยาการ (Multidisciplinary) เพื่อสร้างความชำนาญการเฉพาะทางกลุ่มสาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้ คือ เทคโนโลยีทางการเกษตร และเทคโนโลยีทางวิศวกรรมศาสตร์และอุตสาหกรรม

ทั้งนี้ สาขาวิชาต้องชี้แจงเหตุผลกรณีที่ใช้ชื่อปริญญาซึ่งไม่สอดคล้องกับเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาของ สกอ. ต่อสภาวิชาการ

3) *วิชาเอก* (ถ้ามี) กรณีมีวิชาเอกให้ระบุด้วย

4) *จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร* ระบุให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ.2558 และสภาวิชาชีพ (ถ้ามี) ตรวจสอบให้ตรงกับโครงสร้างและรายละเอียดหลักสูตร ในหมวดที่ 3 ข้อ 3 หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

5) *รูปแบบของหลักสูตร*

(1) *รูปแบบ ระบุระดับการศึกษาของหลักสูตร*

(2) *ประเภทของหลักสูตร (ระบุเฉพาะปริญญาตรี)*

ก. *การระบุกลุ่มหลักสูตรระดับปริญญาตรี* เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2558 ได้แบ่งหลักสูตรระดับปริญญาตรี เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

ก) หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ แบ่งเป็น 2 แบบ ได้แก่

(ก) หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ เน้นความรู้และทักษะด้านวิชาการ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์

(ข) หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการ ซึ่งเป็นหลักสูตรปริญญาตรีสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถระดับสูง โดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้วให้รองรับศักยภาพของผู้เรียน โดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาบางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว และสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ทำวิจัยที่กลุ่มลึกลงทางวิชาการ

ข) หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ แบ่งเป็น 2 แบบ ได้แก่

(ก) หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เน้นความรู้ สมรรถนะและทักษะด้านวิชาชีพ ตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ หรือมีสมรรถนะและทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้นๆ โดยผ่านการฝึกงานในสถานประกอบการ หรือสหกิจศึกษา

หลักสูตรแบบนี้เท่านั้นที่จัดหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ได้ เพราะมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีทักษะการปฏิบัติการอยู่แล้ว ให้มีความรู้ด้านวิชาการมากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงเพิ่มเติม

(ข) หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ซึ่งเป็นหลักสูตรสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ สมรรถนะทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการขั้นสูง โดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้ว ให้รองรับศักยภาพของผู้เรียน โดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาบางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว และทำวิจัยที่กลุ่มลึกลงหรือได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงในหน่วยงาน องค์กร หรือสถานประกอบการ

หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการหรือทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ต้องมีการเรียนรายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

(3) ภาษาที่ใช้ หลักสูตรจัดการศึกษาเป็นภาษาต่างประเทศ (ระบุภาษา)...

(4) การรับเข้าศึกษา ระบุ รับนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างประเทศที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี

(5) ความร่วมมือกับสถาบันอื่น (Memorandum of Understanding: MOU) ให้ระบุชื่อสถาบันที่ตกลงทำความร่วมมือ ทั้งนี้ ควรมีความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบัน

ต่างประเทศ (สถาบันการศึกษาชั้นสูง สถาบันวิจัยและสถาบันอื่นในต่างประเทศที่จัดการศึกษาร่วมกับ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช) ซึ่งอาจตกลงความร่วมมือเพื่อดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน การวิจัย การถ่ายทอดเทคโนโลยี การให้บริการทางวิชาการ และการแลกเปลี่ยนด้านศิลปะและ วัฒนธรรมหรือกิจกรรมทางวิชาการอื่นๆ ทั้งในลักษณะทวิภาคี และพหุภาคี ซึ่งสถาบันต่างประเทศ ต้องเป็นสถาบันที่มีคุณภาพและมาตรฐาน จัดตั้งถูกต้องตามกฎหมาย ได้รับการรับรองวิทยฐานะและ มาตรฐานโดยหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานอื่นที่รัฐมอบหมายในประเทศนั้นๆ ทั้งนี้ การตกลงความ ร่วมมือทางวิชาการต้องระบุประเด็นที่ร่วมมือกัน และความรับผิดชอบของแต่ละสถาบันให้ชัดเจน โดย ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาวิชาการ ได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย และต้องเสนอ สกอ. เพื่อทราบภายใน 30 วัน นับจากวันที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ (ตัวอย่าง Memorandum of Understanding: MOU ดูภาคผนวก ฉ)

(6) การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ระบุให้สอดคล้องกับหลักสูตร

6) สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

ระบุมหาวิทยาลัย (ภาคต้น/ ภาคปลาย) ปีการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ระบุวัน เดือน ปี ที่สภาวิชาการ สภามหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นชอบ/ อนุมัติหลักสูตร ระบุชื่อสภาวิชาชีพ/ องค์กรวิชาชีพ (ถ้ามี) วัน เดือน ปีที่ให้ความเห็นชอบ/ รับรอง

7) ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

ระบุปีการศึกษา ครึ่งระยะเวลาของหลักสูตร

8) อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา ระบุอาชีพที่นักศึกษา ในสาขานั้นๆ สามารถประกอบอาชีพได้

9) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ระบุคุณวุฒิ ปริญญาเอก ปริญญาโท และ ปริญญาตรี โดยให้เรียงลำดับตามตำแหน่งทางวิชาการและอักษรตัวแรกของชื่อ กรณีสำเร็จการศึกษา จากต่างประเทศให้ระบุชื่อประเทศด้วย

การจัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และหน้าที่ ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตามที่ สกอ. และ มสธ. กำหนด ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558 และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2558)

(1) หลักเกณฑ์การจัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีดังนี้

ก. หลักสูตรระดับปริญญาตรี

ก) หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีคุณวุฒิและคุณสมบัติ เช่นเดียวกับอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 5 คน

กรณีที่หลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า 1 วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชา (ศาสตร์) ที่เปิดสอนไม่น้อยกว่าวิชาเอกละ 3 คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชา (ศาสตร์) ที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน มหาวิทยาลัยต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

ข) หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ และหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีคุณวุฒิและคุณสมบัติเช่นเดียวกับอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 5 คน

กรณีของหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชา (ศาสตร์) นั้น อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 ใน 5 คน ต้องมีประสบการณ์ในด้านปฏิบัติการ โดยอาจเป็นอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย หรือเป็นบุคลากรของหน่วยงานที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีข้อตกลงในการผลิตบัณฑิตของหลักสูตรนั้นร่วมกันแต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 2 คน

กรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษาหากจำเป็น บุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท และผลงานทางวิชาการแต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี

กรณีที่หลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า 1 วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชา (ศาสตร์) ที่เปิดสอนไม่น้อยกว่าวิชาเอกละ 3 คน และหากเป็นปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชา (ศาสตร์) นั้น ต้องมีสัดส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในด้านปฏิบัติการ 1 ใน 3

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชา (ศาสตร์) ที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน มหาวิทยาลัยต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

ข. หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 5 คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ

มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชา (ศาสตร์) ที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 10 คน มหาวิทยาลัยต้องเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายการนี้

ค. หลักสูตรระดับปริญญาโท

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 3 คน มีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชา (ศาสตร์) ที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 10 คน มหาวิทยาลัยต้องเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายการนี้

ง. หลักสูตรระดับปริญญาเอก

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 3 คน มีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชา (ศาสตร์) ที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 10 คน มหาวิทยาลัยต้องเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายการนี้

ดังตารางที่ 4.1 สรุปหลักเกณฑ์การจัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษาในหน้า 110 – หน้า 111

ตารางที่ 4.1 สรุปหลักเกณฑ์การจัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษา

อาจารย์ ผู้รับผิดชอบ หลักสูตร	ปริญญาดรี วิชาการ/วิชาชีพ/ ปฏิบัติการ/ ป.ตรี (ต่อเนื่อง)	ประกาศนียบัตร บัณฑิต	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	หมายเหตุ
จำนวน	5 คน	5 คน	3 คน	3 คน	เฉพาะหลักสูตรป.ตรี ปฏิบัติการ -อย่างน้อย 2 ใน 5 คน ต้องมี ประสบการณ์ในด้านปฏิบัติการ -เป็นบุคลากรของหน่วยงานอื่นได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 2 คน
วุฒิการศึกษา	ป.โท หรือเทียบเท่า หรือ ผศ.	ป.เอก หรือเทียบเท่า หรือ ป.โท และ รศ.	ป.เอก หรือเทียบเท่า หรือ ป.โท และ รศ.	ป.เอก หรือเทียบเท่า หรือ ป.โท และ ศ.	

ตารางที่ 4.1 สรุปหลักเกณฑ์การจัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษา (ต่อ)

อาจารย์ ผู้รับผิดชอบ หลักสูตร	ปริญญาตรี วิชาการ/วิชาชีพ/ ปฏิบัติการ/ ป.ตรี (ต่อเนื่อง)	ประกาศนียบัตร บัณฑิต	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	หมายเหตุ
ผลงานทางวิชาการ ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง	1 รายการ	3 รายการ	3 รายการ	3 รายการ	อย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัยโดยมีรูปแบบ และลักษณะการเผยแพร่ของผลงานฯ ตามเอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ เรื่อง การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากร มสธ. พ.ศ.2558 และการเผยแพร่ผลงานฯ ในวารสารทางวิชาการระดับชาติ และระดับนานาชาติตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการพิจารณาทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ พ.ศ.2556 (รายละเอียดปรากฏในข้อ 4.3.14 หน้า 140 - 157)

สำหรับกรณีที่เป็นหลักสูตรร่วมกับสถาบันต่างประเทศ หลักสูตรที่เปิดสอนในประเทศไทยต้องจัดอาจารย์ของมหาวิทยาลัยเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรด้วย (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2557, น. 3)

ทั้งนี้ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้น ตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นสหวิทยาการ (Multidisciplinary) หรือสหวิทยาการ (Interdisciplinary) ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถเข้าได้ไม่เกิน 2 คน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558, น. 2)

จ. กรณีที่หลักสูตรสหวิทยาการ (Multidisciplinary) หรือสหวิทยาการ (Interdisciplinary) มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรซ้ำกับหลักสูตรอื่นให้พิจารณาตามหลักการดังนี้ (สำนักมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา สกอ., 2558)

ก) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรของหลักสูตรสหวิทยาการ (Multidisciplinary) หรือสหวิทยาการ (Interdisciplinary) ไม่สามารถเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรซ้ำกับหลักสูตรสหวิทยาการ (Multidisciplinary) หรือสหวิทยาการ (Interdisciplinary) อื่น

ข) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรของหลักสูตรที่เป็นศาสตร์เดียว (Disciplinary) สามารถเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรซ้ำกับหลักสูตรสหวิทยาการ (Multidisciplinary) หรือสหวิทยาการ (Interdisciplinary) ได้อีก 1 หลักสูตรเท่านั้น โดยต้องเป็นหลักสูตรที่ตรงหรือสัมพันธ์กับหลักสูตรที่ได้ประจำอยู่แล้ว เช่น อาจารย์ผู้รับผิดชอบ 1 คน อาจเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรระดับปริญญาตรีและหลักสูตรสหวิทยาการ (Multidisciplinary) ระดับปริญญาตรีได้ เป็นต้น

ค) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรในระดับปริญญาโทซ้ำกับปริญญาเอกในสาขาวิชาเดียวกัน ไม่สามารถเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบซ้ำกับหลักสูตรสหวิทยาการ (Multidisciplinary) หรือสหวิทยาการ (Interdisciplinary) ได้อีก เช่น อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร 1 คน ไม่สามารถเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบระดับปริญญาโท หลักสูตรระดับปริญญาเอก และหลักสูตรสหวิทยาการ (Multidisciplinary) ระดับปริญญาโทได้ เป็นต้น

(2) หน้าที่ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรมีหน้าที่บริหารและพัฒนาหลักสูตร และการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร รวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ. 4) (ถ้ามี) รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ. 5) รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ. 6) (ถ้ามี) รายงานผลการดำเนินงานระดับหลักสูตร

ประจำปีการศึกษาเพื่อรายงานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อรายงาน
คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องจ้างบุคลากรอัตราจ้างชั่วคราวเพื่อให้
ทำหน้าที่อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการจ้างของมหาวิทยาลัย

10) สถานที่จัดการเรียนการสอน ระบุว่าเป็นในสถานที่ตั้งหรือนอกสถานที่ตั้ง

11) สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาใน
การวางแผนหลักสูตร ระบุว่าการนำสถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาใน
การวางแผนหลักสูตรอย่างไร

12) ผลกระทบจาก ข้อ 11) ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับ
พันธกิจของสถาบัน ระบุถึงผลกระทบจากสถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมา
พิจารณาในการวางแผนหลักสูตรที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

13) ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในสาขาวิชาอื่นของ มสธ.
ให้ระบุ เช่น รายชื่อชุดวิชาที่เปิดสอนเพื่อให้หลักสูตรอื่นหรือสาขาวิชาอื่น หรือนักศึกษาหลักสูตรของ
ตนเองไปเรียนในหลักสูตรหรือสาขาวิชาอื่น เป็นต้น

4.3.5 หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1) ปรัชญา ความสำคัญ

สอดคล้องกับปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของมหาวิทยาลัย มาตรฐาน
วิชาการ/ วิชาชีพในการผลิตบัณฑิต วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านและ
สอดคล้องกับประกาศ มสธ. เรื่องคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ พ.ศ. 2555 มากำหนดเป็นเป้าหมาย
ในการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งสาขาวิชาสามารถเพิ่มเติมได้ตามศาสตร์ จุดเด่น หรือวิชาชีพของแต่ละ
สาขาวิชา

ทั้งนี้ ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ ได้เผยแพร่ประกาศฯ
ทางช่องทาง <http://eservice.stou.ac.th> > สำนักวิชาการ > ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน > ระเบียบ
ประกาศ ข้อบังคับ ฯลฯ ของมสธ. > ประกาศ มสธ. ดังภาพที่ 4.17 หน้า 114

ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. 2559 อยู่ระหว่างการปรับปรุงประกาศฯ ฉบับดังกล่าว เพื่อ
เพิ่มเติมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในภาพรวมของมหาวิทยาลัย

2) แผนพัฒนาปรับปรุง ระบุแผนพัฒนา/ เปลี่ยนแปลง กลยุทธ์ หลักฐาน/ ตัวบ่งชี้

ประกาศ มสธ.

- ประกาศ มสธ. เรื่อง การกำหนดรหัสมาตรฐานข้อมูลต่างๆ ของมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2554 (กำหนดรหัสวิชา 8 หลัก)
- ประกาศ มสธ. เรื่อง ระบบ กลไกการพัฒนา และบริหารหลักสูตรนานาชาติ ของมสธ. พ.ศ. 2558
- เอกสารแนบประกาศ มสธ. เรื่อง ระบบ กลไกการพัฒนา และบริหารหลักสูตรนานาชาติของมสธ. พ.ศ. 2558 (ณ วันที่ 3 สิงหาคม 2558)
- ประกาศ มสธ. เรื่องอัตราค่าบริการ อาคารสัมมนา 1 อาคารสัมมนา 2 อาคารพิทยพัฒน์ อาคารวิทยุทัศน์ พ.ศ. 2556
- ประกาศ มสธ. เรื่องหลักเกณฑ์ ค่าตอบแทนในการจัดประชุมเสวนา หรือสนทนา
- ประกาศ มสธ. เรื่องเกณฑ์การกำหนดขอศึกษาทั่วไป สำหรับบุคคลที่สำเร็จการ (ปวท.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. 2556
- ประกาศ มสธ. เรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2555
- ประกาศ มสธ. เรื่องระบบและกลไกการพัฒนาปรับปรุงและบริหารหลักสูตร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2554

ประกาศ มสธ. เรื่อง
คุณลักษณะของบัณฑิตฯ
มสธ. พ.ศ. 2555

ภาพที่ 4.17 ดาวน์โหลดประกาศ มสธ. เรื่องคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ พ.ศ. 2555

ที่มา: http://eservice.stou.ac.th/EDOCUMENT/Oaa/OAA_Info/cur/Rule_STOU.html

4.3.6 หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

- 1) ระบบการจัดการศึกษา ระบุรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบฟอร์ม มคอ. 2 ของ มสธ.
- 2) การดำเนินการหลักสูตร
 - (1) วัน - เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน ระบุให้สอดคล้องกับระเบียบการรับสมัครนักศึกษาและลงทะเบียนเรียน มสธ.
 - (2) คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา ระบุคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้าศึกษาโดยสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่ มสธ.กำหนด ทั้งนี้ การระบุคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้าศึกษาหลักสูตรต่างๆ จะอยู่ในดุลยพินิจของสาขาวิชาซึ่งสามารถปรับหรือเพิ่มเติมคุณสมบัติอื่นๆ ได้ตามที่พิจารณาเห็นสมควร

ตัวอย่างคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาของหลักสูตรระดับต่างๆ มีดังนี้

ก. หลักสูตรระดับปริญญาตรี

ก) เป็นผู้สำเร็จชั้นประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า
ตามที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง หรือ

ข) เป็นผู้สำเร็จชั้นประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่าตามที่
กระทรวงศึกษาธิการรับรอง และประกอบอาชีพมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีหลังจากจบมัธยมศึกษาตอนต้น
หรือมีอายุไม่น้อยกว่า 25 ปีบริบูรณ์ในวันเปิดภาคการศึกษาที่สมัคร หรือผ่านการอบรมหลักสูตร
ประกาศนียบัตรที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

ค) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือปริญญาชั้นใด
ชั้นหนึ่ง หรือเทียบเท่าจากสถาบันอุดมศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ รับรอง

ข. หลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง)

เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือ
เทียบเท่า หรืออนุปริญญา (3 ปี) หรือเทียบเท่า ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของ สกอ. หรือ
ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา พ.ศ.2548

ค. หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้า

เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 3.50 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และมีผลการเรียน
ในหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้า ไม่น้อยกว่า 3.50 ทุกภาคการศึกษา อนึ่ง ในระหว่างการศึกษาใน
หลักสูตรแบบก้าวหน้า หากภาคการศึกษาใดภาคการศึกษาหนึ่งมีผลการเรียนต่ำกว่า 3.50 จากระบบ
4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จะถือว่าผู้เรียนขาดคุณสมบัติในการศึกษาหลักสูตรแบบก้าวหน้า

ง. หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมี
คุณสมบัติอื่นเพิ่มเติม ตามที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา และมหาวิทยาลัยกำหนด

จ. หลักสูตรระดับปริญญาโท

เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า หรือ
ประกาศนียบัตรบัณฑิตตามที่หลักสูตรกำหนด และมีคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติม ตามที่คณะกรรมการ
บัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา และมหาวิทยาลัยกำหนด

ฉ. หลักสูตรระดับปริญญาเอก

ก) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หรือเทียบเท่า หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงตามที่หลักสูตรกำหนด และมีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดและมีคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาและมหาวิทยาลัยกำหนด หรือ

ข) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตในสาขาวิชาเดียวกัน หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กับหลักสูตรที่เข้าศึกษาโดยมีผลการเรียนดีมาก มีพื้นฐานความรู้ความสามารถและศักยภาพเพียงพอที่จะทำคุณูปการ มีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด และมีคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติม ตามที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาและมหาวิทยาลัยกำหนด

(3) ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า ระบุปัญหาจากการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล และปัญหาซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของหลักสูตร

(4) กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษา ระบุกลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ ข้อจำกัดของนักศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล และกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหลักสูตร

(5) แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี ระบุจำนวนนักศึกษาที่คาดว่าจะเข้าศึกษาและสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา เป็นระยะเวลา 5 ปีการศึกษา

ทั้งนี้ สภามหาวิทยาลัยครั้งที่ 8/2558 วันที่ 23 กรกฎาคม 2558 ให้ระบุจำนวนนักศึกษาที่ออกกลางคัน (Drop Out) ด้วย โดยอาจประมาณการหรือคำนวณจากสถิตินักศึกษาระดับปริญญาโทหลักสูตรอื่นๆ

(6) งบประมาณตามแผน ให้จำแนกรายละเอียดตามหัวข้อเสนอตั้งงบประมาณตามแบบฟอร์มที่ สกอ. กำหนด รวมทั้งระบุประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิตบัณฑิตตามหลักสูตรนั้น ซึ่งสาขาวิชาสามารถคำนวณประมาณการค่าใช้จ่ายฯ จากแนวทางการคิดคำนวณค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษาที่เผยแพร่ช่องทาง <http://eservice.stou.ac.th> > สำนักวิชาการ > ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน > TQF และแบบฟอร์ม > อื่นๆ > แนวทางการคิดคำนวณค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษาดังภาพที่ 4.18 หน้า 117

อื่นๆ

- แบบฟอร์มเสนอชื่อบุคลากรภายนอกเพื่อเข้าร่วมในคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร
- แบบฟอร์มการปรับปรุงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร / อาจารย์ประจำหลักสูตร
- แบบฟอร์มหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย
- แบบขอให้ดำเนินการเสนอหลักสูตร / การปรับปรุงหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัย
- แบบเสนอชื่อคณาจารย์เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการ
- เอกสาร PDF เอกสาร W เอกสาร V
- แบบเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และคณาจารย์
- สรุปข้อสังเกตของ สกอ. ในการรับทราบหลักสูตร
- แนวทางการคิดคำนวณค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษา (updated : 18 Sep 2015)

ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท ระดับปริญญาเอก

[TOP](#)

ภาพที่ 4.18 ดาวนโหลดแนวทางการคิดคำนวณค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษา

ที่มา: http://eservice.stou.ac.th/EDOCUMENT/Oaa/OAA_Info/cur/Tem_STOU&TQF.html

(7) ระบบการศึกษา ระบุให้สอดคล้องกับหลักสูตร ได้แก่ แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก หรือแบบทางไกลผ่านสื่อแพร่ภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก หรือแบบทางไกลทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก (e-Learning) หรือแบบทางไกลทางอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้ การใช้สื่อการศึกษาทางไกลต้องสอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การขอเปิดและดำเนินการหลักสูตรระดับปริญญาในระบบการศึกษาทางไกล พ.ศ.2548 ลงวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2549 ตามที่ระบุในบทที่ 2 ด้วย

(8) การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชา และลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย นักศึกษาที่เคยศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่นมาก่อนเมื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรนี้สามารถเทียบโอนหน่วยกิต และรายวิชาได้ ทั้งนี้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ว่าด้วยการเทียบผลการศึกษาและเทียบประสบการณ์ พ.ศ.2556

3) หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

(1) หลักสูตร แบ่งเป็นหัวข้อดังนี้

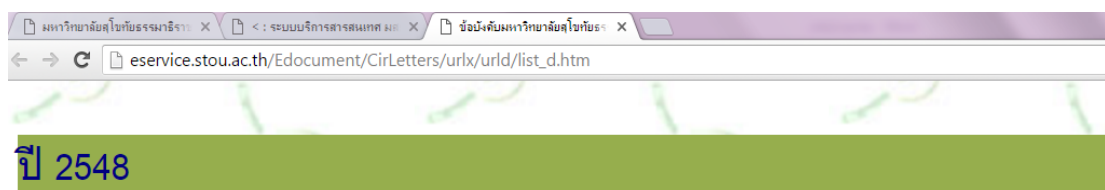
ก. จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร

ข. โครงสร้างหลักสูตร ระบุจำนวนหน่วยกิตในแต่ละหมวดวิชา

สอดคล้องตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 (หากมี มคอ.1 มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา ต้องดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรให้มีโครงสร้างสอดคล้องกับ มคอ.1) ข้อบังคับ มสธ. ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2547 และข้อบังคับ มสธ. ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553 ดังตารางที่ 4.2 ในหน้า 120 – หน้า 121 และตารางที่ 4.3 ในหน้า 122 – หน้า 123

ทั้งนี้มหาวิทยาลัยได้เผยแพร่ข้อบังคับฯ ดังกล่าวข้างต้นไว้ที่ช่องทาง

<http://eservice.stou.ac.th/> > ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ คำสั่ง > ข้อบังคับ ดังภาพที่ 4.19 และภาพที่ 4.20 หน้า 119

ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี (ฉบับที่ 2)

ปี 2547

ข้อบังคับฯ ว่าด้วย
การศึกษาระดับปริญญาตรี
พ.ศ. 2547

ว่าด้วย การเงินและทรัพย์สิน พ.ศ.2547

ว่าด้วย การบริหารงานบุคคลสำหรับลูกจ้าง

ว่าด้วย การศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ.2547

ว่าด้วย การศึกษาระดับมหาบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิต พ.ศ.2547

ว่าด้วย การบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานมหาวิทยาลัย พ.ศ.2547

ข้อกำหนดในการเก็บรักษาเงิน

ภาพที่ 4.19 ดาวน์โหลดข้อบังคับ มสธ. ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2547

http://eservice.stou.ac.th/Edocument/CirLetters/urlx/urlid/list_d.htm

ปี 2553

ว่าด้วย คณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย

ว่าด้วย การเสนอแนะการแต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2553

ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553

ข้อบังคับฯ ว่าด้วย
การศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553

ปี 2552

ว่าด้วย การกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากรมหาวิทยาลัย พ.ศ.2552

ว่าด้วย การวิจัยสถาบัน พ.ศ.2552

ว่าด้วย การเงินและทรัพย์สิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2552

ภาพที่ 4.20 ตารางโหลดข้อบังคับฯ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553

ที่มา: http://eservice.stou.ac.th/Edocument/CirLetters/urlx/urlid/list_d.htm

ตารางที่ 4.2 โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรี

รูปแบบหลักสูตรปริญญาตรี	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	หมวดวิชาเฉพาะ (วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพ และวิชาชีพ)		หมวดวิชาเลือกเสรี	รวม
		ทฤษฎี	ปฏิบัติการ		
ปริญญาตรี 4 ปี วิชาการ	≥ 30	≥ 72		≥ 6	≥ 120
ปริญญาตรี 4 ปี วิชาชีพ/ปฏิบัติการ	≥ 30	≥ 24	≥ 36	≥ 6	≥ 120
		รวม ≥ 72 หน่วยกิต			
ปริญญาตรี (ต่อเนื่อง)	≥ 30 หน่วยกิต*	≥ 18	≥ 24	≥ 6	≥ 72
		รวม ≥ 42 หน่วยกิต			

หมายเหตุ* อาจได้รับการยกเว้นชุดวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือระดับอนุปริญญา ทั้งนี้ จำนวนหน่วยกิตของชุดวิชาที่ได้รับการยกเว้นดังกล่าว เมื่อนับรวมกับชุดวิชาที่จะศึกษาเพิ่มเติมในหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ต้องไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

ตารางที่ 4.2 โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อ)

รูปแบบหลักสูตรปริญญาตรี	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	หมวดวิชาเฉพาะ (วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชา พื้นฐานวิชาชีพ และวิชาชีพ)		หมวดวิชาเลือกเสรี	รวม
		ทฤษฎี	ปฏิบัติการ		
ปริญญาตรี 5 ปี	≥30	≥90		≥6	≥150
ปริญญาตรี 6 ปี	≥30	≥108		≥6	≥180

ทั้งนี้ 1) การจัดให้มีวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และวิชาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต

2) กรณีผู้สมัครที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) จะต้องศึกษาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป 24 หน่วยกิตและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จะต้องศึกษาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป 18 หน่วยกิต ตามชุดวิชาต่างๆ ที่ระบุในประกาศ มสธ. เรื่อง เกณฑ์การกำหนดชุดวิชาศึกษาทั่วไป สำหรับบุคคลที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. 2556

3) กรณีที่มีชุดวิชาเฉพาะเลือก ให้ระบุชื่อชุดวิชาเฉพาะเลือก ในโครงสร้างหลักสูตรด้วยเนื่องจากมีผลกระทบต่อระบบการตรวจสอบการสำเร็จการศึกษาระบบสารสนเทศงานทะเบียนและงานบริการการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.3 โครงสร้างหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

หมวดวิชา	ประกาศนียบัตร บัณฑิต	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
ก. หมวดวิชา เฉพาะ	ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต (ยกเว้น แบบ ก 1 อาจกำหนดให้เรียน ชุดวิชาเพิ่มเติมแต่ ไม่นับหน่วย)	แบบ 2.1 (ผู้เข้าศึกษาที่ สำเร็จปริญญาโท) ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต แบบ 2.2 (ผู้เข้าศึกษาที่ สำเร็จปริญญาตรี) ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต (ยกเว้น แบบ 1.1 และ แบบ 1.2 อาจกำหนดให้ เรียนชุดวิชาเพิ่มเติมแต่ ไม่นับหน่วย)
ข. วิทยานิพนธ์/ การศึกษาค้นคว้า อิสระ/ดุชฎินิพนธ์	-----	แบบ ก 1 วิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต แบบ ก 2 วิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต แผน ข การค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	ดุชฎินิพนธ์ แบบ 1.1 (ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญา โท) ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต แบบ 1.2 (ผู้เข้าศึกษาที่ สำเร็จปริญญาตรี) ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต แบบ 2.1 (ผู้เข้าศึกษาที่ สำเร็จปริญญาโท) ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต แบบ 2.2 (ผู้เข้าศึกษาที่ สำเร็จปริญญาตรี) ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

ตารางที่ 4.3 โครงสร้างหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา (ต่อ)

หมวดวิชา	ประกาศนียบัตร บัณฑิต	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
ค. การอบรมเข้ม เสริมประสบการณ์ มหาบัณฑิต หรือ อบรมเข้ม ประสบการณ์ วิชาชีพมหาบัณฑิต/ สัมมนาเข้มเสริม ประสบการณ์วิชาชีพ บัณฑิต	การอบรมเข้มเสริม ประสบการณ์ ประกาศนียบัตร บัณฑิตหรืออบรมเข้ม ประสบการณ์วิชาชีพ ประกาศนียบัตร บัณฑิต ไม่นับหน่วยกิต	การอบรมเข้มเสริม ประสบการณ์มหาบัณฑิต หรืออบรมเข้ม ประสบการณ์วิชาชีพ มหาบัณฑิต (เฉพาะ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์) ไม่นับหน่วยกิต	การสัมมนาเข้มเสริมประสบการณ์ วิชาชีพบัณฑิต ไม่นับหน่วยกิต
รวม	ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต

ที่มา: สำนักบัณฑิตศึกษา มสธ., 2552

ค. ชุดวิชา ความหมายของรหัสชุดวิชา ความหมายของกำหนดเวลา
การศึกษา และชื่อชุดวิชา ระบुरूหัสชุดวิชา 5 หลัก (8 หลัก) ชื่อชุดวิชาภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ จำนวน
หน่วยกิต กำหนดเวลาการศึกษา จำแนกตามหมวดวิชาให้ครบถ้วน และเรียงลำดับตามรหัสวิชา

ก) รหัสชุดวิชา เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีนโยบายปรับปรุงรหัสชุดวิชา
จากเดิมตัวเลข 5 หลัก เป็นตัวเลข 8 หลัก ดังนั้น ความหมายของรหัสชุดวิชาจึงมี 2 รูปแบบ ซึ่งเมื่อ
กำหนดชื่อชุดวิชาแล้วสาขาวิชาต้องกำหนดรหัสชุดวิชา โดยอิงตามประกาศ มสธ. เรื่อง การกำหนด
รหัสชุดวิชา ลงวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2534 สำหรับรหัสชุดวิชา 5 หลัก และสำหรับรหัสชุดวิชา 8 หลัก
อิงตามประกาศ มสธ. เรื่อง การกำหนดรหัสมาตรฐานข้อมูลต่างๆ ของมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2554

มหาวิทยาลัยได้เผยแพร่ประกาศ มสธ. เรื่อง การกำหนด
รหัสมาตรฐานข้อมูลต่างๆ ของมหาวิทยาลัย พ.ศ.2554 ไว้ที่ช่องทาง <http://eservice.stou.ac.th/> >
ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ คำสั่ง > ระเบียบ > ประกาศ ดังภาพที่ 4.21 ในหน้า 124

ปี 2554

- เรื่อง ขอพระราชทานถวายปริญญาเกียรตินิยม
- เรื่อง เพิ่มส่วนงานในกองพัสดุเป็นการภายใน พ.ศ.2554
- เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดหาพัสดุโดยวิธีตกลงราคาและวิธีประกวดราคา พ.ศ. ๒๕๕๔
- เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งอาจารย์บัณฑิตศึกษา (ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ)
- เรื่อง เงินค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าวัสดุการศึกษาของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน
- เรื่อง เงินค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าวัสดุการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโทและประกาศนียบัตรบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๕๔
- เรื่อง หลักเกณฑ์และอัตราค่าใช้จ่ายในการประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๔
- เรื่อง การกำหนดอัตราค่าบริการและค่าวัสดุของคลินิกแพทย์แผนไทยสุขภาพไทย พ.ศ. ๒๕๕๔
- เรื่อง หลักเกณฑ์และอัตราค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมวัฒนธรรมและการพัฒนามหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๔
- เรื่อง การจัดอาจารย์ที่ปรึกษาประจำชมรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัย
- เรื่อง การจัดตั้งศูนย์บริการการศึกษา (เพิ่มเติม)
- เรื่อง หลักเกณฑ์ของระบบควบคุมภายใน พ.ศ. ๒๕๕๔
- เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการเบิกจ่ายเงินอุดหนุน
- เรื่อง ระบบและกลไกการพัฒนา ปรับปรุง และบริหาร
- เรื่อง หลักเกณฑ์และอัตราค่าตอบแทนในการจัดประชุม
- เรื่อง จัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาการสื่อสารการเมืองและสังคม
- เรื่อง หลักเกณฑ์ และอัตราค่าจ้างเงินรางวัลในการผลิตชุดวิทยุ
- เรื่อง การกำหนดรหัสมาตรฐานข้อมูลต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๔
- เรื่อง คณะกรรมการจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ประกาศ มสธ. เรื่อง
การกำหนดรหัสมาตรฐาน
ข้อมูลฯ พ.ศ. 2554

ภาพที่ 4.21 ดาวนโหลตประกาศ มสธ. เรื่อง

การกำหนดรหัสมาตรฐานข้อมูลต่างๆ ของมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2554

ที่มา: http://eservice.stou.ac.th/Edocument/CirLetters/urlx/urlc/list_c.htm

กรณีที่รหัสแขนงวิชา (รหัสหลักที่ 4 ของรหัส 8 หลัก) ยังไม่เคยมีการกำหนดมาก่อน หรือกำหนดใหม่ สาขาวิชาสามารถกำหนดเพิ่มเติมได้ และเมื่อหลักสูตรผ่าน สกอ. แล้วสาขาวิชาจะต้องแจ้งสำนักคอมพิวเตอร์เพื่อเก็บไว้เป็นข้อมูล ประกอบการปรับปรุงประกาศ มสธ. เรื่อง การกำหนดรหัสมาตรฐานข้อมูลต่างๆ ของมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2554 ลงวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2554

ข) กำหนดเวลาการศึกษา ระบุกำหนดเวลาการศึกษาของชุดวิชาต่างๆ ให้สอดคล้องกับรูปแบบกำหนดเวลาการศึกษาในหลักสูตร โดยเวลาศึกษาจะรวมกันได้ 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อชุดวิชา โดยมีมติสภาวิชาการ ครั้งที่ 5/ 2558 วันที่ 3 มีนาคม 2558 เห็นชอบให้กำหนดความหมายกำหนดเวลาการศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา ดังนี้

(ก) ระดับปริญญาตรี

$$6 (\text{อ-ส-ป-ก}) = 18 \text{ ชั่วโมง}$$

อ หมายถึง การศึกษาจากสื่อหลัก คือ สื่อสิ่งพิมพ์ หรือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามที่หลักสูตรกำหนด

สื่อสิ่งพิมพ์ ประกอบด้วย เอกสารการสอน หรือตำราเรียน ด้วยตนเอง หรือหนังสือชุดความรู้ และแบบฝึกปฏิบัติ รวมทั้งสื่ออื่นๆ ที่กำหนดไว้ประจำชุดวิชา เช่น กิจกรรมประจำชุดวิชา ซีดีเสียง/ดีวีดี/ซีดีมัลติมีเดียประจำชุดวิชา (ถ้ามี)

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย วิธีการผสมผสานระหว่าง การเรียนการสอนแบบออนไลน์ หรือออฟไลน์ แบบดิจิทัล หรือแอนะล็อก แบบเข้าถึงได้ไม่พร้อมกัน (Asynchronous) หรือเข้าถึงได้พร้อมกันในเวลาเดียวกัน (Synchronous)

ทั้งนี้ ใช้เวลาประมาณ 12-14 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ส หมายถึง การศึกษาจากสื่อเสริม ประกอบด้วย สื่อโสตทัศน์ รายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ ซีดี/ดีวีดี/ซีดีมัลติมีเดียประกอบชุดวิชา บทเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ บทเรียนทางอินเทอร์เน็ต การสอนเสริม เช่น การสอนเสริมทางไกลผ่าน ดาวเทียม การสอนเสริมแบบเผชิญหน้า การประชุมทางไกล เป็นต้น ใช้เวลาประมาณ 0-2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ป หมายถึง การทำกิจกรรมภาคปฏิบัติ การทำการ ทดลองในห้องปฏิบัติการ การศึกษา การสังเกต กรณีศึกษา การทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย การอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพ การปฏิบัติในสถานการณ์จริง สถานการณ์เสมือนจริง สถานการณ์ จำลอง ใช้เวลาประมาณ 0-2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือตามที่สภาวิชาชีพ/ องค์กรวิชาชีพกำหนด

ก หมายถึง การศึกษาเสริม คือ การศึกษาค้นคว้า เพิ่มเติมด้วยตนเอง เช่น การศึกษาจากหนังสืออ้างอิง หรือตำราที่กำหนดให้ การศึกษาค้นคว้าจาก สื่อต่างๆ ที่เตรียมไว้ ณ ศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. และศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะกิจ มุม มสธ. การปรึกษา และซักถามอาจารย์ เป็นต้น ใช้เวลาประมาณ 1-4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

(ข) ระดับบัณฑิตศึกษา

$6(อ-ส-ป-ก) = 18$ ชั่วโมง

อ หมายถึง การศึกษาจากสื่อหลัก คือ สื่อสิ่งพิมพ์ หรือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามที่หลักสูตรกำหนด

สื่อสิ่งพิมพ์ ประกอบด้วย ประมวลสาระชุดวิชา หรือหนังสือ ทดแทน หรือเอกสารคัดสรร แหล่งความรู้คัดสรรหรือตำราเรียนด้วยตนเอง หรือหนังสือชุดความรู้ และ แนวการศึกษา แผนกิจกรรม การศึกษาชุดวิชา รวมทั้งสื่ออื่นๆ ที่เป็นสื่อประจำชุดวิชา เช่น ซีดีเสียง/ ดีวีดี/ ซีดีมัลติมีเดียประจำชุดวิชา (ถ้ามี) เป็นต้น

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย วิธีการผสมผสานระหว่าง การเรียนการสอนแบบออนไลน์ หรือออฟไลน์ แบบดิจิทัล หรือแอนะล็อก แบบเข้าถึงได้ไม่พร้อมกัน (Asynchronous) หรือเข้าถึงได้พร้อมกันในเวลาเดียวกัน (Synchronous) ซึ่งประกอบด้วย บทเรียน อิเล็กทรอนิกส์ แนวการศึกษาชุดวิชา และแผนกิจกรรมการศึกษาชุดวิชา

ทั้งนี้ ใช้เวลาประมาณ 12 - 14 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ส หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ และเอกสารแนะนำใช้เวลาประมาณ 0-2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ป หมายถึง การทำกิจกรรมภาคปฏิบัติ การสัมมนาเข้ม การอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพ ใช้เวลาประมาณ 0-2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือตามที่สภาวิชาชีพ/ องค์การวิชาชีพกำหนด

ก หมายถึง การศึกษาจากสื่อและกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ คือ การสัมมนาเสริมแบบเผชิญหน้า/ หรือผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ใช้เวลาประมาณ 0 - 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ง. แผนการศึกษา ระบุรหัสชุดวิชา 5 หลัก (8 หลัก) ชื่อชุดวิชา ภาษาไทย จำนวนหน่วยกิต กำหนดเวลาการศึกษา ซึ่งชุดวิชาในแผนการศึกษาต้องมีครบถ้วนตาม โครงสร้างหลักสูตรและควรมีความสอดคล้องระหว่างชุดวิชาที่เป็นเงื่อนไขที่ต้องผ่านก่อนชุดวิชา ในระดับที่สูงกว่า และชุดวิชาเลือกเสรี

ตัวอย่าง

xxxxx (xxxxxxxx) (ชื่อชุดวิชาภาษาไทย)..... 6 (กำหนดเวลาการศึกษา)
(ชื่อชุดวิชาภาษาอังกฤษ).....

จ. คำอธิบายชุดวิชา ระบุทุกชุดวิชาโดยเรียงตามรหัสชุดวิชา ให้ระบุ รหัสชุดวิชา 5 หลัก (8 หลัก) ชื่อชุดวิชาภาษาไทย/ ภาษาอังกฤษ จำนวนหน่วยกิต กำหนดเวลา การศึกษา วัตถุประสงค์ และคำอธิบายชุดวิชา ทั้งนี้ สภาวิชาการ ครั้งที่ 7/ 2525 วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2525 ได้มีมติเกี่ยวกับคำอธิบายชุดวิชาดังนี้

การใช้คำว่า “ศึกษา” ในคำอธิบายชุดวิชาให้ถือเกณฑ์ว่า ถ้าคำอธิบายชุดวิชา เน้นว่าชุดวิชานี้ประกอบด้วยเนื้อหาอะไรบ้าง ก็ไม่จำเป็นต้องใช้คำว่า “ศึกษา” แต่ถ้าคำอธิบายชุดวิชาเน้นกระบวนการ ก็ให้ใช้คำว่า “ศึกษา” ได้

และสภาวิชาการครั้งที่ 11/ 2559 วันที่ 16 มิถุนายน 2559 กำหนดให้ชุดวิชาวิทยานิพนธ์ เขียนคำอธิบายชุดวิชาโดยมีรูปแบบดังนี้

xxxxx (xxxxxxxx) วิทยานิพนธ์

(12 หน่วยกิต)

Thesis

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักศึกษา

จะทำวิทยานิพนธ์ได้

1. สามารถเลือกปัญหาการวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์ได้
2. สามารถสำรวจและวิเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่
3. สามารถออกแบบการวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์ได้
4. มีความรู้และทักษะในการเขียนและเสนอโครงการวิทยานิพนธ์ได้
5. สามารถพัฒนาเครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณได้
6. สามารถพัฒนาเครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพได้
7. สามารถรวบรวม วิเคราะห์ นำเสนอข้อมูลสำหรับวิทยานิพนธ์
8. สามารถนำเสนอและสอบปกป้องวิทยานิพนธ์
9. สามารถเขียนรายงานวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์
10. สามารถเขียนรายงานการวิจัยเพื่อการเผยแพร่

คำอธิบายชุดวิชา

การเลือกปัญหาการวิจัย การสำรวจและวิเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การออกแบบการวิจัย การเขียนและเสนอโครงการวิทยานิพนธ์ การพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวิจัย สำหรับวิทยานิพนธ์ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูล การนำเสนอข้อมูล วิทยานิพนธ์ การนำเสนอและสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ การเขียนรายงานวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ การเขียนรายงานการวิจัยเพื่อการเผยแพร่

(2) ชื่อ นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์

ก. อาจารย์ประจำหลักสูตรระบุชื่อ นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่ง คุณวุฒิการศึกษา และจำนวนชุดวิชาที่มีภาระงานการเป็นคณะกรรมการบริหารชุดวิชา (คบ.ช.) หรือ คณะกรรมการผลิต/ปรับปรุงชุดวิชาในหลักสูตร กรณีจบจากต่างประเทศต้องเป็นมหาวิทยาลัยที่ สกอ. และ ก.พ. รับรอง และระบุชื่อประเทศที่สำเร็จการศึกษาด้วย

การจัดอาจารย์ประจำหลักสูตรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และหน้าที่ของอาจารย์ ประจำหลักสูตรที่ สกอ. กำหนด ดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558)

ก) หลักเกณฑ์การจัดอาจารย์ประจำหลักสูตร ดังนี้

(ก) หลักสูตรระดับปริญญาตรี

หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ

อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือ มีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ และหลักสูตรปริญญาตรี

(ต่อเนื่อง)

อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือ มีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้นๆ

กรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็น บุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทและผลงานทางวิชาการแต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี

(ข) หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

(ค) หลักสูตรระดับปริญญาโท

อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับ

การเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(ง) *หลักสูตรระดับปริญญาเอก*

อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

อาจารย์ประจำสามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชา (ศาสตร์) ของหลักสูตร อย่างไรก็ตาม หลักสูตรที่เปิดสอนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จะใช้อาจารย์ประจำหลักสูตรชุดเดียวกันไม่ได้ เนื่องจากกรณีนี้ถือว่าเป็น 2 ลักษณะการสอน คือ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และในทางปฏิบัติสถาบันอุดมศึกษาควรคำนึงถึงคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพราะคุณสมบัติการรับนักศึกษาเข้าศึกษาต่างกัน ภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอนต่างกัน คุณสมบัติผู้สอนจึงต้องมีความสามารถและทักษะทั้งสองภาษาที่ใช้สื่อสารด้านเนื้อหาสาระกันกับผู้เรียน

สรุปหลักเกณฑ์การจัดอาจารย์ประจำหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษาได้
ดังตารางที่ 4.4 หน้า 130 – หน้า 131

ตารางที่ 4.4 สรุปหลักเกณฑ์การจัดอาจารย์ประจำหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษา

อาจารย์ประจำหลักสูตร	ปริญญาตรี วิชาการ/วิชาชีพ/ ปฏิบัติการ/ ป.ตรี (ต่อเนื่อง)	ประกาศนียบัตร บัณฑิต	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	หมายเหตุ
จำนวน	ไม่จำกัด	ไม่จำกัด	ไม่จำกัด	ไม่จำกัด	-
วุฒิการศึกษา	ป.โท หรือเทียบเท่า หรือ ผศ.	ป.โท หรือเทียบเท่า	ป.โท หรือเทียบเท่า	ป.เอก หรือเทียบเท่า หรือ ป.โท และ รศ.	เฉพาะหลักสูตรป.ตรี อนุโลม วุฒิ ป.ตรี หรือเทียบเท่าและ ประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 6 ปี เฉพาะหลักสูตรร่วมผลิต
ผลงานทางวิชาการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	1 รายการ	3 รายการ	3 รายการ	3 รายการ	อย่างน้อย 1 รายการต้อง เป็นผลงานวิจัยโดยมี รูปแบบ และลักษณะการ เผยแพร่ของผลงานฯ ตาม เอกสารแนบท้ายประกาศ

ตารางที่ 4.4 สรุปหลักเกณฑ์การจัดอาจารย์ประจำหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษา (ต่อ)

อาจารย์ประจำหลักสูตร	ปริญญาตรี วิชาการ/วิชาชีพ/ ปฏิบัติการ/ ป.ตรี (ต่อเนื่อง)	ประกาศนียบัตร บัณฑิต	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	หมายเหตุ
ผลงานทางวิชาการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง (ต่อ)	1 รายการ	3 รายการ	3 รายการ	3 รายการ	คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ เรื่อง การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากร มสธ. พ.ศ.2558 และการเผยแพร่ผลงานฯ ในวารสารทางวิชาการ ระดับชาติและระดับนานาชาติตาม ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์ การพิจารณาวารสารทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทาง วิชาการ พ.ศ.2556 (รายละเอียด ปรากฏในข้อ 4.3.14 หน้า 140 - 157)

ที่มา: ฐานข้อมูล เฉลยผล, 2559

ข) หน้าที่ของอาจารย์ประจำหลักสูตร

อาจารย์ประจำหลักสูตร มีหน้าที่สอน ค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชา (ศาสตร์) เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และการศึกษาค้นคว้าอิสระในหลักสูตร ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องจ้างบุคลากรอัตราจ้างชั่วคราวเพื่อให้ทำหน้าที่อาจารย์ประจำหลักสูตรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการจ้างของมหาวิทยาลัย

สำหรับกรณีที่เป็นหลักสูตรร่วมกับสถาบันต่างประเทศ หลักสูตรที่เปิดสอนในประเทศไทยต้องจัดอาจารย์ของมหาวิทยาลัยเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ของมหาวิทยาลัยและอาจารย์ของสถาบันต่างประเทศร่วมสอน ทั้งนี้ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และต้องมีประสบการณ์ในเนื้อหาวิชาที่สอนและมีความรู้ในภาษาที่สอนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2557, น. 3)

ข. อาจารย์ประจำสาขาวิชา ระบุชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง คุณสมบัติการศึกษา และสถาบันการศึกษาที่จบการศึกษาสูงสุดของอาจารย์ประจำสาขาวิชา โดยไม่ต้องระบุรายชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบและอาจารย์ประจำหลักสูตร

ตัวอย่าง (เรียงตามตำแหน่งทางวิชาการก่อน แล้วจึงเรียงตามตัวอักษรตัวแรกของชื่อ)

รองศาสตราจารย์ ดร.กันยา ใจดี	ศ.บ. (เกียรตินิยม), M.A., Ph.D. (Monetary Economics) U. of Hawaii
รองศาสตราจารย์ ดร.จันทนา ภัคดี	ศ.บ., วท.บ.(เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สินีนาก	ศ.บ., วท.ม.(เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ), M.A.(Economics), U. of Missouri Columbia
สมุทรวณิช	ร.บ. (เกียรตินิยม), ศ.บ., ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์), Ph.D. (Econ.) U. of Utah

ค. อาจารย์พิเศษ

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ พ.ศ. 2558 กำหนดให้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกิน 50% ของชุดวิชา โดยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานต่างๆ เป็นอาจารย์พิเศษ โดยความเห็นชอบจากสภาวิชาการ ปฏิบัติหน้าที่ใน 3 ลักษณะ ดังนี้

ก) อาจารย์พิเศษ/ผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมผลิตชุดวิชาในคณะกรรมการผลิตหรือปรับปรุงชุดวิชา

ข) อาจารย์พิเศษที่สอนเสริมประจำศูนย์บริการการศึกษาในภูมิภาคต่างๆ
ทั่วประเทศ/ผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมในการสัมมนาเสริม/ สัมมนาเข้มชุดวิชา/ ประสบการณ์วิชาชีพ

ค) วิทยากรบรรยายพิเศษในการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ และในการอบรม
เข้มประสบการณ์วิชาชีพ/ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา/กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

4) องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือฝึกปฏิบัติ
เสริมทักษะวิชาชีพ หรือสหกิจศึกษา) (ถ้ามี) ระบุมาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม
ช่วงเวลา (ชั้นปี/ ภาคการศึกษา) การจัดเวลาและตารางสอน

5) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย (ถ้ามี) ระบุคำอธิบายโดยย่อ
มาตรฐานผลการเรียนรู้ ช่วงเวลา (ชั้นปี/ ภาคการศึกษา) ระบุจำนวนหน่วยกิต อธิบายโดยย่อเกี่ยวกับ
การเตรียมการและกระบวนการประเมินผล

4.3.7 หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1) การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา ชี้ให้เห็นถึงคุณลักษณะพิเศษ
เฉพาะของสาขาที่นอกเหนือจากคุณลักษณะทั่วไป และกลยุทธ์การสอนหรือกิจกรรมนักศึกษาที่ใช้ใน
การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษนั้นๆ

2) การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน อธิบายผลการเรียนรู้ 5 ด้าน
(แต่ละด้านผลการเรียนรู้ รายละเอียดปรากฏในบทที่ 2 หน้า 30 – 31 ข้อ 4.7.4 การเรียนรู้และ
มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย) กรณีที่มี มคอ. 1
ผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านหลักสูตรต้องแปลงผลการเรียนรู้จาก มคอ. 1 เพิ่มกลยุทธ์และวิธีการ
ประเมินผล

3) แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตร
สู่ชุดวิชา (Curriculum Mapping) ระบุชุดวิชาให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่ปรากฏในหมวดที่ 3 และให้
สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน และระบุความรับผิดชอบหลักและความรับผิดชอบรองด้วย

(1) การพัฒนาผลการเรียนรู้แต่ละด้านและแผนที่แสดงการกระจายความ
รับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่ชุดวิชา (Curriculum Mapping) มีแนวทางใน
การดำเนินการ ดังต่อไปนี้

ก. เขียนแบบบูรณาการผลการเรียนรู้ชุดวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป
และหมวดวิชาเฉพาะเข้าด้วยกัน หรือเขียนแยกผลการเรียนรู้ชุดวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและ
ชุดวิชาในหมวดวิชาเฉพาะ

ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงการระบุผลการเรียนรู้ (Learning Outcome)
ที่แสดงถึงการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ทั้งระดับมหาวิทยาลัยและระดับหลักสูตร

ข. ควรจำแนกมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของแต่ละชุดวิชาให้ชัดเจน ในกรณีที่ต้องการประสานขอข้อมูลการระบุความรับผิดชอบหลัก (●) /รอง (○) ในชุดวิชาของสาขาวิชาอื่น สาขาวิชาอาจจัดทำหนังสือแจ้งสำนักวิชาการ เพื่อประสานขอข้อมูลดังกล่าว

ค. ควรกำหนดผลการเรียนรู้ในแต่ละชุดวิชาให้มีครบทั้ง 5 ด้าน แต่อาจไม่ครบทุกหัวข้อย่อยในแต่ละด้านก็ได้

สำหรับกรณีการจัดการศึกษาในบางหลักสูตรอาจไม่สามารถกำหนดผลการเรียนรู้ในแต่ละชุดวิชาได้ครบทั้ง 5 ด้านนั้น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยคณะอนุกรรมการส่งเสริมและติดตามผลการดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติได้พิจารณาแล้วเห็นควรให้มีการกำหนดแต่ละชุดวิชาในทุกๆ หมวดวิชาต้องมีผลการเรียนรู้ครบทุกด้าน อย่างน้อยร้อยละ 50 ส่วนชุดวิชาที่เหลืออีกร้อยละ 50 ต้องมีผลการเรียนรู้อย่างน้อย 3 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ และด้านทักษะทางปัญญา และเมื่อดูผลรวมทั้งหลักสูตรแล้วต้องมีความรับผิดชอบหลัก (●) ในผลการเรียนรู้ครบทุกหัวข้อย่อยในแต่ละด้าน (คณะอนุกรรมการส่งเสริมและติดตามการดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ, 2558)

ตัวอย่างแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่ชุดวิชา (Curriculum Mapping) ดังตารางที่ 4.5 หน้า 135

4.3.8 หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1) กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด) ระบุการวัดผลการศึกษาและการประเมินผลการศึกษาตามข้อบังคับฯ ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2547 และข้อบังคับฯ ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553

2) กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา อธิบายกระบวนการที่ใช้ในการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละชุดวิชา เช่น ทวนสอบจากคะแนนข้อสอบ หรืองานที่มอบหมาย กระบวนการอาจจะต่างกันไปสำหรับชุดวิชาที่แตกต่างกัน หรือสำหรับมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน

3) เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ระบุเกณฑ์การสำเร็จฯ ตามข้อบังคับฯ ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2547 และข้อบังคับฯ ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553

ตารางที่ 4.5 ตัวอย่างแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่ชุดวิชา (Curriculum Mapping)

ชุดวิชา	1.คุณธรรม จริยธรรม			2.ความรู้				3.ทักษะทาง ปัญญา			4.ทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และความ รับผิดชอบ			5.ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี			
	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	1	2	3	4
xxxxx (xxxxxxxx) ชื่อชุดวิชา.....	●	○	○	●	●	●	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○
xxxxx (xxxxxxxx) ชื่อชุดวิชา.....	●	●	○	●	●	●	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○
xxxxx (xxxxxxxx) ชื่อชุดวิชา.....	●	●	●	●	●	●	○	●	○	○	○	○	○	●	●	●	●
xxxxx (xxxxxxxx) ชื่อชุดวิชา.....	●	○	○	●	●	●	○	●	○	○	○	○	○	●	●	○	○
xxxxx (xxxxxxxx) ชื่อชุดวิชา.....	●	○	○	●	●	●	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○
xxxxx (xxxxxxxx) ชื่อชุดวิชา.....	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●
xxxxx (xxxxxxxx) ชื่อชุดวิชา.....	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●

ที่มา: ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ, 2559

4.3.9 หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์

1) การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่ เช่น มีการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ และเข้าใจระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัย รวมทั้งเข้าใจหลักสูตรและบทบาทของคณะกรรมการกลุ่มผลิตหรือปรับปรุงชุดวิชา และคณะกรรมการบริหารชุดวิชา เป็นต้น

2) การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์ อธิบายถึงสิ่งที่จะดำเนินการเพื่อช่วยให้คณาจารย์ได้พัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล และพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่นๆ

4.3.10 หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

1) การประกันคุณภาพของหลักสูตร เกณฑ์มาตรฐานฯ พ.ศ.2558 กำหนดการประกันคุณภาพของหลักสูตรให้ทุกหลักสูตร กำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย 6 ด้าน คือ

- (1) การกำกับมาตรฐาน (2) บัณฑิต
- (3) นักศึกษา (4) อาจารย์
- (5) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และ
- (6) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ดังตารางที่ 4.6 หน้า 137 – หน้า 138

2) ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators) สาขาวิชาอาจกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับพันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถาบันฯ หรือกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อการยกระดับมาตรฐานของตนเอง โดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร

4.3.11 หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

ควรคำนึงถึงประเด็นต่างๆ ในหมวด 1 – 7 และเชื่อมโยงสู่การประเมินการจัดการเรียนการสอนในประเด็นสำคัญๆ ที่สะท้อนถึงคุณภาพของบัณฑิตที่คาดหวังโดยประเด็นเหล่านี้จะถูกนำมาใช้ในการประเมินคุณภาพและมาตรฐานของหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่

1) การประเมินประสิทธิผลของการการสอน ระบุการประเมินกลยุทธ์การสอน และการประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

ตารางที่ 4.6 การประกันคุณภาพของหลักสูตร

องค์ประกอบ ในการประกันคุณภาพหลักสูตร	ตัวบ่งชี้	กระบวนการหรือผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
1.การกำกับมาตรฐาน	การบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์ มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดย สกอ.	ผลการบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร <u>ปริญญานิเทศ 3 ข้อ</u> ดังนี้ ข้อ 1. จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร ข้อ 2. คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร ข้อ 11. การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด <u>บัณฑิตศึกษา เกณฑ์ 11 ข้อ</u> ดังนี้ ข้อ 1. จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร ข้อ 2. คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร ข้อ 3. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ข้อ 4. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน ข้อ 5. คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ข้อ 6. คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี)

ตารางที่ 4.6 การประกันคุณภาพของหลักสูตร (ต่อ)

องค์ประกอบ ในการประกันคุณภาพหลักสูตร	ตัวบ่งชี้	กระบวนการหรือผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
1.การกำกับมาตรฐาน (ต่อ)	การบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์ มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดย สกอ. (ต่อ)	ผลการบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร (ต่อ) ข้อ 7. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนวิทยานิพนธ์ ข้อ 8. การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษา ข้อ 9. ภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา ข้อ 10. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษามีผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ข้อ 11. การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด

ที่มา: ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ, 2559

ใบแทรกต่อจากตารางที่ 4.6 การประกันคุณภาพของหลักสูตร (หนังสือคู่มือการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรภาษาต่างประเทศ
ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช) หน้า 138 เป็นดังนี้

องค์ประกอบในการ ประกันคุณภาพหลักสูตร	ตัวบ่งชี้	กระบวนการหรือผลการดำเนินงาน ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง	หมายเหตุ
ปริญญานิเทศศาสตร์และบัณฑิตศึกษา			
2. บัณฑิต 3. นักศึกษา 4. อาจารย์ 5. หลักสูตร การเรียน การสอน การประเมิน 6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	ใช้ตัวบ่งชี้ตาม เกณฑ์ AUN-QA (3 rd Version)	AUN 1 Expected Learning Outcomes AUN 2 Programme Specification AUN 3 Programme Structure and Content AUN 4 Teaching and Learning Approach AUN 5 Student Assessment AUN 6 Academic Staff Quality AUN 7 Support Staff Quality AUN 8 Student Quality and Support AUN 9 Facilities and Infrastructure AUN 10 Quality Enhancement AUN 11 Output	การประเมินผลตามตัวบ่งชี้การประกัน คุณภาพให้ทุกหลักสูตรจัดทำรายงานการ ประเมินตนเอง(SAR) ระดับหลักสูตรผ่าน ระบบ STOU QA Online เป็นประจำ ทุกปีการศึกษา

2) การประเมินหลักสูตรในภาพรวมมหาวิทยาลัยมีการประเมินคุณภาพหลักสูตรในภาพรวม (ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 5 ด้าน) โดยสำรวจข้อมูลจากกลุ่มบุคคล ดังนี้

(1) นักศึกษาปีสุดท้ายที่เข้ารับการอบรมเข้มข้นวิชาประสบการณ์วิชาชีพ/บัณฑิตใหม่ (ถ้ามี)

(2) ผู้ใช้บัณฑิต / ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

(3) ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก / ผู้ประเมินภายนอก

3) การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร ระบุประเมินคุณภาพการศึกษาประจำปี ตามเกณฑ์ CUPT QA โดยคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร

4) การทบทวนผลการประเมินและการวางแผนปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์การสอน ระบุการปรับปรุงการดำเนินการ และการวางแผนการปรับปรุงหลักสูตรไว้ในแผนปฏิบัติราชการ โดยต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรทุกๆ 5 ปี ทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัย และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและผู้ใช้บัณฑิต

4.3.12 รายนามคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษา

ต่างประเทศ และรายนามคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร/ ผู้วิพากษ์หลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศ ระบุเลขที่คำสั่งแต่งตั้ง รายชื่อคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯและคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร/ ผู้วิพากษ์หลักสูตรฯ

4.3.13 ภาคผนวก

1) สรุปผลการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตร..... (หลักสูตรนานาชาติ) หรือ (หลักสูตรภาษา....)

2) เอกสารความร่วมมือกับสถาบันอื่น (Memorandum of Understanding: MOU) (ถ้ามี)

3) คำอธิบายชุดวิชา อาจใส่ไว้ในภาคผนวก หรือระบุในหมวดที่ 3

4) โครงสร้างและรายละเอียดหลักสูตร และแผนการศึกษา สำหรับผู้มีคุณสมบัติอื่นที่ไม่ใช่โครงสร้าง 4 ปี ระบุรหัสชุดวิชา 5 หลัก (8 หลัก) ชื่อชุดวิชาภาษาไทย/ ภาษาอังกฤษ จำนวนหน่วยกิต กำหนดเวลาการศึกษา จำแนกตามหมวดวิชาให้ครบถ้วน และเรียงลำดับตามรหัสวิชา

4.3.14 ประวัติผลงานทางวิชาการและประสบการณ์การสอนของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร

1) ระบุชื่อ นามสกุล ตำแหน่งทางวิชาการ ผลงานทางวิชาการ ประสบการณ์การสอนระดับอุดมศึกษา และภาระงานสอน

(1) ผลงานทางวิชาการ ระบุชื่อเจ้าของผลงาน ชื่อผลงาน ปีที่พิมพ์ และแหล่งตีพิมพ์เผยแพร่ โดยเป็นผลงานที่ตีพิมพ์ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา นับจากปีที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตร เช่น หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2555 (หลักสูตรนานาชาติ) นับย้อนผลงานย้อนหลัง 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2551 - 2555

ระดับปริญญาตรี: ต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

ระดับบัณฑิตศึกษา: มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

ก. คำจำกัดความ รูปแบบ ลักษณะการเผยแพร่ของผลงานทางวิชาการ ให้เป็นไปตามเอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ เรื่อง การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากร มสธ. พ.ศ. 2558 ดังตารางที่ 4.7 หน้า 141 ถึงหน้า 157

สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการในวารสารทางวิชาการทั้งที่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็นวารสารออนไลน์ ให้เผยแพร่ในวารสารทางวิชาการที่มีรายชื่ออยู่ในฐานข้อมูลระดับชาติ ได้แก่ ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index: TCI) เฉพาะวารสารที่มีอยู่ในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 และฐานข้อมูลระดับนานาชาติตามเอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ พ.ศ. 2556 (ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.7 คำจำกัดความ รูปแบบ ลักษณะการเผยแพร่ของผลงานทางวิชาการตามเอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ เรื่อง การข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากร มสธ. พ.ศ. 2558

ผลงานทางวิชาการ	คำจำกัดความ	รูปแบบ	การเผยแพร่
1. เอกสารประกอบการสอน	ผลงานทางวิชาการที่ใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชาและวิธีการสอนอย่างเป็นระบบจัดเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้สอนในการใช้ประกอบการสอน	เป็นเอกสารหรือสื่ออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในวิชาที่ตนสอน ประกอบด้วยแผนการสอน หัวข้อบรรยาย (มีรายละเอียดประกอบพอสมควร) และอาจมีสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้ เพิ่มขึ้นอีกก็ได้ เช่น รายชื่อบทความหรือหนังสืออ่านประกอบบทเรียบเรียงคำย่อเอกสารที่เกี่ยวข้อง แผนภูมิ (chart) แถบเสียง (tape) หรือภาพเลื่อน (slide) เป็นต้น	อาจเป็นเอกสารที่จัดทำเป็นรูปเล่มหรือถ่ายสำเนาเย็บเล่ม หรือเป็นสื่ออื่นๆ เช่น ซีดีรอมที่ใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชมาแล้ว

ตารางที่ 4.7 คำจำกัดความ รูปแบบ ลักษณะการเผยแพร่ของผลงานทางวิชาการตามเอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ เรื่อง การข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากร มสธ. พ.ศ. 2558 (ต่อ)

ผลงานทางวิชาการ	คำจำกัดความ	รูปแบบ	การเผยแพร่
2. เอกสารคำสอน	ผลงานทางวิชาการที่ใช้สอนวิชาใดวิชาหนึ่ง ตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชาที่สอน และวิธีการสอนอย่างเป็นระบบ โดยอาจพัฒนาขึ้นจากเอกสารประกอบการสอน จนมีความสมบูรณ์กว่าเอกสารประกอบการสอน จัดเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้เรียนที่นำไปศึกษาด้วยตนเองหรือเพิ่มเติมขึ้นจากการเรียนในวิชานั้นๆ	เป็นเอกสารรูปเล่มหรือสื่ออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่ตนสอน ประกอบด้วยแผนการสอน หัวข้อบรรยาย (มีรายละเอียดประกอบพอสมควร) และมีสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้เพิ่มขึ้น เช่น รายชื่อบทความหรือหนังสืออ่านประกอบ บทเรียบเรียงคดีย่อเอกสารที่เกี่ยวข้อง แผนภูมิ (chart) แถบเสียง (tape) ภาพเคลื่อนไหว (slide) ตัวอย่างหรือกรณีศึกษาที่ใช้ประกอบการอธิบายภาพแบบฝึกปฏิบัติ รวมทั้งการอ้างอิงเพื่อขยายความที่มาของสาระและข้อมูลและบรรณานุกรมที่ทันสมัย	ต้องได้รับการจัดทำเป็นรูปเล่มด้วยการพิมพ์ หรือถ่ายสำเนาเย็บเล่ม หรือสื่ออื่นๆ ที่แสดงหลักฐานว่าได้เผยแพร่โดยใช้เป็น “คำสอน” ให้แก่ผู้เรียนในวิชานั้นๆ มาแล้ว

ตารางที่ 4.7 คำจำกัดความ รูปแบบ ลักษณะการเผยแพร่ของผลงานทางวิชาการตามเอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ เรื่อง การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากร มสธ. พ.ศ. 2558 (ต่อ)

ผลงานทางวิชาการ	คำจำกัดความ	รูปแบบ	การเผยแพร่
3. บทความทางวิชาการ	งานเขียนทางวิชาการซึ่งมีการกำหนดประเด็นที่ต้องการอธิบายหรือวิเคราะห์อย่างชัดเจน ทั้งนี้มีการวิเคราะห์ประเด็นดังกล่าวตามหลักวิชาการโดยมีการสำรวจวรรณกรรมเพื่อสนับสนุนจนสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ในประเด็นนั้นได้ อาจเป็นการนำความรู้จากแหล่งต่างๆ มาประมวลร้อยเรียงเพื่อวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ โดยที่ผู้เขียนแสดงทัศนะทางวิชาการของตนไว้อย่างชัดเจนด้วย	ประกอบด้วยการนำความที่แสดงเหตุผลหรือที่มาของประเด็นที่ต้องการอธิบายหรือวิเคราะห์กระบวนการอธิบายหรือวิเคราะห์และบทสรุป มีการอ้างอิงและบรรณานุกรมที่ครบถ้วนและสมบูรณ์	เผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังนี้ 3.1 เผยแพร่ในรูปของบทความทางวิชาการในวารสารทางวิชาการ ทั้งนี้วารสารทางวิชาการนั้นอาจเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีกำหนดการเผยแพร่อย่างแน่นอนชัดเจน 3.2 เผยแพร่ในหนังสือรวมบทความในรูปแบบอื่นที่มีการบรรณาธิการประเมินและตรวจสอบคุณภาพของบทความต่างๆ ในหนังสือนั้นแล้ว

ตารางที่ 4.7 คำจำกัดความ รูปแบบ ลักษณะการเผยแพร่ของผลงานทางวิชาการตามเอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ เรื่อง การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากร มสธ. พ.ศ. 2558 (ต่อ)

ผลงานทางวิชาการ	คำจำกัดความ	รูปแบบ	การเผยแพร่
3. บทความทางวิชาการ (ต่อ)	งานเขียนทางวิชาการซึ่งมีการกำหนดประเด็นที่ต้องการอธิบายหรือวิเคราะห์อย่างชัดเจน ทั้งนี้มีการวิเคราะห์ประเด็นดังกล่าวตามหลักวิชาการโดยมีการสำรวจวรรณกรรมเพื่อสนับสนุนจนสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ในประเด็นนั้นได้ อาจเป็นการนำความรู้จากแหล่งต่างๆ มาประมวลร้อยเรียงเพื่อวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ โดยที่ผู้เขียนแสดงทัศนะทางวิชาการของตนไว้อย่างชัดเจนด้วย	ประกอบด้วยการนำความที่แสดงเหตุผลหรือที่มาของประเด็นที่ต้องการอธิบายหรือวิเคราะห์กระบวนการอธิบายหรือวิเคราะห์และบทสรุป มีการอ้างอิงและบรรณานุกรมที่ครบถ้วนและสมบูรณ์	3.3 เผยแพร่ในหนังสือประมวลผลการประชุมทางวิชาการ (Proceedings) ของการประชุมทางวิชาการในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ ที่มีการบรรณาธิการประเมินและตรวจสอบคุณภาพของบทความต่างๆ ที่นำเสนอขึ้นแล้ว
4. ตำรา	ผลงานทางวิชาการที่เรียบเรียงขึ้นอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมเนื้อหาสาระของวิชาหรือเป็นส่วนหนึ่งของวิชา หรือของหลักสูตรก็ได้	เป็นรูปเล่มที่ประกอบด้วย คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง การอธิบายหรือการวิเคราะห์ การสรุป การอ้างอิงและบรรณานุกรม ทั้งนี้อาจมีการอ้างอิง	มีวิธีการเผยแพร่ ดังนี้ 4.1 การเผยแพร่ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์ (PRINTING HOUSE) หรือสำนักพิมพ์

ตารางที่ 4.7 คำจำกัดความ รูปแบบ ลักษณะการเผยแพร่ของผลงานทางวิชาการตามเอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ เรื่อง การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากร มสธ. พ.ศ. 2558 (ต่อ)

ผลงานทางวิชาการ	คำจำกัดความ	รูปแบบ	การเผยแพร่
4. ตำรา (ต่อ)	ที่สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการถ่ายทอดวิชาในระดับอุดมศึกษาในการเรียนการสอนในหลักสูตรอุดมศึกษา เนื้อหาสาระของตำราต้องมีความทันสมัย เมื่อพิจารณาถึงวันที่ผู้ขอขึ้นเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการ ทั้งนี้ผู้ขอจะต้องระบุวิชาที่เกี่ยวข้องในหลักสูตรที่ใช้ตำราเล่มที่เสนอขอตำแหน่งทางวิชาการด้วย ผลงานทางวิชาการที่เป็น “ตำรา” นี้ อาจได้รับการพัฒนาขึ้นจากเอกสารคำสอนจนถึงระดับที่มีความสมบูรณ์ที่สุด ซึ่งผู้อ่านอาจเป็นบุคคลอื่นที่มีใจผู้เรียนในวิชานั้น แต่สามารถอ่านและทำความเข้าใจในสาระ	แหล่งข้อมูลที่ทันสมัยและครบถ้วนสมบูรณ์ การอธิบายสาระสำคัญมีความชัดเจน โดยอาจใช้ข้อมูล แผนภาพ ตัวอย่างหรือกรณีศึกษาประกอบจนผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจในสาระสำคัญนั้นได้โดยเบ็ดเสร็จ	(PUBLISHING HOUSE) หรือโดยการถ่ายสำเนาเย็บเล่มเป็นรูปเล่ม หรือทำในรูปแบบอื่นๆ 4.2 การเผยแพร่โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ ตัวอย่างเช่น การเผยแพร่ในรูปแบบของซีดีรอม ฯลฯ การเผยแพร่งดกล่าวนั้น จะต้องเป็นไปอย่างกว้างขวางมากกว่าการใช้ในการเรียนการสอนวิชาต่างๆ ในหลักสูตรเท่านั้น จำนวนพิมพ์เป็นดัชนีหนึ่งที่สามารถแสดงการเผยแพร่อย่างกว้างขวางได้ แต่อาจใช้ดัชนีอื่นวัดความกว้างขวางในการเผยแพร่ได้เช่นกัน

ตารางที่ 4.7 คำจำกัดความ รูปแบบ ลักษณะการเผยแพร่ของผลงานทางวิชาการตามเอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ เรื่อง การข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากร มสธ. พ.ศ. 2558 (ต่อ)

ผลงานทางวิชาการ	คำจำกัดความ	รูปแบบ	การเผยแพร่
4. ตำรา (ต่อ)	ของตำรานั้นด้วยตนเองได้ โดยไม่ต้องเข้าศึกษาในวิชานั้น		ทั้งนี้ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองการเผยแพร่จากคณะกรรมการของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และ/หรือสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้น และต้องใช้ในการเรียนการสอนมาแล้ว ไม่น้อยกว่าหนึ่งภาคการศึกษา เมื่อได้มีการพิจารณาประเมินคุณภาพ “ตำรา” ไปแล้ว การนำ “ตำรา” นั้น ไปแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมเนื้อหาใน “ตำรา” เพื่อนำมาเสนอข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการและให้มีการประเมินคุณภาพ “ตำรา” นั้นอีกครั้งหนึ่งอาจกระทำได้ แต่จะต้องทำการเผยแพร่ “ตำรา” นั้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง

ตารางที่ 4.7 คำจำกัดความ รูปแบบ ลักษณะการเผยแพร่ของผลงานทางวิชาการตามเอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ เรื่อง การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากร มสธ. พ.ศ. 2558 (ต่อ)

ผลงานทางวิชาการ	คำจำกัดความ	รูปแบบ	การเผยแพร่
5. หนังสือ	ผลงานทางวิชาการที่เรียบเรียงขึ้นโดยมีรากฐานทางวิชาการที่มั่นคง และให้ทัศนะของผู้เขียนที่สร้างเสริมปัญญาความคิด และสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการให้แก่สาขาวิชานั้นๆ และ/หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงในเชิงเนื้อหาและครอบคลุมโดยไม่จำเป็นต้องสอดคล้องหรือเป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตรหรือของวิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตร และไม่จำเป็นต้องนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในวิชาใดวิชาหนึ่ง ทั้งนี้เนื้อหาสาระของหนังสือต้องมีความทันสมัย เมื่อพิจารณาถึงวันที่จัดพิมพ์	เป็นรูปเล่มที่ประกอบด้วย คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง การวิเคราะห์ การสรุป การอ้างอิงและบรรณานุกรม ทั้งนี้อาจมีอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่ทันสมัยและครบถ้วนสมบูรณ์ การอธิบายสาระสำคัญที่มีความชัดเจน โดยอาจใช้ข้อมูล แผนภาพ ตัวอย่างหรือกรณีศึกษาประกอบจนผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจในสาระสำคัญนั้นได้โดยเบ็ดเสร็จ เป็นรูปเล่มที่ประกอบด้วย คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง การวิเคราะห์ การสรุป การอ้างอิงและบรรณานุกรม	มีวิธีการเผยแพร่ ดังนี้ 5.1 การเผยแพร่ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์ (PRINTING HOUSE) หรือสำนักพิมพ์(PUBLISHING HOUSE) 5.2 การเผยแพร่โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อื่นๆ ตัวอย่างเช่น การเผยแพร่ในรูปแบบของซีดีรอม ฯลฯ การเผยแพร่งดกล่าวนั้น จะต้องเป็นไปอย่างกว้างขวางมากกว่าการใช้ในการเรียนการสอนวิชาต่างๆ ในหลักสูตรเท่านั้น จำนวนพิมพ์เป็นดัชนีหนึ่งที่สามารถแสดงการเผยแพร่อย่างกว้างขวางได้ แต่อาจใช้ดัชนีอื่นวัดความกว้างขวางในการเผยแพร่ได้เช่นกัน

ตารางที่ 4.7 คำจำกัดความ รูปแบบ ลักษณะการเผยแพร่ของผลงานทางวิชาการตามเอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ เรื่อง การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากร มสธ. พ.ศ. 2558 (ต่อ)

ผลงานทางวิชาการ	คำจำกัดความ	รูปแบบ	การเผยแพร่
5. หนังสือ (ต่อ)	ผลงานทางวิชาการที่เรียบเรียงขึ้นโดยมีรากฐานทางวิชาการที่มั่นคง และให้ทัศนะของผู้เขียนที่สร้างเสริมปัญญาความคิด และสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการให้แก่สาขาวิชานั้นๆ และ/หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงในเชิงเนื้อหาและครอบคลุมโดยไม่จำเป็นต้องสอดคล้องหรือเป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตรหรือของวิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตร และไม่จำเป็นต้องนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในวิชาใดวิชาหนึ่ง ทั้งนี้เนื้อหาสาระของหนังสือต้องมีความทันสมัย เมื่อพิจารณาถึงวันที่จัดพิมพ์	ทั้งนี้อาจมีอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่ทันสมัยและครบถ้วนสมบูรณ์ การอธิบายสาระสำคัญที่มีความชัดเจน โดยอาจใช้ข้อมูล แผนภาพ ตัวอย่างหรือกรณีศึกษาประกอบจนผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจในสาระสำคัญนั้นได้โดยเบ็ดเสร็จ	ทั้งนี้ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองการเผยแพร่จากคณะกรรมการของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และ/หรือสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้น และต้องเผยแพร่สู่สาธารณชนมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่เดือน เมื่อได้มีการพิจารณาประเมินคุณภาพของ “หนังสือ” ไปแล้ว การนำ “หนังสือ” นั้นไปแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมเนื้อหาใน “หนังสือ” เพื่อนำมาเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการและให้มีการประเมินคุณภาพ “หนังสือ” นั้นอีกครั้งหนึ่งอาจจะทำได้ แต่จะต้องทำการเผยแพร่ “หนังสือ” นั้นใหม่อีกครั้ง

ตารางที่ 4.7 คำจำกัดความ รูปแบบ ลักษณะการเผยแพร่ของผลงานทางวิชาการตามเอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ เรื่อง การข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากร มสธ. พ.ศ. 2558 (ต่อ)

ผลงานทางวิชาการ	คำจำกัดความ	รูปแบบ	การเผยแพร่
6. งานวิจัย	ผลงานทางวิชาการที่เป็นงานศึกษาหรืองานค้นคว้าอย่างมีระบบด้วยวิธีวิทยาการวิจัยที่เป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้นๆ และมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลคำตอบ หรือข้อสรุปที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือเอื้อต่อการนำวิชาการนั้นไปประยุกต์	อาจจัดได้เป็น 2 รูปแบบ ดังนี้ 6.1 รายงานวิจัย ที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์และชัดเจนตลอดทั้งกระบวนการวิจัย (Research Process) อาทิ การกำหนดประเด็นปัญหา วัตถุประสงค์ การทำวรรณกรรมปริทัศน์ สมมติฐาน การเก็บรวบรวมข้อมูล การพิสูจน์สมมติฐาน การวิเคราะห์ข้อมูล การประมวลสรุปผลและให้ข้อเสนอแนะ การอ้างอิง และอื่นๆ	เผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังนี้ 6.1 เผยแพร่ในรูปของบทความวิจัยในวารสารทางวิชาการ ทั้งนี้วารสารทางวิชาการนั้นอาจเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีกำหนดการเผยแพร่อย่างแน่นอนชัดเจน 6.2 เผยแพร่ในหนังสือรวมบทความวิจัยในรูปแบบอื่นที่มีการบรรณาธิการประเมินและตรวจสอบคุณภาพ

ตารางที่ 4.7 คำจำกัดความ รูปแบบ ลักษณะการเผยแพร่ของผลงานทางวิชาการตามเอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ เรื่อง การข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากร มสธ. พ.ศ. 2558 (ต่อ)

ผลงานทางวิชาการ	คำจำกัดความ	รูปแบบ	การเผยแพร่
6. งานวิจัย (ต่อ)	ผลงานทางวิชาการที่เป็นงานศึกษาหรืองานค้นคว้าอย่างมีระบบด้วยวิธีวิทยาการวิจัยที่เป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้นๆ และมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลคำตอบ หรือข้อสรุปที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือเอื้อต่อการนำวิชาการนั้นไปประยุกต์	6.2 บทความวิจัย ที่ประมวลสรุปกระบวนการวิจัยในผลงานวิจัยนั้น ให้มีความกระชับและสั้น สำหรับการนำเสนอในการประชุมทางวิชาการ หรือในวารสารทางวิชาการ	6.3 นำเสนอเป็นบทความวิจัยต่อที่ประชุมทางวิชาการ ซึ่งภายหลังจากการประชุมทางวิชาการได้มีการบรรณาธิการและนำไปรวมเล่มเผยแพร่ในหนังสือประมวลผลการประชุมทางวิชาการ (Proceedings) ของการประชุมทางวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ 6.4 การเผยแพร่รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ที่มีรายละเอียดและความยาวต้องแสดงหลักฐานว่าได้ผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิและแสดงหลักฐานว่าได้เผยแพร่ไปยังวงวิชาการและวิชาชีพในสาขาวิชานั้น และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องในประเทศและต่างประเทศอย่างกว้างขวาง

ตารางที่ 4.7 คำจำกัดความ รูปแบบ ลักษณะการเผยแพร่ของผลงานทางวิชาการตามเอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ เรื่อง การข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากร มสธ. พ.ศ. 2558 (ต่อ)

ผลงานทางวิชาการ	คำจำกัดความ	รูปแบบ	การเผยแพร่
6. งานวิจัย (ต่อ)	ผลงานทางวิชาการที่เป็นงานศึกษาหรืองานค้นคว้าอย่างมีระบบด้วยวิธีวิทยาการวิจัยที่เป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้นๆ และมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลคำตอบ หรือข้อสรุปที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือเอื้อต่อการนำวิชาการนั้นไปประยุกต์		เมื่อได้เผยแพร่ตามลักษณะข้างต้นและได้มีการพิจารณาประเมินคุณภาพของ “งานวิจัย” นั้นแล้ว การนำ “งานวิจัย” นั้นมาแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมส่วนใดส่วนหนึ่งเพื่อนำมาเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ และให้มีการประเมินคุณภาพ “งานวิจัย” นั้นอีกครั้งจะกระทำไม่ได้
7. ผลงานทางวิชาการรับใช้สังคม	ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือท้องถิ่น ที่เกิดขึ้นโดยใช้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาอย่างน้อยหนึ่งสาขาวิชา และปรากฏผลที่สามารถประเมินได้เป็นรูปธรรมโดยประจักษ์ต่อสาธารณะ	จัดทำเป็นเอกสาร โดยมีคำอธิบาย/ชี้แจงโดยชัดเจนประกอบผลงานนั้นเพื่อชี้ให้เห็นว่าเป็นผลงานที่ทำให้เกิดการพัฒนามาเป็นประโยชน์ต่อสังคม มีความเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นและเกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือ	ให้มีการเผยแพร่โดยการจัดเวทีนำเสนอผลงานในพื้นที่หรือการเปิดให้เยี่ยมชมพื้นที่ และจะต้องมีการเผยแพร่สู่สาธารณชนอย่างกว้างขวางในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สอดคล้องกับผลงาน โดยการเผยแพร่นั้น

ตารางที่ 4.7 คำจำกัดความ รูปแบบ ลักษณะการเผยแพร่ของผลงานทางวิชาการตามเอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ เรื่อง การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากร มสธ. พ.ศ.2558 (ต่อ)

ผลงานทางวิชาการ	คำจำกัดความ	รูปแบบ	การเผยแพร่
7. ผลงานทางวิชาการรับใช้สังคม (ต่อ)	ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมนี้ต้องเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นทางด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้านเกี่ยวกับชุมชน วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม อาชีพ เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง คุณภาพชีวิต หรือสุขภาพ หรือเป็นผลงานที่นำไปสู่การจดทะเบียนสิทธิบัตรหรือทรัพย์สินทางปัญญาในรูปแบบอื่นที่สามารถแสดงได้เป็นที่ประจักษ์ว่าสามารถใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคม และก่อให้เกิดประโยชน์อย่างชัดเจน หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงในความรู้และการรับรู้ในปัญหาและแนวทางแก้ไขของชุมชน	เสริมสร้างความรู้หรือก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาขาวิชาหนึ่งๆ หรือหลายสาขาวิชาได้อย่างไร ในแง่ใด โดยต้องปรากฏเป็นที่ประจักษ์ในประเด็นต่อไปนี้ 7.1 สภาพการณ์ก่อนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น 7.2 การมีส่วนร่วมและการยอมรับของสังคมเป้าหมาย 7.3 กระบวนการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น 7.4 ความรู้หรือความเชี่ยวชาญที่ใช้ในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนั้น	จะต้องมีการบันทึกเป็นเอกสารหรือเป็นลายลักษณ์อักษรที่สามารถใช้อ้างอิง หรือศึกษาค้นคว้าต่อไปได้

ตารางที่ 4.7 คำจำกัดความ รูปแบบ ลักษณะการเผยแพร่ของผลงานทางวิชาการตามเอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ เรื่อง การข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากร มสธ. พ.ศ. 2558 (ต่อ)

ผลงานทางวิชาการ	คำจำกัดความ	รูปแบบ	การเผยแพร่
7. ผลงานทางวิชาการรับใช้สังคม (ต่อ)	ทั้งนี้ ไม่นับรวมงานที่แสวงหากำไรและได้รับผลตอบแทนส่วนบุคคลในเชิงธุรกิจ	7.5 การคาดการณ์สิ่งที่จะตามมาหลังจากการเปลี่ยนแปลงได้เกิดขึ้นแล้ว 7.6 การประเมินผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น 7.7 แนวทางการติดตามและธำรงรักษาพัฒนาการที่เกิดขึ้นให้คงอยู่ต่อไป ทั้งนี้ นอกจากเอกสารแสดงผลงานดังกล่าวข้างต้นแล้ว อาจแสดงหลักฐานเพิ่มเติม อื่นๆ เกี่ยวกับผลงาน เช่น รูปภาพ หรือการบันทึกเป็นภาพยนตร์ หรือแถบเสียง หรือวีดิทัศน์	

ตารางที่ 4.7 คำจำกัดความ รูปแบบ ลักษณะการเผยแพร่ของผลงานทางวิชาการตามเอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ เรื่อง การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากร มสธ. พ.ศ.2558 (ต่อ)

ผลงานทางวิชาการ	คำนิยาม	รูปแบบ	การเผยแพร่
8. ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น (ต่อ)	ผลงานทางวิชาการอย่างอื่นที่มีใช้เอกสารประกอบการสอน เอกสารคำสอน บทความทางวิชาการ หนังสือ ตำรา หรืองานวิจัย โดยปกติหมายถึง สิ่งประดิษฐ์หรืองานสร้างสรรค์ อาทิ การประดิษฐ์เครื่องทุ่นแรง ผลงานการสร้างสิ่งมีชีวิตพันธุ์ใหม่ วัคซีน สิ่งก่อสร้าง หรือผลงานด้านศิลปะหรือสารานุกรม รวมถึงงานแปลจากตัวงานต้นแบบที่เป็นงานวรรณกรรมหรืองานด้านปรัชญาหรือประวัติศาสตร์ หรือวิทยาการสาขาอื่นบางสาขาที่มีความสำคัญและทรงคุณค่าในสาขาวิชานั้นๆ ซึ่งเมื่อนำมาแปลแล้วจะเป็นการเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการที่	8.1 อาจจัดเพิ่มได้หลายรูปแบบ ทั้งที่เป็นรูปเล่ม หรือการบันทึกเป็นภาพยนตร์ หรือแถบเสียง 8.2 มีคำอธิบายชี้แจงโดยชัดเจน ประกอบผลงานนั้น เพื่อชี้ให้เห็นว่าเป็นผลงานที่ทำให้เกิดการพัฒนาและความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือเสริมสร้างความรู้หรือก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาขาวิชาหนึ่งๆ หรือหลายสาขาวิชาได้อย่างไร ในแง่ใด 8.3 กรณีผลงานที่เป็นสิ่งประดิษฐ์หรือผลงานที่มุ่งในเชิงปฏิบัติ จะต้องผ่าน	มีวิธีการเผยแพร่ ดังนี้ 8.1 การเผยแพร่ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์ (Printing House) หรือสำนักพิมพ์ (Publishing House) หรือ โดยการถ่ายสำเนาเย็บเป็นรูปเล่ม หรือทำในรูปแบบอื่นๆ 8.2 การเผยแพร่โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ ตัวอย่างเช่น การเผยแพร่ในรูปแบบของซีดีรอม ฯลฯ 8.3 การเผยแพร่โดยการจัดนิทรรศการ การจัดแสดง การจัดการแสดง หรือโดยมีการนำไปใช้หรือประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลาย

ตารางที่ 4.7 คำจำกัดความ รูปแบบ ลักษณะการเผยแพร่ของผลงานทางวิชาการตามเอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ เรื่อง การข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากร มสธ. พ.ศ.2558 (ต่อ)

ผลงานทางวิชาการ	คำนิยาม	รูปแบบ	การเผยแพร่
8. ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น (ต่อ)	ประจักษ์ชัดเป็นการแปลจากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทยหรือจากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ หรือแปลจากภาษาต่างประเทศหนึ่งเป็นภาษาต่างประเทศอีกภาษาหนึ่งผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นที่เสนอจะต้องประกอบด้วยบทวิเคราะห์ที่อธิบายและชี้ให้เห็นว่างานดังกล่าวทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการหรือเสริมสร้างองค์ความรู้ หรือให้วิธีการที่จะเป็นประโยชน์ต่อสาขาวิชานั้น และแสดงถึงความสามารถในการบุกเบิกในสาขาวิชานั้นสำหรับผลงานที่มุ่งเชิงปฏิบัติจะต้องผ่านการพิสูจน์หรือมี	การพิสูจน์หรือแสดงหลักฐานเป็นรายละเอียดให้ครบถ้วนที่แสดงถึงคุณค่าของผลงานนั้นด้วย	การเผยแพร่งานดังกล่าวนี้ จะต้องเป็นไปอย่างกว้างขวางมากกว่าการใช้ในการเรียนการสอนวิชาต่างๆ ในหลักสูตรเท่านั้น ทั้งนี้ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองการเผยแพร่จากคณะกรรมการของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และ/หรือสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้น และต้องเผยแพร่สู่สาธารณชนมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสี่เดือน

ตารางที่ 4.7 คำจำกัดความ รูปแบบ ลักษณะการเผยแพร่ของผลงานทางวิชาการตามเอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ เรื่อง การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากร มสธ. พ.ศ.2558 (ต่อ)

ผลงานทางวิชาการ	คำจำกัดความ	รูปแบบ	การเผยแพร่
8. ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น (ต่อ)	หลักฐานรายละเอียดต่างๆ ประกอบแสดงให้เห็นคุณค่าของผลงาน		
9. งานแปล	งานแปลจากตัวงานต้นแบบที่เป็นงานวรรณกรรม หรืองานด้านปรัชญา หรือประวัติศาสตร์ หรือวิทยาการสาขาอื่นบางสาขาที่มีความสำคัญและทรงคุณค่าในสาขานั้นๆ ซึ่งเมื่อนำมาแปลแล้วจะเป็นการเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการที่ประจักษ์ชัด เป็นการแปลจากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย หรือจากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ หรือแปลจากภาษาต่างประเทศหนึ่งเป็นภาษาต่างประเทศอีกภาษาหนึ่ง	----	มีวิธีการเผยแพร่ ดังนี้ 9.1 การเผยแพร่ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์ (Printing House) หรือสำนักพิมพ์ (Publishing House) 9.2 การเผยแพร่โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อื่นๆ ตัวอย่างเช่น การเผยแพร่ในรูปแบบของซีดีรอม ฯลฯ การเผยแพร่งานดังกล่าวนี้ จะต้องเป็นไปอย่างกว้างขวางมากกว่าการใช้ในการเรียนการสอนวิชาต่างๆ ในหลักสูตรเท่านั้น จำนวนพิมพ์เป็นดัชนีหนึ่งที่อาจแสดง

ตารางที่ 4.7 คำจำกัดความ รูปแบบ ลักษณะการเผยแพร่ของผลงานทางวิชาการตามเอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ เรื่อง การข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากร มสธ. พ.ศ.2558 (ต่อ)

ผลงานทางวิชาการ	คำจำกัดความ	รูปแบบ	การเผยแพร่
9. งานแปล (ต่อ)	(งานแปลนี้จัดเป็นผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นประเภทหนึ่ง)	--	การเผยแพร่อย่างกว้างขวางได้ แต่อาจใช้ดัชนีอื่นวัดความกว้างขวางในการเผยแพร่ได้เช่นกัน ทั้งนี้ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองการเผยแพร่จากคณะกรรมการของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และ/หรือสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้น และต้องเผยแพร่สู่สาธารณชนมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่เดือน เมื่อได้มีการพิจารณาประเมินคุณภาพ “งานแปล” ไปแล้ว การนำ “งานแปล” นั้นไปแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมเนื้อหาใน “งานแปล” เพื่อนำมาเสนอข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการและให้มีการประเมินคุณภาพ “งานแปล” นั้นอีกครั้งหนึ่ง อาจกระทำได้ แต่จะต้องทำการเผยแพร่ “งานแปล” นั้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง

ที่มา: คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ, 2558

(3) รูปแบบการอ้างอิงและการเขียนรายการเอกสารอ้างอิง เขียนตามแบบ APA ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 6 ของนันทพร ธนะกุลบริภัณฑ์ (2558)

ตัวอย่างการเขียนผลงานทางวิชาการ (นันทพร ธนะกุลบริภัณฑ์, 2558)

ก. ตำรา/หนังสือ/เอกสารประกอบการสอน

ก) ชุตติชา มสธ.

ประดิษฐา ศิริพันธ์. (2554). หน่วยที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิเคราะห์สารสนเทศ.

ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการวิเคราะห์สารสนเทศ หน่วยที่ 1-7 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2, น. 1-1 – 1-46). นนทบุรี: สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ข) รูปแบบสำหรับหนังสือทั้งเล่ม

Author, A. A. (1967). *Title of work*. Location: Publisher.

Author, A. A. (1997). *Title of work*. Retrieved from <http://www.xxxxxxx>

Author, A. A. (2006). *Title of work*. doi: xxxxx

Editor, A. A. (Ed.). (1986). *Title of work*. Location: Publisher.

Shotton, M. A. (1989). *Computer addiction? A study of computer dependency*.

London, England: Taylor & Francis.

ค) งานวิจัย

ชื่อผู้วิจัย.....(2557). รายงานวิจัยเรื่อง “การต่อรองในกระบวนการผลิตภาพยนตร์เชิงสังเกตการณ์ ผ่านปฏิบัติการสังคม กรณีศึกษาการคัดค้านการขยายท่าเรือแหลมฉบังขั้นที่สาม ชุมชนบางละมุง จังหวัดชลบุรี”. ชลบุรี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

เผยแพร่ผลงานวารสารวิชาการ “วารสารศาสตร์” (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์) ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 (มกราคม – เมษายน 2559) อยู่ในฐาน TCI กลุ่ม 2 ISSN 0125-8192

ง) บทความทางวิชาการ

ชื่อผู้เขียนบทความวิชาการ.....(2557). “Critical Discourse Analysis: วาทกรรมอุดมการณ์และอำนาจ กรณีศึกษาและข้อถกเถียงสำคัญในบริบทการเมืองไทย”

วารสารศาสตร์ ปีที่ 7 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม 2557). หน้า 115-143

เผยแพร่ผลงานวารสารวิชาการ วารสารอยู่ในฐาน TCI กลุ่ม 2 ISSN 0125-8192

จ) บทความในหนังสือพิมพ์

ปิยวรรณ ผลเจริญ. (2553, 21 สิงหาคม). เรียนรู้นิคมจุล่งสิงคโปร์ต่อยอดแนวคิดอุตสาหกรรมนิเวศไทย.

มติชน, น.7.

ฉ) บทความในสารานุกรม

วุฒิชัย มูลศิลป์. (2549). กฎหมายตราสามดวง. ใน *สารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย* (เล่ม 1, อักษร ก, น.12-16). กรุงเทพฯ: พิมพ์คา.

Schneiderman, N. (2000). Coronary Heart Disease. In *Encyclopedia of Psychology* (pp. 305-311). London, England: Search Press.

ช) บทความวารสารอิเล็กทรอนิกส์

พนมพร สารสิทธิ์ยศ. (2557). ท่องเที่ยวศาสนสถานลุ่มน้ำโขง. *สารวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน* 2(2). สืบค้นจาก <http://journal.msu.ac.th/wp-content/uploads/2014/07/2-Tourist-Places-Religion-in-Mekong-Basin.pdf>

Sillick, T. J., & Schutte, N. S. (2006). Emotional intelligence and self-esteem mediate between perceived early parental love and adult happiness. *E-Journal of Applied Psychology*, 2(2), 38-48. Retrieved from <http://ojs.lib.swin.edu.au/index.php/ejap>

2) ภาระงานสอน

ระบุชุดวิชาที่เป็นคณะกรรมการบริหารชุดวิชา (คบ.ช.) และคณะกรรมการกลุ่มผลิต/ปรับปรุงชุดวิชาระดับปริญญาตรี และชุดวิชาที่เป็นคณะกรรมการผลิต/ปรับปรุงและบริหารชุดวิชา ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ระดับปริญญาโท ระดับปริญญาเอก โดยให้ระบุชุดวิชาที่เป็นภาระงานสอนของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรในหลักสูตรที่พัฒนานั้นด้วย

4.3.15 แบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ระดับอนุปริญญา (กรณีมีหลักสูตรอนุปริญญาแบบเฉพาะ) ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก สาขาวิชาต้องแนบและระบุให้สอดคล้องกับเล่มหลักสูตรตามแบบฟอร์ม มคอ.2 รายละเอียดหลักสูตร และตารางอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องระบุเลขประจำตัวประชาชนให้ครบทั้ง 13 หลัก

สรุป แบบฟอร์ม มคอ.2 รายละเอียดของหลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งของกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา **ด้านมาตรฐานคุณภาพบัณฑิต** ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของชาติและมาตรฐานคุณวุฒิของสาขา/สาขาวิชา (ถ้ามี) รวมทั้งเป็นแผนการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ที่คณาจารย์ทุกคนมีส่วนร่วม และเป็นคำมั่นสัญญาที่สถาบันการศึกษาให้กับสังคม (ธัญญา เฉลยผล, 2559)

5. การวิพากษ์ร่างหลักสูตร หรือสัมมนาเกี่ยวกับร่างหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ

เมื่อคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรจัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาจัดทำร่างหลักสูตรเสร็จเรียบร้อยแล้ว ต่อมาสาขาวิชาอาจเสนอสภาวิชาการพิจารณาแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกซึ่งไม่ใช่บุคคลในคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร จำนวนไม่เกิน 5 คน เป็นคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร หรืออาจใช้วิธีจัดสัมมนาระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรได้ตามที่พิจารณาเห็นสมควร

5.1 การดำเนินการวิพากษ์หลักสูตรมี 3 รูปแบบ ดังนี้

5.1.1 จัดสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตร ดำเนินการดังนี้

1) จัดทำหนังสือขออนุมัติจัดสัมมนาต่ออธิการบดี โดยเบิกจากงบประมาณของสาขาวิชาที่ตั้งฝากไว้ที่สำนักวิชาการที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร พร้อมแนบกำหนดการ รายชื่อวิทยากร ผู้เข้าสัมมนา ทั้งนี้ สาขาวิชาสามารถตรวจสอบรายละเอียดของงบประมาณได้ที่ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ

2) จัดทำหนังสือขออนุมัติยืมเงินอุดหนุนจากหน่วยงานราชการกองคลัง โดยแนบเอกสารตามข้อ 1) หลังจากที่ได้รับอธิการบดีลงนามอนุมัติแล้ว

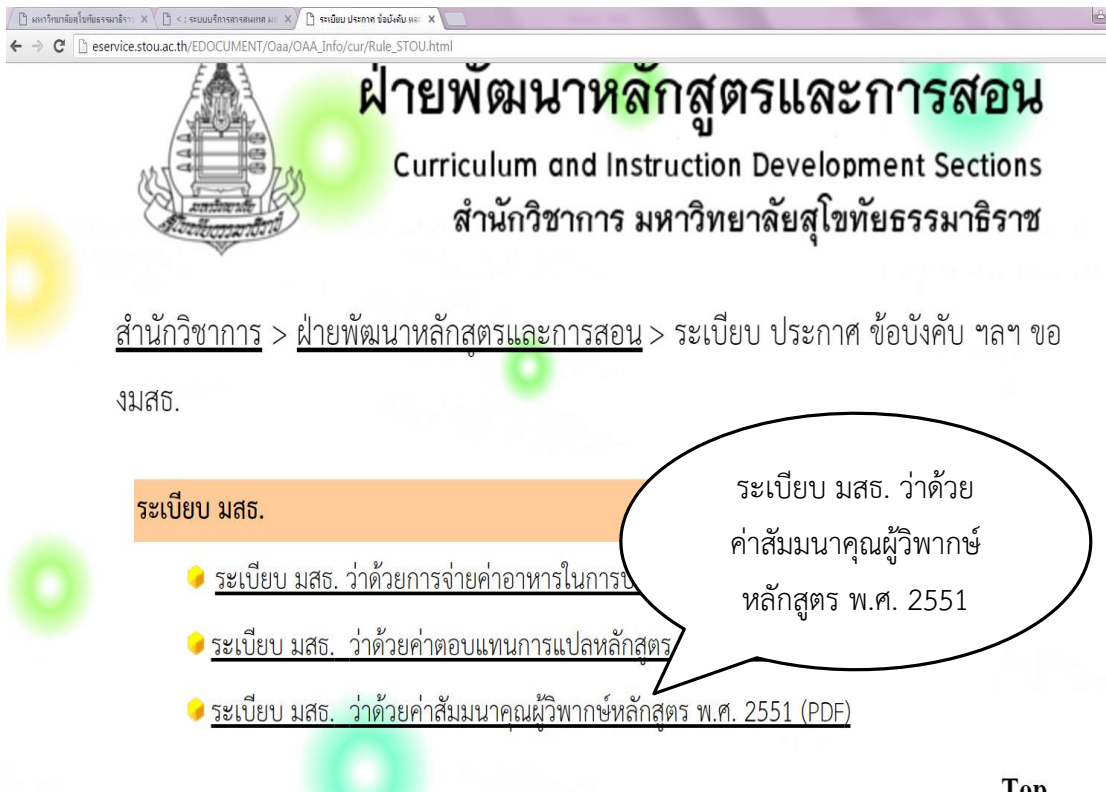
(แบบฟอร์มและการปฏิบัติต่างๆ เหมือนหลักสูตรปกติ)

โดยค่าใช้จ่ายอิงตามระเบียบ มสธ. ว่าด้วย ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการภายในประเทศ พ.ศ. 2556 ประกาศ มสธ. เรื่อง อัตราค่าบริการ อาคารสัมมนา 1 อาคารสัมมนา 2 อาคารพิทยพัฒน์ อาคารวิทยุทัศน์ของ มสธ. (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 สำหรับค่าตอบแทนสมนาคุณวิทยากรให้อิงระเบียบ มสธ. ว่าด้วย การเบิกจ่ายเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2545

5.1.2 จัดประชุมร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร (แบบฟอร์มและการปฏิบัติต่างๆ เหมือนหลักสูตรปกติ)

5.1.3 ส่งร่างหลักสูตรให้คณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรเพื่อวิพากษ์

ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการวิพากษ์ฯ ให้อิงระเบียบ มสธ. ว่าด้วย ค่าสัมมนาคุณผู้วิพากษ์หลักสูตร พ.ศ. 2551 และระเบียบ มสธ. ว่าด้วย การจ่ายค่าอาหารในการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. 2557 สำหรับระเบียบฯ ว่าด้วย ค่าสัมมนาคุณผู้วิพากษ์ฯ ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการได้เผยแพร่ไว้ที่ช่องทาง <http://eservice.stou.ac.th/> > สารสนเทศหน่วยงาน > สำนักวิชาการ > ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน > ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ ฯลฯ ของมสธ. > ระเบียบ มสธ. ดังภาพที่ 4.22 หน้า 161

สำนักวิชาการ > ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน > ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ ฯลฯ ของ มสธ.

ระเบียบ มสธ.

- ระเบียบ มสธ. ว่าด้วยการจ่ายค่าอาหารในการ...
- ระเบียบ มสธ. ว่าด้วยค่าตอบแทนการแปลหลักสูตร
- ระเบียบ มสธ. ว่าด้วยค่าสัมมนาคุณผู้วิพากษ์หลักสูตร พ.ศ. 2551 (PDF)

ระเบียบ มสธ. ว่าด้วย
ค่าสัมมนาคุณผู้วิพากษ์
หลักสูตร พ.ศ. 2551

Ton

ภาพที่ 4.22 คาวนโหลระเบียบ มสธ. ว่าด้วย ค่าสัมมนาคุณผู้วิพากษ์หลักสูตร พ.ศ. 2551

ที่มา: http://eservice.stou.ac.th/EDOCUMENT/Oaa/OAA_Info/cur/Rule_STOU.html

5.2 ขั้นตอนการเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร มีดังนี้

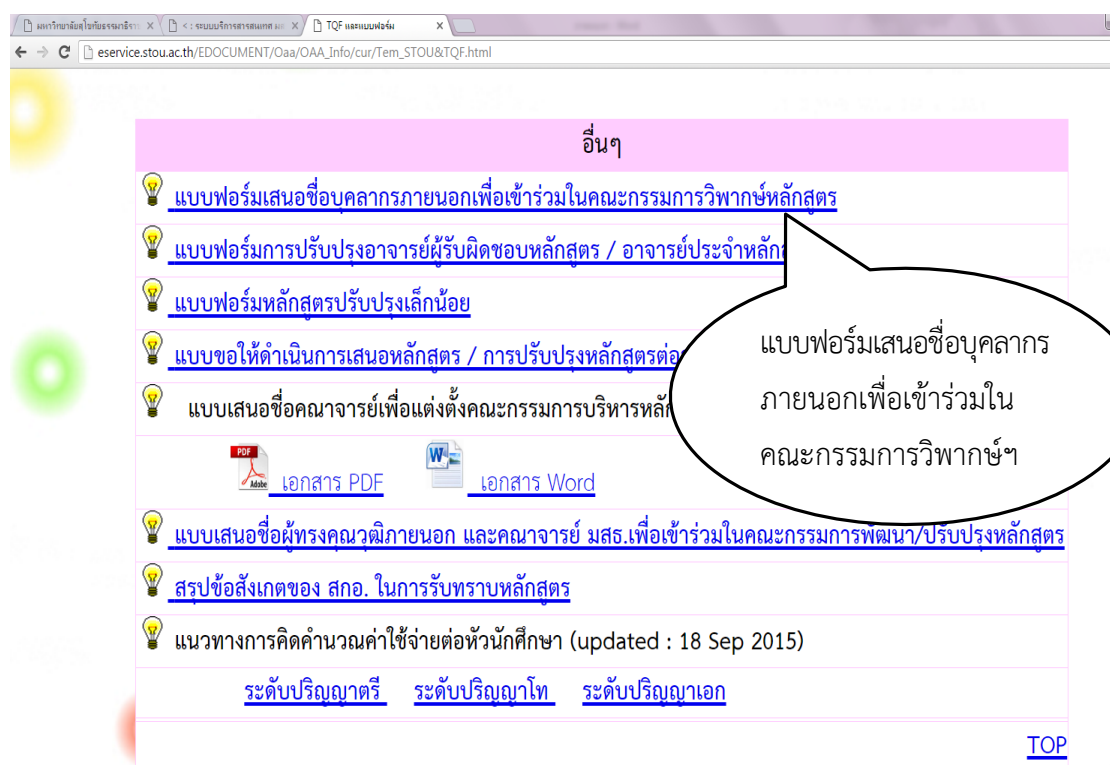
5.2.1 คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพิจารณาสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก มสธ. ซึ่งไม่ใช่บุคคลในคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร จำนวนไม่เกิน 5 คน เพื่อปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร

5.2.2 เจ้าหน้าที่งานเลขานุการกิจสาขาวิชาปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการฯ จัดทำหนังสือขออนุญาตต้นสังกัดผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

5.2.3 คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรเสนอรายชื่อคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร ต่อคณะกรรมการประจำสาขาวิชาเพื่อพิจารณา

5.2.4 จากนั้นสาขาวิชาเสนอรายชื่อคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรต่อสภาวิชาการ เพื่อพิจารณาแต่งตั้ง โดยแนบบแบบเสนอชื่อบุคลากรภายนอกเพื่อเข้าร่วมในคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรสาขาวิชา.....ทั้งนี้ ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการได้เผยแพร่แบบเสนอชื่อฯ ไว้ที่ช่องทาง <http://eservice.stou.ac.th> > สำนักวิชาการ > ฝ่ายพัฒนาหลักสูตร

และการสอน > TQF และแบบฟอร์ม > อื่นๆ > แบบฟอร์มเสนอชื่อบุคลากรภายนอกเพื่อเข้าร่วมใน
คณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร ดังภาพที่ 4.23

ภาพที่ 4.23 ดาวน์โหลดแบบเสนอชื่อบุคลากรภายนอกเพื่อเข้าร่วม
ในคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร

ที่มา: http://eservice.stou.ac.th/EDOCUMENT/Oaa/OAA_Info/cur/Tem_STOU&TQF.html

6. การพิจารณากลับกรองร่างหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ

หลังจากร่างหลักสูตรผ่านการวิพากษ์หลักสูตรแล้วนั้น คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ
จะเสนอร่างหลักสูตรต่อสาขาวิชาเพื่อพิจารณากลับกรองร่างหลักสูตรดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัย-
ธรรมาธิราช, 2558, น. 5 – 6)

6.1 หลักสูตรระดับปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรี

เมื่อจัดทำร่างหลักสูตรเรียบร้อยแล้วให้มีการพิจารณากลับกรองหลักสูตรโดยให้ประธานหรือกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรเสนอร่างหลักสูตรต่อคณะกรรมการประจำสาขาวิชา ทั้งนี้ อาจเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำสาขาวิชาเพื่อพิจารณาด้วยก็ได้

6.2 หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

เมื่อจัดทำร่างหลักสูตรเรียบร้อยแล้วให้มีการพิจารณากลับกรองหลักสูตรโดยให้ประธาน หรือกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรเสนอร่างหลักสูตรต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา คณะกรรมการประจำสาขาวิชา ทั้งนี้ อาจเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำสาขาวิชาเพื่อพิจารณาด้วยก็ได้

7. การตรวจร่างหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ

มหาวิทยาลัยมอบหมายให้ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ มีหน้าที่ตรวจร่างหลักสูตรทุกฉบับให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งเป็นไปตามเกณฑ์ต่างๆ ของ สกอ. และของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ก่อนที่สาขาวิชาจะเสนอร่างหลักสูตรต่อสภาวิชาการเพื่อพิจารณา ซึ่งเอกสารที่จะต้องตรวจประกอบด้วย

7.1 รายละเอียดของหลักสูตรตามแบบฟอร์ม มคอ.2

7.2 รายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

สำนักวิชาการจะดำเนินการตรวจร่างหลักสูตรในระหว่างที่มีการพัฒนาหลักสูตรจำนวน 4 ครั้ง ดังนี้ (พมพฯ สมใจ, 2552, น. 26)

ครั้งที่ 1 ตรวจในขณะปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร

เมื่อคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพิจารณาจัดทำร่างหลักสูตรแล้วเสร็จ ผู้ช่วยเลขานุการที่เป็นบุคลากรของฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการจะตรวจความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ของร่างหลักสูตรในเบื้องต้นโดยการดำเนินการจะมีรายละเอียด ดังนี้

- 1) ประธาน/ กรรมการและเลขานุการส่งร่างหลักสูตรให้ผู้ช่วยเลขานุการตรวจ

2) ผู้ช่วยเลขานุการตรวจร่างหลักสูตรและแจ้งข้อสังเกตในประเด็นที่ไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับหลักสูตรให้ประธาน/ กรรมการและเลขานุการทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

3) ประธาน/กรรมการและเลขานุการพิจารณาปรับแก้ไข/ เพิ่มเติมร่างหลักสูตรตามที่เห็นสมควรก่อนที่จะส่งร่างหลักสูตรให้สาขาวิชาเสนอคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา (กรณีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา) คณะกรรมการประจำสาขาวิชา และคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำสาขาวิชาพิจารณากลับกรอง

ครั้งที่ 2 ตรวจก่อนเสนอสภาวิชาการ

เมื่อคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำสาขาวิชาพิจารณากลับกรองร่างหลักสูตรแล้ว สาขาวิชาจะส่งร่างหลักสูตรตามแบบฟอร์ม มคอ. 2 ให้สำนักวิชาการตรวจก่อนเสนอสภาวิชาการ โดยการดำเนินการจะมีรายละเอียด ดังนี้

1) สาขาวิชาจัดทำหนังสือส่งร่างหลักสูตรให้สำนักวิชาการตรวจความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์และความสอดคล้องภายในหลักสูตร (ตัวอย่างดูภาคผนวก ข)

2) สำนักวิชาการวิเคราะห์และตรวจร่างหลักสูตรที่พัฒนาใหม่ให้แล้วเสร็จภายใน 8 วันทำการ แล้วจะจัดทำหนังสือแจ้งผลและข้อสังเกตการตรวจร่างหลักสูตรให้สาขาวิชาเพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง (ตัวอย่างดูภาคผนวก ฉ) โดยจะสำเนาร่างหลักสูตรแนบไปด้วย 1 ฉบับ ส่วนอีก 1 ฉบับ สำนักวิชาการจะเก็บไว้เป็นหลักฐานและเป็นข้อมูลในการตรวจคราวต่อไป

3) สาขาวิชาพิจารณาปรับแก้ไข/ เพิ่มเติมร่างหลักสูตรตามข้อสังเกตของสำนักวิชาการและเสนอร่างหลักสูตรต่อสภาวิชาการเพื่อพิจารณา (ตัวอย่างดูภาคผนวก จ) ซึ่งหากได้รับความเห็นชอบ สาขาวิชาจะส่งร่างหลักสูตรให้สำนักวิชาการอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเสนอสภามหาวิทยาลัย และ สกอ. พิจารณาต่อไป

ครั้งที่ 3 ตรวจก่อนเสนอสภามหาวิทยาลัย

เมื่อสภาวิชาการพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างหลักสูตรแล้ว สาขาวิชาจะส่งร่างหลักสูตรให้สำนักวิชาการเสนอสภามหาวิทยาลัย ซึ่งการดำเนินการจะมีรายละเอียด ดังนี้

1) สาขาวิชาจัดทำหนังสือส่งร่างหลักสูตรที่สภาวิชาการให้ความเห็นชอบแล้วให้สำนักวิชาการพร้อมทั้งแจ้งครั้งที่ และวันที่ของการประชุมสภาวิชาการที่ให้ความเห็นชอบร่างหลักสูตรดังกล่าว (ตัวอย่างดูภาคผนวก ก)

2) สำนักวิชาการตรวจร่างหลักสูตรใน 2 ประเด็น คือ

(1) สภาวิชาการมีมติเกี่ยวกับร่างหลักสูตรดังกล่าวอย่างไร

(2) สาขาวิชาปรับแก้ไขร่างหลักสูตรให้เป็นไปตามมติดังกล่าวแล้วหรือไม่ อย่างไร แล้วจึงจัดทำหนังสือเสนอร่างหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัย เพื่อพิจารณาอนุมัติ (ตัวอย่างดูภาคผนวก ฎ) พร้อมทั้งส่งหนังสือมอบหลักสูตรฉบับเสนอเข้าที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยให้สาขาวิชาใช้ประกอบการประชุมสภามหาวิทยาลัย (ตัวอย่างดูภาคผนวก ฐ)

ครั้งที่ 4 ตรวจก่อนเสนอ สกอ.

เมื่อหลักสูตรได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยแล้ว สำนักวิชาการจะเสนอหลักสูตรต่อ สกอ. เพื่อพิจารณา ซึ่งการดำเนินการจะมีรายละเอียด ดังนี้

1) สำนักวิชาการตรวจว่าสภามหาวิทยาลัยมีมติเกี่ยวกับร่างหลักสูตรดังกล่าวอย่างไร

2) กรณีที่สภามหาวิทยาลัยมีมติอนุมัติร่างหลักสูตรโดยไม่มีการแก้ไข จะจัดทำหนังสือเสนอหลักสูตรต่อ สกอ. เพื่อพิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบ (ตัวอย่างดูภาคผนวก ฑ) แต่หากสภามหาวิทยาลัยมีข้อสังเกต/ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างหลักสูตร สภามหาวิทยาลัยจะแจ้งสาขาวิชาเพื่อดำเนินการตามมติดังกล่าว แล้วสำนักวิชาการนำเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่ง (ตัวอย่างดูภาคผนวก ฒ) เมื่อสภามหาวิทยาลัยอนุมัติเห็นชอบหลักสูตรแล้วจึงจัดทำหนังสือเสนอหลักสูตรต่อ สกอ. ต่อไป

(แบบฟอร์มเหมือนหลักสูตรปกติ)

8. การเสนอร่างหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศต่อสภาวิชาการ

สภาวิชาการได้กำหนดให้มีการประชุมสภาวิชาการในวันพฤหัสบดีที่ 1 และ 3 ของทุกเดือน โดยการเสนอร่างหลักสูตรต่อสภาวิชาการดำเนินการ ดังนี้

8.1 หลังจากทีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพิจารณาปรับแก้ไข/เพิ่มเติมร่างหลักสูตรตามข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะของสำนักวิชาการแล้ว ลำดับต่อไปสาขาวิชาเสนอร่างหลักสูตรต่อสภาวิชาการเพื่อพิจารณา (ตัวอย่างดูภาคผนวก ฎ) โดยส่งหนังสือและเอกสารประกอบการพิจารณาฉบับตัวจริง 1 ชุด และสำเนา 1 ชุด มายังสำนักวิชาการโดยมีงานเลขานุการสภาวิชาการเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

8.2 งานเลขานุการสภาวิชาการจะตรวจสอบความถูกต้องในการเสนอเรื่องเบื้องต้นโดยส่งร่างหลักสูตรให้แก่ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน ตรวจสอบพร้อมทั้งให้ข้อสังเกต/ ข้อเสนอแนะ (ตัวอย่างดูภาคผนวก ณ)

8.3 ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ ตรวจสอบร่างหลักสูตร พร้อมทั้งให้ข้อสังเกต/ ข้อเสนอแนะและแจ้งผลการตรวจร่างหลักสูตรแก่งานเลขานุการสภาวิชาการ (ตัวอย่างดูภาคผนวก ค)

8.4 กรณีที่มีข้อสังเกต/ ข้อเสนอแนะจากฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ งานเลขานุการสภาวิชาการจะส่งร่างหลักสูตรให้สาขาวิชาปรับแก้ไข/ เพิ่มเติมตามข้อสังเกต/ ข้อเสนอแนะต่อไป ล่วงหน้า 6 วันทำการก่อนวันประชุมสภาวิชาการ (ภายในวันพุธ) เพื่อดำเนินการให้ถูกต้อง เมื่อสาขาวิชาดำเนินการเรียบร้อยแล้ว ให้จัดส่งเอกสารประกอบการพิจารณาต้นฉบับ 1 ชุด พร้อมสำเนาอีก 44 ชุด ส่งให้สำนักวิชาการล่วงหน้า 3 วันทำการก่อนวันประชุมสภาวิชาการ (ภายในวันศุกร์ก่อนเที่ยง) ในกรณีที่หน่วยงานประสงค์จะให้เรื่องดังกล่าวประชุมในวันพฤหัสบดีสัปดาห์ถัดไป

8.5 กรณีที่ไม่มีข้อสังเกต/ ข้อเสนอแนะจากฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ งานเลขานุการสภาวิชาการจะเสนอเอกสารประกอบการพิจารณาต่อเลขานุการสภาวิชาการ เพื่อขออนุญาตบรรจุวาระการประชุมและจะประสานงานกับสาขาวิชา ล่วงหน้า 6 วันทำการก่อนวันประชุมสภาวิชาการ (ภายในวันพุธ) ให้สำเนาเอกสารประกอบการพิจารณาจำนวน 44 ชุด ส่งให้สำนักวิชาการล่วงหน้า 3 วันทำการก่อนวันประชุมสภาวิชาการ (ภายในวันศุกร์) (งานเลขานุการกิจสภาวิชาการ, 2559)

9. การพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ

การพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างหลักสูตร (เป็นส่วนงานของสภาวิชาการ)

กรณีที่หลักสูตรใหม่มีชื่อปริญญาซึ่งไม่อยู่ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ครุวิทยฐานะ และเข็มวิทยฐานะของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สำนักวิชาการต้องจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ครุวิทยฐานะ และเข็มวิทยฐานะของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมเสนอสภาวิชาการพิจารณาให้ความเห็นชอบพร้อมร่างหลักสูตรด้วย

10. การเสนอร่างหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศต่อสภามหาวิทยาลัย

เมื่อสาขาวิชาเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาการและได้รับความเห็นชอบแล้ว สาขาวิชาจะส่งหลักสูตร (ตัวอย่างดูภาคผนวก ง) ดังกล่าวให้ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการเพื่อนำเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณา

10.1 ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรฯ ดำเนินการดังนี้

10.1.1 ตรวจการปรับแก้ไขร่างหลักสูตร กับมติสภาวิชาการที่เกี่ยวข้อง

10.1.2 ประสานงานกับสาขาวิชาเกี่ยวกับการปรับแก้ไขร่างหลักสูตร หลังจากนั้นประสานสำนักพิมพ์เพื่อสำเนาเอกสารรายละเอียดร่างหลักสูตรเสนอสภามหาวิทยาลัย ตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด โดยสำเนา 32 ชุด (ส่งสำนักงานสภามหาวิทยาลัยจำนวน 30 ชุด ส่งให้สาขาวิชาเพื่อมอบให้อาจารย์ผู้ชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร จำนวน 1 ชุด เก็บไว้ที่ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ จำนวน 1 ชุด)

10.1.3 จัดทำหนังสือมอบหลักสูตรฉบับเสนอเข้าที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยให้สาขาวิชาใช้ประกอบการประชุมสภามหาวิทยาลัย (ตัวอย่างดูภาคผนวก ฐ)

10.1.4 กรณีที่หลักสูตรใหม่มีชื่อปริญญาซึ่งไม่อยู่ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ครุวิทยฐานะ และเพิ่มวิทยฐานะของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการต้องเสนอร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ครุวิทยฐานะ และเพิ่มวิทยฐานะของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติพร้อมร่างหลักสูตรด้วย

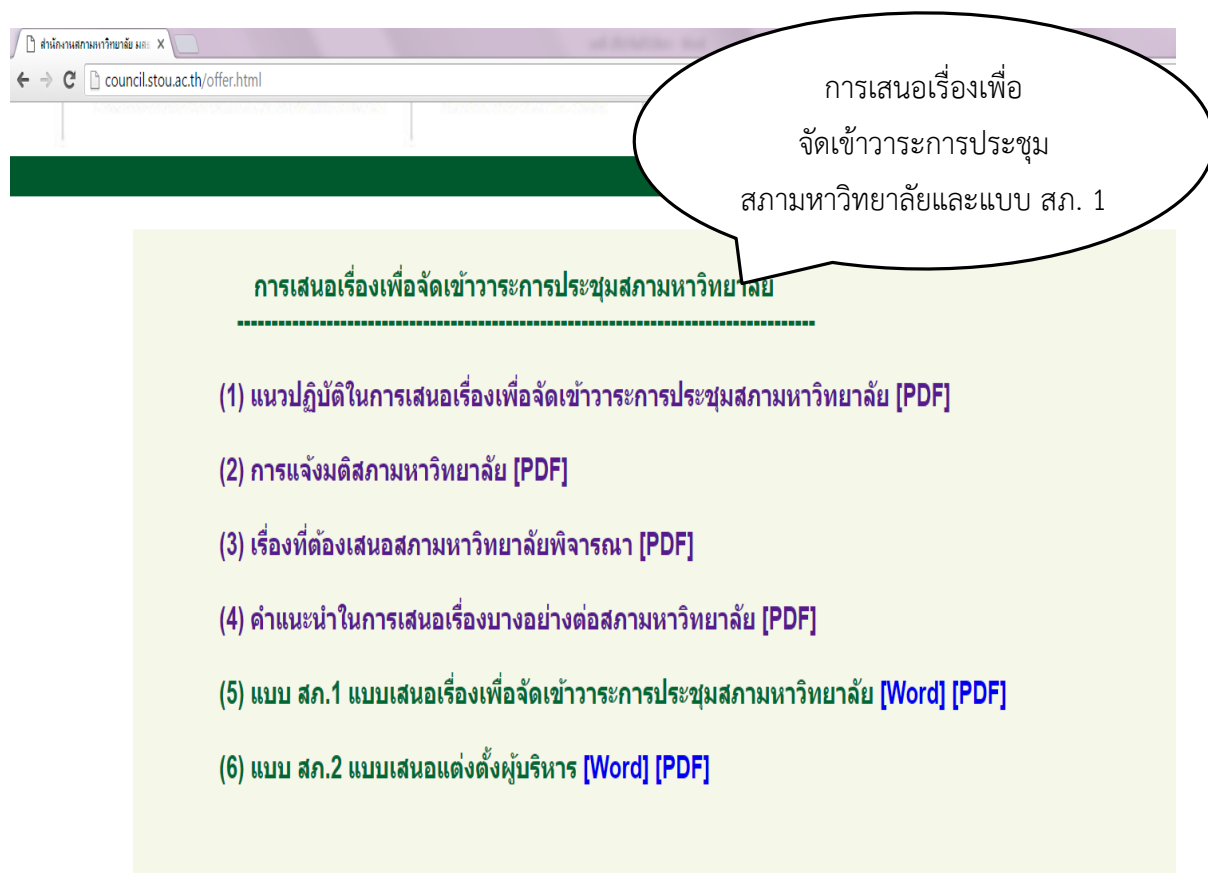
10.1.5 จัดทำหนังสือเสนอหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัย (ตัวอย่างดูภาคผนวก ฎ) โดยสรุปสาระสำคัญของหลักสูตร ชื่อและหมายเลขโทรศัพท์อาจารย์ผู้ชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร และต้องแนบ 1) เอกสารต้นเรื่องที่ได้รับความเห็นชอบจากอธิการบดีให้เสนอเรื่องต่อสภามหาวิทยาลัย 2) แบบเสนอเรื่องเพื่อจัดเข้าวาระการประชุมสภามหาวิทยาลัย (แบบ สก. 1) จำนวน 1 ฉบับ 3) เอกสารรายละเอียดร่างหลักสูตร (ที่ได้ผนวกแบบรายงานข้อมูลการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร) ตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด โดยส่งข้อมูลไปยังสำนักงานสภามหาวิทยาลัย และทาง email: ucoffice@stou.ac.th

ทั้งนี้ การส่งเรื่องเพื่อให้สำนักงานสภามหาวิทยาลัยบรรจุเข้าวาระการประชุมสภามหาวิทยาลัย ควรจัดส่งเรื่องภายในเวลาไม่น้อยกว่า 3 สัปดาห์ก่อนวันประชุมสภามหาวิทยาลัย

10.1.6 ติดตามมติสภามหาวิทยาลัยและขอรับรายงานการประชุมครั้งที่อนุมัติทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการสภามหาวิทยาลัยจะทำหนังสือแจ้งมติสภามหาวิทยาลัยมายังหน่วยงานเจ้าของเรื่องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใน 1 - 2 สัปดาห์หลังจากวันประชุมสภามหาวิทยาลัย (สำนักงานสภามหาวิทยาลัย, 2559)

ในการนี้ แนวปฏิบัติในการเสนอเรื่องเพื่อจัดเข้าวาระการประชุมสภามหาวิทยาลัย การแจ้งมติสภามหาวิทยาลัย คำแนะนำในการเสนอเรื่องบางอย่างต่อสภามหาวิทยาลัย แบบเสนอเรื่องเพื่อจัดเข้าวาระการประชุมสภามหาวิทยาลัย (แบบ สก. 1) สามารถดาวน์โหลดได้ที่ช่องทาง

www.stou.ac.th > สำนัก/ศูนย์วิทยพัฒนา มธธ. > สำนัก/กอง/ศูนย์/หน่วยงาน > สำนักงาน
สภามหาวิทยาลัย > หัวข้อการเสนอเรื่องบรรจุเข้าวาระการประชุมสภามหาวิทยาลัย/ Download
แบบฟอร์ม ดังภาพที่ 4.24

ภาพที่ 4.24 ดาวน์โหลดแนวปฏิบัติในการเสนอเรื่องเพื่อจัดเข้าวาระการประชุม
สภามหาวิทยาลัยและแบบเสนอเรื่องเพื่อจัดเข้าวาระการประชุมสภามหาวิทยาลัย (แบบ สก. 1)
ที่มา: <http://council.stou.ac.th/offer.html>

10.2 กรณีที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตรโดยมีข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ให้สาขาวิชา
ดำเนินการดังนี้

10.2.1 พิจารณาดำเนินการปรับแก้ไขหลักสูตรให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน
นับตั้งแต่วันประชุมสภามหาวิทยาลัย

10.2.3 ส่งหลักสูตรให้สำนักวิชาการเพื่อเสนอ สกอ. โดยด่วน

11. การพิจารณาอนุมัติหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ

การพิจารณาอนุมัติหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ (เป็นส่วนของงานของสภามหาวิทยาลัย)

12. การเสนอหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบการให้ความเห็นชอบ/ รับรองหลักสูตร ปริญญาหรือสถาบัน (ถ้ามี)

12.1 กรณีการเสนอหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศต่อ สกอ. เพื่อรับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตร

มหาวิทยาลัยโดยฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ จะต้องจัดทำหนังสือเสนอหลักสูตรที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติแล้วต่อ สกอ. เพื่อพิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบภายใน 30 วัน (ตัวอย่างดูภาคผนวก ท) นับตั้งแต่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ พร้อมทั้งแนบเอกสารและวัสดุตามจำนวนที่ สกอ.กำหนด ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2558, น. 21)

12.1.1 เอกสารหลักสูตรฉบับภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ จำนวน 4 เล่ม หากเป็นภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษให้จัดทำเป็นภาษาไทยด้วย โดยประทับตราว่าผ่านการพิจารณาอนุมัติหลักสูตรพร้อมระบุครั้งที่ วันที่ที่สภามหาวิทยาลัยพิจารณาหลักสูตรที่หน้าปก

12.1.3 แบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งอธิการบดีลงนามรับรองความถูกต้องของข้อมูล และประทับตรามหาวิทยาลัยทุกหน้า จำนวน 1 ฉบับ

12.1.4 สำเนาหนังสือสำนักงานสภามหาวิทยาลัยที่แจ้งมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตรให้สำนักวิชาการทราบ จำนวน 1 ฉบับ

12.1.5 สำเนารายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัย (เฉพาะวาระเกี่ยวกับการอนุมัติหลักสูตร) จำนวน 1 ฉบับ

12.1.6 แผ่นซีดีบันทึกเอกสารหลักสูตรที่นำเสนอเพื่อขอรับทราบหลักสูตร จำนวน 1 แผ่น

12.1.7 หากมีเอกสารเพิ่มเติมประกอบหลักสูตร อาทิ ระเบียบข้อบังคับให้จัดทำเป็นเอกสารผนวกแนบท้าย กรณีหลักสูตรที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากองค์กรวิชาชีพ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนให้แนบผลการพิจารณาด้วย (สกอ., 2559)

ทั้งนี้ ให้สำเนาเอกสารหลักสูตรอีก 1 เล่มเพื่อเก็บไว้ที่ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการและต้องจัดทำหนังสือแจ้งสาขาวิชาว่ามหาวิทยาลัยโดยสำนักวิชาการได้ส่งหลักสูตรให้ สกอ. พิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบแล้ว (ตัวอย่างดูภาคผนวก ต)

การพิจารณารับทราบหลักสูตรของ สกอ.

เกณฑ์ในการพิจารณารับทราบหลักสูตรของ สกอ. ผู้เขียนได้นำเสนอไว้ในบทที่ 2 หัวข้อ 4.11.1 แนวทางในการจัดทำหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา และแนวทางในการจัดทำหลักสูตรนานาชาติ

ทั้งนี้ สกอ. จะดำเนินการเสนอหลักสูตรต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) เพื่อพิจารณารับทราบหรือรับรองหลักสูตรภายใน 120 วัน หลังจากได้รับหลักสูตรจากมหาวิทยาลัย กรณีที่มีข้อสงสัย สกอ. จะมีหนังสือขอให้มหาวิทยาลัยส่งผู้แทนไปชี้แจงหรือขอให้มหาวิทยาลัยปรับปรุงตามข้อสังเกตของ สกอ. (เป็นส่วนงานของ สกอ.) (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2558, น. 7 และ 32) ซึ่งหลังจาก 120 วัน สำนักวิชาการจะติดตามความก้าวหน้าในการพิจารณาหลักสูตรของ สกอ. ทุกเดือน (ตัวอย่างดูภาคผนวก ถ)

กรณีที่ สกอ. วิเคราะห์แล้วว่าหลักสูตรไม่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรและเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้อง สกอ. จะแจ้งรายละเอียดและส่งคืนหลักสูตรให้มหาวิทยาลัยปรับปรุงแก้ไข

ในปีการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยมีการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ ซึ่ง สกอ. พิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบแล้วและมีการจัดการเรียนการสอนแล้ว จำนวน 1 หลักสูตร คือ หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2555 (หลักสูตรนานาชาติ) สามารถดูตัวอย่างเล่มหลักสูตรได้ที่ช่องทาง <http://eservice.stou.ac.th/> > สารสนเทศหน่วยงาน > สำนักวิชาการ > ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน > หลักสูตรฉบับรูปเล่ม > สาขาวิชานิเทศศาสตร์ หลักสูตรระดับปริญญาโท > หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2555 (หลักสูตรนานาชาติ) ดังภาพ 4.25 หน้า 171 และภาพที่ 4.26 หน้า 172

1.4 นิเทศศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2526 *

GO BACK TOP

หลักสูตรระดับปริญญาโท

1. นิเทศศาสตร์

1.1 นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 - ปรับปรุงเล็กน้อย ครั้งที่ 1

1.2 นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2555

1.3 นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2555 (หลักสูตรนานาชาติ)

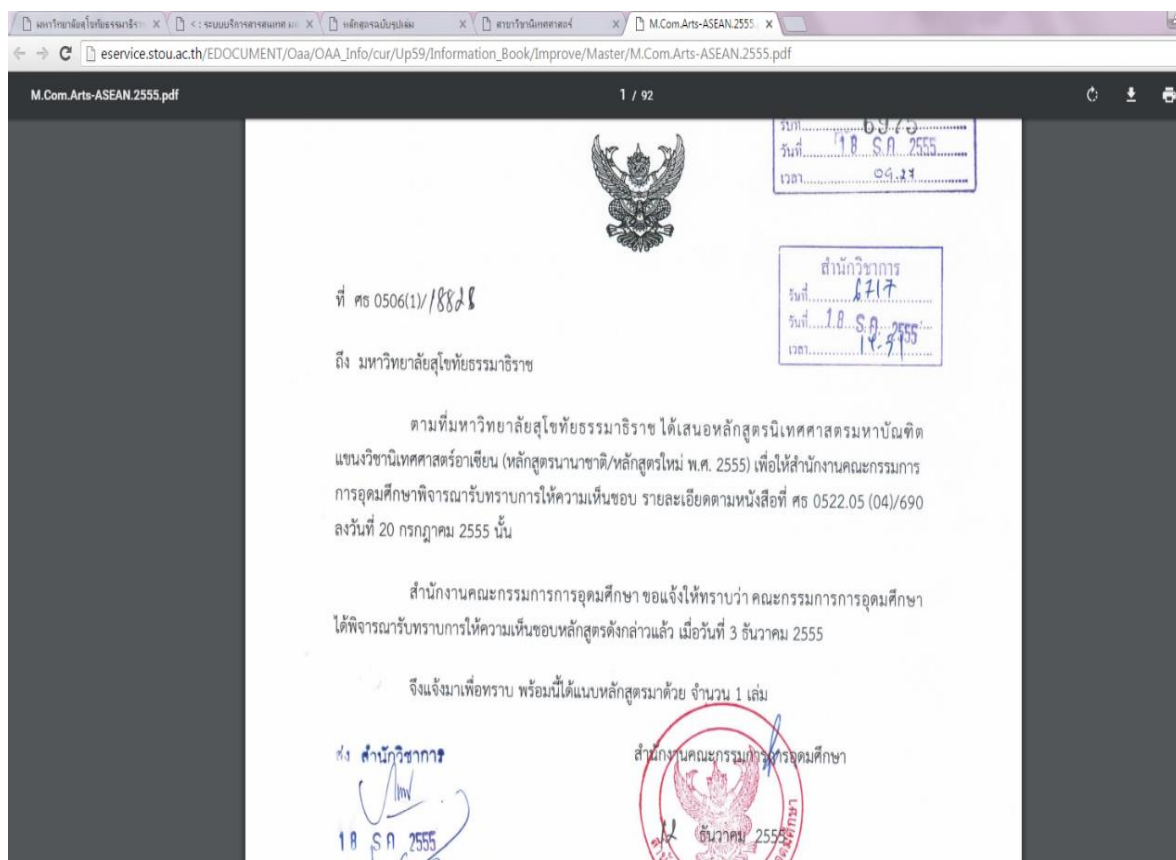
2. แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน

2.1 นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2555 (หลักสูตรนานาชาติ) TOP

ภาพที่ 4.25 คาวนโหลดหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต

แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2555 (หลักสูตรนานาชาติ)

ที่มา: http://eservice.stou.ac.th/EDOCUMENT/Oaa/OAA_Info/cur/Up59/Information_Book/10_com.html

ภาพที่ 4.26 ดาวน์โหลดตัวอย่างหลักสูตรนานาชาติที่ สกอ. พิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบแล้ว
ที่มา: http://eservice.stou.ac.th/EDOCUMENT/Oaa/OAA_Info/cur/Up59/Information_Book/Improve/Master/M.Com.Arts-ASEAN.2555.pdf

12.2 กรณีการเสนอหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศต่อสภาวิชาชีพ องค์การวิชาชีพหรือหน่วยงานที่กำกับมาตรฐานวิชาชีพ (มีกฎหมาย พ.ร.บ.วิชาชีพ) (ถ้ามี) เพื่อพิจารณารับรองหลักสูตร ปริญญาหรือสถาบัน

กรณีที่ต้องเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาชีพ องค์การวิชาชีพหรือหน่วยงานที่กำกับมาตรฐานวิชาชีพ (ถ้ามี) เพื่อรับรองหลักสูตร ปริญญาหรือสถาบันก่อนการเปิดสอนเพื่อป้องกันการก้าวล่วง หรือซ้ำซ้อนกับวิชาชีพที่มีกฎหมาย พ.ร.บ.วิชาชีพควบคุมกำกับ เช่น สภาวิชาชีพบัญชี สภาการพยาบาล คุรุสภา สำนักสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ เป็นต้น สำนักวิชาการจะจัดทำหนังสือเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาชีพ องค์การวิชาชีพหรือหน่วยงานที่กำกับมาตรฐานวิชาชีพ (ถ้ามี) เพื่อพิจารณา

ทั้งนี้ การจะเสนอหลักสูตรต่อ สกอ. ก่อนเสนอสภาวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพ (ถ้ามี) หรือจะต้องเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพ (ถ้ามี) ก่อนเสนอ สกอ. ให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติของ สกอ. ซึ่งจะแจ้งให้มหาวิทยาลัยทราบเป็นคราวๆ ไป (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2558, น. 7, 23)

ข้อมูลการนำเสนอหลักสูตรที่มีสภาวิชาชีพควบคุม ดังตารางที่ 4.8 หน้า 173 – หน้า 174

ตารางที่ 4.8 การนำเสนอหลักสูตรที่มีสภาวิชาชีพควบคุม

12.2.1 เสนอสภาวิชาชีพก่อนเสนอ สกอ.	12.2.2 เสนอ สกอ. ก่อนเสนอสภาวิชาชีพ
1) แพทยสภา - หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต 2) ทันตแพทยสภา - หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต 3) สัตวแพทยสภา - หลักสูตรสัตวแพทยศาสตรบัณฑิต 4) สภาการพยาบาล (1) หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (2) หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (3) หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ 5) สภาเทคนิคการแพทย์ - หลักสูตรปริญญาตรีทางด้านเทคนิค การแพทย์ 6) สภาเภสัชกรรม - หลักสูตรปริญญาตรีทางด้านเภสัชกรรม 7) สภาการแพทย์แผนไทย (1) หลักสูตรแพทย์แผนไทยบัณฑิต (2) หลักสูตรแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต	1) ครูสภา - หลักสูตรทางด้านศึกษาศาสตร์ 2) สภากายภาพบำบัด (1) หลักสูตรระดับปริญญาตรีทางด้าน กายภาพบำบัด (2) หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาด้าน กายภาพบำบัด 3) สภาวิชาชีพบัญชี - หลักสูตรบัญชีบัณฑิต 4) สภาวิศวกร - หลักสูตรทางวิศวกรรมศาสตร์ในสาขา ควบคุม 5) สภาสถาปนิก - หลักสูตรทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์

ตารางที่ 4.8 การนำเสนอหลักสูตรที่มีสภาวิชาชีพ/ องค์กรวิชาชีพควบคุม (ต่อ)

เสนอสภาวิชาชีพก่อนเสนอ สกอ.	เสนอ สกอ. ก่อนสภาวิชาชีพ
8) คณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนจีน - หลักสูตรระดับปริญญาตรี ทางด้าน การแพทย์แผนจีน 9) คณะกรรมการการแพทย์ฉุกเฉิน - หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชา ปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์ 10) กรมสนับสนุนสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข (1) หลักสูตรระดับปริญญาตรีทางด้าน สาธารณสุขศาสตร์ (2) หลักสูตรระดับปริญญาตรีทางด้าน อาชีวอนามัยสิ่งแวดล้อม (3) หลักสูตรระดับปริญญาตรีทางด้าน วิทยาศาสตร์สุขภาพที่ยังไม่มีองค์กรวิชาชีพ	6) สภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (1) หลักสูตรทางด้านวิชาชีพวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี (วิชาชีพที่ต้องใช้ความรู้และ ทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) (2) หลักสูตรทางด้านวิชาชีพวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีควบคุม (วิชาชีพวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี สาขานิวเคลียร์, สาขาการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านวิทยาศาสตร์และ การควบคุมมลพิษ, สาขาการผลิต การควบคุม การจัดการสารเคมีอันตราย และสาขาการเพาะเลี้ยง จุลินทรีย์และการใช้จุลินทรีย์ที่ก่อให้เกิดโรค)

ที่มา: สำนักมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา, 2558

หมายเหตุ: สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนสาขาวิชาที่มีองค์กรวิชาชีพ หรือหน่วยงานที่กฎหมายกำหนดให้ทำหน้าที่กำกับมาตรฐานวิชาชีพนั้นต้องดำเนินการตามที่องค์กรวิชาชีพหรือหน่วยงานนั้นกำหนด

12.2.1 ตัวอย่างแนวปฏิบัติที่ส่งให้สภาวิชาชีพก่อนเสนอ สกอ.

หลักการเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาชีพ (หลักสูตรระดับปริญญาตรีทางด้าน
 สาธารณสุขศาสตร์) (สุรชาติ ณ หนองคาย, 2559)

- 1) สภามหาวิทยาลัย – พิจารณานุมัติหลักสูตร
- 2) มหาวิทยาลัยเสนอหลักสูตรให้สภาคณบดีคณะสาธารณสุขแห่งประเทศไทย
 พิจารณาพร้อมแนบมติสภามหาวิทยาลัย
- 3) สภาคณบดีคณะสาธารณสุขแห่งประเทศไทย – พิจารณาเชิงวิชาการตาม
 โครงสร้างมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาสารณสุขศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้อง
- 4) สภาคณบดีคณะสาธารณสุขแห่งประเทศไทย ส่งผลการพิจารณาให้
 มหาวิทยาลัย

- 5) มหาวิทยาลัยเสนอหลักสูตรให้สภาการสาธารณสุขชุมชนพิจารณา พร้อมแนบหนังสือจากสภาคณบดีคณะสาธารณสุขแห่งประเทศไทย
 - 6) สภาการสาธารณสุขชุมชน – พิจารณาเชิงวิชาชีพ ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ.2556 มาตรา 3(1) – (4)
 - 7) สภาการสาธารณสุขชุมชน ส่งผลการพิจารณาให้มหาวิทยาลัย
 - 8) มหาวิทยาลัยเสนอหลักสูตรต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อพิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตร พร้อมแนบหนังสือจากสภาคณบดีฯ และ สภาการสาธารณสุขชุมชน
- การพิจารณารับรองหลักสูตร ปริญญา หรือสถาบันของสภาวิชาชีพ/ องค์กรวิชาชีพ จะดำเนินการภายใน 60 - 120 วัน ตามเกณฑ์ที่กำหนด (เป็นส่วนงานของสภาวิชาชีพ/ องค์กรวิชาชีพ)

13. การบันทึกโครงสร้างหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศในระบบสารสนเทศงานทะเบียนและงานบริการการศึกษา

เมื่อ สกอ. แจ้งมหาวิทยาลัยเพื่อรับทราบผลให้ความเห็นชอบหลักสูตรแล้วงานเอกสารหลักสูตร ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ ดำเนินการบันทึกโครงสร้างหลักสูตรที่ สกอ. รับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรแล้วลงในระบบสารสนเทศงานทะเบียนและงานบริการการศึกษา (Curriculum and Subject-SJ) (เป็นส่วนงานของงานเอกสารหลักสูตร ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ)

14. การรับรองคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษา

สกอ. จะส่งหลักสูตรที่รับทราบการให้ความเห็นชอบแล้วต่อสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) เพื่อพิจารณารับรองคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว หลังจากนั้นสำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.ค.ศ. จะแจ้งรายชื่อหลักสูตรที่รับรองคุณวุฒิแล้วต่อ สกอ. เพื่อแจ้งให้มหาวิทยาลัยทราบ (เป็นส่วนงานของ สกอ., สำนักงาน ก.พ., สำนักงาน ก.ค.ศ.) (มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช, 2558, น. 32)

15. การแจ้งสาขาวิชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เมื่อหลักสูตรได้รับการรับทราบการให้ความเห็นชอบจาก สกอ. และการพิจารณารับรองหลักสูตร ปริญญา หรือสถาบันของสภาวิชาชีพ/ องค์กรวิชาชีพหรือหน่วยงานที่กำกับมาตรฐานวิชาชีพ (มีกฎหมาย พ.ร.บ.วิชาชีพ) (ถ้ามี) และการตีราคาคุณค่าจากสำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.ค.ศ. ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ จะดำเนินการเวียนแจ้งการรับทราบการให้ความเห็นชอบจาก สกอ. และการตีราคาคุณค่าของสำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.ค.ศ. ให้สภาวิชาการ สภามหาวิทยาลัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เช่น สาขาวิชา สำนักทะเบียนและวัดผล (กรณีหลักสูตรระดับปริญญาตรี) สำนักบัณฑิตศึกษา (กรณีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา) กองแผนงาน ฝ่ายตำรา สำนักวิชาการ และงานประชาสัมพันธ์ กองกลาง เป็นต้น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อสถาบัน การศึกษาโดยงานประชาสัมพันธ์จะประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2558, น. 7 และ น. 23)

การดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเมื่อหลักสูตรได้รับการรับทราบการให้ความเห็นชอบจาก สกอ. และการพิจารณารับรองหลักสูตร ปริญญา หรือสถาบันของสภาวิชาชีพ/ องค์กรวิชาชีพหรือหน่วยงานที่กำกับมาตรฐานวิชาชีพ (มีกฎหมาย พ.ร.บ.วิชาชีพ) (ถ้ามี) แบ่งการดำเนินการเป็น 2 ส่วน ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2558, น. 40)

1. ส่วนที่ 1 สำนักวิชาการดำเนินการ

1.1 ประชาสัมพันธ์การเปิดสอนหลักสูตรบนเว็บไซต์ในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และอินเทอร์เน็ตของสำนักวิชาการ รวมทั้งแจ้งงานประชาสัมพันธ์ กองกลาง เพื่อประชาสัมพันธ์ทาง สื่อสารมวลชน

1.2 ประสานงานกับสาขาวิชาเพื่อจัดทำเอกสารหลักสูตรการศึกษาสาขาวิชาเป็น ฉบับภาษาต่างประเทศ

2. ส่วนที่ 2 สาขาวิชาดำเนินการ

2.1 เสนอรายชื่อหลักสูตร แผนการผลิตชุดวิชา หรือแผนการจัดซื้อหนังสือบรรจุใน แผนปฏิบัติการประจำปีของมหาวิทยาลัย โดยดำเนินการผ่านกองแผนงาน

2.2 เสนอสภาวิชาการเพื่อพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการกลุ่มผลิตหรือปรับปรุงชุดวิชา (กรณีหลักสูตรระดับปริญญาตรี) คณะกรรมการผลิต หรือปรับปรุงชุดวิชา (กรณีหลักสูตรระดับปริญญาโท) และคณะกรรมการผลิตหรือปรับปรุง แนวการศึกษาชุดวิชา (กรณีหลักสูตรระดับปริญญาเอก)

2.3 ร่วมกับสำนักทะเบียนและวัดผล (กรณีหลักสูตรระดับปริญญาตรี) สำนักบัณฑิตศึกษา (กรณีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา) ในการจัดทำระเบียบการรับสมัครนักศึกษา และคู่มือนักศึกษาประจำปีการศึกษา

2.4 ร่วมกับสำนักวิชาการในการจัดทำเอกสารหลักสูตรการศึกษาสาขาวิชาเป็นฉบับภาษาต่างประเทศ

2.5 ร่วมกับสำนักบริการการศึกษา (กรณีหลักสูตรระดับปริญญาตรี) สำนักบัณฑิตศึกษา (กรณีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา) ในการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ประจำปีการศึกษา

2.6 จัดให้มีการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ตามปฏิทินการศึกษาของมหาวิทยาลัย

บทที่ 5

วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไข

การจัดทำคู่มือการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ผู้เขียนได้ศึกษาสภาพการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขในการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้ดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไขในการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ในการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่ผ่านมาพบว่ามีปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข ดังนี้

ตารางที่ 5.1 ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไขในการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

1.1 ปัญหา อุปสรรค	1.2 แนวทางแก้ไข
1.1.1 การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอน 1) การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรใช้เวลาในการดำเนินการมากทำให้เกิดความล่าช้า	1.2.1 การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรควรดำเนินการก่อนการพัฒนาหลักสูตร ไม่ควรทำควบคู่กับการพัฒนาหลักสูตร เพราะหากผลการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนไม่ถึงจุดคุ้มทุนและต้องยกเลิกแผนการพัฒนาหลักสูตรจะทำให้เสียงบประมาณ และเสียเวลาในการดำเนินการ

ตารางที่ 5.1 ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไขในการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และ
หลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (ต่อ)

1.1 ปัญหา อุปสรรค	1.2 แนวทางแก้ไข
1.1.1 การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอน (ต่อ)	1.2.2 การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรอาจศึกษาความต้องการของสังคมและความสอดคล้องกับสภาวะการณ์ของประเทศ ความคุ้มค่า ความพร้อมของสาขาวิชา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ความต้องการและความสนใจในการเข้าศึกษาของกลุ่มเป้าหมาย โดยนำข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) มาใช้ แล้วจัดทำเป็นบทสรุปสำหรับผู้บริหารแนบท้ายหลักสูตรก็ได้ 1.2.3 ควรพัฒนาหลักสูตรร่วมกับผู้ใช้บัณฑิตสาขาวิชาชีพ และหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คุณภาพบัณฑิตตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน
1.1.2 การจัดหลักสูตรเข้าแผนปฏิบัติราชการประจำปีของมหาวิทยาลัย 1) สาขาวิชาเสนอหลักสูตรเข้าแผนปฏิบัติราชการประจำปีเพื่อจะดำเนินการประชุมคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร แต่ไม่สามารถจัดประชุมให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้	1.2.4 สาขาวิชาควรพิจารณาถึงความเป็นไปได้ และความพร้อมในการจัดประชุมคณะกรรมการฯ ก่อนที่จะเสนอหลักสูตรเข้าแผนปฏิบัติราชการประจำปี และควรจัดให้มีการประชุมตามเป้าหมายที่กำหนด

ตารางที่ 5.1 ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไขในการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และ
หลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช (ต่อ)

1.1 ปัญหา อุปสรรค	1.2 แนวทางแก้ไข
1.1.2 การจัดหลักสูตรเข้าแผนปฏิบัติราชการประจำปีของมหาวิทยาลัย (ต่อ) 2) บางสาขาวิชาไม่ได้เสนอเลื่อนกำหนดการเปิดสอนหลักสูตร/ ไม่เปิดสอนหลักสูตรต่อสภาวิชาการเพื่อให้เห็นชอบแต่แจ้งประสานโดยตรงไปยังกองแผนงานส่งผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ทราบแผนการพัฒนาหลักสูตร/ เปิดหลักสูตรที่แน่นอน	1.2.5 สาขาวิชาควรขออนุมัติเพิ่มแผนการพัฒนาหลักสูตร/ เปิดหลักสูตร/ เลื่อนกำหนดการเปิดสอนหลักสูตร/ ไม่เปิดสอนหลักสูตรต่อสภาวิชาการเพื่อให้เห็นชอบโดยชี้แจงเหตุผลความจำเป็น แล้วจึงแจ้งผลการเห็นชอบเพิ่มแผนการพัฒนาหลักสูตร/ เปิดหลักสูตร/ เลื่อนกำหนดการเปิดสอน/ ไม่เปิดสอนหลักสูตรแก่กองแผนงาน
1.1.3 การเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร - คณะกรรมการฯ เข้าร่วมประชุมไม่ครบองค์ประชุม	1.2.6 ประธานคณะกรรมการฯ ควรพิจารณาคัดเลือกผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจมหาวิทยาลัยในระบบเปิดดีพอสมควร สามารถอุทิศเวลาให้กับการพัฒนาหลักสูตรมีความคิดเห็นที่เป็นกลางและควรมีลักษณะเป็นผู้นำ 1.2.7 การคัดเลือกบุคคลภายนอกเป็นกรรมการควรพิจารณาให้รอบคอบว่าบุคคลผู้นั้นสามารถปลีกเวลาเพื่อทำงานให้กับคณะกรรมการได้และควรเชิญบุคคลที่อยู่ในสังกัดต่างกัน

ตารางที่ 5.1 ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไขในการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และ
หลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (ต่อ)

1.1 ปัญหา อุปสรรค	1.2 แนวทางแก้ไข
1.1.4 การจัดอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร - คณาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญในภาษาต่างประเทศ ยังมีจำนวนไม่มาก และภาระการเขียนหน่วยมีมาก ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศ	1.2.8 มหาวิทยาลัยควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานความรู้ภาษาอังกฤษของผู้สมัครตำแหน่งอาจารย์ 1.2.9 ควรให้ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเป็นผู้ผลิตชุดวิชาและให้อาจารย์ของมหาวิทยาลัยเป็นประธาน/ บรรณาธิการ/ เลขานุการ
1.1.5 การจัดทำร่างหลักสูตรตามแบบฟอร์ม มคอ. 2 1) บางสาขาวิชาไปคัดลอกรายละเอียดหลักสูตร (แบบฟอร์ม มคอ. 2) ของหลักสูตรอื่นมาแล้วไม่ปรับแก้ไขให้เป็นไปตามศาสตร์ของตนทำให้เนื้อหาไม่สอดคล้องกับหลักสูตรของสาขาวิชาตน 2) บางสาขาวิชานำเสนอเฉพาะบางประเด็นในโครงร่างหลักสูตรต่อคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรเพื่อพิจารณา จึงส่งผลให้การพิจารณาไม่ครอบคลุมแต่ละประเด็นตามแบบฟอร์ม มคอ. 2	1.2.10 สาขาวิชาควรศึกษาหัวข้อและรายละเอียดของหลักสูตรที่นำมาใช้เป็นตัวแบบของหลักสูตรและปรับเนื้อหาสาระต่างๆ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรของตน 1.2.11 ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ ควรจัดทำร่างหลักสูตรให้ครบถ้วนตามแบบฟอร์ม มคอ. 2 เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ เพื่อพิจารณา

ตารางที่ 5.1 ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไขในการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และ
หลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (ต่อ)

1.1 ปัญหา อุปสรรค	1.2 แนวทางแก้ไข
1.1.5 การจัดทำร่างหลักสูตรตาม แบบฟอร์ม มคอ.2 (ต่อ)	1.2.12 สาขาวิชาควรจะวางแผน ระยะเวลาเพื่อปรับแก้ไขร่างหลักสูตรเสนอเข้า สภาวิชาการ เนื่องจากฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและ การสอน สำนักวิชาการ จะต้องตรวจร่างหลักสูตร ที่พัฒนาใหม่ให้แล้วเสร็จภายใน 8 วันทำการรวม กระบวนการทางธุรการหลังการตรวจร่าง หลักสูตร ตั้งแต่การจัดทำร่างบันทึก การเสนอ เรื่องต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น 1.2.13 ควรนำคุณลักษณะบัณฑิตที่พึง ประสงค์ของ มสธ. มาพิจารณาให้ตรงกับควม คาดหวังของหลักสูตรและมาตรฐานผลการ เรียนรู้ที่กำหนดไว้ รวมทั้งควรเขียนวัตถุประสงค์ คำอธิบายชุดวิชา สะท้อนมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes) และระดับมาตรฐานผลการเรียนรู้ควรสอดคล้อง กับระดับการศึกษาด้วย โดยอ้างอิงจากของ สกอ. และระดับสากล 1.2.14 ควรมีการจัดทำคู่มือต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น คู่มือการเขียนคำอธิบายชุดวิชา เป็นต้น

ตารางที่ 5.1 ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไขในการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และ
หลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (ต่อ)

1.1 ปัญหา อุปสรรค	1.2 แนวทางแก้ไข
1.1.5 การจัดทำร่างหลักสูตรตามแบบฟอร์ม มคอ.2 (ต่อ) 3) การปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา หลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติทั้งในส่วนของสกอ. และมหาวิทยาลัย ส่งผลให้แบบฟอร์ม (Template) มคอ. 2 หัวข้อและรายละเอียดของหลักสูตร มีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง จึงอาจทำให้ผู้ปฏิบัติงานทั้งในส่วนของผู้พัฒนาหลักสูตรฯ และสาขาวิชาเกิดความสับสน	1.2.15 สกอ. ควรดำเนินการดังนี้ 1) ต้องสื่อสารให้กับทางมหาวิทยาลัยทราบ โดยเน้นเนื้อหาที่กระชับและสร้างความเข้าใจให้แก่มหาวิทยาลัย 2) จัดทำและรวบรวมแนวปฏิบัติต่างๆ เป็นรูปเล่มหรือคู่มือการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศหรือเผยแพร่ทางสารสนเทศโดยปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบันสม่ำเสมอ 1.2.16 มหาวิทยาลัย ควรดำเนินการดังนี้ 1) เมื่อ สกอ.แจ้งการปรับเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติมาให้แก่มหาวิทยาลัยทราบทางผู้ช่วยเลขานุการในส่วนงานของผู้พัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการต้องประสานงานกับประธาน/ เลขานุการ/ ผู้ช่วยเลขานุการกรรมการพัฒนาหลักสูตรในส่วน of สาขาวิชาทราบ โดยอาจจะแจ้งแบบไม่เป็นทางการก่อนแล้วส่งหนังสืออย่างเป็นทางการไปยังสาขาวิชาอีกครั้งหนึ่ง

ตารางที่ 5.1 ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไขในการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และ
หลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (ต่อ)

1.1 ปัญหา อุปสรรค	1.2 แนวทางแก้ไข
1.1.5 การจัดทำร่างหลักสูตรตาม แบบฟอร์ม มคอ.2 (ต่อ)	2) กรณีที่สาขาวิชาได้รับ หนังสืออย่างเป็นทางการแล้ว ควรส่งหนังสือไป ยังประธาน/ เลขานุการ/ ผู้ช่วยเลขานุการฯ ด้วย 3) ทุกครั้งที่มีการปรับแก้ไข เพิ่มเติมร่างหลักสูตร สาขาวิชาและ ผู้ช่วยเลขานุการในส่วนของฝ่ายพัฒนาหลักสูตร ต้องประสานงานกันอย่างต่อเนื่อง 4) สำนักวิชาการควรรวบรวม แนวปฏิบัติใหม่ทั้งในส่วนของ สกอ. และมติสภา วิชาการ สภามหาวิทยาลัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ หัวข้อต่างๆ ของแบบฟอร์ม (Template) หัวข้อ และรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบฟอร์ม มคอ.2 ในระบบสารสนเทศ 5) ควรมีกระดานสนทนาแสดง กระทู้ ถาม – ตอบ เกี่ยวกับหลักสูตร

ตารางที่ 5.1 ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไขในการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และ
หลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช (ต่อ)

1.1 ปัญหา อุปสรรค	1.2 แนวทางแก้ไข
1.1.5 การจัดทำร่างหลักสูตรตามแบบฟอร์ม มคอ.2 (ต่อ) 4) อาจารย์บางคนไม่ทราบความหมายของกำหนดเวลาการศึกษาของชุดวิชาต่างๆ ทำให้การบริหารจัดการชุดวิชาไม่เป็นไปตามที่ระบุไว้ในชุดวิชา/หลักสูตร	1.2.17 ควรมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดเวลาการศึกษาของแต่ละชุดวิชาแก่คณาจารย์ใหม่ทุกคนในวันปฐมนิเทศบุคลากรใหม่ หรือสอดแทรกในการอบรมการจัดการเรียน การสอนของคณาจารย์ 1.2.18 ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการควรเวียนแจ้งความหมายของกำหนดเวลาการศึกษาของชุดวิชาเป็นระยะ
1.1.6 การตรวจร่างหลักสูตร 1) สาขาวิชาจัดทำร่างหลักสูตรไม่เป็นไปตามที่ สกอ. และ มสธ. กำหนด เมื่อสำนักวิชาการตรวจร่างหลักสูตร และมีข้อเสนอแนะให้จัดทำรายละเอียดดังกล่าวเพิ่มเติมหากสาขาวิชาปรับแก้ไข/ เพิ่มเติมข้อมูลแล้วอาจต้องส่งร่างหลักสูตรให้สำนักวิชาการตรวจอีกครั้งหนึ่ง	1.2.19 สาขาวิชาควรศึกษาหัวข้อและรายละเอียดการจัดทำเอกสารหลักสูตรระดับอุดมศึกษาเพื่อให้ สกอ.รับทราบ/ ให้ความเห็นชอบ หรือนำหลักสูตรที่ สกอ. ได้พิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบแล้วมาเป็นต้นแบบในการจัดทำร่างหลักสูตร เพื่อให้ร่างหลักสูตรมีความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์มากที่สุด

ตารางที่ 5.1 ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไขในการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และ
หลักสูตรภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช (ต่อ)

1.1 ปัญหา อุปสรรค	1.2 แนวทางแก้ไข
1.1.6 การตรวจร่างหลักสูตร (ต่อ) 2) สาขาวิชาไม่ปรับร่างหลักสูตรตามข้อสังเกต หรือข้อเสนอแนะของสำนักวิชาการหรืออาจแก้ไข/เพิ่มเติมข้อมูลไม่ครบทุกประเด็น ทำให้ต้องมีการตรวจและประสานงานมากกว่า 1 ครั้ง ทำให้เกิดความล่าช้า	1.2.20 สาขาวิชาควรปรับร่างหลักสูตรตามข้อสังเกต หรือข้อเสนอแนะของสำนักวิชาการ กรณีที่ต้องการยืนยันตามข้อมูลเดิม หรือไม่มี ความชัดเจนในประเด็นใด ควรประสานงานกับสำนักวิชาการโดยตรง
1.1.7 การรับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา - สกอ. ใช้เวลาในการพิจารณา รับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรนาน	1.2.22 สำนักวิชาการควรติดตามและทำหนังสือเร่งรัด สกอ. ให้พิจารณา รับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรเป็นระยะๆ

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ควรสร้างพันธมิตรทางวิชาการ สร้างความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงระดับโลก เป็นหุ้นส่วนร่วมลงทุน และพัฒนาการศึกษานานาชาติ เช่น การสร้างหรือปรับหลักสูตรให้ทันสมัย การให้คำปรึกษาการจัดการศึกษานานาชาติ ซึ่งจะส่งผลต่อการยกระดับการศึกษานานาชาติให้มีมาตรฐาน

2.2 ควรพัฒนาบุคลากรฝ่ายวิชาการและฝ่ายสนับสนุนให้มีความเป็นสากล โดยเร่งสร้างบุคลากรฝ่ายวิชาการและฝ่ายสนับสนุนให้มีคุณภาพและเพียงพอที่จะรองรับนักศึกษาต่างชาติ โดยการฝึกอบรมหรือเพิ่มทักษะที่เป็นประโยชน์แก่บุคลากร

2.3 ควรมีการปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ

2.4 ควรมีระเบียบเกี่ยวกับการเชิญและค่าตอบแทนอาจารย์ชาวต่างชาติเพื่อมาเป็นอาจารย์ผู้สอน

2.5 ควรมีการกำหนดการประเมินความสำเร็จของหลักสูตรเพื่อพิจารณาแนวทางการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร

2.6 ควรมีการเตรียมความพร้อมให้แก่นักศึกษาที่ต้องการจะศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศก่อนที่จะเข้ามาเรียนในระดับมหาวิทยาลัย

2.7 ควรเตรียมความพร้อมของหน่วยงานสนับสนุนเพื่อรองรับระบบการจัดการเรียนการสอนแบบ Online 24 ชั่วโมง ระบบการสอบและระบบการมีส่วนร่วมของนักศึกษานานาชาติ

2.8 สกอ. ควรจัดทำเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศสำหรับการจัดการศึกษาระบบทางไกล

บรรณานุกรม

- กองบริการการศึกษา ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2555). *หลักเกณฑ์และมาตรฐาน การเปิดสอนหลักสูตรนานาชาติ*. สืบค้นเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2559 จาก <http://acrd.tu.ac.th/course/documents/7/pdf>
- กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2556). *แผนเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคม อาเซียนในปี พ.ศ. 2558 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2557). *แผนพัฒนา มสธ. ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2556 – 2570)*. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2557 จาก http://apple.stou.ac.th/EDOCUMENT/OPR/Planning/pl_6/policy/Plan
- กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2559). *เอกสารประชาสัมพันธ์ งานยุทธศาสตร์และ ประเมินผล*. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2559 จาก http://eservice.stou.ac.th/EDOCUMENT/OPR/planning/pl_main/NEWWEB/Strategy/index.html
- ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2552, (ประกาศ ณ วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2552).
- ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ว่าด้วย หลักสูตรนานาชาติ พ.ศ. 2557, (ประกาศ ณ วันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2557).
- คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ. (2559). (ร่าง) *ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2559 จาก <http://www.ect.go.th/th/wp-content/uploads/2016/04/cons2016.pdf>
- งานเลขานุการกิจสภาวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2559). *แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการ เสนอการประชุมสภาวิชาการ*. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2559 จาก <https://vpn.stou.ac.th/+CSCO>
- ธัญญา เฉลยผล. (2559 สิงหาคม). *การจัดทำ มคอ.2 รายละเอียดหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ ในเอกสารประกอบการสัมมนาเกี่ยวกับการจัดทำ มคอ. 2 รายละเอียดหลักสูตร อย่างมีประสิทธิภาพ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี*.
- บันทึกที่ ศธ 0506(1)/ ว 1383 ลงวันที่ 2 พฤศจิกายน 2558 เรื่อง การกำหนดผลการเรียนรู้ ในรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ. 2)

- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางความตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ พ.ศ. 2550,
(ประกาศ ณ วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2550).
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558,
(ประกาศ ณ วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2558).
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558,
(ประกาศ ณ วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2558).
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา
พ.ศ. 2558, (ประกาศ ณ วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2558).
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558, (ประกาศ ณ วันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558).
- ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การขอเปิดและดำเนินการ
หลักสูตรระดับปริญญาในระบบการศึกษาทางไกล พ.ศ. 2548,
(ประกาศ ณ วันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2548).
- ประกาศคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ เรื่อง การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของ
บุคลากร มสธ. พ.ศ. 2558, (ประกาศ ณ วันที่ 6 กรกฎาคม 2558).
- ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และ
หลักสูตรภาษาต่างประเทศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2542,
(ประกาศ ณ วันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2542).
- ประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง หลักสูตรนานาชาติ พ.ศ. 2545, (ประกาศ ณ วันที่ 10
ตุลาคม พ.ศ. 2545).
- ประกาศมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เรื่อง ระบบ กลไกการพัฒนาและบริหารหลักสูตรนานาชาติ
ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2558, (ประกาศ ณ วันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558).
- ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2556).
SWOT Analysis ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน. นนทบุรี:
ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ.
- พิมพ์ สมใจ. (2552). คู่มือการตรวจร่างหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
นนทบุรี: ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- มยุรี สิงห์ไข่มุกข์. (2553 พฤศจิกายน). *แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ*
ในเอกสารประกอบการสัมมนาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ
ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- มยุรี สิงห์ไข่มุกข์. (2556). *การบริหารหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ*.
สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2559 จาก [http://www.mua.go.th/
users/bhes/bhes4/KM_Group/KMBse56/detail/mayuree.pdf](http://www.mua.go.th/users/bhes/bhes4/KM_Group/KMBse56/detail/mayuree.pdf)
- มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2559). *แผนผังการขออนุมัติหลักสูตรของมหาวิทยาลัยขอนแก่น*. สืบค้น
เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2559 จาก http://academic.udru.ac.th/~reg/images/4_.pdf
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2559). *การแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*.
สืบค้นเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2559 จาก [http://www.stou.ac.th/ Home/
aboutSTOU/administrator.html](http://www.stou.ac.th/Home/aboutSTOU/administrator.html)
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2559). *สารสนเทศหน่วยงาน ประกาศ ระเบียบ คำสั่ง*. สืบค้นเมื่อ
วันที่ 6 กันยายน 2559 จาก <http://eservice.stou.ac.th/>
- รัชนิ พลแสน. (2557). *คู่มือปฏิบัติงานฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ*.
นนทบุรี: ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วรารณ คัลยาประยงค์. (2556). *การบริหารจัดการหลักสูตรนานาชาติของสถาบันการศึกษา
ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย. วารสารปัญญาวิวัฒน์, 5(1), 181-193.*
- สถาบันวิจัยและพัฒนา. (2559). *สารสนเทศด้านการวิจัย*. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2559
จาก <http://eservice.stou.ac.th/EDOCUMENT/Ord/home/index.html>
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (ม.ป.ป.). *ข้อคำถาม - คำตอบ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร
ระดับอุดมศึกษา*. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2559 จาก [www.ubu.ac.th/
web/files_up/46f2013071614445629.docx](http://www.ubu.ac.th/web/files_up/46f2013071614445629.docx)
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2551). *ข้อคำถาม - คำตอบที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์มาตรฐาน
หลักสูตรระดับอุดมศึกษา*. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2559 จาก
www.km.thaicyberu.go.th/linkfile/2551/CurrQ&A.html
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2559). *ขั้นตอนการรับทราบหลักสูตร*. สืบค้นเมื่อวันที่
2 กันยายน 2559 จาก [http://www.mua.go.th/users/bhes/bhes4/KM_Group/
detail/pic/CurrMap.pdf](http://www.mua.go.th/users/bhes/bhes4/KM_Group/detail/pic/CurrMap.pdf)

- สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555 - 2559*. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2558 จาก http://www.nesdb.go.th/Portals/0/news/plan/p11/SummaryPlan11_thai.pdf
- สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *เอกสารประกอบการประชุมประจำปี 2559 ของ สคช. ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564)*. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2559 จาก <http://www.nesdb.go.th/download/content/Yearend2016/Yearend2016-00.pdf>
- สำนักงานรัฐมนตรี. (2557). *คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี*. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2558 จาก <http://www.moe.go.th/websm/2014/sep/195.html>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 – 2559)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศในช่วงการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552 – 2561*. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวาน กราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). *สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา 2555 - 2556*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). (ร่าง) *กรอบทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2574*. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2559 จาก http://www.onec.go.th/onec_backoffice/uploaded/Outstand/2016-EdPlan60-74.pdf
- สำนักงานสภามหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2559). *แนวปฏิบัติในการเสนอเรื่องเพื่อจัดเข้าวาระการประชุมสภามหาวิทยาลัยและแบบเสนอเรื่องเพื่อจัดเข้าวาระการประชุมสภามหาวิทยาลัย (แบบ สภ. 1)*. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2559 จาก <http://council.stou.ac.th/offer.html>
- สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2554). *ถามตอบเกี่ยวกับหลักสูตร*. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2559 จาก <http://eduserv.ku.ac.th/001/Q&A/QAcumri.php>
- สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2551). *กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 – 2565)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2558). กำหนดนโยบายการเปิดหลักสูตรนานาชาติ. สืบค้นเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2559 จาก http://www.academic.chula.ac.th/Curriculum/Policy_Scale/policy_inter.html
- สำนักบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2552). ประมวลและสรุปผลจากมติที่ประชุม คณะทำงานกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาโท และคณะทำงาน กำหนดแนวทางการจัดการเรียน การสอนระดับปริญญาเอก. นนทบุรี: ฝ่ายส่งเสริม มาตรฐานบัณฑิตศึกษา สำนักบัณฑิตศึกษา.
- สำนักมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). การนำเสนอหลักสูตรที่มีองค์กรวิชาชีพควบคุม. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2559 จาก http://www.mua.go.th/users/bhes/bhes4/KM_Group/KMBse58/detail/professionalorg.pdf
- สำนักมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). ประเด็นหารือจากสถาบันอุดมศึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2557. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2559 จาก <http://www.mua.go.th/users/bhes/QAMUA58/MuaC/Q&A%20IQA57%2025-8-58%20.pdf>
- สำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2559). วิสัยทัศน์ พันธกิจสำนักวิชาการ. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2559 จาก http://eservice.stou.ac.th/EDOCUMENT/Oaa/OAA_Info/index.asp
- สำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2559). สารสนเทศฝ่ายพัฒนาหลักสูตร. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2559 จาก http://eservice.stou.ac.th/EDOCUMENT/Oaa/OAA_Info/cur/index_home.asp
- สุรชาติ ณ หนองคาย. (2559). รายงานการประชุมคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรสาธิตฯ สหประชาชาติ ครั้งที่ 2/ 2559 วันที่ 25 พฤษภาคม 2559 ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- หนังสือที่ ศธ 0506(2)/ ว 1011-12 ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2550 เรื่อง แนวปฏิบัติในการเสนอเอกสาร หลักสูตรต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- หนังสือที่ ศธ 0506(2)/ ว 1117 ลงวันที่ 11 ธันวาคม 2557 เรื่อง แนวปฏิบัติการเสนอเอกสาร หลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาต่อ สกอ.

หนังสือที่ ศธ 0522.01(03)/ ว 134 ลงวันที่ 29 มกราคม 2558 เรื่อง การพิจารณาเป้าหมาย
การจัดการศึกษาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

หนังสือที่ ศธ 0522.01(03)/ 297 ลงวันที่ 11 มีนาคม 2558 เรื่อง เป้าหมายการจัดการศึกษา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

อธิจิต กล้าปราบศึก. (2548). รายงานการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษธุรกิจโดยใช้
แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร: กรณีศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
สืบค้นเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2559 จาก <http://libdoc.dpu.ac.th/research/131006.pdf>
อิทธิพงษ์ รอดศรี. (ม.ป.ป.). บทที่ 2 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร. สืบค้นเมื่อวันที่ 14
กรกฎาคม 2559 จาก <https://localcurriculum53.wikispaces.com>

ภาคผนวก

ภาคผนวก

- ก ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ว่าด้วย หลักสูตรนานาชาติ พ.ศ. 2557
- ข ตัวอย่างสรุปผลการสำรวจปัญหา ความต้องการ และศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตร
- ค ตัวอย่างหนังสือขอรายชื่อบุคลากรจากฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอนปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร
- ง ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2542
- จ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางความตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ พ.ศ. 2550
- ฉ ตัวอย่าง Memorandum of Understanding: MOU
- ช ประกาศคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการสรรหาทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ พ.ศ. 2556
- ซ ตัวอย่างหนังสือส่งร่างหลักสูตรให้สำนักวิชาการตรวจสอบความถูกต้อง
- ฌ ตัวอย่างหนังสือแจ้งผลและข้อสังเกตการตรวจร่างหลักสูตรให้สาขาวิชา
- ญ ตัวอย่างหนังสือเสนอร่างหลักสูตรต่อสภาวิชาการเพื่อพิจารณา
- ฎ ตัวอย่างหนังสือส่งร่างหลักสูตรที่สภาวิชาการให้ความเห็นชอบแล้วให้สำนักวิชาการ
- ฏ ตัวอย่างหนังสือเสนอร่างหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัย
- ฐ ตัวอย่างหนังสือมอบหลักสูตรฉบับเสนอเข้าที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยให้สาขาวิชาใช้ประกอบการประชุมสภามหาวิทยาลัย
- ฑ ตัวอย่างหนังสือเสนอหลักสูตรต่อ สกอ. เพื่อพิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบ
- ฒ ตัวอย่างหนังสือนำเสนอหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่งกรณีสภามหาวิทยาลัยมีข้อสังเกต/ ข้อเสนอแนะ
- ณ ตัวอย่างหนังสืองานเลขานุการสภาวิชาการส่งร่างหลักสูตรให้แก่ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน ตรวจพร้อมทั้งให้ข้อสังเกต/ ข้อเสนอแนะ
- ด ตัวอย่างหนังสือแจ้งผลการตรวจร่างหลักสูตรแก่งานเลขานุการสภาวิชาการ
- ต ตัวอย่างหนังสือแจ้งสาขาวิชาว่าได้ส่งหลักสูตรให้ สกอ. พิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบแล้ว
- ถ ตัวอย่างหนังสือติดตามความก้าวหน้าในการพิจารณาหลักสูตรของ สกอ.

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ว่าด้วยหลักสูตรนานาชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๗

เพื่อให้การพัฒนา ประเมิน ปรับปรุงและบริหารหลักสูตรนานาชาติของสาขาวิชาต่างๆ ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชมีมาตรฐานเดียวกัน และสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษานานาชาติของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕(๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช พ.ศ. ๒๕๒๑/สภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ว่าด้วยหลักสูตรนานาชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“หลักสูตรนานาชาติ” หมายความว่า หลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระที่มีความเป็นสากล และเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้าศึกษาทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศโดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อในการเรียนการสอน

“การพัฒนาหลักสูตร” หมายความว่า การจัดทำหลักสูตรขึ้นใหม่โดยที่ไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่ ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวจะสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและความต้องการของสังคม

“การประเมินหลักสูตร” หมายความว่า กระบวนการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับตัวหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเพียงใด และผู้เรียนเกิดคุณลักษณะครบถ้วนตามความคาดหวังของหลักสูตร และเป็นที่ยอมรับของสังคมเพียงใด ซึ่งผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลหลักสูตรจะนำมาพิจารณาประกอบการตัดสินใจในการปรับปรุงหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

“การปรับปรุงหลักสูตร” หมายความว่า การปรับแก้ไขหลักสูตรที่เปิดสอนปัจจุบันในบางส่วนหรือหลายส่วนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับผู้เรียน สภาพสังคม การเมือง เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป

“การบริหารหลักสูตร” หมายความว่า การวางแผน ดำเนินการตามแผน ส่งเสริม สนับสนุน ควบคุม ตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข การจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และสอดคล้องกับแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัยกำหนด

“สถาบันต่างประเทศ” หมายความว่า สถาบันการศึกษาชั้นสูง สถาบันวิจัยและสถาบันอื่นในต่างประเทศที่จัดการศึกษาร่วมกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ข้อ ๔ หลักการและเงื่อนไขการพัฒนาหลักสูตร

(๑) เป็นหลักสูตรที่ตรงกับความต้องการ จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย หรือเป็นหลักสูตรที่เป็นที่ต้องการของสังคม

(๒) ได้มีการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรดังกล่าวเพื่อให้ได้ข้อมูลด้านนโยบายการศึกษา ความต้องการหรือความสนใจของผู้เรียน จุดคุ้มทุน ความพร้อมในการเปิดสอน เช่น จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร สถานที่ฝึกปฏิบัติ เป็นต้น ยกเว้นหลักสูตรตามความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันต่างประเทศ

(๓) เป็นหลักสูตรซึ่งบรรจุในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือแผนปฏิบัติราชการประจำปีของมหาวิทยาลัย

(๔) เนื้อหาของหลักสูตรจะต้องมีเนื้อหาสาระ กิจกรรม ครอบคลุมการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศต่างๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์และเข้าใจอันดี การพึ่งพาซึ่งกันและกัน การขยายโลกทัศน์ให้ก้าวสู่การเป็นประชาคมโลกที่ต้องมีการค้าขาย แข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศและการถ่ายทอดความรู้ทางเทคโนโลยี

ข้อ ๕ ความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันต่างประเทศ

(๑) ความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันต่างประเทศ ซึ่งอาจตกลงความร่วมมือเพื่อดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน การวิจัย การถ่ายทอดเทคโนโลยี-การให้บริการทางวิชาการ และการแลกเปลี่ยนด้านศิลปะและวัฒนธรรมหรือกิจกรรมทางวิชาการอื่นๆ ทั้งในลักษณะทวิภาคี และพหุภาคี และต้องเป็นสถาบันต่างประเทศที่มีคุณภาพและมาตรฐานซึ่งจัดตั้งถูกต้องตามกฎหมาย ได้รับการรับรองวิทยฐานะและมาตรฐานโดยหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานอื่นที่รัฐมอบหมายในประเทศนั้นๆ ทั้งนี้ การตกลงความร่วมมือทางวิชาการต้องระบุประเด็นที่ร่วมมือกัน และความรับผิดชอบของแต่ละสถาบันให้ชัดเจน โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาวิชาการและได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

(๒) ขอบเขตความร่วมมือทางวิชาการ

(ก) การจัดหลักสูตร หรือการเรียนการสอนร่วมกันเพื่อให้ปริญญาต้องไม่ขัดต่อกฎหมายข้อบังคับ ประกาศที่เกี่ยวข้อง เช่น เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น

(ข) การเรียนการสอน เช่น การจัดหลักสูตรร่วมกัน การแลกเปลี่ยนคณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา นักศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน และบริการห้องสมุด เป็นต้น

(ค) ในการจัดทำหลักสูตรร่วมกัน สถาบันทั้งสองต้องจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันโดยได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันที่เกี่ยวข้อง และให้มหาวิทยาลัยเสนอหลักสูตรดังกล่าวให้คณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ

(ง) การให้ปริญญา อาจเป็นปริญญาของมหาวิทยาลัย หรือสถาบันต่างประเทศ หรือปริญญาร่วม ขึ้นอยู่กับข้อตกลงความร่วมมือ กรณีปริญญาของสถาบันต่างประเทศนักศึกษาต้องเดินทางไปศึกษาในสถาบันนั้นๆ โดยมีระยะเวลาศึกษาไม่ต่ำกว่า ๑ ปีการศึกษา หรือกึ่งหนึ่งของระยะเวลาศึกษาตลอดหลักสูตร

(๓) ในกรณีที่มหาวิทยาลัยหรือสถาบันต่างประเทศได้มีการดำเนินการใดๆ ภายในระยะเวลา ๓ ปี นับจากวันลงนามหรือระยะเวลาที่มีการดำเนินการครั้งสุดท้าย มหาวิทยาลัยอาจเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาทบทวนสถานะความตกลงร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันต่างประเทศได้

(๔) ให้มหาวิทยาลัยติดตามประเมินผลการดำเนินการความตกลงร่วมมือทางวิชาการเป็นระยะๆ ทุก ๓ ปี และรายงานผลให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบ เพื่อจัดทำฐานข้อมูล และเสนอต่อสาธารณชน

ข้อ ๖ การพัฒนาหลักสูตรใหม่และหลักสูตรปรับปรุงเพื่อเสนอสภาวิชาการ สภามหาวิทยาลัย และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาต้องจัดทำหลักสูตรฉบับภาษาไทยตามแบบ มคอ.๒ และอาจจัดทำฉบับภาษาต่างประเทศด้วยก็ได้ โดยระบุว่า “หลักสูตรนานาชาติ” ไว้ในวงเล็บท้ายชื่อหลักสูตรและผนวกข้อมูลสรุปผลการวิจัย หรือการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตร บันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันต่างประเทศฉบับลงนามแล้ว (ถ้ามี) ไว้ท้ายเล่ม

ข้อ ๗ การจัดอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน

(๑) กรณีที่เป็นหลักสูตรร่วมกับสถาบันต่างประเทศ หลักสูตรที่เปิดสอนในประเทศไทยต้องจัดอาจารย์ของมหาวิทยาลัยเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ของมหาวิทยาลัย และอาจารย์ของสถาบันต่างประเทศร่วมสอน ทั้งนี้ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

(๒) อาจารย์ผู้สอนต้องมีประสบการณ์ในเนื้อหาวิชาที่สอนและมีความรู้ในภาษาที่สอนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

สำนักงาน

ข้อ ๘ กรณีที่เป็นหลักสูตรร่วมกับสถาบันต่างประเทศ การจัดการเรียนการสอนในประเทศไทย มหาวิทยาลัยต้องเป็นผู้บริหารหลักสูตรที่เปิดสอนในประเทศไทย

ข้อ ๙ การประเมินหลักสูตร ให้มีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเมื่อมีผู้สำเร็จการศึกษาแล้วหรือตามระยะเวลาที่สาขาวิชาพิจารณาเห็นสมควรหรืออย่างน้อยทุกๆ ๕ ปี ตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ข้อ ๑๐ การพัฒนา ประเมิน ปรับปรุงและบริหารหลักสูตรนานาชาติรวมทั้งการติดตามและรายงานข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและชุดวิชานานาชาติ นอกเหนือจากข้อบังคับนี้ให้ดำเนินการตามประกาศที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้สภามหาวิทยาลัยเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ ๑๒ ให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชรักษาการตามข้อบังคับนี้และให้มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๗

(ศาสตราจารย์ ดร.คณิต ณ นคร)

อำนวยการสภามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่แทน

นายกสภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

หมายเหตุ : เหตุผลในการออกข้อบังคับนี้ คือ เนื่องจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชประสงค์จะพัฒนา ประเมิน ปรับปรุงและบริหารหลักสูตรนานาชาติของสาขาวิชาต่างๆของมหาวิทยาลัยให้มาตรฐานเดียวกันและสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษานานาชาติของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จึงจำเป็นต้องออกข้อบังคับนี้

สุโขทัยธรรมาธิราช

ภาคผนวก ข

สรุปผลการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอน หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ)

จากการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ความต้องการของสังคมและความสอดคล้องกับสภาพการณ์ของประเทศ

ในการศึกษาความต้องการของสังคมและความสอดคล้องกับสภาพการณ์ของประเทศในการที่จะเปิดสอนหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) นั้น ที่ประชุมอภิปราย สรุปได้ว่า

ขณะนี้มหาวิทยาลัยได้กำหนดยุทธศาสตร์ให้ มสธ. ก้าวสู่สากลและยุทธศาสตร์ในปีงบประมาณ 2555 กำหนดทิศทางการดำเนินงานจัดการการศึกษาด้วยระบบการศึกษาทางไกล เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นยุทธศาสตร์สำคัญประการหนึ่ง ทั้งนี้ ได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนมีข้อเสนอแนะในที่ประชุม สภามหาวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ

ดังนั้น มสธ. ในฐานะสถาบันอุดมศึกษาของประเทศจึงจำเป็นต้องให้ความร่วมมือที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่จะรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทย ประเทศที่เป็นสมาชิกในกลุ่มอาเซียน รวมทั้งประเทศอื่นที่จะต้องมาดำเนินกิจการต่างๆ ในกลุ่มประเทศอาเซียน ขณะเดียวกันการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ดังกล่าวนี้จำเป็นต้องพัฒนาเชิงบูรณาการในทุกด้าน อย่างไรก็ตามการสื่อสาร “เป็นกลไกหรือเป็นเครื่องมือ” ที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาในด้านต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม หรือวัฒนธรรม หรือด้านอื่นๆ ฉะนั้นมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จึงควรมีหลักสูตรนิเทศศาสตรสำหรับอาเซียนที่จะรองรับการก้าวอย่างไม่หยุดยั้งของประชาคมอาเซียน

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านอาเซียน (ผศ.ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล) ได้ย้าให้เข้าใจขอบเขตของแนวคิดและแนวทางการดำเนินงานของสมาคมอาเซียน ซึ่งวิเคราะห์ภารกิจของสมาคมแล้วสอดคล้องและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีหลักสูตรการศึกษาเพื่อการพัฒนาประชาคมอาเซียน ทั้งนี้ได้เสนอให้ค้นหาความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับอาเซียนจาก Blueprint ของสมาคมอาเซียน

ขณะเดียวกัน ในปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนในระดับปริญญาโทที่เจาะกลุ่มเป้าหมายประชาคมอาเซียนพบว่ามามีมหาวิทยาลัยมหิดลที่เปิดสอนหลักสูตรตามกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว ได้แก่ หลักสูตรที่มีจุดเน้นในมิติการสื่อสารทางวัฒนธรรม (Cultural Communication) และการสื่อสารสุขภาพ (Health Communication) ประการสำคัญผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยมหิดลยืนยันว่า มสธ. ไม่ใช่คู่แข่งของมหาวิทยาลัยมหิดล เนื่องจากมหาวิทยาลัยมหิดลรับนักศึกษาในระบบคัดเลือก จึงมีนักศึกษาสำหรับหลักสูตรที่เน้นกลุ่มเป้าหมายประเทศอาเซียน รวมทั้งประเทศไทยได้จำนวนน้อย อีกทั้งระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยจะต้องเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนมาก และที่ประชุมให้ข้อสังเกตว่า การเรียนการสอนในระบบทางไกลสนับสนุนผู้เรียนหลากหลายกลุ่มได้อย่างชัดเจน

2. ความต้องการและความสนใจในการเข้าศึกษาต่อของกลุ่มเป้าหมาย

ที่ประชุมแสดงความเห็นโดยรวมว่า ขณะนี้มีความสนใจที่จะศึกษาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหรือการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทุกรูปแบบอยู่แล้ว โดยเฉพาะการเรียนการสอนในระบบทางไกลจะเอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ดังกล่าวในข้างต้น เนื่องจากการให้โอกาสทางการศึกษากับกลุ่มคนในทุกรูปแบบ ระบบการศึกษาทางไกลเอื้อต่อการให้ความรู้หรือการศึกษาในวงกว้าง และเปิดโอกาสให้แก่คนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มที่ทำงานและสามารถเรียนไปด้วยได้ ดังนั้นกลุ่มเป้าหมายที่มีแนวโน้มที่จะศึกษาในหลักสูตรนี้ ได้แก่

2.1 กลุ่มเป้าหมายคนไทยที่ประกอบอาชีพในทุกภาคส่วนทั้งภาคราชการ รัฐวิสาหกิจ ธุรกิจเอกชน องค์กรเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศ

2.2 กลุ่มเป้าหมายชาวต่างชาติที่ทำงานอยู่ในภาคธุรกิจรวมทั้งองค์กรระหว่างประเทศ ซึ่งอาศัยอยู่ในประเทศภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งชาวต่างชาติภูมิภาคอื่นๆ ทั่วโลก

2.3 ผู้สนใจทั่วไป ทั้งคนไทยและชาวต่างชาติ

นอกจากนั้น ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้อำนวยการสื่อสารสาธารณะ (Thai PBS) ได้ยืนยันการสนับสนุนให้เปิดสอนหลักสูตรนานาชาติด้านนิเทศศาสตร์ ระดับปริญญาโท เพราะจะสามารถช่วยพัฒนาบุคลากรสายต่างๆ เช่น สายสื่อสารการพัฒนาได้อย่างยืดหยุ่น โดยเฉพาะถ้ามีการเรียนการสอนในระบบออนไลน์ ร่วมกับการฝึกเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม สื่อสาธารณะ Thai PBS ยินดีที่จะเป็นองค์กรร่วม (MOU) และเป็นสถานที่รับฝึกงาน/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งในมุมของวิชาชีพและวิชาการ

ขณะเดียวกัน ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษาทางไกล Thai Cyber University ระบุว่า สนับสนุนโครงการนี้ และยินดีจะร่วมดำเนินงานกับสาขาวิชานิเทศศาสตร์ มสธ.

รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยมหิดลที่เป็นผู้อำนวยการสถาบันภาษาและวัฒนธรรมแห่งอาเซียนให้ข้อมูลว่า การเรียนการสอนสำหรับกลุ่มเป้าหมายประชาคมอาเซียน มสธ.สามารถจัดการได้ และยินดีให้ความร่วมมือในรูปแบบ MOU เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนบุคลากร การใช้ประโยชน์จากบุคลากร พื้นที่ศึกษาวิจัย และแหล่งทรัพยากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และยิ่งไปกว่า กลุ่มเป้าหมายในภูมิภาคอาเซียนที่ต้องการจะศึกษาในด้านนี้มีจำนวนมาก

3. การเตรียมผู้สอนและหน่วยงานที่รับผิดชอบ

3.1 คุณภาพของผู้สอน

ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเฉพาะ ผศ.ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับผู้สอนหลักสูตรนี้ว่า จำเป็นต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนการสอนเป็นอย่างดีในระดับมาตรฐานสากล โดยเฉพาะสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับนักศึกษาได้ จึงควรมีทักษะทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน และใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ขณะนี้พบว่าประเทศที่ผู้สอนใช้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีได้ดี เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย เป็นต้น นอกนั้นมีหลายประเทศที่กำลังพัฒนาและกำลังเข้มงวดเรื่องการพัฒนาภาษาอังกฤษ เพื่อรองรับการเรียนการสอนสำหรับกลุ่มเป้าหมายนี้ เช่น ลาว เวียดนาม เป็นต้น

สำหรับหน่วยงานที่รับผิดชอบคือ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มสธ. นั้นผู้ทรงคุณวุฒิเชื่อมั่นว่า มสธ.มีบุคลากรที่สามารถจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนี้ พร้อมทั้งควรพัฒนาคณาจารย์ที่จะสอนรองรับในอนาคต

3.2 ความพร้อมด้านเทคโนโลยี

ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่า มหาวิทยาลัยต้องปรับโครงสร้างเทคโนโลยีให้สมบูรณ์และทันสมัย ให้สมกับเป็นจุดเด่นของมหาวิทยาลัยที่ใช้ระบบการศึกษาทางไกล และขอให้สร้างระบบการให้คำปรึกษาโดยใช้ ICT รวมทั้งเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น iPhone, iPad, Facebook เป็นต้น

ถ้าจะกล่าวสรุปโดยรวมนั้น องค์กรในระดับมหาวิทยาลัย คณะ/สาขาวิชาต้องเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยีให้สมบูรณ์และทันสมัย

4. การจัดการเรียนการสอน

4.1 ด้านหลักสูตร

หลักสูตรนี้ควรมุ่งเน้นในด้านการสื่อสารหรือนิเทศศาสตร์สำหรับ ASEAN โดยผู้จัดการเรียนการสอน รวมทั้งผู้สอนจะต้องเข้าใจขอบข่ายของคำว่า ASEAN หรือภูมิภาคอาเซียนให้ชัดเจน ซึ่งองค์ประกอบของภูมิภาคดังกล่าว มองได้หลายมิติ ทั้งในมิติของความเป็นประเทศ ในมิติของกลุ่มเพื่อการพัฒนา ซึ่งมีกลุ่มย่อยอีกหลายกลุ่ม เช่น กลุ่มลุ่มแม่น้ำโขง เป็นต้น นอกจากนั้นจะต้องมีความเข้าใจอย่างชัดเจนถึงคำว่า “ประชาคมอาเซียน” ซึ่งมีทั้งประชาคมด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ขณะเดียวกันจะต้องเข้าใจปัญหาสังคมด้านต่างๆ ของอาเซียน เช่น การค้ามนุษย์ เด็ก สตรี โสเภณี ยาเสพติด สิ่งแวดล้อม และการศึกษา อย่างไรก็ตาม การใช้ชื่อหลักสูตร ไม่ควรใช้คำที่เป็นกระแสมความนิยมเฉพาะช่วงเวลา ควรใช้คำที่มีความหมายเชิงวิชาการ

นอกจากนั้น ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเป็น 2 ทางเลือก ได้แก่ ทางเลือกแรกเปิดเดี่ยว กล่าวคือ เปิดปริญญาโทก่อนแล้วตามด้วยปริญญาเอก ทางเลือกที่สอง เปิดควบ กล่าวคือ เป็นหลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอกเรียนควบกัน (ใช้เวลา 4-5 ปี) โดยลดวิชาพื้นฐานที่ซ้ำซ้อน ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิคาดว่าหลักสูตรที่ควรรวมน่าจะได้รับการตอบรับมากกว่า เนื่องจากตลาดมีความต้องการมาก

ดังนั้นหลักสูตรด้านนิเทศศาสตร์สามารถจะสนองกลุ่มเป้าหมายได้ในมิติของกลุ่มย่อยต่างๆ และพื้นที่ (Area) การพัฒนาด้านต่างๆ ของภูมิภาคอาเซียน เพราะนิเทศศาสตร์เป็นเครื่องมือของการพัฒนาทุกด้าน ทั้งนี้ จะต้องสร้างหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพและบริบทของประเทศอาเซียน

โครงสร้างของหลักสูตรควรมีจำนวนหน่วยกิต 36 หน่วยกิต และเปิดสอนทั้งแบบแผน ก (ทำวิทยานิพนธ์) และแผน ข (การศึกษาค้นคว้าอิสระ) โดยหมวดชุดวิชาแกนจะต้องเน้นทฤษฎีการสื่อสารที่สอดคล้องกับภูมิภาคอาเซียน และกำหนดชุดวิชาอื่นๆ ที่มีความน่าสนใจ โดดเด่น แตกต่างจากหลักสูตรทั่วไป โดยเน้นไปที่ประชาคมอาเซียนเป็นหลัก นอกจากนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอว่า ควรมีกิจกรรมการนำนักศึกษาไปดูงาน/นำเสนองานในต่างประเทศด้วย

โดยรวมผู้ทรงคุณวุฒิให้แนวคิดที่ว่า หลักสูตรควรกระชับ กระชับรัด แต่เข้มข้น และมีคุณภาพ

4.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน

ผู้ทรงคุณวุฒิมีแนวคิดที่หลากหลาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาระบบสารสนเทศแห่งอาเซียน (ผศ.ดร.เนตร หงษ์ไกรเลิศ เสนอให้ใช้ระบบ ODL แบบเข้มข้น โดยมีการเรียนแบบไม่มีชั้นเรียน ทั้งนี้ต้องให้เหมาะสมกับระบบ ODL-STOU)

สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิจาก Thai Cyber University (TCU) ซึ่งมีนโยบายและดำเนินการขยายความร่วมมือเกี่ยวกับการศึกษาทางไกลสู่ภูมิภาคอาเซียนอย่างเป็นรูปธรรม ได้ระบุว่า

- TCU ยินดีสนับสนุนระบบ Internet และระบบ LMS: Module ที่ มสธ. กำลังจะเริ่มใช้ใน

ปีการศึกษาหน้าอยู่แล้ว พร้อมทั้งระบบการเรียนการสอนทางไกลต่าง ๆ เช่น ระบบ e – Conference, e-Class จะมีนักศึกษาจากต่างประเทศที่ไม่สามารถเดินทางมาศึกษาที่นี่ได้

- TCU ยินดีให้การสนับสนุนในการจัด internet ODL class: How to learn online ให้โดยเป็นการเรียนแบบ intensive เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียน และสำหรับผู้สอนที่ไม่คุ้นเคยกับระบบ ODL โดยจัดเป็น Course ระยะสั้น 1 สัปดาห์ หรือ 1 เดือน เป็นรายวิชา/ Course ปรับพื้นฐานแบบ e-Training

- TCU เสนอให้เตรียมเจ้าหน้าที่ IT เพื่อสนับสนุนระบบ ODL (ถ้าเน้นระบบนี้อย่างแท้จริง)

- TCU เสนอให้มีชั้นเรียนแบบ intensive ประมาณ 1-4 สัปดาห์ (ตามความเหมาะสม) ในช่วงการสอบหัวข้อ เตรียม Thesis proposal การนำเสนอผลงาน การเตรียมลงภาคสนาม หรือการฝึกจริงในพื้นที่/ในสถานการณ์จริง ๆ ฯลฯ

นอกจากนั้น ในการนำเสนอผลงานทางวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้มีการตีพิมพ์เผยแพร่ระหว่างกัน สื่อหลักนั้นผู้ทรงคุณวุฒิไม่เน้นให้ทำประมวลสาระ แต่เน้นให้ออกแบบการเรียนการสอนในลักษณะของบทเรียนออนไลน์ หรือออฟไลน์รูปแบบอื่นๆ เป็นสื่อทางเลือก ทั้งนี้หากใช้ระบบนี้ มสธ.จะต้องมีความพร้อมด้านแหล่งค้นคว้าและแหล่งวิทยาการต่างๆ

5. ความคุ้มค่าของการเปิดสอน

แนวทางการคำนวณความคุ้มค่าในการเปิดสอนควรคำนวณจากจำนวนอาจารย์ที่มีอยู่ และความคาดหวังของจำนวนนักศึกษาของหลักสูตร ทั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้อำนวยการโครงการปริญญาโท หลักสูตรนานาชาติ สาขา Development Communication ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้เสนอว่า แผนการรับนักศึกษาในระยะ 5 ปีจะต้องมีผู้สำเร็จการศึกษาไม่น้อยกว่า 25 คน ส่วนการประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิตบัณฑิตนั้น ควรใช้สูตรการคิด Cost-benefit ของ มสธ. เป็นฐานในคำนวณ

ภาคผนวก ค

(สำเนา)
บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ โทร. ๘๓๕๑-๓

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๒๔/ ๒๓๓

วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุมัติเสนอแต่งตั้งเจ้าหน้าที่สำนักวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

ด้วยสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ อยู่ระหว่างดำเนินการเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) ซึ่งในการเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ นั้นจะมีองค์ประกอบของคณะกรรมการซึ่งกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของสำนักวิชาการ เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการฯ ดังกล่าว

ในการนี้ สาขาวิชาฯ จึงขออนุมัติเสนอแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักวิชาการที่จะมาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการแจ้งรายชื่อดังกล่าวให้สาขาวิชาได้ทราบต่อไปด้วย จะขอขอบคุณยิ่ง

อรสา ปานขาว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรสา ปานขาว)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

ภาคผนวก ง

(สำเนา)

ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย

เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ
ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2542

ทบวงมหาวิทยาลัยเห็นสมควรกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ เพื่อให้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรและจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำหลักสูตรให้มีมาตรฐานและสอดคล้องกัน

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 25(2) แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จึงออกประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรภาษาต่างประเทศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2542 ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรภาษาต่างประเทศ หมายถึง หลักสูตรภาษาต่างประเทศทุกภาษาที่ใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นภาษาต่างประเทศ

2. หลักสูตรนานาชาติ หมายถึง หลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระที่มีมาตรฐานและเปิดโอกาสให้ใช้ภาษาเป็นสื่อในการเรียนการสอนได้ทุกภาษา รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักศึกษาต่างชาติเข้าศึกษาได้จำแนกได้ดังนี้

2.1 หลักสูตรนานาชาติ ลักษณะนานาชาติศึกษา (International Studies Program) ควรมีเนื้อหาสาระกิจกรรมครอบคลุมการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมืองของประเทศต่างๆ ซึ่งอาจศึกษาในลักษณะภูมิภาคการศึกษา (Area Studies) เช่น ไทยศึกษา อเมริกาศึกษา เอเชียศึกษา เป็นต้น เพื่อสร้างความสัมพันธ์ และความเข้าใจอันดี (Common Understanding) การพึ่งพาซึ่งกันและกัน (Inter-dependent World) การขยายโลกทัศน์ให้กว้าง (Global Perspective) สู่การเป็นประชาคมโลกที่ต้องมีการค้าขายแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ การถ่ายทอดความรู้ทางเทคโนโลยี (Technology Transfer)

2.2 หลักสูตรนานาชาติ (International Programs) มีลักษณะต่อไปนี้

- 1) เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเข้าศึกษา
- 2) เนื้อหาของหลักสูตรต้องมีความเป็นนานาชาติ
- 3) อาจารย์ผู้สอนต้องมีประสบการณ์ในเนื้อหาวิชาที่สอนและมีความรู้ภาษาที่ใช้สอนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก
- 4) อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตำราเรียน สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ และสิ่งสนับสนุนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ต้องมีความทันสมัยและเอื้อให้นักศึกษาสามารถใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด
- 5) เป็นหลักสูตรที่มีกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความเป็นนานาชาติ เช่น กิจกรรมแลกเปลี่ยนแนวทางการศึกษากับสถาบันต่างประเทศ ได้แก่ การแลกเปลี่ยนนักศึกษา และนักวิชาการรวมถึงการปฏิบัติสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมและระหว่างชาติ เป็นต้น
- 6) ควรมีความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันต่างประเทศ

2.3 รูปแบบการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ สามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศในด้านการพัฒนาหลักสูตร การส่งผู้เชี่ยวชาญมาทำการสอน การแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษา การเทียบโอนหน่วยกิต การให้ปริญญาระหว่างสถาบัน (Joint Degree Program) และการร่วมมือกับต่างประเทศในรูปแบบอื่นๆ (Joint Venture)

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2542

ลงชื่อ ประจวบ ไชยสาส์น
(นายประจวบ ไชยสาส์น)
รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง แนวทางความตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทย

กับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

พ.ศ. ๒๕๕๐

เพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาไทยดำเนินการความตกลงร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศอย่างมีมาตรฐาน คุณภาพ อันจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพ ความเข้มแข็ง และความเป็นเลิศทางวิชาการ ให้สอดคล้องตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการอุดมศึกษา ในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางความตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๐”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง นโยบายและมาตรการการส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศมาจัดการศึกษาในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๒

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

๔.๑ ความตกลงร่วมมือทางวิชาการ หมายถึง ความตกลงร่วมมือเพื่อดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน การวิจัย การถ่ายทอดเทคโนโลยี การให้บริการทางวิชาการ และการแลกเปลี่ยนด้านศิลปะและวัฒนธรรม หรือกิจกรรมทางวิชาการอื่น ๆ ที่สภาสถาบันอุดมศึกษาไทยเห็นควรดำเนินการความตกลงร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ทั้งในลักษณะทวิภาคี และพหุภาคี

๔.๒ สถาบันอุดมศึกษาไทย หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และสถาบันวิจัยในสังกัดและกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ

๔.๓ สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาที่มีใช้สถาบันอุดมศึกษาไทย รวมถึงสถาบันวิจัย สถาบันฝึกอบรมวิชาชีพขั้นสูง สถาบันวิชาชีพเฉพาะทางขั้นสูง

โดยต้องเป็นสถาบันที่มีคุณภาพ และมาตรฐาน จัดตั้งถูกต้องตามกฎหมาย และได้รับการรับรองวิทยฐานะ และมาตรฐานโดยหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานอื่นที่รัฐมอบหมายในประเทศนั้น ๆ

ข้อ ๕ ลักษณะ และวิธีการดำเนินการ

๕.๑ การดำเนินการความตกลงร่วมมือทางวิชาการ สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องคำนึงถึงประโยชน์ของการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพของสถาบันทั้งสอง โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเกื้อกูลและส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพร่วมกัน เพื่อบรรลุความเป็นเลิศทางวิชาการ การพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนของสถาบันทั้งสอง และการพัฒนาและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ตามปรัชญาและพันธกิจของสถาบัน

๕.๒ การดำเนินการความตกลงทางวิชาการใด ๆ ต้องได้รับการเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา โดยต้องแจ้งให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบ ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน นับจากวันที่สภาสถาบันอุดมศึกษาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้เพื่อการจัดทำฐานข้อมูลที่ครบถ้วนและทันสมัย สามารถเอื้อต่อการตัดสินใจเชิงนโยบายและการดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือนั้น ๆ และเพื่อเสนอต่อสาธารณชนต่อไป

ข้อ ๖ ขอบเขตความร่วมมือ

ความตกลงร่วมมือทางวิชาการครอบคลุมกิจกรรมดังนี้ คือ การเรียนการสอน ทั้งในระบบชั้นเรียน และระบบการศึกษาทางไกลซึ่งมีมาตรฐานเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาในระบบชั้นเรียน และต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การขอเปิดและดำเนินการหลักสูตรระดับปริญญาในระบบการศึกษาทางไกลที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด การวิจัย การถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี การให้บริการทางวิชาการ กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม หรือกิจกรรมทางวิชาการอื่นที่สภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณาเห็นสมควร

๖.๑ การเรียน การสอน

๖.๑.๑ ขอบเขตของความร่วมมือทางการเรียนการสอนครอบคลุมถึงการแลกเปลี่ยนคณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา นักศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน ตลอดจนการจัดหลักสูตรร่วมระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

๖.๑.๒ การจัดหลักสูตร/การเรียนการสอนร่วมกันเพื่อให้ปริญญา ต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย ข้อบังคับ และประกาศที่เกี่ยวข้อง อาทิ พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เกณฑ์มาตรฐาน

หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ โดยหลักสูตรนั้นต้องได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจเป็นหลักสูตรที่เปิดสอนอยู่แล้วของสถาบันอุดมศึกษา หรือเป็นหลักสูตรใหม่ที่พัฒนาร่วมกัน ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

๖.๑.๓ ในการจัดหลักสูตรร่วมกัน สถาบันทั้งสองต้องจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน โดยได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันที่เกี่ยวข้อง และให้สถาบันอุดมศึกษาไทยเสนอหลักสูตรดังกล่าวให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาให้การรับรอง หรือรับทราบหลักสูตร

๖.๑.๔ การจัดการเรียนการสอนในประเทศไทย สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องเป็นผู้บริหารหลักสูตรและการสอน และจัดคณาจารย์ประจำสถาบันอุดมศึกษาไทยร่วมสอนในหลักสูตร และสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศสามารถจัดคณาจารย์ร่วมสอน รวมทั้งให้ความช่วยเหลือทางวิชาการอื่น ๆ ได้ ทั้งนี้ คณาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และคณาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติ สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ

๖.๑.๕ การให้ปริญญา อาจเป็นปริญญาของสถาบันอุดมศึกษาไทย หรือต่างประเทศ หรือปริญญาร่วม ขึ้นอยู่กับข้อตกลงความร่วมมือ หรือระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการให้ปริญญาของสถาบันที่ร่วมมือกัน กรณีปริญญาของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ นักศึกษาต้องเดินทางไปศึกษาในสถาบันนั้น ๆ โดยมีระยะเวลาศึกษาไม่ต่ำกว่าหนึ่งปีการศึกษา หรือกึ่งหนึ่งของระยะเวลาศึกษาตลอดหลักสูตร หรือตามข้อบังคับของสถาบัน

๖.๒ การวิจัย

๖.๒.๑ การดำเนินการร่วมมือทางการวิจัย สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องคำนึงถึงประโยชน์ของความร่วมมือ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง และความรู้ใหม่ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ตามหลักสูตรของการศึกษาในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท หรือปริญญาเอกของสถาบัน ตลอดจนคำนึงถึงผลกระทบต่อประโยชน์ของประเทศไทยทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม

๖.๒.๒ การดำเนินการความร่วมมือทางการวิจัย ต้องไม่ขัดต่อระเบียบสภาวิจัยแห่งชาติว่าด้วยการอนุญาตให้นักวิจัยชาวต่างประเทศเข้ามาทำการวิจัยในประเทศไทย และระเบียบหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๖.๓ การถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี

การดำเนินการความร่วมมือทางวิชาการเพื่อการถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องคำนึงถึงประโยชน์ของการพัฒนาทางวิชาการและผลประโยชน์ของไทย และต้องเป็นไปตามกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาของไทย และระเบียบหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๖.๔ การให้บริการทางวิชาการ

การดำเนินการความร่วมมือทางการให้บริการวิชาการ สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องคำนึงถึงความร่วมมือที่ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในสถาบันอุดมศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาทางวิชาการ การพัฒนากำลังคน การพัฒนากิจการนักศึกษา เป็นต้น

๖.๕ กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม

การดำเนินการกิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องคำนึงถึงการแลกเปลี่ยนที่เกื้อหนุนต่อการสนับสนุน ส่งเสริมเพื่อให้มีการพัฒนาความรู้ด้านศิลปะและวัฒนธรรม ตลอดจนการอนุรักษ์ พื้นฟู สืบสาน และเผยแพร่วัฒนธรรม เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกันในด้านศิลปะและวัฒนธรรมของประเทศที่เกี่ยวข้อง

๖.๖ กิจกรรมทางวิชาการอื่น ๆ

สถาบันอุดมศึกษาไทยอาจดำเนินการกิจกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ข้างต้น อาทิ กิจกรรมด้านกีฬา กิจการนักศึกษา การจัดประชุมทางวิชาการระหว่างประเทศ และการเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการโครงการ (Consultancy) เป็นต้น โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา

ข้อ ๗ ให้สถาบันอุดมศึกษาไทยเสนอสภาสถาบันพิจารณาทบทวนสถานะความตกลงร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศซึ่งได้ลงนามก่อนประกาศนี้มีผลบังคับใช้ หากปรากฏว่าความตกลงร่วมมือนั้นไม่ได้มีการดำเนินการใด ๆ ภายในระยะเวลา ๓ ปี นับจากวันลงนามหรือระยะเวลาที่มีการดำเนินการครั้งล่าสุด ให้ถือว่าความตกลงร่วมมือดังกล่าวสิ้นสุดลง

ให้สถาบันอุดมศึกษาไทยติดตามประเมินผลการดำเนินการความตกลงร่วมมือทางวิชาการเป็นระยะทุก ๓ ปี

เมื่อการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองสิ้นสุดลง ให้สถาบันอุดมศึกษาไทยรายงานผลให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบ เพื่อการจัดทำฐานข้อมูลที่ครบถ้วนและทันสมัย

สามารถเื้อต่อการจัดทำหรือตัดสินใจเชิงนโยบายในการส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือนั้น ๆ และเพื่อเสนอต่อสาธารณชนต่อไป

ข้อ ๘ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการนั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

วิจิตร ศรีสุวาน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

MEMORANDUM OF AGREEMENT

This **MEMORANDUM OF AGREEMENT** made and executed by and among:

UNIVERSITY OF THE PHILIPPINES OPEN UNIVERSITY, the 5th constituent university of the UP System with a charter duly organized and existing in accordance with and by virtue of Act 1870, as amended and re-organized and operating by virtue of republic Act No. 9500, with principal office at U.P. Open University Administration Building, Los Baños, Laguna, Philippines, represented herein by its Chancellor, **DR. GRACE JAVIER ALFONSO** hereinafter referred to as "**UPOU**";

and

UNIVERSITAS TERBUKA with its principal office at Jalan Cabe Raya, Pondok Cabe, Pamulang, Tangerang Selatan 15418, Banten, Indonesia, represented herein by its Rector, **PROF. IR. TIAN BELAWATI**, hereinafter referred to as "**UT**".

and

OPEN UNIVERSITY OF MALAYSIA with its principal office at Jalan Tun Ismail, 50480 Kuala Lumpur, Malaysia, represented herein by its President/Vice Chancellor, **PROFESSOR EMERITUS TAN SRI ANUWAR ALI**, hereinafter referred to as "**OUM**".

and

SUKHOTHAI THAMMATHIRAT OPEN UNIVERSITY with its principal office at Bangpood, Pakkret, Nonthaburi 11120, Thailand, represented herein by its President, **DR. PRANEE SUNKATAVAT**, hereinafter referred to as "**STOU**".

and

HANOI OPEN UNIVERSITY with its principal office at Lane 267, Hoang Hoa Tham Street, Ba Dinh, Hanoi, Viet Nam, represented herein by its President, **DR. PHAM MINH VIET**, hereinafter referred to as "**HOU**".

(hereinafter collectively called the "**Consortium**")

WITNESSETH THAT:

WHEREAS, the Consortium, recognizing the need to complement efforts and optimize limited resources while building on their individual strengths and competencies, agree to collaborate in the development, implementation and management of a Master Program of ASEAN Studies (the "Program");

WHEREAS, the Program which is jointly developed by the Consortium and consisting of Core Courses, Comparative Studies Courses, Research Courses, Elective Courses and Special Projects, is now in the process of being institutionalized and offered in the member Universities of the Consortium;

NOW, THEREFORE, for and in consideration of the foregoing premises and the covenants hereinafter stipulated, the Consortium agrees on the following terms and conditions:

I. PROGRAM AND COURSE MATERIALS DEVELOPMENT

- (a) The Consortium shall jointly write, develop, review and produce the course materials of the Program;
- (b) The course materials developed by the Consortium shall be a common online resource which each member-University is allowed to use, translate, re-use and reform;
- (c) English shall be the medium for course development, appropriate for master's degree level;

II. PROGRAM IMPLEMENTATION AND MANAGEMENT

- (a) Each member of the Consortium shall offer and manage the Program on their own, consistent with their own academic standards, policies on governance, and operations systems;
- (b) The learning platform of the Program shall be online;
- (c) Cross-enrollment among the students of the Consortium shall be allowed, in accordance with the respective rules and policies on enrollment of concerned universities;
- (d) Engagement of faculty/tutors from any member of the Consortium shall be allowed subject to the existing policies of the requesting consortium members;
- (e) Marketing and promotions efforts for the Program shall be handled by the members of the Consortium individually and collectively.
- (f) Other agreements in Program Development, Implementation and Management may be found in *Consensus and Agreements at the STOU Meeting of 2010* hereto attached as Annex A.

III. FINANCIAL CONSIDERATIONS

- (a) The cost for course materials development and related expenses assigned to each of the member-Universities concerned shall be in accordance with the *Summary of Agreements at the UPOU Meeting of 2009* hereto attached as Annex B;
- (b) Each member of the Consortium shall charge its standard fees for tuition and other fees to its own students;
- (c) The Consortium agrees to waive all special fees for cross-registration of Students.

IV. TIMELINES

The following are the target timelines as agreed to by the Consortium:

- (a) The Consortium shall complete the writing of the course materials by April 2011;
- (b) The peer review and revision of course materials shall be completed by June 2011;

- (c) Tutorial materials/sessions developed individually by the tutors of the Consortium, including assessment systems shall be completed by July 2011;
- (d) All course materials shall be completed and uploaded by August 2011; and
- (e) Program launch shall be on October 2011.

V. OWNERSHIP OF PROGRAM OUTPUT AND INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

The details of the terms and conditions concerning intellectual property rights shall be agreed upon by the Consortium in subsequent specific agreements, subject to their respective policy guidelines on the matter, which shall form integral part/s of this main Agreement. Each member of the Consortium shall respect the academic rights and freedom of the other members of the Consortium in utilizing any intellectual output in accordance with its academic policies and programs.

Any publication arising from the activities undertaken by virtue of and pursuant to this Agreement shall clearly establish and identify the name of the Consortium member as the source of the output. All reports pursuant to this Agreement shall identify, recognize and include in the report, the names of the principal authors, researchers and/or program leaders.

VI. MISCELLANEOUS

- (a) Within fields that are mutually acceptable and subject to the requirements of each of their own respective institutions, cooperation on the following fields may be pursued by the Consortium:

_____; and

- (b) The Consortium shall identify other programs that they may decide to undertake collaboratively within the period of effectivity of this Agreement. The details and other implementing guidelines shall be agreed upon in writing by the Consortium in subsequent specific agreements, which shall form integral part/s of this main Agreement.

- (c) It is hereby agreed that each Consortium member shall shoulder all costs and expenses attendant to its duties and responsibilities, unless specifically agreed otherwise in writing.

- (d) The Consortium understands that all financial arrangements and profit-sharing schemes shall be subject to further negotiation among the members of the Consortium.

- (e) This Agreement is not assignable to any other party without written permission from among the Consortium members. Any attempt to assign any such rights, duties and obligations that arise under this Agreement without such prior permission shall be void.

- (f) Amendments/modifications must be reduced in writing and duly executed by each of the Consortium members in the same manner as the execution of this Memorandum of Agreement.

VII. EFFECTIVITY

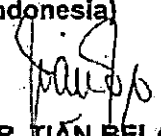
This Agreement shall take effect upon signing hereof by all the members of the Consortium. It shall remain in force until terminated by consent of majority of the Consortium members subject to a grace period of at least three (3) months before the intended date of termination. In all cases of termination, any ongoing activities related to the Program shall first be completed before the termination is effected.

IN WITNESS WHEREOF, the parties hereunto set their hand this ____ day of _____ at _____.

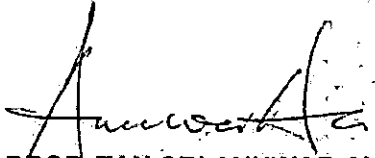
**UNIVERSITY OF THE PHILIPPINES
OPEN UNIVERSITY**

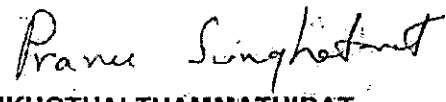

DR. GRACE JAVIER ALFONSO
Chancellor

**UNIVERSITAS TERBUKA
(Indonesia)**

PROF. IR. TIAN BELAWATI
Rector

OPEN UNIVERSITY OF MALAYSIA

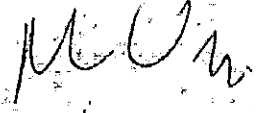

PROF. TAN SRI ANUWAR ALI
President/Vice Chancellor

**SUKHOTHAI THAMMATHIRAT
OPEN UNIVERSITY
(Thailand)**

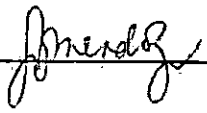
DR. PRANEE SINGKATAVAT
President

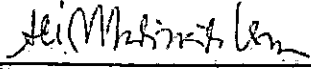
**HANOI OPEN UNIVERSITY
(Vietnam)**

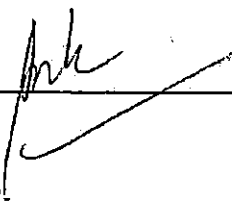
DR. PHAM MINH VIET
President

Signed in the presence of:

ประกาศ ก.พ.อ.

เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

พ.ศ. ๒๕๕๖

ด้วยประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดหลักเกณฑ์ ของผลงานทางวิชาการที่ใช้ประกอบในการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ว่าจะต้องมี คุณภาพอยู่ในเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด สำหรับตำแหน่งที่เสนอขอ และจะต้องได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ (๓) และมาตรา ๑๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ก.พ.อ. จึงกำหนดหลักเกณฑ์ การพิจารณาวารสารทางวิชาการทั้งที่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็นวารสารออนไลน์ สำหรับการเผยแพร่ ผลงานทางวิชาการเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาถือปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศ ก.พ.อ. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการตามประกาศนี้ ให้สถานบันอุดมศึกษาใช้วารสาร ทางวิชาการที่มีรายชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติและระดับนานาชาติ ตามเอกสารแนบท้าย ประกาศนี้

ข้อ ๓ ในกรณีวารสารทางวิชาการที่ไม่อยู่ในฐานข้อมูลตามข้อ ๒ ให้สถานบันอุดมศึกษา อาจพิจารณายอมรับวารสารทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) มีกำหนดการเผยแพร่ที่แน่นอนชัดเจน และสม่ำเสมอ อย่างน้อยปีละ ๒ ฉบับ

(๒) มีการระบุสำนักพิมพ์หรือหน่วยงานที่ตีพิมพ์ วัตถุประสงค์ ขอบเขตของวารสาร และ สาขาวิชาของบทความที่จะรับตีพิมพ์

(๓) มีคณะกรรมการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากหลากหลายหน่วยงาน

(๔) มีหลักฐานที่ตรวจสอบได้ว่า วารสารมีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ (peer reviewer) ที่พิจารณา คุณภาพบทความที่ครอบคลุมสาขาวิชาหรือกลุ่มสาขาวิชาตามวัตถุประสงค์และขอบเขตของวารสาร โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหน่วยงานที่จัดทำวารสารอยู่ในรายชื่อด้วย

(๕) บทความทุกบทความมีการควบคุมคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (peer reviewer) ที่ตรง หรือเกี่ยวเนื่องกับสาขาของบทความ และไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้พิมพ์

(๖) วารสารทุกฉบับมีการเผยแพร่บทความที่มีผู้นิพนธ์จากหลากหลายหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก กรณีที่บทความมีผู้นิพนธ์ร่วมที่เป็นบุคคลจากหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกให้ถือว่าเป็นบทความจากหน่วยงานภายนอก

(๗) มีบทคัดย่อของบทความที่เป็นทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษทุกบทความ กรณีที่บทความตีพิมพ์เป็นภาษาต่างประเทศอื่น ๆ จะต้องมีบทคัดย่อที่เป็นภาษาอังกฤษด้วย

(๘) มีการตีพิมพ์บทความที่มีรูปแบบการตีพิมพ์ที่ได้มาตรฐาน เป็นรูปแบบเดียวกันในทุกบทความ ได้แก่ ชื่อและที่อยู่ผู้นิพนธ์ บทคัดย่อ ตัวบทความและเอกสารอ้างอิง

ข้อ ๔ เมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณาอนุมัติวารสารทางวิชาการตามหลักเกณฑ์ข้อ ๓ แล้วให้จัดทำเป็นประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป และแจ้งให้ ก.พ.อ. ทราบ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ออกประกาศ

ข้อ ๕ เพื่อให้วารสารทางวิชาการตามข้อ ๓ ได้มีการพัฒนาขึ้นไปเป็นที่ยอมรับตามข้อ ๒ จึงกำหนดให้หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการตามข้อ ๓ มีผลบังคับใช้เป็นเวลา ๓ ปี นับตั้งแต่วันที่ประกาศ ก.พ.อ. นี้มีผลบังคับใช้ หากพ้นระยะเวลาดังกล่าว ก.พ.อ. จะไม่รับรองวารสารตามข้อ ๓

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

จาตุรนต์ ฉายแสง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธาน ก.พ.อ.

เอกสารแนบท้ายประกาศ

วารสารทางวิชาการที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ได้แก่ วารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติและระดับนานาชาติ ดังต่อไปนี้

๑. ฐานข้อมูลระดับนานาชาติ

- Academic Search Premier (<http://www.ebsco.com/home>)
(select ebscohost and then academic search premier)
- Agricola (<http://agricola.nal.usda.gov>)
- BIOSIS (<http://www.biosis.org>)
- CINAHL (<http://www.ebscohost.com/academic/cinahl-plus-with-full-text>)
- EICOMPENDEX (<http://www.ei.org>)
- ERIC (<http://www.eric.ed.gov/>)
- H.W.Wilson (<http://www.ebscohost.com>)
(select ebscohost and then H.W.Wilson)
- Infotrieve (<http://www.infotrieve.com>)
- Ingenta Connect (<http://www.ingentaconnect.com>)
- INSPEC (<http://www.theiet.org/publishing/inspect>)
- MathSciNet (<http://www.ams.org/mathscinet>)
- MEDLINE/Pubmed (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>)
- PsycINFO (<http://www.apa.org/pubs/databases/psycinfo/index.aspx>)
- Pubmed (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>)
- ScienceDirect (<http://www.sciencedirect.com>)
- SciFinder (<https://scifinder.cas.org/>)
- Scopus (<http://www.info.scopus.com>)
- Social Science Research Network
(<http://papers.ssrn.com/sol3/DisplayAbstractSearch.cfm>)
- Web of Knowledge (<http://wokinfo.com>)

๒. ฐานข้อมูลระดับชาติ ได้แก่ ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index – TCI) เฉพาะวารสารที่มีชื่ออยู่ในกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒
(http://www.kmutt.ac.th/jif/public_html/list%20journal.php)

หมายเหตุ

กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงชื่อฐานข้อมูล ก.พ.อ. จะได้มีการประกาศเพิ่มเติมต่อไป

กระทรวง
ศึกษาธิการ

ภาคผนวก ข

.....

วันที่ 14 มิ.ย. 2555

บันทึกข้อความ

ดำเนินการ	1667
วันที่	18 มิ.ย. 2555
เวลา	11.05

ส่วนราชการ : สาขาวิชานิเทศศาสตร์

โทร. 8351-3

ที่ ศธ 0522.24/ 553

วันที่ 18 เมษายน 2555

เรื่อง ขออนุมัติโครงการจัดรูปแบบเล่มหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

สาขาวิชานิเทศศาสตร์ ขอส่งเล่มหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน มายัง
สำนักวิชาการ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของรูปแบบเล่มหลักสูตรฯ ดังกล่าว ดังรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อม
บันทึกฉบับนี้

ทั้งนี้ สาขาวิชา มอบหมายให้ นางสาววรรณภา นิมอ้อน (โทร 8400) เป็นผู้ประสานงานการตรวจ
รูปแบบฯ ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป จะขอบคุณยิ่ง

ถึง ผอ.ส.

(2 คน)
๑๔ มิ.ย. ๕๕

๑ - ๙

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรสา ปานขาว)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชานิเทศศาสตร์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

- เพื่อโปรดทราบ

- เพื่อเสนอแนะ

() งานบริหารทั่วไป

() งานบริหารงานบุคคล

() งานสารบรรณและประชาสัมพันธ์

() งานเอกสารหลักสูตร

18 มิ.ย. 55

ทพ / ด.เนน
๑๗ มิ.ย.
18 มิ.ย. 55

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โทร.

ที่ ศธ/.....

วันที่.....

เรื่อง ร่างหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชานิเทศศาสตร์

ตามที่ สาขาวิชานิเทศศาสตร์มีหนังสือที่ ศธ.../...ลงวันที่... ส่งหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน ให้สำนักวิชาการตรวจสอบก่อนเสนอสภาวิชาการ นั้น

สำนักวิชาการตรวจร่างหลักสูตรดังกล่าวแล้วมีข้อสังเกต ดังนี้

๑. การระบุ ปี พ.ศ. ของหลักสูตร (หน้า...) ให้ระบุปีที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตร
๒. ชื่อหลักสูตรนานาชาติต้องระบุคำว่า “หลักสูตรนานาชาติ” ไว้ในวงเล็บท้ายชื่อหลักสูตรภาษาไทย และ “International Program” ไว้ในวงเล็บท้ายชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ
๓. จำนวนนักศึกษา (หน้า...) ควรระบุจำนวนนักศึกษาที่คาดว่าจะรับเข้าศึกษา และสำเร็จการศึกษาในช่วง ๕ ปี โดยเริ่มตั้งแต่ปีที่เปิดสอน
๔. งบประมาณ (หน้า...) ควรระบุงบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในช่วง ๕ ปี
๕. รายละเอียดชุดวิชา
 - ๕.๑ ควรเพิ่มชุดวิชาให้ครบทุกชุดวิชา
 - ๕.๒ ควรระบุชุดวิชาตามลำดับรหัสชุดวิชา
๖. ปรับรายละเอียดอื่นๆ ตามที่ระบุในเอกสาร

อนึ่ง สาขาวิชาควรส่งแบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาโทให้สำนักวิชาการตรวจสอบก่อนเสนอสภาวิชาการ และเนื่องจากสาขาวิชาฯ ต้องปรับร่างหลักสูตรในหลายประเด็น ดังนั้น เมื่อปรับข้อมูลแล้วโปรดส่งให้สำนักวิชาการตรวจอีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

(ลงนาม)

(.....)

(ตำแหน่ง)

ภาคผนวก ญ

บันทึกข้อความ

คำสั่งกระทรวงที่ 4	13
วันที่ 2749	
วันที่ 124 พ.ค. 2555	
เวลา (อ. 54)	

ส่วนราชการ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์

โทร. 8351-3

ที่ ศธ 0522.24/ 1930

วันที่ 23 พฤษภาคม 2555

เรื่อง ขอสอนหลักสูตรหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ)
เรียน เลขาธิการสภาวิชาการ

1. สรุปสาระสำคัญ

ตามที่สภาวิชาการได้อนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน (หลักสูตรนานาชาติ) โดยคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ ดังกล่าวได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2555 (หลักสูตรนานาชาติ) เรียบร้อยแล้ว และได้เสนอให้ฝ่ายพัฒนาหลักสูตร สำนักวิชาการกำหนดรหัสชุดวิชา และตรวจสอบรูปแบบหลักสูตร ซึ่งสาขาวิชาได้ดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะแล้ว

2. ประเด็นพิจารณา

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ขอสอนหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2555 (หลักสูตรนานาชาติ)

3. ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

- หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2555 (หลักสูตรนานาชาติ)

ทั้งนี้ ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ในการประชุมครั้งที่ 10/2555 เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2555

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอสู่ที่ประชุมสภาวิชาการพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป จะขอบคุณยิ่ง

๐-๙

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรสา ปานขาว)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

เลขาธิการสภาวิชาการ

นายอนันต์ พิศนาคะกุล

ศิริโชค

ศิริโชค

24 พ.ค. 2555

13-55

ขออภัย
ที่ประชุมยังไม่
และคำสั่งจะยังไม่
สอ.ในประชุม
สอ. 1.
31 มี.ค.

ภาคผนวก ก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์

โทร. 8351-3

ที่ ศธ 0522.24/ 888

วันที่ 12 มิถุนายน 2555

เรื่อง ขอให้ดำเนินการเสนอหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

สำนักวิชาการ
ที่ 282
วันที่ 12 มิ.ย. 2555
เวลา 9.22

ฝ่ายอำนวยการหลักสูตรและการสอบ
วันที่ 12 มิ.ย. 2555
เวลา 11.58 น. โดย

ตามที่สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ได้เสนอหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาวิทยาศาสตรอาเซียน หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2555 (หลักสูตรนานาชาติ) และได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสภาวิชาการ ในการประชุมครั้งที่ 10/2555 เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2555 และได้ดำเนินการปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของสภาวิชาการ แล้วนั้น

ในการนี้ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ จึงขอความอนุเคราะห์มายังสำนักวิชาการเพื่อโปรดนำเสนอหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาวิทยาศาสตรอาเซียน หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2555 (หลักสูตรนานาชาติ) ต่อสภามหาวิทยาลัย โดยได้แนบไฟล์หลักสูตร จำนวน 1 แผ่นมาพร้อมบันทึกฉบับนี้

ทั้งนี้ สาขาวิชา มอบหมายให้ผู้ตอบข้อซักถามในที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย ดังรายชื่อต่อไปนี้

- 1) ผศ.อรสา ปานขาว (โทรศัพท์ 081-925 1488)
- 2) รศ.ดร.พรทิพย์ ตีสมนิช (โทรศัพท์ 081-441 0863)
- 3) รศ.ดร.กมลรัฐ อินทรทัศน์ (โทรศัพท์ 081-755 0131)
- 4) รศ.จันทนา ทองประยูร (โทรศัพท์ 081-935 7949)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอหลักสูตรต่อที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ยง ผาห.

ก.อ. (กม.)
๑๖ มิ.ย. ๕๕

๐. ๙

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรสา ปานขาว)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

เพื่อ: ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

- เพื่อโปรดทราบ

- เพื่อพิจารณา ทบทวน

(✓) ๑. เสนอหลักสูตร

() ๒. เสนอหลักสูตร

() ๓. เสนอหลักสูตร

() ๔. เสนอหลักสูตร

๑๖ มิ.ย. ๕๕

๑๖ มิ.ย. ๕๕

ด่วน

สำเนา
บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ โทร.7528

ที่ ศธ 0522.05 (04)/ ๕๕๕

วันที่ 18 มิถุนายน 2555

เรื่อง หลักสูตรนิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2555 (หลักสูตรนานาชาติ)

เรียน อธิการบดี

ด้วย สาขาวิชานิเทศศาสตร์ได้พัฒนาหลักสูตรนิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2555 (หลักสูตรนานาชาติ) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนในระบบการศึกษาทางไกล โดยมีกำหนดการเปิดสอนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ทั้งนี้ สภาวิชาการในการประชุมครั้งที่ 10/2555 เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2555 มีมติเห็นชอบหลักสูตรดังกล่าวโดยให้มีการปรับแก้ไขในบางประเด็น และสาขาวิชานิเทศศาสตร์ได้ดำเนินการปรับแก้ไขเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ 5/2555 วันที่ 22 มิถุนายน 2555 ต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง พร้อมนี้ได้แนบเอกสารหลักสูตรจำนวน 23 เล่ม มาด้วยแล้ว

ศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวธีรานนท์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวธีรานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

แบบเสนอเรื่องเพื่อจัดเข้าวาระการประชุมสภามหาวิทยาลัย

1. ชื่อหน่วยงาน ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน ชื่อผู้จัดทำเอกสาร นางสาวณัฐนิชชา เพชรบัวศักดิ์ โทร.7528
ชื่อผู้รับมอบหมายให้ตอบข้อซักถามในที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย

- 1.1 ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรสา ปานขาว) โทร. 081-9251488
1.2 รองศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ ดีสมโชค โทร. 081-4410863
1.3 รองศาสตราจารย์ ดร.กมลรัฐ อินทรทัศน์ โทร. 081-7550131
1.4 รองศาสตราจารย์จันทนา ทองประยูร โทร. 081-9357949

2. ชื่อเรื่อง หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2555 (หลักสูตรนานาชาติ)

3. สรุปความเป็นมาและสาระสำคัญของเรื่อง

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ได้พัฒนาหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2555 (หลักสูตรนานาชาติ) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนในระบบการศึกษาทางไกล โดยมีกำหนดการเปิดสอนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2557

4. ประเด็นเสนอเพื่อพิจารณา

พิจารณาอนุมัติหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2555 (หลักสูตรนานาชาติ)

5. กฎหมายที่ใช้อ้างอิงประกอบการพิจารณา

-ไม่มี-

6. ความเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ (ถ้ามี)

-ไม่มี-

7. เรื่องที่เสนอได้ผ่านความเห็นชอบจากสภาวิชาการ ในการประชุมครั้งที่ 10/2555 เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2555 โดยมีข้อสังเกต ดังนี้

- 7.1 ควรระบุภาระงานการเป็นคณะกรรมการบริหารชุดวิชาในหลักสูตรนี้ของอาจารย์ประจำหลักสูตร (หน้า 18)
7.2 คุณวุฒิปริญญาตรีของอาจารย์ประจำไม่ต้องระบุสาขา (หน้า 18-19)
7.3 การระบุผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร สกอ.ให้ระบุในรูปแบบบรรณานุกรมและเป็น

รูปแบบเดียวทุกท่าน

- 7.4 ปรับคำอธิบายและวัตถุประสงค์ ชุดวิชา 17701 และชุดวิชา 17702 ให้มีเนื้อหาครอบคลุมความเป็นอาเซียนมากขึ้น

- 7.5 ควรนำเสนอให้เห็นเด่นชัดถึงแนวคิดหลักของหลักสูตรที่แตกต่างจากหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิตปกติ เพื่อประโยชน์ในการประชาสัมพันธ์หลักสูตร

ผลการดำเนินงานตามมติสภาวิชาการ

- 1) ได้ระบุภาระงานการเป็นคณะกรรมการบริหารชุดวิชาในหลักสูตรนี้ของอาจารย์ประจำหลักสูตร (หน้า 18)
2) ได้ตัดสาขาวิชาที่ระบุในคุณวุฒิปริญญาตรีของอาจารย์ประจำออกแล้ว (หน้า 18-19)
3) ได้ระบุผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตรตามรูปแบบของ สกอ. และเป็นรูปแบบเดียวกัน
4) คำอธิบายและวัตถุประสงค์ ชุดวิชา 17701 และชุดวิชา 17702 ได้พิจารณาแล้ว โดยเนื้อหาจะไม่เจาะจงเฉพาะขอบเขตของอาเซียนเท่านั้น
5) การนำเสนอแนวคิดหลักของหลักสูตรจะแตกต่างจากหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิตปกติโดยรวม

8. หากไม่ได้เสนอครั้งนี้จะเกิดความเสียหายแก่ราชการคือ

8.1 หลักสูตรนี้จะต้องเปิดรับนักศึกษาเดือนตุลาคม 2556 หากมีการอนุมัติหลักสูตรล่าช้าจะส่งผลกระทบต่อการเปิดสอนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2557

8.2 เพื่อต้องการนำเสนอในระหว่างการทำงานของผู้บริหารมหาวิทยาลัยชุดนี้ซึ่งกำลังจะครบวาระ เนื่องจากท่านอธิการบดีและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการสามารถเป็นผู้ให้ข้อมูลสนับสนุนเงินนโยบายที่สอดคล้องกับสาขาวิชานิเทศศาสตร์ได้

ภาคผนวก ข

สำเนา

ที่ ศอ ๕๕๐๐๕ ๕๖๙ 19 ต.ย. 2555

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

สำนักวิชาการขอมอบหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2555
(หลักสูตรนานาชาติ) ฉบับเสนอเข้าที่ประชุม
สภามหาวิทยาลัยครั้งที่ 5/2555 วันที่ 22 มิถุนายน 2555
ณ ห้อง 5209 อาคารสัมมนา 1

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและใช้เป็นเอกสาร
ประกอบการประชุมสภามหาวิทยาลัยต่อไป

ดร. ศักดิ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ สุนทรไชย)

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

สำเนา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สำนักวิชาการ โทร. 02-5047528

ที่ ศธ 0522.05(04) / 690

วันที่ ๒๐ กรกฎาคม 2555

เรื่อง หลักสูตรนิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2555 (หลักสูตรนานาชาติ)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ด้วยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชได้พัฒนาหลักสูตรนิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตร์อาเซียน หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2555 (หลักสูตรนานาชาติ) โดยมีกำหนดเปิดสอนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ซึ่งสภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ 5/2555 วันที่ 22 มิถุนายน 2555 ได้มีมติอนุมัติหลักสูตรดังกล่าวแล้ว

ในการนี้ มหาวิทยาลัยจึงเสนอหลักสูตรดังกล่าวมาเพื่อพิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ ได้แนบเอกสารหลักสูตร จำนวน 4 เล่ม แบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาโท จำนวน 1 ฉบับ สำเนามติการประชุมสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 5/2555 วันที่ 22 มิถุนายน 2555 จำนวน 1 ฉบับ และแผ่นบันทึกข้อมูล จำนวน 1 แผ่น มาพร้อมบันทึกนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรดังกล่าวต่อไปด้วย
จะขอบคุณยิ่ง

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมจินต์ สันถารักษ์)

กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ

รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ภาคผนวก คม

สำเนา
บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักวิชาการ หมายเหตุหลักสูตรและการสอน โทร. ๗๕๐๘

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๐๕(๐๔)/ ๓๕๖

วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวศึกษา หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๗ (หลักสูตรนานาชาติ)

เรียน อธิการบดี

ตามที่ สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๗ มีข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ และมติเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวศึกษา หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๖ (หลักสูตรนานาชาติ) ตามเอกสารแนบ 1 นั้น

บัดนี้ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ได้ดำเนินการปรับหลักสูตรตามข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ ดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๒ ในกรณีนี้ จึงเสนอหลักสูตรฯ รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๓ มาเพื่อโปรดพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติหลักสูตรดังกล่าวต่อไปด้วย
จะขอบคุณยิ่ง

(ศาสตราจารย์ ดร.สิริวรรณ ศรีพล)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๐๕ (๐๔) ๔๐๔

- /ศาสตราจารย์ ดร.สิริพล

16 มิ.ย. ๕๗

แบบเสนอเรื่องเพื่อจัดเข้าวาระการประชุมสภามหาวิทยาลัย

1. ชื่อหน่วยงาน ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน ชื่อผู้จัดทำเอกสาร นางพิมพ์ สมใจ โทร. 7528

ชื่อผู้รับมอบหมายให้ตอบข้อซักถามในที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย รองศาสตราจารย์ ดร.พจน์

อุยยานนท์ โทร. 081-9345929

2. ชื่อเรื่อง หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาอาเซียนศึกษา หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2557 (หลักสูตรนานาชาติ)

3. สรุปความเป็นมาและสาระสำคัญของเรื่อง

3.1 สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ได้พัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาอาเซียนศึกษา หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 (หลักสูตรนานาชาติ) ซึ่งเป็นหลักสูตรสหวิทยาการ และมีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเปิดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 5 แห่ง ได้แก่

1) มหาวิทยาลัยเทอรับูกา อินโดนีเซีย (Universitas Terbuka : UT)

2) มหาวิทยาลัยเปิดแห่งมาเลเซีย (Open University of Malaysia : OUM)

3) มหาวิทยาลัยเปิดแห่งฟิลิปปินส์ (University of the Philippines Open University : UPOU)

4) มหาวิทยาลัยเปิดแห่งฮานอย (Hanoi Open University : HOU)

5) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (Sukhothai Thammathirat Open University : STOU)

โดยหลักสูตรดังกล่าวมีกำหนดการเปิดสอนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558

3.2 สำนักวิชาการได้เสนอหลักสูตรดังกล่าวต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาในการประชุมครั้งที่ 1/2557 วันที่ 31 มกราคม 2557 ซึ่งที่ประชุมได้มีข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ และมติตามเอกสารแนบ 1

3.3 สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ได้ดำเนินการตามข้อสังเกต และข้อเสนอแนะของสภามหาวิทยาลัยแล้วตามเอกสารแนบ 2

3.4 สำนักวิชาการจึงเสนอหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง โดยปรับเป็นหลักสูตรใหม่ พ.ศ.2557 ซึ่งเป็นปีที่สภามหาวิทยาลัยพิจารณาหลักสูตร ตามเอกสารแนบ 3

4. ประเด็นเสนอเพื่อพิจารณา

พิจารณาอนุมัติหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาอาเซียนศึกษา หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2557 (หลักสูตรนานาชาติ)

5. กฎหมายที่ใช้อ้างอิงประกอบการพิจารณา

- ไม่มี

6. ความเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

- ไม่มี

7. เรื่องที่เสนอได้ผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุม

- ไม่มี

8. หากไม่ได้เสนอครั้งนี้จะเกิดความเสียหายแก่ราชการคือ

- ไม่มี

รายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ครั้งที่ 1/2557 วันศุกร์ที่ 31 มกราคม 2557

วาระที่ 4.6 หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาอาเซียนศึกษา หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 (หลักสูตรนานาชาติ)

เรียนการเสนอว่า สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ได้พัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาอาเซียนศึกษา หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 (หลักสูตรนานาชาติ) ซึ่งเป็นหลักสูตรสหวิทยาการ และเป็นความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเปิดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 5 แห่ง ได้แก่

1. มหาวิทยาลัยเทอร์บูกา อินโดนีเซีย (Universitas Terbuka : UT)
2. มหาวิทยาลัยเปิดแห่งมาเลเซีย (Open University of Malaysia : OUM)
3. มหาวิทยาลัยเปิดแห่งฟิลิปปินส์ (University of the Philippines Open University : UPOU)
4. มหาวิทยาลัยเปิดแห่งฮานอย (Hanoi Open University : HOU)
5. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (Sukhothai Thammathirat Open University : STOU)

โดยหลักสูตรดังกล่าวมีกำหนดการเปิดสอนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558

ทั้งนี้ หลักสูตรดังกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบจากสภาวิชาการในการประชุมครั้งที่ 19/2556 วันที่ 10 ตุลาคม 2556 ซึ่งที่ประชุมได้มีการอภิปราย และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) พ.ศ.2552 โดยสรุปดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ตั้งทางธรรม (ผู้แทนสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์) ไม่เห็นชอบที่จะให้หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาอาเซียนศึกษา (หลักสูตรนานาชาติ) เป็นหลักสูตรที่อยู่ในความรับผิดชอบดำเนินการของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ เนื่องจากเนื้อหาของหลักสูตรนี้ไม่ใช่หลักสูตรเศรษฐศาสตร์

2. มอบให้รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการประสานงานกับ รองศาสตราจารย์ ดร.พจน์ อู่อานนท์ พิจารณาหลักสูตรดังกล่าว ดังนี้

2.1 เนื่องจากเป็นหลักสูตรความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยเปิดในภูมิภาคอาเซียน จำนวน 5 แห่งดังกล่าว ควรมีอาจารย์จากมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องร่วมรับผิดชอบหลักสูตร

2.2 หลักสูตรควรมีความหลากหลายในสาขาวิทยาการไม่ควรมีเฉพาะด้านเศรษฐศาสตร์

2.3 รูปแบบการสอนหลักสูตรถูกต้องตามแนวปฏิบัติในการเสนอหลักสูตรนานาชาติหรือไม่

และในการประชุมสภาวิชาการ ครั้งที่ 21/2556 เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2556 มีมติว่า

- 1) รับทราบการชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย 5 แห่ง ภูมิภาคอาเซียน จำนวน 5 แห่ง
- 2) เห็นชอบหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (IOF) พ.ศ. 2552 และมีความเห็นว่า ในเบื้องต้นขอให้หลักสูตรดังกล่าวยังคงอยู่กับสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เป็นการชั่วคราวไปก่อน และมอบให้รองศาสตราจารย์ ดร.พณพันธ์ อู๋ยานนท์ เป็นผู้รับผิดชอบหลักสูตร และมอบสำนักบัณฑิตศึกษาเป็นหน่วยงานสนับสนุน

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบวาระการประชุม

จึงเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อโปรดพิจารณา

ที่ประชุมมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังนี้

1. คำว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึงระดับหลักสูตรมิใช่แต่ละระดับรายวิชา
 2. ควรพิจารณาวิธีการศึกษาที่นักศึกษาของทุกประเทศที่ศึกษาหลักสูตรนี้ได้มีการสัมมนาหรือมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันได้โดยผ่านระบบออนไลน์
 3. ควรพิจารณากำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบของคณาจารย์ประจำหลักสูตรให้ชัดเจน เนื่องจากในอนาคตอาจเกิดปัญหาการอ้างอิงผลงานทางวิชาการ
 4. เพื่อให้โครงการความร่วมมือในลักษณะนี้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างเป็นรูปธรรม อาจพิจารณาดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการดำเนินการ (Steering Committee) โดยมีอธิการบดีมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่งเป็นกรรมการ ทำหน้าที่กำกับดูแล กำหนดเกณฑ์วิธีการดำเนินการต่างๆ และอธิการบดีหมุนเวียนกันเป็นประธานคณะกรรมการ ในครั้งแรกอธิการบดี มสธ. อาจรับเป็นประธานคณะกรรมการ และผู้รับผิดชอบหลักสูตรเป็นเลขานุการ
- ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้มหาวิทยาลัยนำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสภามหาวิทยาลัยไปพิจารณา แล้วให้เสนอสภามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่ง

การปรับหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาอาชีวศึกษา หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2557 ตาม
ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 1/2557 วันที่ 31 มกราคม 2557

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ของสภามหาวิทยาลัย	การปรับแก้
1. คำว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์หมายถึงระดับหลักสูตรมีใช้แต่ละระดับรายวิชา	- ปรับแก้ไขแล้วในหน้า 32 - 33
2. ควรพิจารณาวิธีการศึกษาที่นักศึกษาของทุกประเทศที่ศึกษาหลักสูตรนี้ได้มีการสัมมนาหรือมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันได้โดยผ่านระบบออนไลน์	- ปรับแก้ไขแล้วในหน้า 10
3. ควรพิจารณากำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบของคณาจารย์ประจำหลักสูตรให้ชัดเจน เนื่องจากในอนาคตอาจเกิดปัญหาการอ้างอิงผลงานทางวิชาการ	- ปรับแก้ไขแล้วในหน้า 27-29
4. เพื่อให้โครงการความร่วมมือในลักษณะนี้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างเป็นรูปธรรม อาจพิจารณาดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการดำเนินการ (Steering Committee) โดยมีอธิการบดีมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่งเป็นกรรมการ ทำหน้าที่กำกับดูแล กำหนดเกณฑ์วิธีการดำเนินการต่างๆ และอธิการบดีหมุนเวียนกันเป็นประธานคณะกรรมการ ในครั้งแรกอธิการบดี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อาจรับเป็นประธานคณะกรรมการ และผู้รับผิดชอบหลักสูตรเป็นเลขานุการ	- เป็นเรื่องระดับนโยบายของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชและมหาวิทยาลัยเปิดอีก 4 แห่ง โดย ณ ขณะนี้ในทางปฏิบัติมีการประชุมเรื่องบริหารหลักสูตรโดยอธิการบดีมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่งเป็นกรรมการอยู่แล้ว และมีการจัดเปลี่ยนหมุนเวียนไปในแต่ละประเทศเป็นประจำทุกปี

ภาคผนวก ณ

บันทึกข้อความ

ที่	348
ว.ที่	24 พ.ค. 2555
เวลา	12.01 น. - 12.02 น.

ส่วนราชการ สำนักวิชาการ งานเลขานุการกิจสภาวิชาการ โทร 7508, 7513

ที่ ศธ 0522.05(01)/- วันที่ 24 พฤษภาคม 2555

เรื่อง ตรวจสอบเอกสารประกอบการประชุมสภาวิชาการ

เรียน หัวหน้าฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน

ตามที่สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ได้เสนอเรื่อง ขอเสนอหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
นิเทศศาสตรอาเซียน หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2555 (หลักสูตรนานาชาติ) เข้าวาระการประชุมสภาวิชาการ ในการ
ประชุมครั้งที่ 10/2555 วันที่ 31 พฤษภาคม 2555

ในการนี้ จึงขอความอนุเคราะห์ให้ตรวจสอบเรื่องดังกล่าว พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ เพื่อนำเสนอ
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ประกอบการพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

๑/๖๕

เรียน หัวหน้าฝ่าย
เพื่อไปพิจารณา

(นางสาวปราณี เพ็ชรสัมพันธ์)
หัวหน้างานเลขานุการกิจสภาวิชาการ

- อ.ก.น.
- ม.ค.น. น.ค.น. พ.ค.น.

๑

24 พค 55

สำเนา บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักวิชาการ ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน โทร.7528

ที่ ศธ 0522.05(04)/ 490 วันที่ 27 พฤษภาคม 2555

เรื่อง หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตรอาเซียน หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2555
(หลักสูตรนานาชาติ)

เรียน หัวหน้างานเลขานุการกิจสภာวิชาการ

ตามที่ท่านได้มีหนังสือลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2555 ขอให้ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน
ตรวจหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชานิเทศศาสตรอาเซียน หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2555 (หลักสูตร
นานาชาติ) พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำเสนอรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการประกอบการพิจารณาของ
สภာวิชาการ นั้น

ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรฯ ตรวจหลักสูตรดังกล่าวแล้วมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรระบุภาระงานการเป็นคณะกรรมการบริหารชุดวิชาในหลักสูตรนี้ของอาจารย์ประจำ
หลักสูตร (หน้า 18)

2. คุณวุฒิปริญญาตรีของอาจารย์ประจำไม่ต้องระบุสาขา (หน้า 18-19)

3. การระบุผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร สกอ. ให้ระบุในรูปแบบ
บรรณานุกรมและเป็นรูปแบบเดียวทุกท่าน

4. ปรับรายละเอียดอื่นๆ อีกเล็กน้อยตามที่ระบุในเอกสารหลักสูตร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และนำเสนอรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการเพื่อใช้เป็นข้อมูล
ประกอบการประชุมสภာวิชาการต่อไป

(นางสาวรัชณี พลแสน)

รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน

ภาคผนวก ต

อำนาจ

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๐๕(๐๔)/๕๘๖ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

สำนักวิชาการได้มีหนังสือที่ ศธ ๐๕๒๒.๐๕(๐๔)/๕๘๖

ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เสนอหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

แขนงวิชาอาชีวศึกษา หลักสูตรใหม่ พ.ศ.๒๕๕๗ (หลักสูตรนานาชาติ)

ขอ ฝากเพื่อพิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดแจ้งผู้เกี่ยวข้อง
ทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ดร. สมโภช

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภช รัตโหม)

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

ภาคผนวก ก
สำเนา
บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สำนักวิชาการ โทร. ๐-๒๕๐๔-๗๕๒๘

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๐๕(๐๔)/๔๕๔

วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอรบความก้าวหน้าการพิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาอาชีวศึกษา หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๗ (หลักสูตรนานาชาติ)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ตามที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชได้เสนอหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
อาชีวศึกษา หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๗ (หลักสูตรนานาชาติ) เพื่อให้ สกอ. พิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบ
ตามหนังสือที่ ศธ ๐๕๒๒.๐๕(๐๔)/๔๕๔ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗ และต่อมาได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์
เร่งรัดการพิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรดังกล่าวตามหนังสือที่ ศธ ๐๕๒๒.๐๕(๐๔)/๕๓๐๓
ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ นั้น

เนื่องจากปัจจุบันระยะเวลาการพิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรผ่านไปแล้ว
๙ เดือน ในการนี้มหาวิทยาลัยฯ จึงขอทราบความก้าวหน้า / ผลการพิจารณาหลักสูตร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งความก้าวหน้า / ผลการพิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตร
ดังกล่าวให้มหาวิทยาลัยฯ ทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

(รองศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์ชัยเลิศ พิชิตพรชัย)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ที่ปรึกษา:

- รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภช รติโอหาร	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ
- รองศาสตราจารย์ รฐปนรรต พรหมอินทร์	ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
- รองศาสตราจารย์ ดร.กมลรัฐ อินทรทัศน์	อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์
- รองศาสตราจารย์ ดร.จันทนา ทองประยูร	อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์
- รองศาสตราจารย์ ดร.เชาว์ โรจนแสง	ผู้ทรงคุณวุฒิประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ
- คุณรัชนี้ พลแสน	หัวหน้าฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน
- คุณพิมพ์า สมใจ	รักษาการในตำแหน่งหัวหน้างานพัฒนาหลักสูตร

จัดทำโดย:

- นางสาวณัฏฐณิชา เพชรบัวศักดิ์

ออกแบบปกโดย:

- นางสาวฐิติกา ถาวร